

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

30'uncu Birleşim 8 Aralık 2021 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	233
II.- GELEN KÂĞITLAR	236
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	243, 265, 291, 293, 322, 338, 361, 371, 399, 401, 429, 438, 443, 452
A) KANUN TEKLİFLERİ	243:265, 265:289, 291:292, 293:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 401:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:468

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281)	243:265, 265:289, 291:292, 293:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 401:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:468
2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282)	243:265, 265:289, 291:292, 293:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 401:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:468
<i>A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI</i>	<i>243:265, 266:289, 291:292, 293:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 401:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:454, 454</i>
1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	243:265, 266:289, 291:292, 293:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 401:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:454, 454
2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	243:265, 266:289, 291:292, 294:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 401:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:454, 454

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

244:265, 266:289,
291:292, 294:312,
322:336, 338:359,
361:369, 371:382,
399:401, 401:426,
429:430, 438:442,
443:451, 452:454,
454:455

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

244:265, 266:289,
291:292, 294:312,
322:336, 338:359,
361:369, 371:382,
399:401, 401:426,
429:430, 438:442,
443:451, 452:454,
454:455

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

244:265, 266:289,
291:292, 294:312,
322:336, 338:359,
361:369, 371:382,
399:401, 401:426,
429:430, 438:442,
443:451, 452:454, 455

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

244:265, 266:289,
291:292, 294:312,
322:336, 338:359,
361:369, 371:382,
399:401, 401:426,
429:430, 438:442,
443:451, 452:454,
455:456

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

244:265, 266:289,
291:292, 294:312,
322:336, 338:359,
361:369, 371:382,
399:401, 401:426,
429:430, 438:442,
443:451, 452:454,
455:456

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı	244:265, 266:289, 291:292, 294:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 401:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:454, 456
Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	244:265, 266:289, 291:292, 294:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 401:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:454, 456:457
1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi	244:265, 266:289, 291:292, 294:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 401:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:454, 456:457
2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı	244:265, 266:289, 291:292, 294:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 402:426, 429:430, 438:442, 443:451, 452:454, 457
D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	244:265, 266:289, 291:292, 294:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 402:426, 429:430, 438:442, 443:451, 453:454, 457:458
1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi	244:265, 266:289, 291:292, 294:312, 322:336, 338:359, 361:369, 371:382, 399:401, 402:426, 429:430, 438:442, 443:451, 453:454, 457:458

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

244:265, 266:289,
291:292, 294:312,
322:336, 338:359,
361:369, 371:382,
399:401, 402:426,
429:430, 439:442,
443:451, 453:454, 458

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

244:265, 266:289,
291:292, 294:312,
322:336, 338:359,
361:369, 371:382,
399:401, 402:426,
429:430, 439:442,
443:451, 453:454,
458:459

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

244:265, 266:289,
291:292, 294:312,
322:336, 338:359,
361:369, 371:382,
399:401, 402:426,
429:430, 439:442,
443:451, 453:454,
458:459

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 361:369,
371:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
443:451, 453:454, 459

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 361:369,
371:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
443:451, 453:454,
459:460

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 361:369,
371:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
443:451, 453:454,
459:460

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 361:369,
371:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 460

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU 244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 361:369,
371:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454,
460:461

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 361:369,
371:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 460

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 361:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
443:451, 453:454, 461

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU 244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454,
461:462

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 461

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 462

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454,
462:463

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 462

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

244:265, 266:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 463

I) TÜRKİYE UZAY AJANSI

244:265, 267:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454,
463:464

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

244:265, 267:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 463

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 244:265, 267:289, 292,
294:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 464

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI 244:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454,
464:465

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 244:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 464

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454,
464:465

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 465

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 465

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 465

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454,
465:466

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 465

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 466

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 466

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
402:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 466

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
403:426, 430, 439:442,
444:451, 453:454, 466

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
403:426, 430, 439:442,
444:451, 454, 467

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
403:426, 430, 439:442,
444:451, 454, 467

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
403:426, 430, 439:442,
444:451, 454, 467

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
403:426, 430, 440:442,
444:451, 454, 467:468

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 245:265, 267:289, 292,
295:312, 323:336,
339:359, 362:369,
372:382, 400:401,
403:426, 430, 440:442,
444:451, 454, 467

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	245:265, 267:289, 292, 295:312, 323:336, 339:359, 362:369, 372:382, 400:401, 403:426, 430, 440:442, 444:451, 454, 468
--	--

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ **265, 289, 360, 385, 431**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, görüşmelerin Meclisin mehabetine ve İç Tüzük hükümlerine uygun şekilde sürdürülmesi konusunda milletvekilleri ve bakanlardan yardımcı olmalarını ve kendisini İç Tüzük hükümlerinin disiplin tarafını uygulamak durumunda bırakmamalarını rica ettiğine, herhangi bir konuşmacı İç Tüzük hükümlerine aykırı sözler sarf etmeye başladığı takdirde Başkanlık Divanı olarak ve Meclis Başkan Vekili olarak sözünü keseceğine ve önceki oturumda yaşanan hadiseyle ilgili tutanaklar geldiğinde tekrar bir ara vererek Grup Başkan Vekillerini kürsü arkasına davet edeceğine ilişkin konuşması	265
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın yeni dünyaya gelen kız çocuğuna sağlıklı, sıhhatli bir ömür dilediğine ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ile eşini tebrik ettiğine ilişkin konuşması	289
3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Anayasa'mızın 3'üncü maddesine göre devletin resmî dilinin Türkçe olduğuna, bu nedenle, kural olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Türkçe dışında bir dil kullanılmasının ve bu tür konuşmaların milletvekilleri veya vatandaşlar tarafından anlaşılmasının mümkün olmadığına ilişkin konuşması	360
4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Anayasa Mahkemesinin Meclisten geçici olarak çıkarma cezasına çarptırılan milletvekilinin bir aylık ödenek ve yolluğunun üçte 2'sinin kesilmesine dair olan hükmü kaldırdığına, yapmış oldukları uygulamada Anayasa'ya herhangi bir aykırılık bulunmadığına, Meclisten geçici çıkarma cezalarında sınırsız savunma hakkının söz konusu olmadığına ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin üniter yapısını hiçbir şekilde tartışmaya açmayacağına ilişkin konuşması	385
5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, bir kez daha tüm milletvekillerini yüce Meclisin mehabetine uygun bir dil kullanmak, şahsiyatla uğraşmamak ve kaba ve yaralayıcı sözler söylememek konusunda uyardığına ilişkin konuşması	431

V.- AÇIKLAMALAR **289, 293, 382, 386, 396, 401, 436, 442, 451**

1.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması	289
2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması	289

- 3.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması 290
- 4.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması 290
- 5.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması 290
- 6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, coronaya yakalanan 83 yaşındaki mahkûm Mehmet Emin Özkan'ın durumuna duyarsız kalındığına ve Mehmet Emin Özkan'ın cezaevinde kalmasının hayatını kaybetmesine vesile olabileceğine ilişkin açıklaması 293
- 7.- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın, nezaket gösterip kendisini tebrik eden Grup Başkan Vekillerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 293
- 8.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'e verilen cezanın Anayasa Mahkemesi kararına rağmen verildiğine ve yok hükmünde olduğuna, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in sarf ettiği sözlerin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine, HDP olarak Türkiye'de herkesin eşit ve özgür yurttaşlığını savunduklarına ve bu kararlar Kürt düşmanlığının bir kere daha tescillendiğine ilişkin açıklaması 382:385
- 9.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Başkanlık Divanının Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrasını uygulamak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması 386
- 10.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'e ceza verilerek gereğinin yapıldığı kanaatinde olduklarına ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'a, yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeler sebebiyle Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrası ve İç Tüzük'ün 161 ve 163'üncü maddeleri gereğince bir işlem yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 387:388
- 11.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, ilk Meclis zabıtlarında, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün nutuklarında "Kürt" ve "kürdistan" kelimelerinin geçtiğine, merhum Alparslan Türkeş'in "Kürt damarımız var." dediğine ve kendilerine bölücü muamelesi yapanların en büyük bölücü olduklarına ilişkin açıklaması 388:389
- 12.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 389
- 13.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 390:391
- 14.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Başkanlık Divanının Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrasını veya gerekiyorsa İç Tüzük'ün 161'inci maddesini uygulamasını istihram ettiğine ilişkin açıklaması 391:393
- 15.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, Kanun-ı Esasi'nin üniter yapı ve Türkçe diliyle ilgili maddelerine ilişkin açıklaması 393:394

16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	396:398
17.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, vicdanı olan herkesi Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi Kaan Bozgül'ü savunmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması	401
18.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	436:437
19.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	442
20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	442:443
21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	451
22.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	452
VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR	312, 337, 394, 426, 431, 437
1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	312:314
2.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	314:315
3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması	315:316
4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması	316:318
5.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına sataşması nedeniyle konuşması	318:319

6.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması	319:321
7.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması	337
8.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	394:395
9.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	395:396
10.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması	426:428
11.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması	431:433
12.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması	433:436
13.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	437:438
VII.- DİŞİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ	370, 451
1.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini Meclis dışında tekrarlamaması hususu ve bu ifadeleri nedeniyle kendisine İç Tüzük'ün 163'üncü maddesi uyarınca Meclisten geçici olarak 3 birleşim çıkarma cezası verilmesi	370
2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerini Meclis dışında tekrarlamaması hususunda	451
VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	469
1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulunda görev yapan bazı personele ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/54409)	469:471

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.00'de açılarak beş oturum yaptı.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 282) görüşmelerine devam edilerek,

Türkiye Büyük Millet Meclisi,
Kamu Denetçiliği Kurumu,
Anayasa Mahkemesi,
Sayıştay,
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı,
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu,
Nükleer Düzenleme Kurumu,
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü,
Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü,
Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu,
Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü,
Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsü,
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu,
Gençlik ve Spor Bakanlığı,

2022 yılı merkezî yönetim bütçeleri ile 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, bütçe görüşmeleri esnasında Meclis Genel Kurulu açılışındaki gibi İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre söz talep edilmemesi, kanunların görüşülme usulüne göre yani soru-cevap için söz talep edilmesi gerektiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, hatiplerin AYM hakkında yaptığı değerlendirmelere, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin son aylarda AYM hakkında yaptığı açıklamalara ve HDP'nin kapatılması meselesine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve HDP'nin PKK'nın uzantısı olması sebebiyle kapatılması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, yurt dışındaki PKK ve birtakım Ermeni lobilerinin FETÖ'cülerle iş birliği içerisinde ülkücülere yönelik yürüttükleri karalama kampanyasının devletler nezdinde herhangi bir itibarı olmadığına ve asıl Kürt düşmanlığı yapanın PKK olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın 2022 yılı bütçesinin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında, Millî İstihbarat Teşkilatından 2 mensubumuzun kaçırıldığına dair ifadesine AK PARTİ sıralarından kahkahalarla karşılık verilmesinin kendisini incittiğine,

Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul, Gençlik ve Spor Bakanının Antalya İlim ve Kültür Derneğinin öğrenci yurdunda işlenen cinayete dair bir açıklama yapıp yapmayacağını öğrenmek istediğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, elektrik dağıtım şirketlerinin faturalara yansıttığı yatırım bedelleri ile elektrik kesintilerinin paralel bir şekilde arttığına ve faturalara yansıtılan hizmet bedelinin çok yüksek olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Antalya İlim ve Kültür Derneğinin öğrenci yurdunda işlenen cinayete ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki ve yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki ve İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Soma Uyar Madencilik mağdurlarının kıdem ve ihbar tazminatlarının ödenmesini sağlayan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'e ve Sosyal Medyadan Sosyal Meydana Projesi'ni hayata geçiren Gençlik ve Spor Bakanı Muharrem Kasapoğlu'na ve tüm Bakanlık personeline teşekkür ettiklerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Şengal'de Merwan Bedel'in bir SİHA saldırısı sonucu yaşamını yitirmesinin bir savaş suçu olduğuna ve IŞİD'in orayı bir katliam yurdu hâline getirdiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Alınan karar gereğince, 8 Aralık 2021 Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere 22.29'da birleşime son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 47

8 Aralık 2021 Çarşamba**Milletvekili Teklifleri**

1.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgünes'in; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4002) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.12.2021)

2.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün; Dahiliye Memurları Kanunu ve İl İdaresi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4003) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.12.2021)

3.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4004) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.12.2021)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, son on yılda Büyükşehir statüsünde olmayan 51 ile yönelik yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54290)

2.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, elektrik faturalarındaki TRT payı kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54291)

Adalet Bakanlığı

3.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir kişinin çeşitli iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54292)

4.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt'te bir Kuran kursunda meydana gelen istismar vakasının soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54293)

5.- Mardin Milletvekili Pero Dunder'ın, İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bazı mahkumların kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54294)

6.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekoğuz'ün, İzmir Kadın Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54295)

7.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, İzmir 1 Nolu F Tipi Cezaevinde salgın nedeniyle kısıtlanan faaliyetlere ve cezaeviyle ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54296)

8.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, 2002 yılından bu yana güvenlik güçlerine ve kamu kurumlarına ait araçların neden olduğu kazalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54297)

9.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2011-2021 yılları arasında ülkemizden AİHM'e yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54298)

10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ülke genelinde ve Aydın'da jeotermal elektrik santralleri hakkında açılan davalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54299)

11.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Türkiye genelinde kayıp silahlarla ilgili yürütülen soruşturmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54300)

12.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 1 Ocak-29 Haziran 2021 tarihleri arasında İzmir'deki icra takiplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54301)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Buca Kırıklar Cezaevinde ölüm orucuna başlayan bir hükümlünün hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54302)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ Cezaevinde bulunan evli bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı ve nakil taleplerinin karşılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54303)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Bünyan Cezaevindeki koşuların yoğunluğuna ve görüşme saatlerinde yapılan değişikliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/54304)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Düzce T Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54305)

17.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Van Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/54306)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

18.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, devlet koruması altındaki çocuk sayısı ile koruyucu aile sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54307)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

19.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesinde yer alan bir arazi ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54308)

20.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Salıpazarı İçme ve Sulama Barajı inşaatının ne zaman başlayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54311)

21.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, sel felaketlerinin nedenlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54312)

22.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Akyaka İmar Planı Revizyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/54313)

23.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, altın madenlerinin çevresel etkilerine ve bu madenlerden elde edilen gelire ilişkin yazılı soru önergesi (7/54314)

24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Paris İklim Anlaşması ile iklim değişikliğinin önlenmesine yönelik alınacak tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/54315)

25.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Ödemiş ilçesine bağlı Sekiköy Mahallesi'nde orman vasfını yitirmiş arazilerde tarım yapılabilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54316)

26.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, son on yılda taşınmaz edinen yabancı kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54318)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

27.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, elektrik faturalarındaki TRT payı ve enerji fonu kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54319)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

28.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Eti Bakır Anonim Şirketi Küre İşletmesinin 2004-2020 yılları arasında ödediği vergi miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54320)

29.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, son on yılda bazı illerden toplanan vergilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/54321)

30.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Siirt ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54322)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Mardin ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54323)

32.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Batman ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54324)

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Şanlıurfa ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54325)

34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Rize ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54326)

35.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Bingöl ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54327)

36.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Diyarbakır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54328)

37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54329)

38.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Bayburt ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54330)

39.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Yalova ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54331)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Muş ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54332)

41.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Ardahan ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54333)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Van ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54334)

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54335)

44.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Şırnak ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54336)

45.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Aksaray ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54337)

46.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Karabük ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54338)

47.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Ağrı ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54339)

- 48.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54340)
- 49.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Kilis ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54341)
- 50.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54342)
- 51.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, yabancı menşeli firmalardan ülkemizde yatırım yapanların sayısına ve yatırım tutarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54343)
- 52.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54344)
- 53.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Erzurum ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54345)
- 54.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Şırnak ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54346)
- 55.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Erzincan ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54347)
- 56.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Düzce ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54348)
- 57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Çankırı ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54349)
- 58.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı bütçesinde Bitlis ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54350)
- 59.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılında bütçesinin üzerinde harcama yapan bakanlıklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54351)

İçişleri Bakanlığı

- 60.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, bir vakfa yönelik çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54352)
- 61.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Cizre'deki Taşköprü Projesi'nin ihale sürecine ve akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54353)
- 62.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sivas'ta özel izin servis belgesi iptal edilen bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/54354)
- 63.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'da yaşayan bir vatandaşın kamu görevinden ihraç edilmiş olması sebebiyle sosyal yardım alamadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54355)
- 64.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Ödemiş ilçesine bağlı Küçükavulcuk Mahallesi'ne mobese sistemi kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54356)
- 65.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli ili Akmeşe Mahallesinde itfaiye hizmetinin bulunmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54357)
- 66.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, muhtarların özlük ve mali haklarında iyileştirmeler yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54358)

67.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kayıp silahlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54359)

68.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Keşan Belediyesi eski hizmet binasının yıkımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54360)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

69.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Yeni Arkeoloji Müzesi Yapımı ile Gümüşkesen Anıtı Çevre Düzenlemesi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54361)

70.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'deki jeotermal suların sağlık turizmi amacıyla kullanılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54362)

71.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, ülkemizdeki jeotermal suların sağlık turizmi amacıyla kullanılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54363)

72.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'deki karavan ve çadır tesislerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54364)

73.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, ülke genelindeki lüks karavan ve çadır tesislerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54365)

74.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de bulunan kültür ve turizm koruma ve geliştirme bölgelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54366)

75.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, ülkemizde bulunan kültür ve turizm koruma ve geliştirme bölgelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54367)

Milli Eğitim Bakanlığı

76.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Bozok Üniversitesi Veterinerlik Fakültesinin eğitim binası ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54369)

77.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki bazı doktorların muayenehane açtıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54371)

78.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizde görev yapan araştırma görevlilerine dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/54372)

79.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ülkemizdeki meslek yüksekokullarının sayısına ve bunların sektörlerle işbirliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54373)

Sağlık Bakanlığı

80.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Konya Akşehir Devlet Hastanesinde görevli bazı personele yönelik iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54376)

81.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Konya'da bir hastanede oksijenin bitmesi nedeniyle ölümlerin gerçekleştiği olayla ilgili hazırlanan ön inceleme raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/54377)

82.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesinde çalışan bir sağlık çalışanının bebeğini kaybettiği olaya dair çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54378)

83.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, hekimlerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54379)

84.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli ili Akmeşe Mahallesinde ambulans hizmetinin bulunmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54380)

85.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesinde görevli bazı doktorların muayenehane açtığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54381)

86.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, veremle mücadelede kullanılan bir tanı testine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54382)

87.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Türkiye'de yıllık lösemi insidansına ve lösemi hastalarının tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54383)

88.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'daki bir hastanede çalışan sağlık görevlisine mobbing uygulandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54384)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

89.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 2022-2024 döneminde desteklenmesi planlanan KOBİ sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54385)

90.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, KOSGEB'in gayrimenkul büyük onarım giderleri için 2022 yılı Bütçe Teklifi'nde ayrılan tutara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54386)

91.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, KOSGEB'in yurt dışına yapılan transferleri için 2022 yılı Bütçe Teklifi'nde ayrılan tutara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54387)

Tarım ve Orman Bakanlığı

92.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Orman Genel Müdürlüğü bünyesindeki bazı yöneticilere yönelik iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54388)

93.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, DEDAŞ yetkililerinin çiftçilerin elektrik borçlarına dair yaptığı bir açıklamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/54389)

94.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bayındır ilçesine bağlı Kızıloba Mahallesi'nde kiraz üretimi yapan çiftçilere verilen desteklemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/54390)

95.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bayındır ilçesine bağlı Kızılaova Mahallesi'ndeki çiftçilerin tarımsal kredi taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54391)

96.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, tarımsal girdi fiyatlarının düşürülmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54392)

97.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Ödemiş ilçesine bağlı Yılanlı Mahallesi'ndeki kestane ağaçlarının bulunduğu arazinin tarım alanı olarak kullanılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54393)

98.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Türkiye geneli ve Aydın özelinde son 5 yıldaki zeytinyağı ve sofralık zeytin üretim ve ihracat rakamlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54394)

99.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, avlanması yasak olan balık türlerinin satışının engellenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/54395)

100.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'nın Milas ilçesine bağlı çeşitli mahallelerde yaşanabilecek olası bir sel felaketine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/54396)

101.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, Karabük'ün Yenice ilçesinde ormancılıkla uğraşan kişilerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54397)

102.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, yangın söndürme uçakları için yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/54398)

Ticaret Bakanlığı

103.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2021 yılları arasında kağıt ve kağıt ürünleri fiyatlarında meydana gelen artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/54399)

104.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Afrin'den yapılan zeytinyağı ithalatına ve Afrin'de Tarım Kredi Kooperatifi kurulup kurulmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54400)

105.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, kayyım atanan bazı şirketlerin tasfiye süreçlerinin tamamlanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54401)

106.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, son bir yılda intihar eden esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/54402)

107.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, e-ticarete yönelik denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/54403)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

108.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Ödemiş ilçesine bağlı Dereuzuner Mahallesi sakinlerinin kullandığı Başova yaylasının internet ve cep telefonu altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/54405)

109.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, yeni bir tebliğ ve dağıtım mekanizması kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/54406)

8 Aralık 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30'uncu Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca, bugün ikinci turdaki görüşmeleri yapacağız.

İkinci turda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Standardları Enstitüsü, Türk Patent ve Marka Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi, Türkiye Uzay Ajansı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (xx)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (xx)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

(xx) 281, 282 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 6/12/2021 tarihli 28'inci Birleşim Tutanağı'na ektir.

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE UZAY AJANSI

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilecek, bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

İkinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahıslar adına söz alanların adlarını sırasıyla okuyorum:

Gruplar adına:

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına: Sayın Süleyman Girgin, Sayın Çetin Arık, Sayın Tahsin Tarhan, Sayın Ahmet Vehbi Bakırlioğlu, Sayın Kemal Zeybek, Sayın Mustafa Sezgin Tanrıku, Sayın İsmail Atakan Ünver, Sayın Ahmet Kaya, Sayın Müzeyyen Şevkin, Sayın Bülent Tezcan, Sayın Yaşar Tüzün, Sayın Erkan Aydın, Sayın Mehmet Güzelmansur.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına: Sayın İrfan Kartal, Sayın Ahmet Akay, Sayın Mehmet Ali Cevheri, Sayın Ahmet Sorgun, Sayın Muhammed Avcı, Sayın Semra Kaplan Kıvırcık, Sayın Hulusi Şentürk, Sayın Derya Bakbak, Sayın Zeynep Yıldız, Sayın Yusuf Beyazıt, Sayın Erol Kaya, Sayın Kemal Çelik, Sayın Serap Yaşar, Sayın Ceyda Bölünmez Çankırı.

İYİ Parti Grubu adına: Sayın Ayhan Altıntaş, Sayın Muhammet Naci Cinisli, Sayın Fahrettin Yokuş, Sayın Hüseyin Örs, Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu, Sayın Behiç Çelik, Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına: Sayın İzzet Ulvi Yönter, Sayın İbrahim Özyavuz, Sayın Esin Kara, Sayın Ümit Yılmaz, Sayın Sermet Atay, Sayın Ümit Yılmaz.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına: Sayın Ali Kenanoğlu, Sayın Ayşe Sürücü, Sayın Nusrettin Maçın, Sayın Murat Çepni, Sayın Musa Piroğlu, Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki, Sayın Filiz Kerestecioğlu, Sayın Hasan Özgüneş.

Şahıslar adına: Lehide Sayın Tülay Kaynarca, aleyhinde Sayın Ahmet Şık.

Şimdi ilk söz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Süleyman Girgin' nin.

Buyurun Sayın Girgin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, bir sanayi politikanız var; işsizliğe çare olamıyor, mühendisler, teknik kadrolar mezun olmadıkları alanlarda iş arıyor ve siz bir Sanayi Bakanı olarak “Her üniversite mezununa iş bulamayız.” diyen Sayın Cumhurbaşkanına tek kelime edemiyorsunuz. Hâlâ teknik liselere iş garantili eğitim hakkı sunamıyor, mesleki eğitim almış gençlerimizin istihdamını teşvik etmiyor, hâlâ staj ve çıraklık sürelerini emeklilik sürelerinden saymıyorsunuz. Mesleki ve teknik ortaöğretimdeki öğrenci sayısı 2015’ten bu yana yüzde 20 azaldı arkadaşlar. Ara eleman ya da tekniker yetiştirme deseniz neredeyse yok. Liseden sonra üniversiteye, üniversiteden sonra diplomalı işsizliğe sürüklenen bir ortam yarattınız yirmi yılda. Sadece inşaata yatırım yapıp sanayiye ve üretime yatırım yapmadınız. 15-29 yaş grubundaki her 3 gençten 1’i ne eğitimde ne de istihdamda değilse 6 milyonu geçen bu kayıp kuşağın sorumlusu sizsiniz Sayın Bakan ve sizin iktidarınız. Olmadı, yapamadınız.

Maalesef, arkadaşlar, Türkiye, iktidarın politikaları yüzünden, bir yandan beyin göçü veriyor, diğer yandan Orta Doğu ve Orta Asya kökenli gariban, vasıfsız iş gücü istihdam eden merdiven altı KOBİ sistemine evriliyor.

Sayın Bakan, doğal gazın gelen yüzde 48 zam sonrası “Bu zammı destekliyorum.” demiştiniz Plan ve Bütçe Komisyonunda. Sanayinin kullandığı doğal gazın aralık ayından geçerli olmak üzere yüzde 20 daha zam geldi arkadaşlar. Şimdi de yeni aldığımız bilgilere göre BOTAS, tüm sanayi kesiminde aralık ayı itibarıyla kademeli fiyat tarifesine geçtiğini duyurmuş. Buna göre yılın ilk dokuz ayındaki ortalamanın yüzde 60’ından fazlasını kullanan sanayici, bu aşan kısmı için, yüzde 48, yüzde 20 zammı ilaveten, yüzde 50 katlamalı tarifeye maruz kalacak. Bu kademeli fiyat katmerli bir zamdır, bunun için yasal bir altyapı var mıdır Sayın Bakan? Bu konu neden kamuoyuna net bir şekilde açıklanmıyor? Bu düzenlemeyle sanayiciye resmen “Üretme, daha çok ürettikçe sana destek yerine köstek olacağım.” demektir. Hâlâ zamları destekliyor musunuz Sayın Bakan?

Sanayide kullanılan doğal gazın son bir yılda yüzde 200, elektriğe yüzde 65 zam yapıldı. Bu nedenle sanayici ve üreticinin üretim maliyetleri katlandı. Sanayide basit bir sunta kestirmeye kalksanız bir atölye değerinden rica ediyor çünkü elektrik faturasından canı yanan esnaf makine ısınmaya kadar para kaybedeceğini düşünüyor. Bu şartlarda nasıl üretim yapılacaktır? Ya vazgeçecek ya da bu zamları ürünlere yansıtacak. Ama siz “Bu zamlar üretim maliyetlerini artırır, istihdam kapasitesini azaltır, rekabet gücünü azaltır.” diyemiyorsunuz, bu zamlar karşısında kılınızı kıpırdatmıyorsunuz. Âdeta sanayiye düşman bir Sanayi Bakanı var arkadaşlar.

Güya “Konutlara zam yapmadık.” diyorsunuz, değil mi? Pekâlâ, kim ödeyecek o zaman bu zamları? Dönüp dolaşıp vatandaş ödeyecek. Bakanlık bütçeniz de yıl bitmeden eridi. Soruyorum Sayın Bakan: Elde kalan bu bütçe rakamıyla nedir sanayinin gelişmesi için sizin bilip de bizim bilmediğimiz formül? Deneme yanılma yöntemlerinizle ekonomiyi yapboz tahtasına çevirdiniz. “Denedik.” diyorsunuz ama “Yandı.” diyemiyorsunuz çünkü egonuz buna engel. “Göç yolda düzülür.” misali “Öyle olursa böyle yaparız; olmadı, şöyle yaparız.” üzerine kurulu. Ülke, uçurumdan aşağı serbest düşüşte. Halkın

parasıyla kumar oynuyorsunuz ve sonunda “Aldanmışız, aldatılmışız.” diyorsunuz. Halkın artık buna tahammülü yok çünkü bıçak kemiği çoktan deldi de geçti. O yüzden diyoruz ki: Bir an önce seçim, derhâl seçim. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, ulusal savunma sanayisinde ve teknolojilerinde elde edilen gelişmeler, Adalet ve Kalkınma Partisinden ve Adalet ve Kalkınma Partisinin desteklediği 5’li çeteden önce de vardı, sonra da var olacaktır. Bu notu düştükten sonra şimdi size bir soru sormak istiyorum Sayın Bakan. Daha önce Tank Palet Fabrikasını “50 milyon dolar yatırım vaadi” gibi uyduruk bir gerçekle Katar-Sancak ortaklığına peşkeş çektiniz. Şimdi ise birkaç ay öncesinde “Türkiye’nin en büyük düşmanı” dediğiniz Birleşik Arap Emirlikleri’ne ASELSAN, HAVELSAN, TUSAŞ, ROKETSAN hissesi satılacağı doğru mudur? Bu iddiayı hiçbir AKP yetkilisi yalanlamadı. Tekrar soruyorum: Bu iddia doğru mudur? Bu kurumlar bu milletin vatan savunmasının temel taşlarıdır. Milletin canının, malının ve bağımsızlığının güvencesidir. Bunları satmak vatani satmakla eş değerdir Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar) Tekrar soruyorum: Bu rezalet, bu kepezelik, bu ülke düşmanlığı doğru mu, değil mi? Net bir cevap bekliyoruz.

Sayın İçişleri Bakanı, yüz kızartıcı bir suçun üstünü örtemezsiniz. Yüz kızartıcı suçun üzerini örten İçişleri Bakanına nasıl güvenecek bu millet? Böyle bir İçişleri Bakanı nasıl suçla mücadele edecek? Son derece haklı ve meşru sorularımızı tekrar soruyoruz; Plan ve Bütçe Komisyonunda sorduk, cevaplamadınız, milletin kürsüsünden tekrar soruyoruz: Bir televizyon programında kendiniz söylediniz. Mafyadan her ay 10 bin dolar alan siyasetçi kim?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kendi grubunuza sorun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Tekrar ediyorum: Mafyadan her ay 10 bin dolar alan siyasetçi kim? (CHP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kılıçdaroğlu’na sor, Kılıçdaroğlu’na sor.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sataşma oradan!

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Gelelim TÜİK meselesine.

Değerli milletvekilleri, TÜİK cumhuriyetin önemli kurumlarından biridir. Bu kurumun rakamları 84 milyon vatandaşımızı ilgilendirmektedir. Bu rakamlar üzerine siyasal partiler, ekonomik çevreler, sosyal çevreler politikalar oluştururlar. Resmî istatistikleri eğmek, bükmek, makyajlamak suçtur ancak milyonlarca insanın emeğini çalan, yüzde 150’lik zamlara rağmen enflasyonu yüzde 21 göstermeyi başaran TÜİK yetkilileri suç işlemektedir çünkü TÜİK, devlet kurumu olmaktan çıkmış, sarayın kurumuna dönüşmüştür. İşçi, memur, emekli zamları belirlenirken TÜİK’in enflasyon rakamları esas alınacak ve sabit gelirli gerçek enflasyon altında ezilecek. TÜİK “Enflasyon yüzde 21.” diyor, bağımsız akademisyenlerden oluşan Enflasyon Araştırma Grubu “Yüzde 58.” diyor. Sonra da TÜİK “İtibarımızı zedeliyor.” diye Enflasyon Araştırma Grubu hakkında suç duyurusunda bulunuyor. İtibar kaldı mı ki zedelensin TÜİK’te? İktidar, TÜİK’i, vatandaşın rızından çalmak için kullandığı bir manivelaya dönüştürdü. TÜİK’in adı “talimatla üfürükten istatistik üretim kurumu” oldu, “Türkiye illüzyon kurumu” oldu. (CHP sıralarından alkışlar) TÜİK, daha önce de kamuoyunda -on bir yıl önce dediğimiz gibi Sayın Bakan, “Tayyip’i üzmeyen istatistik kurumu” gibi çalışmayı bırakmalı; milletin emeğini, çoluk çocuğunun rızkını çaldığını unutmamalıdır.

Değerli milletvekilleri, büyük bir deliliğin içerisindeyiz. “Testinin içinde ne varsa ağzından da o dökülür.” derler. “Mekân basmak” demek ne demek Sayın Bakan? Kapısında “devlet kurumu” yazıyor o TÜİK’in. Siz bu ülkenin ana muhalefet liderine, halk adına görev yapan ve kamuya yani tüm vatandaşlara karşı sorumluluğu olan bir kuruma gitti diye “Mekân bastı.” diyemezsiniz. 84 milyonun

kurumunu kendi mekânınız ya da babanızın malı ya da şirketiniz olarak mı görüyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Bu külhanbeyi ağzı bir İçişleri Bakanına yaklaşıyor mu? “Mekân basmak” tabiri, mafyayla el ele iş tutanların kullanabileceği bir tabirdir, İçişleri Bakanına yakışmaz ama “Üslububeyan aynıyla insan.” Siz bu üslubu kendinize yakıştırıyor olabilirsiniz ancak bu diliniz Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanı koltuğunda oturan birine ve o kurumun saygınlığına yakışmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, aslında TÜİK’in kapıları demokrasiye kapandı, liyakate kapandı. Bu talimatı kim, neden veriyor, vatandaş çok iyi bilmekte. TÜİK’le beraber demokrasinin de liyakatin de devlet kurumlarının da ne hâle geldiğini herkes görüyor.

Ne demişti Nazım Hikmet? “Hiçbir korkuya benzemez halkını satanın korkusu.” TÜİK’in kapılarının kapatılması, sadece kendi korkusu değil, TÜİK’e talimatla iş yaptırılanların da korkusudur ancak korkunun ecele faydası yok; gidiyor gitmekte olan, geliyor gelmekte olan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Süleyman Bey, rüyaya devam, rüyaya devam.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Gerçekleri göreceksiniz yakında.

BAŞKAN – Sayın Çetin Arık...

Sayın Çetin Arık...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada efendim, burada, geliyor.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Geliyorum.

BAŞKAN – E, çok arkada oturmuşsunuz; ben, konuşunca ön sıralarda oturur, hemen gelirsiniz diye düşündüm.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eli boş gelmemiş ama.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Marketten mama alıp gelmiş.

CHP GRUBU ADINA ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜBİTAK’ın 2022 yılı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bu iktidarın AR-GE çalışmasının bilim, teknoloji gibi bir önceliği yok. Dolayısıyla, bilim ve teknolojinin bütçesi üzerine konuşmak benim için büyük bir talihsizlik. Zira, sarayın günlük elektrik faturasının 60 bin lira olduğu, buna karşılık TÜBİTAK’ın üniversitelere proje başına ortalama 35 bin lira kaynak aktardığı bir ülkede ben hangi bilimi anlatayım? Sayın Erdoğan’ın ekonomist olduğu, hayvanat bahçesi müdürünün TÜBİTAK’a müdür olarak atandığı bir ülkede ben hangi bütçeyi anlatayım, ben hangi bilimi anlatayım? Gaflet uykusundaki bu iktidar değil mi ki tam 5 kez TÜBİTAK’ın kanununu değiştirerek TÜBİTAK’ı FETÖ’nün emrine veren, bilim üssü olması gereken TÜBİTAK’ı FETÖ üssü hâline getiren?

Değerli milletvekilleri, benim ülkemde çocuk maması kilit altına alınmışken ben nasıl bilim ve teknolojinin bütçesini konuşabilirim? (CHP sıralarından alkışlar) Biz “Bu bütçe milletin bütçesi değil, sarayın bütçesi.” deyince hep birlikte hop oturup hop kalkıyorsunuz. Bu bütçe milletin bütçesi olsaydı yeni doğan bebeğin maması kilit altına alınır mıydı hiç?

Bakın, dinleyin sayın milletvekilleri; millet ne diyor, iyi dinleyin lütfen: Sayın Cumhurbaşkanı, hani siz “Karınlarını biz doyuruyoruz, oy vermiyorlar.” diyorsunuz ya; biz, sizin milletvekilinizin

de buyurduğu gibi, karnımızı kuru ekmele doyuruyoruz. Sahi, siz ne zaman ekme aldınız? Ekme fiyatını bilmeden yaşamak nasıl bir duygu? Sayın Cumhurbaşkanını, biz elektrik faturalarının altında ezilmemek için elektrik düğmesine basmaya korkar olduk. Peki, siz en son ne zaman elektrik faturası ödediniz? Ya doğal gaz... Çok şükür ki bizi düşünen milletvekilleriniz var, onlar akıl vermeseydi biz ne yapardık, hâlimiz nice olurdu bizim? Sağ olsunlar “Kat kat giyinin.” dediler, biz de öyle yapıyoruz. Doğal gaz yakmıyor, kat kat giyiniyoruz. Gerçekten siz sarayda kaç kat giyiniyorsunuz? Mesela hiç doğal gaz faturası gördünüz mü? Kaç yıldır doğal gaz faturası ödemiyorsunuz? Yirmi yıldır hiç fatura ödemedi yaşamak nasıl bir duygu?

Sayın Cumhurbaşkanını, milletvekilleriniz her ne kadar “zenginlik göstergesi” dese de biz 30 kuruş ucuz benzin almak için saatlerce kuyruk bekliyoruz. Peki siz, hiç arabanızı benzin istasyonuna çekip benzin aldınız mı, kendi paranızla ama? Bizim ay sonu gelecek de ev sahibi kira için kapıyı çalacak diye ödümüz kopuyor. Peki siz, yazlık sarayın, kışlık sarayın, yetmedi uçan sarayın kirasına nasıl yetişiyorsunuz? Saraylarda kira ödemedi yaşamak nasıl bir duygu?

Sayın Cumhurbaşkanını, biz pazara daha ucuz olsun diye pazarın dağılım saatlerinde gidiyoruz. Doğru söyleyin lütfen, eşiniz Emine Hanım’la en son ne zaman pazara gittiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Pazarda peynirin kilosunun kaç lira olduğunu biliyor musunuz?

Sayın Cumhurbaşkanını, bunların hiçbiri artık sizin sorununuz değil. Neden mi? Çünkü sizin faturalarımızın hepsini biz ödüyoruz. Hatta siz alınmayın diye birçoğunu da örtülü ödenekten ödüyoruz. Dünyanın en pahalı makam araçlarını, uçaklarını alıyoruz. Başka devletlerde itibarımız olsun diye, eşiniz hanımefendi alışverişini rahat yapsın diye Belçikalarda cadde kapatmışlığımız bile oldu bizim.

Biz kim miyiz? Biz, evlatlarını vatan için toprağa veren şehit aileleriyiz. Biz, yerin 500 metre altında karın tokluğuna çalışan madencileriz. Biz, traktörü haczedilen çiftçileriz. Biz “Doktor efendi dönemi bitti.” diyerek hedef gösterdiğiniz doktorlarız. Biz, atamadığınız öğretmenleriz, sağlık personeliyiz. Biz, siftingsiz dükkân kapatan esnafız. Biz, bayramlarda torunlarına harçlık dahi veremeyen emekliyiz. Biz, kuru ekmeği çok gördüğünüz işsizleriz, yoksullarız. Biz, “Kapısında arabası var.” diyerek alay ettiğiniz asgari ücretliyiz. Biz, milletiz yahu, millet. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÇETİN ARIK (Devamla) - Ve bilin ki siz bizim değil, yıllardır biz sizin karnınızı doyuruyoruz, faturalarınızı ödüyoruz ama artık sizin faturalarınızı ödemekten usandık, yorulduk, bıktık.

Geliyor gelmekte olan, bitecek bu talan.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tahsin Tarhan... (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını bütçe teklifi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu bütçede bilim, teknoloji, AR-GE yok; sanayi yok, üretim yok; üreticiye destek, girişimciye teşvik hiç yok. “Ne var?” dersiniz, satılan fabrikalarımız, yok olan millî değerlerimiz.

Sayın milletvekilleri, cumhuriyetin ilk yıllarında kurulan yerli ve millî fabrikalarımız AK PARTİ döneminde tek tek kapatıldı veya satıldı. Kendi kâğıdımızı ürettiğimiz SEKA, dokumacılıkta bir dünya markası Sümerbank kapatıldı. Yetmedi, şeker fabrikalarını, TÜPRAŞ’ı, PETKİM’i, TEKEL’i, onlarca fabrikayı “zarar etti” gösterip sattınız. “Millî tank yapıyoruz.” dediniz, Tank Paleti Katarlılara;

“ulusal güvenlik” dediniz, TELEKOM’u Lübnanlı şirkete hediye ettiniz. “Yerli ve milli” diye sloganlar attınız, ulusal güvenlik meselesi olan iletişimi ve savunmayı yabancılaştırdınız. “Yerli, milli otomobil yapacağız.” dediniz, hiç üretilmeyen Saab modeli için 47 milyon euroyu çöpe attınız. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Varlık Fonunu kurdunuz; BOTAŞ’ın, Türkiye Petrollerinin, Eti Madenin, TÜRKSAT’ın hesaplarını denetim dışı bırakıp yönetimine el koydunuz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Sayın Bakan, sanayiciye verilen destekle övünüyorsunuz, üreticilere verilen destek kredisi 100 milyon dolar dahi değil. 5’li çeteye verilen ihalelerin bedeli 250 milyar doları aştı. Hortumla aktardığınız kaynak ve garanti bedeller yetmedi, vergi affı getirdiniz. Sadece bir şirket için 422 milyon TL’lik vergi borcunu sildiniz. Akıldan uzak, betona yatırım anlayışının sonucunda sanayici üretimden uzaklaştı; üreticilik değil, rantçılık makbul oldu. Hâl böyle olunca sanayici diyor ki: “Yapayım bir AVM, vereyim kiraya, gidip Bodrum’da yazlıkta yatayım aşağı.” (CHP sıralarından alkışlar)

OSB’lerin çoğu boş, fabrikalar ya satılık ya kiralık.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yer bulamıyoruz biz, yer, yer.

TAHSİN TARHAN (Devamla) – Allah’ınız var, fabrika yapmadınız ama koca koca AVM’lerle doldurdunuz ülkeyi.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yer bulamıyoruz, yer, yer.

TAHSİN TARHAN (Devamla) – Milleti AVM’lere mahkûm ettiniz, küçük esnafı yok ettiniz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yeni OSB...

BAŞKAN – Sayın Köktaş, rica ediyorum, lütfen... Sayın Tarhan’dan sonra konuşursunuz.

TAHSİN TARHAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu bütçe sanayicinin derdine çare olmaz. Finansmana erişim zor, enerji fiyatları uçtu. Sanayicinin kullandığı doğal gaz yüzde 200, elektrik yüzde 65 arttı. Ham madde ithal, elimizde olan ham madde ise yurt dışına gidiyor, siz “İhracat arttı.” diye dört takla atıyorsunuz.

Bir sanayi politikanız dahi yok; lojistik maliyetleri inanılmaz boyutlarda, üretici vergi yükü altında eziliyor. Yılıbaşından bu yana sanayide maliyet artışları yüzde 55’i aştı, siz de “Enflasyonu düşüreceğiz.” hayalleriyle milleti oyalyyorsunuz. Siz sanayiciyi sağmal inek gibi görüyorsunuz, sağa sağa sütünü bitiremediniz. (CHP sıralarından alkışlar) Sanayicinin ödediği vergiler yetmedi, toplayıp tehdit edip “Bağış yapacaksınız.” dediniz. Bu gidişle, korkarım, sütü bitince de etinden faydalanacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar) “Geldi, geliyor.” dediğiniz yerli otomobil, yerli uçak, yerli tank, uzay mekiği ve uçan araba için verdiğiniz tarihler ise hep bir sonraki bahara kaldı. Yıllardır umut satıyorsunuz, umut.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tahsin ağabey, şu yerli otomobili beraber ziyaret ettik, orada konuştuğlarımızı söyle.

TAHSİN TARHAN (Devamla) – Bu bütçeyle eller gider Ay’a, siz gidersiniz yaya. Söylediniz onca yalan, her yeri ettiniz talan. Yalanlarımızdan artakalan, kapanan işletmeler, satılan fabrikalar, yok olan umutlar, onlarca işsiz, ülkeyi terk etmek isteyen gençler.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Yahu şu arabayı bir anlatsana, yerli otomobili bir anlatsana! Şu yerli otomobili bir anlat, ben görmedim onu!

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Şu arabada konuştuğlarımızı bir anlat, Bilişim Vadisi’nde konuştuğlarımızı bir anlat Tahsin ağabey!

BAŞKAN – Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Değerli milletvekilleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2022 bütçesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz şubat ayında Cumhurbaşkanı Erdoğan, Millî Uzay Programı'nı açıkladı. Buna göre, on yılda 10 hedef belirlendi. Cumhurbaşkanı, programın tanıtım toplantısında şunları belirtiyor: “En önemli hedef, cumhuriyetimizin 100'üncü kuruluş yıl dönümünde yani 2023 yılında yani neredeyse bir yıl sonra Ay'a sert iniş yapmak. Bu, birinci aşama. İkinci aşama ise 2028 yılında yumuşak iniş.” Ve devam ediyor Cumhurbaşkanı konuşmasına: “Güçlü ve bağımsız bir Türkiye'nin yerini sadece dünyada değil, uzayda da tahkim edeceğiz. İşte bu vizyonu yürütecek olan kurumumuz Türkiye Uzay Ajansıdır.”

Böylesine önemli bir görevi olan, Millî Uzay Programı'nı hazırlayan Türkiye Uzay Ajansına yakından bir bakalım. Ajansın 2020 faaliyet raporuna göre kurumun personel sayısı sadece 27. Evet, Türkiye Uzay Ajansında 6'sı kadrolu, 21'i görevlendirmeye gelmiş 27 personel var ve bu personelin yüzde 4'ü yani sadece 1'i doktora yapmış, yüzde 22'si yani sadece 6'sı ise yüksek lisans diplomasına sahip. Son bir yıl içinde Ajansın personel sayısı arttı mı bilmiyorum ancak yetersiz olduğu ortada. Bir de bütçesine bakalım. 2022 yılı bütçesinde Uzay Ajansına ayrılan tutar 61 milyon 293 bin lira; bugünkü kurla değerlendiresek kabaca 4,4 milyon dolar. Amerika Birleşik Devletleri'nin uzay programını yürüten NASA'nın bütçesi ise yaklaşık 20 milyar dolar yani bizim bütçemizin 4.500 katı kadar. Çin Uzay Ajansının bütçesi 8 milyar dolar, Kanada'nın bütçesi 300 milyon dolar, Japonya'nın ise 500 milyon dolar.

Türkiye Uzay Ajansının 27 personeli olduğundan bahsetmiştik; NASA'nın 17.800, Avrupa Uzay Ajansının ise 2.200 personeli olduğunu not ederek Ajansın 2020 yılı faaliyet raporunu incelemeye devam edelim. Bir yıl sonra aya sert iniş yapmamızı sağlayacak Uzay Ajansının faaliyet raporunun son kısmında yer alan öneri ve tedbirler bölümünün son kısmını birlikte okuyalım; önemli çünkü. “Dünyada bulunan muadil kurumlarla -yani NASA ve ESA'dan bahsediyor- yarışır ve çalışır duruma gelebilmek için personel özlük haklarının iyileştirilmesi, bütçenin artırılması, teknik ve teknolojik kapasitenin güçlendirilmesi gerekmektedir.” diyor raporda.

Sayın Bakanım, Gazi Mustafa Kemal Atatürk “İstikbal göklerde dir.” diyerek yüzyıl önce geleceği işaret etti. Ülkemizin uzay araştırmalarında yer almasını, bu alanda çalışma yapmasını önemsiyoruz ancak konunun ciddiyetle ve siyasetüstü ele alınması gerektiğini düşünmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, gerekli uluslararası iş birliği ve bütçeyle yani parayla 2023 yılında Ay'a sert iniş yapılabilir, bu mümkün ancak bunun Türkiye Uzay Ajansının imkân ve kabiliyetleriyle olmayacağı da ortada. Ne yapılabilir? Sayın Bakanım, sizin Millî Uzay Programı'nı açıkladığınız tarihte Birleşik Arap Emirlikleri Mars'a uzay aracını indirmişti. Aynı Birleşik Arap Emirlikleri gibi, uzay aracını Japonya'daki uzay merkezinden Japon fırlatma aracını kullanarak uzay aracının tasarımını ve inşasını Amerikan üniversite laboratuvarlarında yaparak bırakın Ay'a, Mars'a bile gidebilirsiniz. Yani uluslararası iş birliği ve çokça bütçeyle bu mümkün, zaten siz de bütçe sunumunuzda buna benzer ifadeler kullandınız. Ancak ülkenin gerçekleri de ortada; ortalık yangın yeri hâline gelmişken, millet yarım simit alırken, bayat ekme alırken, esnafımız intihar ediyorken yani her gün fakirleşiyorken önceliğimiz bu olmamalı. Öncelikle, bu kriz ortamında bizlerin önceliği halkın önceliği olmalı. Halkın bugün önceliği geçim, halkın bugün önceliği seçim hem de derhâl seçim. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, geçmişteki söylemlerine ve Millî Uzay Programı tanıtım toplantısı öncesinde ve sonrasında yaşananlara baktığımız zaman, uzayla ilgili hedeflerinizin 2023 seçimlerine yönelik bir yeni propaganda malzemesi olarak kullanılacağı aşikâr. Halkın önceliğinden bahsetmiştim, halkın önceliği geçim, iktidarın önceliği ise iktidarda kalmak, hem de her şeye rağmen, her şeye rağmen.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – O kadar zor durumdasınız ki, düşünsenize, dün “hain” ilan ettiğiniz “Darbeyi finanse etti.” dediğiniz Birleşik Arap Emirlikleri’ne, bugün, ASELSAN’ı, ROKETSAN’ı satmayı düşünüyorsunuz. Diğer taraftan da “Ay’a sert iniş yapacağız.” diyorsunuz. Yani ASELSAN’ı satarak Ay’a gitmeyi düşünüyorsunuz, ROKETSAN’ı satarak Ay’a gitmeyi düşünüyorsunuz. Anlaşılan Ay’a dört şeritli yol yapacağımıza inanan insanların sayısı gün geçtikçe azalmakta. Bu kadar çelişkiden, dağınık hâlinizden bir başka şey de anlaşılmakta; anlaşılan, geliyor gelmekte olan; anlaşılan, gidiyor gitmekte olan.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kemal Zeybek... (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Genel Kurulun değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2022 yılı bütçesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Esnaf, sanatkârlar, sanayiciler, üretenler, tüketenler yirmi yıldır ülkeyi yönetenlerin zihniyetinden perişan oldu. Küçük ve orta ölçekli KOBİ'lere, üretene yeteri kadar destek verilmemiştir. KOSGEB aracılığıyla verilen destekler yeterli değildir. Kur artışları nedeniyle çalışanlar, işverenler çok zor günler geçirmektedir. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay bütçe konuşmasında, küçük ve orta ölçekli işletmelerin istihdamları hakkındaki konuşmasında, çalışanlar için işverene 100 bin TL destek verildiğini söylüyor. Bu desteklerin hangi koşullarda verildiğini biliyor musunuz arkadaşlar? Siz Merkez Bankasının basmış olduğu örtülü paralarla her 100 bin liraya yılda yüzde 16,5 faiz alıyorsunuz; bu da yetmiyor, bankalar yüzde 1,5 komisyon alıyor. Yüzde 18'le parayı satıyorsunuz, ondan sonra diyorsunuz ki: “Destek verdik.” (CHP sıralarından alkışlar) Evet, hazır parayı satmak çok kolaydır ama bu ülkenin üreteninden, kazanç sağlayanından, emekçisinden alınan paraları ne zaman üreticiye verdiniz?

Değerli arkadaşlarımız, 2021 bütçesinde KOBİ'lere yardımlara, Fuat Oktay Bey, bütçeden 717 milyar pay ayrıldığını söylüyor. Bir de üstüne 2022... Ya, biz bu ülkede yaşamıyor muyuz? Yoksa -Bakanın uzay mekiği gibi- uzaydan mı geliyoruz? Zaten “Uzaya yatırım yaptık.” diyorlar, uzayda hiçbir şey yok. Yani aktardığınız bütçeler, ayırdığınız ödenekler zaten sizin ne yaptığınızı gösteriyor.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ne zaman gittin uzaya, ne zaman?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Lütfen, müdahale etmeyin.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlarımız, 2022 yılı için bütçe giderinin 1 trilyon 751 milyar lira olduğu, bu bütçenin 1 trilyon 510 milyar lirasının faiz hariç gider olduğu söyleniyor. Ya, acaba Fuat Oktay Bey “2022 bütçesinden 241 milyar lira faiz ödeneği ayırdık.” diye niye söyleyemiyor? Utangaçlığı nereden geliyor? Bu ülkenin gelirlerini, kazançlarını bütçe açıklarıyla, ayırmış olduğunuz faizlerle, rantlarla... Bütçenin üçte 1'ini buna ayırdınız; halkı yoksulluğa mahkûm ediyorsunuz, geleceğini yediniz.

Değerli arkadaşlarımız, aslında bu bütçe hazırlanırken Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün sözlerine, onun ilerlediği yolda, bize bırakmış olduğu yerde, siz aynı yolda ilerleyebilseydiniz... Mustafa Kemal Atatürk ne diyor: “Asla, vicdanınızın sesini kendinizden uzak tutmayın.” “Ahlakın olmadığı yerde kanun işe yaramaz.” diyor. Siz ahlak bırakmadınız ülkede. (CHP sıralarından alkışlar) Özellikle bir atasözünden bahsetmek istiyorum: Balık baştan kokar. Balığın koktuğu yerde, bu ülkede ahlak kalmamıştır zaten.

Değerli arkadaşlarımız, diğer tarafta, biz; üretenin, çiftçinin veya dar gelirlinin tüm varlıklarını yok ederek... Çiftçinin şu anda gübredeki zor koşullarla -aldığı fiyatlarla- ne hâle geldiğini siz görüyorsunuz. Bir de çeltikte 4.000-4.500 lira fiyat uygulaması yaptınız. Bu fiyat uygulamasında özellikle, şu anda fiyatlar 6.000-6.500 liraya çıktı. Tarım Kredi Kooperatifleri 70 bin tonun üzerinde çeltik aldı. Acaba bu çeltiğin 2.500 lira oranındaki almış olduğu artı değeri üreticilere yeniden geri verecek mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zeybek, tamamlayın ama yeni mikrofonlarımız hakikaten o kadar hassas ki zaten sesinizi olduğu kadar alıyor, kendinizi yormayın.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – O ne demek ya! Ne kadar saygısız bir yaklaşım ya! Sana ne bundan? Bu ne ahlaksızlık!

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Çok güzel Sayın Başkan, mikrofonları yormuyorum, gerek yok mikrofonu.

BAŞKAN - Buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlarımız, işte ülkenin gelmiş olduğu bu noktada, bu bütçede KOBİ'ler yok, bu bütçede sanayici yok, bu bütçede emekliler yok, bu bütçede memurlar yok, bu bütçede asgari ücretli yok, bu bütçede öğrenci yok; bu bütçede yalnız ve yalnız bir avuç rantçı, tefeci bezirgân var. 83 milyona kumpas bütçesi ve önümüzdeki tarihte mutlaka bunun hesabı verilecektir.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Zeybek, telaşa gerek yok.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlarımız, telaşlanıyoruz çünkü halkımız sandığı bekliyor, sandığı; gelip hesabını sormak için, sizi indirmek için. 2023'ü beklemeden seçim sandığımı koyunuz, halkımızı kurtarınız, onun bütçesini biz yaparız.

Saygılarımı arz ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Mustafa Sezgin Tanriku, buyurun lütfen. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önceki gün Dünya Eşitsizlik Raporu açıklandı. Buna göre 2021 yılında küresel milyarderlerin sayısı rekor kırmış ve küresel milyarderlerin serveti geçen yıl yüzde 75 artmış. Yine bu rapora göre, dünyanın en eşit bölgesi Avrupa, en eşitsiz bölgesi ise Orta Doğu ve Kuzey Afrika. Türkiye bu rapora göre de en diplerde; son on beş yılda eşitsizlik giderek artmış, son üç yılda da ekonomik daralma, bu eşitsizlik rakamını daha da büyütmüş. Yine bu rapora göre, nüfusumuzun yüzde 50'si, en yoksul yüzde 50'sinin geliri yıllık 20 bin lira civarında yani aylık 1.600-1.700 lira civarında; nüfusumuzun yüzde 10'u yani en zenginlerinin yüzde 10'unun geliri ise 463 bin lira. Yüzde 50'nin gelirden aldığı pay yüzde 12, yüzde 10'un gelirden aldığı pay yüzde 54; böyle bir tablo var. Eğer bu tablo Türkiye'ye uygulanırsa gelir eşitsizliğinin doğu ile batı arasında büyük bir derin uçurum sağladığı görülecek; böyle bir tablo var karşımızda.

Bir de dünyanın karşılaştığı ve ülkemizin karşılaştığı küresel iklim krizi var. Geçen yıl, geçtiğimiz yıl Karadeniz'de sel oldu, güneyde yangınlar oldu ve Orta Anadolu'da, doğuda ve güneydoğuda da müthiş bir kuraklık var; böyle bir tabloyla karşı karşıyayız. Bir, eşitsizlik; iki, küresel iklim krizi.

Niye bunları söyledim? Tam da şu nedenle: GAP, 1970'li yıllarda planlandı, 1989 yılında proje başlatıldı ve başlatıldığı zaman da 2000'li yılların başında işletmeye alınacaktı, 2010'lu yılların başında da tamamen bitecekti. Her iktidar da bu projeyi gerçekten kullandı, seçim yatırımı olarak kullandı veya başka bir nedenle kullandı; Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı da kullandı. 2008 yılında Sayın Erdoğan

Diyarbakır'da Ziya Gökalp Spor Salonu'nda GAP Eylem Planı'nı açıklarken beş yıllık vade ortaya koydu "Beş yılda GAP tamamen bitecek." dedi; bitmedi. 2015 yılında dönemin Başbakanı Mardin'de "GAP beş yılda bitecek." dedi; yine bitmedi. 2017 yılında ise Erdoğan bu kez Urfa'da 2'nci planı açıklarken "GAP üç yılda bitecek." dedi; yine bitmedi. Sene 2021.

Neden bitmedi değerli dostlar? Çünkü ekseninizi değiştirdiniz, yatırımdan ve üretimden uzaklaştınız, çılgın projelere ve ranta dönüştürdünüz. İstanbul'da bir çılgın proje planlıyorsunuz, o proje İstanbul'u felakete sürükleyecek ve rant sağlayacak ama GAP bölgeyi felaketten kurtaracaktı, istihdam sağlayacaktı. Bunlardan vazgeçtiniz. Nedeni şu: Çünkü GAP projesi size bir rant sağlamıyor eğer biterse 4 milyon kişiye iş sağlanacak, 2 milyon 100 bin hektar da sulamaya açılacak. Büyük bir proje ama yeni ihale yapamıyorsunuz, yeni ihale yapma şansınız yok, o nedenle de ödenek aktarmıyorsunuz, projelerinizi ranta aktarıyorsunuz. Bakın, Silvan Barajı bitmedi, eğer biterse Silvan Ovası falan hepsi sulanacak.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – PKK'ya sor, niye bitmedi PKK'ya sor!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ya, arkadaşlar, gerçekten...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – PKK'ya sor niye bitmediğini?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunun neyine laf atıyorsun sen ya!

BAŞKAN – Sayın Eronat, lütfen...

Sayın Tanrikulu, devam edin, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Seninki resmen nefret yani başka bir şey değil, nefret!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Gerçekten böyle olmaz ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – GAP'ı konuşuyor adamcağız, GAP'ı konuşuyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sizi terbiyeye davet ediyorum ben, terbiyeye, gerçekten, hakikaten terbiyeye davet ediyorum. Böyle bir şey yok, gerçekten böyle bir şey yok; hayret bir şey ya! (CHP sıralarından alkışlar)

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Ne kadar ayıp bir şey! Ne konuşuyor, bir kadına söylenir mi bu?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne kadar tahammülsüzsünüz öyle, ne kadar tahammülsüzsünüz öyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tahammül değil...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Gerçekten böyle bir şey yok ya, terbiyeye davet ediyorum ya.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – PKK'dan...

BAŞKAN – Sayın Eronat, rica ediyorum...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Yok böyle bir şey ya, gerçekten yok ya!

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Ne kadar ayıp bir şey!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dün buradan AK PARTİ'li biri konuşurken sıralara vuruyorsunuz, bırak da on saniye laf atсын.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – GAP'ı konuşuyor ya, GAP'ı konuşuyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Senin milletvekilin Meclis Başkan Vekiline "Ahlaksız!" diyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ağabeyciğim, GAP'ı konuşuyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Evet, ranta döndünüz, güvenlik politikalarına döndünüz; tamam mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Senin milletvekilin Meclis Başkan Vekiline “Ahlaksız!” diyor, ona bir şey demiyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya ne demiş, kim “Ahlaksız!” demiş?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Hayret bir şey ya! Terbiyeye davet ediyorum ya, böyle bir şey yok gerçekten ya! Terbiyeye davet ediyorum, terbiyeye davet ediyorum ya!

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Böyle bir şey olur mu ya! Biz de seni terbiyeye davet ediyoruz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Böyle bir utanmazlık yok ya! Hakikaten yok ya!

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Şehit annesi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onu duymuyorsun, Meclis Başkan Vekiline “Ahlaksız!” diyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Demedi öyle bir şey ya, ne alakası var!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yalan söyleme, “Ahlaksız!” dedi, herkes duydu, “Ahlaksız!” dedi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sizin derdiniz ne, biliyor musunuz? Bakın, açıklayacağım, derdiniz ne, neden GAP’a kaynak aktarmıyorsunuz biliyor musunuz? Ranttan dolayı. Bakın, daha geçen gün orada güvenlik ihalesi almış 2 taşeronla karşılaştım, bakın, güvenlik ihalesi almış; sordum onlara, dediler ki: “Biz güvenlik ihalesinden pay alamadık.” “Neden alamadınız?” İhaleyi vermişsiniz 100 liraya, 40 lira teklif etmişler, 40 lira; güvenlik yolu projesi Sayın Bakan, 40 lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Müteahhide 60 lira cash para verecekler, milyonlarca lira... Bakın, alt taşeronlar 40 lira teklif ediyorlar, vermiyor; 32 lira... Nedeni ne? Sizin bu kayyum ve rant projeniz, güvenlik projeniz. O yüzden bu GAP projesinden vazgeçtiniz. GAP’ın şu anda biten kısmı yüzde 80, sulama alanında yüzde 20 bitmiş; neden kaynak aktarmıyorsunuz, neden sadece güvenlik politikalarına ve kayyum politikalarına döndünüz?

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Tanrıkulu, GAP’ı kaptırmayız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Nedeni bu. Oradan artık vazgeçtiniz. Sizin siyasi ayağımız güvenlik bürokrasisi oldu, ekonomik ve sosyal ayağımız da kayyumlar oldu ve diğer çıkar çevreleri oldu. O nedenlerle bu şekilde bağıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Yoksa bu dediklerimde ortaklaşmamamız mümkün mü?

Bakın, kendi bakanlarınız 2008 yılında, 2015 yılında, 2017 yılında “Bitecek.” demiş, neden bitmedi, neden bitmedi? Niye kaynak aktarmıyorsunuz? 2010 yılının başında bitecekti.

Değerli arkadaşlar, bakın, kızgınlığımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Trabzon) – GAP’ta bir kap suyunuz yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanrıkulu, süreniz tamamlandı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen efendim...

BAŞKAN – İlave verdim, verdim, ben size bir dakika verdim ilave.

Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Şunu söyleyeceğim değerli arkadaşlar, bakın: Hırsız evin içindeyse kilit bir işe yaramaz, iktidara geldiğimizde evin içindeki bu hırsızları atacağız, yargı önüne getireceğiz, yargıda hesaplaşacağız, onlarla helalleşmeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yarım dakika daha...

BAŞKAN – Sayın Özel, herkes birbirine laf atıyor, her laf atmada, inkitada başa çıkamayız.

Sayın İsmail Atakan Ünver, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İktidar, yaşadığı masallar âleminden ara sıra ses veriyor “Kendi uçağımızı yapıyoruz, uzaya gidiyoruz, teknoloji üretip satıyoruz, sanayide çağ atladık, dünya bizi örnek alıyor, dünya bizi kıskanıyor.” diyor. Tam bu masalımsı anlatımlara inanacak kıvama geliyoruz, birisi çıkıyor, doğal gazı açamayan vatandaşa “Evde otururken kazak giyin ya da kombiyi kısın.” diyor; bir başkası, bir kap yemeği sofraya nasıl getireceğini düşünen anneye porsiyonları küçültmesini öneriyor; bir diğeri de maaşı enflasyon karşısında eriyen memura, emekliye “Soğan ekme yeriz ama ekonomik kalkınmadan vazgeçmeyiz.” diyerek hamaset yapabiliyor. Halktan kopuk, kafasını kuma gömmüş bu aklıevvellere soralım: Peki, ekme bulamayanlar ne yapsın, onlar da pasta mı yesin? Dalga geçencesine ileri sürdüğünüz o yöntemleri millet zaten mecburiyetten uyguluyor; buna rağmen yetemiyor, yetişemiyor, yokluk içinde yaşam mücadelesi veriyor. Bir iktidarın, ülkede halkın çektiği zorluklardan haberinin olmaması mümkün değil, elbette farkındasınız; acı olan, bunları umursamıyor olmanız. Umursamazlığınız sizin on dokuz yıllık tercihlerinizin bir sonucu.

Siz hiçbir zaman yoksuldan, fakirden, ezilenden yana olmadınız; siz her zaman, ezenden yana, paradan yana, hatta paranın yeşilinden yana oldunuz. Ülkeyi bu hâle on dokuz yıllık yanlış politikalarınız sürükledi. Bunu kim söylüyor? Cumhurbaşkanı söylüyor. Kime söylüyor? AK PARTİ Genel Başkanına söylüyor. Günü kurtarmak için konuşurken “Yeni ekonomik modele geçtik.” derken on dokuz yıllık iktidarı boyunca yaptıklarının hepsini reddediyor. Zaten şahsının ve sizin en iyi yaptığımız şey tarihi tersten yazmak. Dün savunduklarınızı bugün reddetmek sizin olağan hâliniz ve karakteriniz.

Bugün geldiğimiz noktada politikalarınız tükendi, sermayeniz tükendi, siz tükendiniz; tükenmeyen tek şey algı oyunlarınız. Neymiş? Yeni ekonomik modelmiş. Neymiş? Üretim ekonomisine geçeceklermiş. Yahu, siz Konya Ovası’nda, Karaman’da buğday üretememişsiniz, kime ne anlatıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

“Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” adıyla bir tek adam rejimi inşa ettiniz. Bu ucubenin felsefesi şu: Simidi devlet, tankı özel sektör üretsin; domatesi, patlıcanı, hıyarı, devlet satsın; yolu, köprüyü, havaalanını yandaş yapsın; yese de yemese de geçse de geçmese de parasını millet ödesin ama asla hesap sormasın, “gak” diyene posta konsun, “Guk” diyen hapse atılsın. Memleket yalandan uçsun ama yalandan hiç kimse ölmesin. Ülkeyi hep “şahsım” yönetsin ama hiçbir şeyden sorumlu olmasın; yokluktan, yoksulluktan geçim mümkün olmasa da kimse seçim istemesin. Seçim olursa da oylar AK PARTİ kazanıncaya kadar sayılsın; olmadı, seçim iptal edilsin ama yine de kazanamasın. 2 ortak kafa kafaya verip memleketin canına okusun, biri yalpalayınca diğeri, diğeri yalpalayınca biri payanda olsun; büyük ortağa laf eden hain ilan edilsin, küçük ortağa laf edenin kafası kırılsın. Yine de herkes hâline şükretsin; çetelerin kervanı, yandaşın devranı, pudra şekerinin harmanı sürsün, gitsin. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir de “geçeceğiz” dediğiniz yeni ekonomik model var, neymiş ona da bakalım. Vatandaş araba almasın, cep telefonu da olmasın, alacaksa da olacaksa da fahiş fiyattan olsun. Vatandaş gönlünce

yiyip içmesin, hatta soğan ekme yesin, 2 kilo kıyma yerine yarım kilo, 2 kilo domates yerine 2 tane alsın. Emeklisi, işçisi, memuru, açlık sınırının altındaki ya da yoksulluk sınırının altındaki maaşa talim etsin; beyler ise saraylarda sefa sürsün, badem unuyla, arı sütüyle beslensin. İşte, iktidarınızın özeti budur. Şimdi ekonomide kurtuluş savaşı verdiğinizi söylüyorsunuz. Sevsinler... Velev ki öyle olsun; ekonomiyi bu hâle kim düşürdü? Hulular mı, Zulular mı? O sırada siz ne işle meşguldünüz? Batan geminin mallarını mı paylaşıyordunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Siz milleti düşünmezsiniz, kendinizi ve koltuklarınızı düşünürsünüz. Felsefeniz olsa olsa şu olur: “Numan kurtulmuş, Süleyman kurtulmuş.” Bu size yeter. Ekonomi batmış, Türkiye batmış; kimin umrunda?

Bir ara Seçim Kanunu’nu tartışıyordunuz, “Seçim barajı düşecek.” diyordunuz; sesiniz kesildi. Zannederim hesap tutmadı, anlaşılmadı. Önümüzdeki günlerde tekrar bu gündeme dönebilirsiniz ama şunu bilin ki: Kaybeden hiçbir iktidarı ayakta tutabilecek bir kanun yoktur çünkü halktan büyük, seçmenden büyük kanun yoktur. Geliyor gelmekte olan, haberiniz olsun. (CHP sıralarından alkışlar) O çok güvendiğiniz Erdoğan, seçimi çoktan kaybetti. Merak edilen, muhalefetin ne zaman kazanacağı yani seçim tarihi. Getirin sandığı, millet meraktan kurtulsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ahmet Kaya, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET KAYA (Trabzon) – Genel Kurulumuzu ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, zamların yağmur gibi yağdığı, vatandaşın alım gücünün yok denecek kadar azaldığı, iktidarın yönetme yetisini kaybettiği bu zor günlerde 2022 yılı bütçesini konuşuyoruz. Bütçedeki kalemlere ve karşısındaki rakamlara bakınca, bu bütçenin dertlere çare olmaktan çok uzak bir bütçe olduğunu görüyoruz. Yatırıma ayrılan para 132 milyar lirayken faiz ödemeleri için ayrılan para 240 milyar lira; eski parayla 240 katrilyon. Yatırım için ayrılan paranın 2 katına yakın bir para faiz ödemeleri için ayrılmış. Nasıl olacak arkadaşlar, nasıl olacak? Bu bütçeyle, bu kafayla, bu rakamlarla yoksulluğu, işsizliği ve geçim derdini nasıl bitireceğiz?

Değerli arkadaşlar, AKP’ye oy veren insanların büyük çoğunluğu borçlar nedeniyle sadece bu yıl 240 milyar lira faiz ödemek zorunda kaldığımızı eminim ki bilmiyordur çünkü bu iktidar onlara “IMF’ye olan borcu bitirdik.” dedi, “Borcumuz yok.” dedi ama Londra’daki faiz lobilerinden çok yüksek faizle borç aldıklarını söylemedi. Acı ama gerçek şu ki değerli arkadaşlar: Paramızı pul eden, kaynaklarımızı çarçur eden, ekonomimizi batıran bu iktidar yüzünden, bu iktidarın kötü yönetimi ve liyakatsiz kadroları yüzünden ülkemiz çok borçlandırıldı, borç ve faiz sarmalının içine atıldı. Şimdi, bu borcu çevirebilmek ve sıcak para bulabilmek için son kalan ülke kaynaklarımızı da yabancılara pazarlamaya çalışıyorlar, Körfez ülkelerinden medet umuyorlar. Yabancı bir gazeteci bir toplantıda ülkemizin Dışişleri Bakanına “Buraya para için mi geldiniz?” diye sorabiliyor. Utanmıyor muyuz bundan değerli arkadaşlar? Bu onurlu milleti, bu büyük milleti bu duruma düşürmekten utanmıyor muyuz? Tüm bunlar ortadayken çıkmışlar bir de “Faize karşıyız.” diyorlar, “Faize karşı savaş açtık.” diyorlar. Yalan arkadaşlar, hepsi yalan, rakamlar ortada; bu iktidar cumhuriyet tarihimizin en büyük faizcisidir. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Satılmadık hiçbir şeyimiz kalmadı. Geçen yılki bütçe konuşmamda satılan mallarımızın 15 metrelik listesini burada açmış, AKP iktidarına “mirasyedi” demiştim, “hayırsız evlat” demiştim; az bile demişim çünkü siz gerçekten de bu toprakların gördüğü en hayırsız iktidarsınız, en büyük mirasyedilersiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu iktidar döneminde kutsal din duyguları kullanılarak ülkemiz resmen soyulmuştur. “Her fabrika bir kaledir.” anlayışıyla yapılan fabrikalarımız yok pahasına satılmıştır. Bu iktidar döneminde satılan mallar cumhuriyet tarihimiz boyunca satılanlardan katbekat fazladır, yapılan yolsuzluklar cumhuriyet tarihimiz boyunca yapılan tüm yolsuzluklardan çok daha fazladır.

Anadolu’da çok bilinen bir ağa ile çoban hikâyesi vardır. Ağanın birinin 100 koyunu varmış, bu koyunları bir çobana vermiş arkadaşlar. Bir zaman sonra ağa, çobanın yanına gitmiş “Ya, bizim koyunlar ne oldu?” demiş. Bilinen bir hikâyedir. Tabii, ağanın kafasında şöyle bir şey var: “Ben 100 koyun verdim, bu koyunlar en az 200 olmuştur, bazıları ikiz doğurmuştur, koyunlarımın sayısı epey artmıştır.” Ağa bu umutlarla çobanın yanına gitmiş, çobanı kulübesinin önünde yemek yerken bulmuş, selam vermiş, biraz sohbetten sonra koyunların durumunu sormuş çobana; çoban büyük bir rahatlık içinde “Sorma beyim, yağmur yağdı, gök çatladı, 72’sinin ödü patladı; önden gitti baş toklu, arkasından 5 toklu; 10’unu verdim kasaba, 10’unu da katma hesaba, kurt kaptı birini, birinin de getirdim derisini.” demiş. Adam da orada yemek sofrasında bulunan yoğurt çömleğini aldığı gibi bunun kafasına dökmüş. Saçı başı, yüzü yoğurda bulanıp bembeyaz olan çoban son derece sakin bir şekilde ellerini göğe doğru açarak “Sana şükürler olsun Rabb’im, yüzümün akıyla koyunların hesabını verdim.” demiş. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu hikâyede anlatılanlar ile iktidarın yaptıklarının bir farkı yoktur arkadaşlar; devleti bu anlayışla, babalarının çiftliği gibi yönetmiyorlar mı? Memleketi ve milleti mahvetmişler ama sorsan, her işten yüzlerinin akıyla çıkıyorlar. Hatırlayın “128 milyar nerede?” diye sormuştuk bunlara; 1’e 10 katmış, çobanın anlattığı hikâyeye benzer hikâyeler anlatmışlardı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Burada Elitaş da var.

AHMET KAYA (Devamla) – Gerçekten bıktık; hamaset dolu söylemlerinizden bıktık, yalanlarınızdan bıktık, zamlarınızdan bıktık, haksızlıklarınızdan bıktık, Allah’la aldatmalarınızdan bıktık; kısacası sizden de kötü yönetiminizden de bıktık usandık. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AHMET KAYA (Devamla) – O yüzden diyoruz ki: Türkiye’de, yoksulluğa, yolsuzluğa, yasaklara, ranta, talana ve yalana, israfa son vermek için; yandaşa, 5’li çeteye, kibre ve saray saltanatına son vermek için; bu bozuk düzene, bu zulüm düzenine son vermek için, güneşli ve güzel günler için lambaya püf de!

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmesi)

(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Müzeyyen Şevkin, buyurun.

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Hepiniz İçişleri Bakanlığının temelde ülke insanımızın güvenlik ve huzurundan sorumlu olduğunu biliyorsunuz arkadaşlar ama Sayın Bakan, dün yurtta -bir kaçak yurtta- bir çocuğumuzun kafası kesildi, çocuklarımızı kurtaramadınız. Dün Kayseri’de ve Adana’da kadın cinayeti işlendi yine, kadınlarımızı koruyamıyorsunuz Sayın Bakan.

Sizin göreviniz bu ülkenin güvenliğini korumak ancak her gün ülkemizin bir yerinde kadın cinayetleri, kadına şiddet, çocuklara taciz ve tecavüzler had safhadayken diğer yandan öğrenciler, gazeteciler, siyasetçiler saldırıya uğramaktayken ne yazık ki failleri bulup bunları cezalandırmak ve adalete teslim etmekten uzaksınız. Nefes alamıyoruz artık Sayın Bakan; özgürlükler konusunda nefes alamıyoruz, demokrasi konusunda nefes alamıyoruz, ekonomi konusunda nefes alamıyoruz artık. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, ülkemiz insanlarını afetlere karşı korumakla görevlisiniz, burada da sınıfta kaldınız. Geçtiğimiz hafta, hepimizin bildiği gibi, Giresun Şebinkarahisar’da bir atık barajı patladı arkadaşlar ve bu baraj binlerce tonluk kimyasal bir çevre felaketi oluşturdu. Ancak siz ne yaptınız bu konuda Sayın Bakan? Çok merak ediyorum doğrusu.

Yine, Marmara Denizi’nde müsilaj gibi bir biyolojik afet yaşanırken, günlerdir İstanbul’un Anadolu yakasında insanlar kokudan uyuyamazken AFAD, bırakın bu konuyla ilgilenmeyi, bölgeye ziyarete dahi gitmedi arkadaşlar. İçişleri Bakanlığı bütün görevi, beton lobisi temsilcisi hâline gelen Çevre Bakanlığına devretmiştir. Peki, Bakanlık ne yaptı? Akıllara ziyan bir yöntemle müsilajı neyle temizlediler? Vidanjörlerle temizlediler; Marmara’nın böyle temizleneceğini düşünüyorlar. Peki, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ne yaptı? On dokuz yıldır nelere göz yumdular? Her türlü atık, beton, toprak dolgular, sintine suları, kanalizasyon ve çöp atıklarıyla, tabiri caizse neredeyse bir çamaşır leğeni hâline getirilmiş Marmara Denizi’nde, sözüm ona 22 maddelik Acil Eylem Planı yaptınız. Aklınız neredeydi arkadaşlar bugüne kadar?

Yine, kıyı alanlarını rant alanına açmak için özel çevre koruma bölgesi ilan ettiniz arkadaşlar. Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Marmara Denizi ve çevresinin, başta Kanal İstanbul Projesi olmak üzere ranta ve talana açılarak yok edilmesine karşı asla izin vermeyeceğiz; bu, buradan böyle biline. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ülkemizde yaşanan deprem, heyelan, su baskınları, kuraklık, yangın gibi afetler... Şimdi İçişleri Bakanlığının bu konuda önlem alması gerekirken ne yazık ki esamesi okunmamakta. Sayın Bakan bir iki gün afet bölgelerinde boy göstermekte ama AFAD’ın kurumsal yapısı için yeterli değildir arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Yalan söylüyorsun yalan! Bir iki gün değil, bir ay afet bölgesindeydi. Bütün arkadaşlarımız bir ay afet bölgesindeydi...

SALİH CORA (Trabzon) – El insaf ya! El insaf ya!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Yeterli değildir arkadaşlar. Geçtiğimiz ağustos ayında yangınlar, sel afetleri yaşanırken AFAD koordinasyondan eksikti arkadaşlar.

SALİH CORA (Trabzon) – Altmış gün oradaydılar, sizin Genel Başkanınız gelmedi o zaman oraya.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – 24 kentimizde, 110 ilçemizde, 500’ün üzerinde mahalle ve köyümüz fay zonu üzerinde, fay yasası için defalarca kanun teklifi verdik Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, laf atmanıza gerek yok.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Sizin de çalışma yaptırıldığını biliyoruz. Neden fay yasası gündeme gelmiyor?

Yine, arkadaşlar, defalarca burada gündeme getirdiğimiz hâlde, geçen yıl 200’ün üzerinde deprem oluşuktan sonra oluşturulan Deprem Komisyonunda biblio olsun diye mi bu üretim yapıldı arkadaşlar? Bu kitap niye üretildi? Niye hayata geçmiyor? Daha kaç insanın ölmesi gerekiyor? (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, arkadaşlar, MTA, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve AFAD eş güdüm içerisinde çalışmamakta. Defalarca Türkiye Büyük Millet Meclisinde gündeme getirdim, yine getiriyorum, acil afet durum bakanlığı ve iklim değişikliği bakanlığı derhâl kurulmalıdır. Gün geçmesin ki ölümlü doğal olayların afete dönüştüğü olaylar oluyor arkadaşlar. Bu ülke ve bu insanlar hepimizin. Bir an önce bu bakanlığın kurulması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, evet, bu bütçede heyecan yok, bu bütçede vizyon yok. Toprağı, hayvanı, doğayı, insanı dışlayan bir bütçeyle karşı karşıyayız. EYT’liyi, KYK’liyi, atama bekleyen milyonlarca öğretmeni, mühendisi, mimarı, şehir plancısı, sağıkçıyı duyan yok arkadaşlar. Bu bütçede çiftçi yok, esnaf yok, emekli yok. Bir yurttaş gözyaşları içerisinde şöyle haykırıyor: “Fabrika önündeki ekmeği ‘tavuklara götüreceğim.’ diye yalan söyledim; aldım, eve getirdim, eşimle beraber yedim.” Bu içinizi acıtmıyor mu arkadaşlar? Bu içinizi acıtmıyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Sizin bir eliniz yağda, bir eliniz balda, 120 bin makam aracıyla ortada gezinenler kalkmış bize ekonomik kurtuluş mucuzeleri öğretiyorlar.

TELEKOM’u, şeker fabrikalarını, Borsa İstanbulu, Tank Palet Fabrikasını satarken, BOTAŞ’ı ve TPAO’yu satmaya hazırlanırken sokaklarda sizler “millî” olduğunuzu ifade ediyorsunuz ama buna karşı duran insanlar gaz yiyordu arkadaşlar. Köprü yapmışsınız, geçen yok; havaalanı yapmışsınız, inen yok; araba yapmışsınız, binen yok; okul yapmışsınız, atama yok; dış siyasette seveniniz yok, iç siyasette zaten yok. (CHP sıralarından alkışlar) Asgari ücretle ay sonunu gören yok, işsizlik diz boyu, istihdam yok; doların önünü alan yok, Türk lirasının artık değeri yok, sizin de yatacak yeriniz yok. “Geliyor gelmekte olan, güle güle Erdoğan!” diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Poşetle geldiniz arkadaşlar, TÜİK’in yalanlarıyla da gideceksiniz. Yüzde 19,6 gösterdiniz, gerçek enflasyon budur arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Gerçek enflasyon budur. TÜİK sizi götürecektir, merak etmeyin.

BAŞKAN – Evet, Sayın Şevkin, teşekkür ediyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – TÜİK’in enflasyonu da budur arkadaşlar. Kamuoyunun dikkatine sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülent Tezcan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının bütçesi 116 milyar lira. Şimdi, biz, bu bütçeyi kime tahsis edeceğimize karar vereceğiz, bu bütçeyi hangi ellere emanet edeceğimize karar vereceğiz. Sayın Bakan, bu kararı vermeden önce bugüne kadar cevaplamadığınız, hâlâ cevaplamadığınız bazı sorulara cevap vermeniz lazım milletin Meclisinin önünde ve milletin önünde.

Sayın Başkan, mafyadan her ay 10 bin dolar harçlık alan milletvekili kim, bunu söyleyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu, çıktınız, bir televizyon kanalında ortaya attınız; ondan sonra savcıya söylemediniz, Meclise söylemediniz, millete açıklamadınız. “Ben bunu söyledim, ortaya attım; alan alsın.” diyecek makamda değilsiniz Sayın Bakan. Siz, bu işin müştekisi olamazsınız. Eğer

açıklamazsanız bu işin ya müfterisi ya da müştereki olursunuz. Onun için açıklamak zorundasınız, açıklayacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, Sezgin Baran Korkmaz'ın kaçırılmasını “Devlet kararıdır.” diye açıkladınız, ifade ettiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yalan söylüyorsunuz! Yalan söylüyorsunuz! (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sus, sus!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Otur yerine!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bu millet sizin yalanlarınıza alıştı Sayın Bakan, bu millet sizin yalanlarınıza alıştı. Devletin...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Devlete iftira atıyorsun! Devlete iftira atıyorsun!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Arkadaşlar, arkadaşlar siz susun...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen ilk önce Aydın'daki mafyaların hesabını ver.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Arkadaşlar, siz susun...

BAŞKAN – Sayın Bakan, size de söz vereceğim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen ilk önce Aydın'daki mafyaların hesabını ver.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Sayın Bakan, sizin yalanlarınıza bu millet alıştı ama bizim yalan söylediğimizi daha duymadı bu millet, duymadı. (CHP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Aydın'daki mafyaların hesabını ver.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Şimdi, SBK'nin kaçırılmasında bu devlet kararı, devletin en tepesindeki şahsın yani şahsım hükümetinin başının bu devlet kararındaki yeri, payı, misyonu nedir Sayın Bakan, bunu açıklayacaksınız. Devletin başındakinin payı bu devlet kararında nedir?

Sayın Bakan, bu devlet kararında İrfan Fidan'ı Anayasa Mahkemesine, arkasından Hasan Yılmaz'ı Adalet Bakan Yardımcılığına taşıyan süreç, bu devlet kararının mükâfatı mı? Bunun milletin önünde hesabını vereceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, mafya liderine alaca karanlıkta haber gönderip “Operasyon olacak, benden haber bekle.” dedin mi? Sayın Bakan, “devlet kararı” dediğin işte, Sezgin Baran Korkmaz'ı devlet kapısına derdest edip alacağının üstüne çöktün mü? (CHP sıralarından alkışlar) Mafya liderine dönüş bileti, Sezgin Baran Korkmaz'a kaçış bileti oldun mu Sayın Bakan? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tezcan...

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bitiyor, bitiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – İfadelerimizde lütfen kaba ve yaralayıcı sözler sarf etmeyelim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sezgin Baran Korkmaz'ı CHP'ye sor, CHP'ye!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Sayın Bakan...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Birlikte yattılar kalktılar, kendi grubunuza sorun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanmadan bir de parmak gösteriyor!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Temiz söz söylüyorum Sayın Başkan, ben dikkat ediyorum.

BAŞKAN – Lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanmadan parmak gösteriyor!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kusacaksınız hepsini!

VELİ AĞBABA (Malatya) – İnsanda biraz ar olur, ar, ar olur! Biraz utanma olur!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Sayın Bakan, uyuşturucu baronları gözünü Türkiye’ye dikmiş, uyuşturucu baronları gözünü Türkiye’ye dikmiş, Türkiye uyuşturucu ticaretinin merkezi olmuş.

SALİH CORA (Trabzon) – Bülent bey, mafya ağzıyla konuşuyorsun.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Çocuklarımız zehir tacirlerinin kurbanı olmuş, İçişleri Bakanı oturmuş, cihatçı teröristlere vatandaşlık vermekle, şehit cenazelerine nifak sokmakla meşgul; Bakanlığınızı yapacaksınız, Bakanlığınızı! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – İnsanları küçümseme!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – 15 Temmuz şehitlerinin, Beşiktaş terör saldırısı şehitleri için ödenen bağışların üstüne neden yattınız Sayın Bakan? (CHP sıralarından alkışlar) Bunları neden ödemediniz, nasıl yattınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Bu bütçenin üzerine de öyle mi yatacaktınız, şehit paralarının üstüne yattığımız gibi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yatmayı sen iyi bilirsin!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Yani hasılıkelam şudur değerli milletvekilleri, hasılıkelam şudur: Her ne hikmetse herkesin yolu Sayın Bakanın önüne uğruyor bir şekilde. Uyuşturucu satan seni ziyaret eder, pudra şekeri çeken sana uğrar, Thodex vurguncusunun yolu sana düşer, mezarlık basan seni ziyaret eder, mafya lideri seni işaret eder. Sayın Bakan, bir tek mazlumların ve masumların yolu sana düşmez. Bu nasıl Bakanlık Sayın Bakan, bu nasıl Bakanlık? (CHP sıralarından alkışlar) Biz bu bütçeyi sana emanet etmeyeceğiz, edemeyiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – Her gün şehit aileleri ziyaret ediyorlar.

BAŞKAN – Sayın Erkan Aydın, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının 2022 bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi, bu bütçeyi hep söyledik; bu bütçe sarayın bütçesi, bu bütçe emekçinin, köylünün, çiftçinin, ev kadınının, öğrencinin bütçesi değil; inşallah, Cumhuriyet Halk Partisi ve Millet İttifakı’nda milletin bütçesi olacak diyor ve tekrar selamlar sunuyorum.

Siyaset bilimcisi James Clarke der ki: “Bir siyasetçi, gelecek seçimi düşünür, bir devlet adamı ise gelecek nesilleri düşünür.” Eğer Sayın Bakan gelecek nesilleri düşünseydi kendisiyle ilgili onlarca iddiayı bir televizyon programında değil, gelir, burada, egemenliğin kayıtsız şartsız temsil edildiği Türkiye Büyük Millet Meclisinde “Önce dokunulmazlığımı kaldırın, sonra bir soruşturma komisyonu açın ve gelip bunları cevaplayayım.” derdi ancak o ne yaptı? Mayıs ayından beri hâlâ savcılığa gidip suç duyurusunda bulunacak; televizyon programında söyledi, yedi aydır bekliyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bulunduk, bulunduk, merak etme!

ERKAN AYDIN (Devamla) – Sayın Bakan, o dokunulmazlığı kaldırım, sonra bulunun; bu şekilde bir şey olmayacağını hepimiz biliyoruz.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sorular her seferinde cevaplandı burada.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Yine, onlarca iddia...

Biraz önce Sayın Tezcan söyledi Sezgin Baran Korkmaz'la ilgili, sizin şurada uçağa binerken fotoğrafınız çıktı, açıklamada “Başka uçak yoktu, ne yapayım?” dediniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sahtekârca yalan söylüyorsun, sahtekârca!

ERKAN AYDIN (Devamla) – Ya, Cumhurbaşkanına bir söyleseydiniz...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sahtekârca yalan söylüyorsun, sahtekârsın! (CHP sıralarından “Sensin sahtekâr!” sesleri)

ERKAN AYDIN (Devamla) – İade ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen...

ERKAN AYDIN (Devamla) - Aynı kelimeyi iade ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Siz yalancısınız! Siz müfterisiniz! Sahtekârca yalan söylüyorsun. Yalancı!

ERKAN AYDIN (Devamla) - Aynı kelimeyi iade ediyorum, misliyle iade ediyorum, o söz sahibine aittir. Şimdi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – İçişleri Bakanına yakışıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sahtekârsın! Hadi, yalancı!

BAŞKAN – Sayın Bakan, rica ediyorum...

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bakan işte, gördü bütün Türkiye nasıl bir Bakan olduğunu!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utan, nasıl Bakansın sen!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinleyeceksin! (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şu “sahtekâr” lafı sana yakışıyor mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Utan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Otur aşağıya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinleyeceksin!

ERKAN AYDIN (Devamla) – Sen otur!

Sayın Başkan, Bakana müdahale eder misin, bakın, iki dakika gitti. (CHP sıralarından gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sahtekârca yalan söylüyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinle, terbiyesiz!

BAŞKAN – Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utan, utan; sen Bakansın!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olacak şey mi ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Terörist hamisi seni!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinleyeceksin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Otur aşağıya! Seni terörist hamisi seni!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yerlerinize lütfen.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bakın, hakaretleri görüyorsunuz, lütfen müdahale eder misiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oturacaksın, dinleyeceksin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen terörist hamisisin!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinleyeceksin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yerlerinize lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Akşamı bekle, akşamı!

BAŞKAN – Sayın Bakan, rica ediyorum...

ERKAN AYDIN (Devamla) – Görüyorsunuz. Müdahale eder misiniz şuna, Bakana yakışıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sahtekârca yalan söylüyorsunuz.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Sahtekâr sensin!

BURHANETTİN BULUT (Adana) - Başkansın sen, niye konuşuyorsun, niye müdahale etmiyorsun ona?

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu şekilde müzakereleri götürmemiz mümkün değil. (CHP ve AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri, siz de yerlerinize oturun lütfen.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bir müdahale eder misiniz?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, “Sahtekâr.” diyor “Sahtekâr.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinleyeceksin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Otur aşağıya! (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, olur mu Başkanım ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen yerlerinize.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, böyle şey olur mu ya!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hepiniz yerlerinize.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Niye müdahale etmiyorsun? Meclis Başkanlığı yapmıyormusun sen! Nasıl Meclis Başkanlığı yapıyorsun?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sahtekârca...

AYDIN ÖZER (Antalya) – Şerefsiz...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şerefsiz sensin! (CHP sıralarından komisyon sıralarına doğru yürümler)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bakın, Genel Kurulu sabote ediyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yerlerinize lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şerefsiz sensin!

BAŞKAN - Sayın Bakan... Sayın Bakan...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Otur aşağıya!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.18

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.57

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ**KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, görüşmelerin Meclisin mehabetine ve İç Tüzük hükümlerine uygun şekilde sürdürülmesi konusunda milletvekilleri ve bakanlardan yardımcı olmalarını ve kendisini İç Tüzük hükümlerinin disiplin tarafını uygulamak durumunda bırakmamalarını rica ettiğine, herhangi bir konuşmacı İç Tüzük hükümlerine aykırı sözler sarf etmeye başladığı takdirde Başkanlık Divanı olarak ve Meclis Başkan Vekili olarak sözünü keseceğine ve önceki oturumda yaşanan hadiseyle ilgili tutanaklar geldiğinde tekrar bir ara vererek Grup Başkan Vekillerini kürsü arkasına davet edeceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, az önce Genel Kurulda Meclisimizin mehabetine de yakışmayan hadiseleri hep beraber yaşadık. Ben hem sayın milletvekillerimizden hem de Sayın Bakanlarımızdan, hem Meclisin mehabetine hem de İç Tüzük hükümlerine uygun şekilde bu görüşmelerin sürdürülmesi konusunda yardımcı olmalarını rica ediyorum. İç Tüzük hem milletvekillerini hem de bakanlarımızı bağlamaktadır. Beni İç Tüzük hükümlerinin disiplin tarafını uygulamak durumunda lütfen -Başkan olarak- bırakmamanızı sizlerden rica ediyorum. Ve aynı şekilde, kürsüye gelen bütün hatiplerimizin de İç Tüzük hükümlerinin yasaklamış olduğu her türlü -şahsiyatla uğraşma, kaba ve yaralayıcı sözler sarf etme- fiilden uzak durmaları konusunda uyarıyorum. Herhangi bir konuşmacı İç Tüzük hükümlerine aykırı sözler sarf etmeye başladığı takdirde Başkanlık Divanı olarak ve Meclis Başkan Vekili olarak sözünü keseceğimi de şimdiden bilgilerinize ve takdirlerinize sunuyorum. Bu arada, az önceki süreçle ilgili olarak tutanakları da istedim, tutanaklar biraz sonra geliyor. Tutanakları inceledikten sonra tekrar bir ara vererek Grup Başkan Vekillerimizi kürsü arkasına davet edeceğim ve tutanaklar üzerinde de müzakeremizi yapacağız ve birlikte de oluşturacağımız bir karar olacaktır. Ben tekrar çalışmalarımızın hem Meclisimize hem milletimize hem de ülkemize yakışır bir biçimde ve Meclisimizin mehabetine, saygınlığına, yüceliğine yakışır bir şekilde sürdürülmesini temenni ediyor ve bu konuda bir kez daha tüm milletvekili arkadaşlarımızdan itinalı ve dikkatli davranmaları hususunu rica ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme

Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

1) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Az önce Sayın Erkan Aydın'ın konuşmasında kalmıştık.

Sayın Aydın, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır. (CHP sıralarından “beş dakika” sesleri)

CHP GRUBU ADINA ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, dört dakikaydı bu arada.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Uyarılarınız için teşekkür ediyoruz. Umarım bu uyarıları kendinize de alırsınız. Defalarca buradan hakaretler... Ki siz tutanak istediniz, ben tutanakları aldım. Ağzıma almak istemiyorum, burada Sayın Bakanın söylediği şeyler tutanaklarda kayıtlara geçmiş durumda, 600 milletvekili de basın da herkes de bunu çok rahatlıkla görür. Dolayısıyla böyle bir vahamet yaşandığında lütfen siz de zamanında müdahale edin ki bu nahoş görüntüler ortaya çıkmasın. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Şimdi, burada söylediklerimiz neydi? Hiçbiri gizli devlet bilgisi değil, basına da kamuoyuna da yansımış, defalarca konuşulmuş, bununla ilgili Sayın Bakanın da cevap vermiş olduğu konular, biz bir yerden uydurmadık. Aynı konuyla ilgili yine tutanaklarla konuşacağım. İçişleri Bakanlığının bütçesinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde yine Sayın Bakanın kendi ağzından, dileyen herkesin ulaşabileceği tutanaklar var burada SBK'yle ilgili. Bakın, ne diyor? “Gelelim Sezgin Baran Korkmaz meselesine. Daha ötesini söyleyeyim, biz bir şey yaptık, devletin bütün kurumlarıyla birlikte yaptık. Türkiye uluslararası bir operasyona gelirken devletin bütün kurumlarıyla yukarıdan aşağıya

öyle bir karar aldık ki meselenin içerisine öyle bir daldık ki Amerika'yı da açığa düşürdük, bize kumpas kuranları da açığa düşürdük.” Sayın Bakan söylemiş. Biz söyleyince neden suç oluyor, neden kavga çıkıyor? Bütün dünya bunu görmüş. Yani bu konu el birliğiyle devletin tepesinden aşağısına kadar kapatılmış, üstü örtülmüş. (CHP sıralarından alkışlar)

O kadar çok konu var ki konuşulacak. Uyuşturucuyla ilgili, Aliğa'da söküme gelen gemilerle ilgili, gemilerin özel korunaklı bölmelerine o anda çalışan işçilerin gidip “Asbest var.” diyerek başka uzay kıyafetli insanların gelip eliyle almış gibi uyuşturucuları alıp götürdüğünü, Türkiye'nin uyuşturucu noktasında önemli bir kavşak oluşturduğunu... Zaten Bakan “Uyuşturucuyla mücadelede şu kadar tespit yaptık.” Haziran ayında İçişleri Bakan Yardımcısı “28 bin operasyon yaptık.” diyor, yıla vurduğunuzda 300 bine yakın operasyonu yani aslında teyit ediyor. Bütün bunlar Türkiye'nin normal hâline gelmiş. Bunları biz uzaydan kendimiz uydurarak söylemiyoruz ama bunları buradan konuşunca ne hikmetse kavga çıkıyor.

Bakın, dün bir cemaat yurdunda bir gencimiz, bilgisayar mühendisliği öğrencisi olan, kendi hâlinde olan bir gencimiz başı satırla kesilerek ve başı göğsünün üzerine konularak... “Deccal'i vurdum.” diye orada nara atıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERKAN AYDIN (Devamla) – İçişleri Bakanı, devletin bakanları, güvenlik güçleri bunları önlemekle uğraşınlar. Burada masayı dağıtıp “Ben hesap ödemem, size de hesap ödetmem.” demesin, biz her kuruşun hesabını sonuna kadar soracağız. (CHP sıralarından alkışlar) Kimsenin bundan şüphesi olmasın ve sözlerimi de Tevfik Fikret'in yüzyıl önce söylediği -kendisi “hayal kırıklığı” kelimesini Türkçede ilk kullanan ve Türkçeye hediye eden bir şairimizdir- şiirle bitirmek istiyorum:

“Bu harmanın gelir sonu, kapıştırın giderayak!

Yarın bakarsınız söner bugün çıtırdayan ocak!

Bugünkü mideler sağlam, bugünkü çorbalar sıcak,

Atıştırın, tıkiştırın, kapış kapış, çanak çanak...

Yiğin efendiler yiğin, bu cümbüşlü sofa sizin,

Doyuncaya, tiksirincaya, çatlayıncaya kadar yiğin!” (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yaşar Tüzün...

Sayın Tüzün, Sayın Güzelmansur da söz hakkını size devrettiği için on dakikadır süreniz.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2022 yılı İçişleri Bakanlığı bütçesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bugüne kadar çok şey konuşuldu, bugüne kadar çok şey söylendi, uygulanmasını istediğimiz çok farklı konular gündeme geldi ama bunların hiçbiri iktidar tarafından yerine getirilemedi.

“Sizler sözlerin hepsini dinleyin, en güzeline talip olun.” Bu sözün arkasında durabilecek bir formatta konuşma yapmaya çalışacağım.

Değerli arkadaşlarım, Nisa suresinin 58'inci ayetinde “Devletin dini adalettir.” demektedir. Eğer siz Türkiye Cumhuriyeti devletinde adaleti yok ettiyseniz, adaleti siyasi partinizin arka bahçesine çevirdiyseniz bu ülkede adalet bitmiş demektir. Yine Nisa suresinin 58'inci ayetinde “Tüm makamlar, rütbelere emanettir.” demiştir. Siz bu makamlara ve bu rütbelere riayet etmediniz. Yine Nisa suresinin

58'inci ayetinde "Emanetler, ehliyet ve liyakat sahibine verilir." demektedir. Ehliyetli ve liyakatli hiç kimseye ama hiç kimseye yetki vermediniz, liyakati hiç dikkate almadınız. Şûra suresinin 38'inci ayetinde "Ortak akılla hareket ediniz." demektedir. Siz, ortak akılı egemen kıldınız; siz, tüm yetkilerinizi bir tek kişiye devrettiniz, Türkiye Cumhuriyeti devletindeki 27 bin imza sahibi olan vatandaşların, bürokratların yetkisini bir kişiye devrettiniz. Diğer bir surede ise... "Ceketiyle gelinir siyasete, ceketiyle gidilir." sözünden de anlaşılacağı gibi, siz 2002 yılında Keçiören'de, halk içinde bir evde otururken şimdi bin odalı kaçak sarayda oturuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Gerçekleştirdiğiniz siyasi anlayış, yapılan tüm harcamalar, satılan kamu arsaları ve yine satılan kamu iktisadi teşebbüslerinden sonra bugün geline nokta Katar'a para istenmeye gidilen bir sistemle karşı karşıyasınız. Gerçekten adaleti yok ettiniz, kalkınmayı iflas ettirdiniz; partinizin de isminden anlaşılacağı gibi, Adalet ve Kalkınma Partisi hem bugün Türkiye'de adaleti yok etti, kalkınmayı da iflas ettirdi. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisinde alınan bir kararla "Türk askerleri gidebilsin." diye tezkere çıkardık. Adamlar şimdi, geldiğimiz noktada, yapmış olduğumuz ziyarete bize "Para mı istemeye geldiniz?" diye soruyorlar. İşte, Türkiye'de adaletin ve kalkınmanın çöktüğünü anlayan dış güçler, yabancı ülkeler Türkiye'ye bu davranış içerisinde bulunabiliyorlar. Bunun sorumlusu sizlersiniz. Sizleri vicdana, insafa -ve Türkiye'yi geldiği noktadan kurtarmaya- davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, unutmayınız ki "Sorunun kendinde olduğunu anlamayan insanlar çözümü başkalarının huzurunu bozmakta ararlar." Tekrar okuyorum: "Sorunun kendinde olduğunu anlamayan insanlar çözümü başkalarının huzurunu bozmakta bulur." Sezgin Baran Korkmaz'a Bakanlık kapılarını açıp yurt dışına kaçmasına izin verenler, Türkiye'mizi uyuşturucu baronlarının ve mafyanın cirit attığı bir çadır devletine çevirirlerken bunu seyredenler elbette ama elbette mekân ve makam farkını fark edemezler. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ayakkabı kutularına bile kılıf uydurup 4 bakanı yargıdan kaçırınlar hiç kimseye ama hiç kimseye ahlak dersi vermeye kalkmasınlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, görüşmekte olduğumuz bütçe, tarihimizde ilk defa sahihsiz kalmıştır. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçeyi müştereken hazırlayan Hazine ve Maliye Bakanı, bütçenin görüşmeleri tamamlanmadan affını istemiştir. Af nedir değerli arkadaşlar? Yani, Hazine ve Maliye Bakanı tutukluydu da affını mı istedi? Dolayısıyla, böyle olunca da aslında bu bütçe, buraya sevk eden anlayış tarafından kadük bırakılmıştır.

Geçim derdinde olan vatandaşlarımız bütçede kendileriyle ilgili hiçbir umut görememektedir. Ayrıca, Emniyet Genel Müdürlüğü çalışanlarına, Jandarma Genel Komutanlığı çalışanlarına, Sahil Güvenlik Komutanlığı çalışanlarına, Göç İdaresi Başkanlığı çalışanlarına ve devletin kurum ve kuruluşlarına hiçbir katkı vermeyen, destek vermeyen bir bütçeyle karşı karşıyayız ve onun içindir ki Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bu bütçeye ret oyu vereceğiz.

Değerli arkadaşlarım, gelelim belediyelere. Ne olduysa 29 Mart 2019 seçimleri sonrası -Cumhuriyet Halk Partili belediyeler göreve gelince- bir anda, Bakan ve bürokrasisi, Cumhuriyet Halk Partili belediyelere uyguladığı daha fazla mobbingden bir türlü vazgeçmedi. Hani yolsuzluklarla uğraşacaktınız? Hani yolsuzlukları ortaya çıkaracaktınız? Öyleyse somut bir örnek vermek istiyorum: İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının 35 tane dosyasına el koydunuz, 35 tane. (CHP sıralarından alkışlar) El koyduğunuz tarih Kasım 2020 tarihi. Aradan bir yıl geçmiş, 3 müfettiş "İnceleme yapacağız." demiş ama bir yıl içerisinde bir tane dosyayı incelememişler. Değerli arkadaşlarım, o zaman müfettişler ne iş yapar? Vatandaş devletine, ilgili Bakanlığa nasıl güvensin? Böyle bir güvensizlikle karşı karşıyasınız.

Değerli arkadaşlarım, gelelim Tayyip Erdoğan'ı üzmeyen İstatistik Kurumuna, yani kısa adı TÜİK'e. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Türkiye'de "Yüzde 21 enflasyon var." diyen, yalan bir beyanda bulunan TÜİK de gerçekten diğer kurumlar gibi, yani Et ve Balık Kurumu gibi, yine Tarım Kredi Kooperatiflerinin açmış olduğu marketler gibi market açsın hep beraber -83 milyon- biz de oraya alışverişe gidelim; sorun yok. Eğer Türkiye'de gerçekten yüzde 21 enflasyon varsa.

Değerli arkadaşlarım, unutmayınız ki sadelik şatafatı yenecek. Unutmayınız ki, adalet zulmü yenecek. Unutmayınız ki, helal haramı yenecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Ve yine unutmayınız ki, liyakat mülakatı yenecek. (CHP sıralarından alkışlar) Ve yine unutmayınız ki, Millet İttifakı Cumhuriyet İttifakı'nı yenecek. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Hayal, hayal...

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Ve Türkiye'yi önümüzdeki dönemde Millet İttifakı olarak yönetmenin hazırlıklarını tamamlamış bulunuyoruz. Çünkü biliyoruz ki bu Millet İttifakı bu milletin teminatı olacaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Bu teminata şimdiden imza atıyoruz ve unutmayınız ki gidiyor gitmekte olan ve unutmayınız ki geliyor gelmekte olan diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Hayal, hayal...

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisinin söz taleplerini karşılayacağım.

Evet, ilk söz Sayın İrfan Kartal'ın.

Buyurun Sayın Kartal. (AK Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İRFAN KARTAL (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin sanayisini, teknolojisini, rekabet gücünü, refahını artırmak ve sürekli kılmak için toplumun her kesimiyle, ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde, ulusal önceliklerimiz doğrultusunda yaptıkları çalışmalardan dolayı Sayın Bakanımız Mustafa Varank'a ve tüm Bakanlık teşkilatına teşekkür ediyorum.

Türkiye, büyümesini, sürdürülebilir bir çevreyle uyumlu yüksek katma değerli bir teknoloji üretimi eksenine oturtmayı amaçlamaktadır. Katma değerli teknolojik üretiminin en önemli unsuru nitelikli insan kaynağı ve kurumsallaşmış özel sektör ekosistemidir. Ulusal ölçekte kalkınmanın temeli olan teknoloji geliştirme bölgeleri, organize sanayi bölgeleri kuruluş ve destekleri, ekosisteminin en büyük unsuru olan TÜBİTAK ve KOBİ'lerimizi destekleyen en önemli kurum olan KOSGEB, Bakanlık çatısı altındadır.

Bakanlık, hibe ve kredi desteklerinin yanında, işletmelere sermaye desteği sağlayan fonlar aracılığıyla, bankacılık eksenli büyümeden sermaye tabanlı büyümeye geçişi sağlamıştır.

Bölgesel gelişme açısından önemli bir başka uygulama ise organize sanayi bölgelerinin uygulamalarıdır. OSB uygulamalarına Bakanlıkça düşük faizli, uzun vadeli kredi verilmekte ve sanayiciler için altyapısı tamamlanmış sanayi parselleri hazırlanmaktadır. Ülkemizde sanayinin planlı gelişmesi ve sanayicilerin kendi kendilerini yönetmesi amacıyla kurulan OSB modeli, dünya ülkeleri tarafından da örnek alınan kurumsal bir yapıya sahiptir.

Bakanlıkça bugüne kadar 328 adet organize sanayi bölgesine sicil verilerek tüzel kişilik kazandırılmıştır. 2002 yılına kadar ülkemizde 192 OSB kuruluyken 2003-2021 yılları arasında 136 yeni organize sanayi bölgesi kurulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığın üzerinde önemle durduğu konulardan biri yüksek teknoloji üretimi, bir başka deyişle katma değeri yüksek ürün üretmektir. Bu kapsamda sanayicilerin girdilerini yerleştirirken geleceğin teknolojilerinin de AR-GE'sinin yapılması hedeflenmektedir. Hamle Programı'nın ilk çağrısı makine sektöründe olmuştur. Burada ülkemiz açısından stratejik öneme sahip, yerli ve millî imkânlarla üretim hedeflenmektedir.

Önemli bir başka husus da tüm bu yüksek teknoloji içeren yatırımların stratejik ya da proje bazlı yatırımlar kapsamında desteklenmeye devam edilecek olmasıdır, böylece proje bazlı teşviklerden yararlanan işletmelerin AR-GE'ye yönelik yatırım yapmaları ve yenilik ekosistemine katkı sağlamaları da özendirilmektedir. Bunların sonuçlarını görmek bizleri gururlandırıyor, geleceğe ümitle bakmamızı sağlıyor.

Bir istatistiği paylaşmak istiyorum: 2020 yılında AR-GE harcamalarının millî gelire oranı 1,8 iken, 2002 yılında bu oran binde 5'ti. Bakanlık ve ilgili kuruluşların AR-GE faaliyetleri hususunda, fikrin oluşmasından pazarlamaya kadar olan teknolojiyi ön planda tutan tüm kesimlere destekler sağlanmaktadır. Örnek olarak, bugün, 89 teknopark, 1.254 AR-GE merkezi ve 342 tasarım merkezi yapılmıştır. Dünya Fikrî Mülkiyet Teşkilatının 2020 yılı verilerine göre, Türkiye, 1.705 patent başvurusuyla 16'ncı sırada yer almıştır, 1.682 marka başvurusuyla da 10'uncu sırada yer almıştır, 530 uluslararası tasarım başvurusuyla da 10'uncu sırada yer almıştır.

Burada bir başka hayalimiz de... Otomobil projesinden bahsetmek istiyorum: Altmış yıllık hayal, emin adımlarla hayata geçmeye devam ediyor. 2018 yılında Bursa Gemlik'te ilk gösterimlerinin yapıldığı yerli otomobilimiz hedeflediği üzere 2022'nin sonunda üretim bandından inecek. İnanmakta zorluk çekenler TOGG'un dijital mecralarından canlı olarak bunu izleyebilirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İRFAN KARTAL (Devamla) – Sadece aracı üretmekle kalmıyor, dünyada beklenen enerji darboğazını önlemek amacıyla... Geleceğin otomobilinin elektrikli olacağı dikkate alındığında önemli bir konu şarj altyapısıdır. Bu konuda TOGG sıfır emisyonlu araçların yaygınlaşmasını destekleyecek şekilde tüm planlarını yapmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gönül ister ki Bakanlığımızın ve ilgili kuruluşların özveriyle yerine getirdiği daha birçok hizmete burada yer verelim ancak takdir edersiniz ki zamanın kıtlığından dolayı bunları ileriki zamanlarda daha da anlatacağız.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşların 2022 bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyor. Yüce Meclisi ve halkımızı saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ahmet Akay...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET AKAY (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, 1960'lı yıllardan itibaren planlı kalkınma programlarını uygulamaya başlamıştır. Birincisi 1963-1968, sonuncusu ve on birincisi 2019-2023 yıllarını kapsayan beş yıllık kalkınma planını uygulamaktadır. Bu planlı kalkınma sürecinde tarihte “Mezopotamya” ve “El Cezire” olarak adı geçen, tarımın ilk yapıldığı yer olan kadim coğrafyamız için Güneydoğu Anadolu Projesi hazırlanmıştır.

GAP, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu eşsiz kaynakları değerlendirerek insanımızın refahını yükseltmeyi, bölgeler arası gelişmişlik farkını gidermeyi, ulusal düzeyde ekonomik gelişmeye, istihdama ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı hedefleyen bölgesel bir kalkınma projesidir. Kalkınma projeleri arasında ölçek, boyut ve hedefleri itibarıyla dünyadaki en büyük atılımlardan biri olan GAP; Şanlıurfa, Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt ve Şırnak illerini kapsamaktadır. Bu anlamda, alan ve nüfus açısından ülkemizin yaklaşık yüzde 10'luk bölümünü oluşturan Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ni kapsamaktadır. GAP İdaresinin merkezi Şanlıurfa'da bulunmaktadır. Proje, tarımsal sulama, enerji projelerine esas olarak kolektif kalkınmayı hedeflemiştir. Bu doğrultuda, bölgede 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve sulama şebekelerinin yapımı tamamlanmış, GAP'ın tamamlanmasıyla 1,8 milyon hektar alanın sulamaya açılması, yılda 27 milyar kilovatsaat hidroelektrik enerji üretimiyle ülkemizin enerji ihtiyacının büyük bir bölümünün karşılanması öngörülmüştür. Harran ve Suruç Ovaları başta olmak üzere Ceylanpınar, Viranşehir ve Mardin Ovalarının cazibe sulaması büyük ölçüde tamamlanmış, son olarak da bizim takip ettiğimiz Harran ve Akçakale'nin dağ eteği köylerini kapsayan MC1 cazibe sulaması ikmal işi geçtiğimiz haziran ayında ihale edilmiştir.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Mardin-Ceylanpınar ana sulama kanalı tam olarak 221 kilometre uzunluğundadır; Şanlıurfa'dan Ceylanpınar'a, Viranşehir'e, Kızıltepe'ye, Nusaybin ve Mardin'e kadar uzanan ovalarımıza can suyu götüren âdetâ yapay bir nehirdir. Çok şükür, bu muazzam eser AK PARTİ döneminde yapılmıştır. Ürün çeşitliliği açısından, daha önce kuru tarıma dayalı buğday, arpa, mercimek üretilirken sulama sistemleri sayesinde pamuk, mısır gibi birçok ürün üretilmeye başlanmıştır. Ülkemiz açısından stratejik olan pamuğun yüzde 60'ı GAP bölgesinde üretilmektedir.

GAP enerji projelerinin gerçekleşme oranı, bu yıl Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından açılışı gerçekleştirilen Profesör Doktor Veysel Eroğlu Ilısu Barajı'yla yüzde 90'ın üzerine çıkmıştır. GAP kapsamında tamamlanan HES'lerin işletmeye alınmasından 2020 yılı sonuna kadar üretilen elektrik enerjisi 491,4 milyar kilovatsaat olarak gerçekleşmiş, üretilen bu enerjinin parasal değeri 29,5 milyar dolar olmuştur. Bu durum GAP'ın kendini amorti ettiğini göstermiştir. Ayrıca, güneş enerjisi sistemleri başta olmak üzere yenilenebilir enerji kaynakları desteklenmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu bölge, aynı zamanda, terörden çok çekmiş bir bölgedir. Merhum Haluk Dursun Hocanın dediği gibi Dicle'nin kuzularını kurtlara kaptırmamak için insanımızın bulunduğu yerde iş ve aş sağlamak, ona eğitim, sağlık hizmeti sunmak gerekmektedir. Biz AK PARTİ olarak tam da bunu yapıyoruz ve kim ne derse desin bunu yapmaya devam edeceğiz.

Sonuç olarak, GAP, tarımdan sanayiye, eğitimden sağlığa, ulaştırmadan turizme kadar birçok alanda bölgeye fevkalade katkı sağlamıştır. Verimli topraklarda tarımı merkezine alarak topyekün kalkınma modeliyle çıkmış olan bu projede tarıma dayalı sanayi mayası tutmuş, bölge birçok tarımsal ürünün üretim üssü hâline gelmiştir. Refahın ülke sathına yayılması, beşerî sermayemizin eğitilmesi, düzensiz kentleşme ve bölgeler arası düzensiz göçün önlenmesi açısından, yapılan her kuruş yatırımın fazlasıyla geri döndüğü muazzam bir projedir. Adalet ve Kalkınma Partisi olarak yatırım yapmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AHMET AKAY (Devamla) – Bu vesileyle, bu muazzam projede emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımıza ve tüm herkese şükranlarımı sunuyorum.

2022 yılı yönetim bütçemizin milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Ali Cevheri, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nde yer alan Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde konuşmak üzere AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2011 yılında kanun hükmünde kararnameyle kurulmuş, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliği haiz ve özel bütçeli bir kuruluştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; takdir edersiniz ki ülkemizde 7 ayrı bölge bulunup her bölge farklı kültürel, mekânsal ve fiziki yapıdadır. Coğrafi ve demografik olarak farklı imkânlarla sahip olan bölgelerimizin mevcut varlıklarını değerlendirip Türkiye’nin diğer bölgeleriyle aynı seviyeye getirerek gelişmesini sağlayıp daha yaşanabilir bir ortam oluşturmak için kurulan bu İdarenin kuruluş amacını kısaca özetlersek, bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarını gidererek adil ve eşit bir kalkınma sağlayıp ülkenin genel sosyoekonomik ve mekânsal durumuyla bütünleşmiş, rekabet gücü ve refah düzeyi yüksek bölgeler meydana getirerek topyekûn kalkınmış bir Türkiye’ye ulaşmaktır. Bu hedefleri gerçekleştirmek amacıyla daha önce kurulan GAP, KOP, DOKAP gibi DAP’ın da kurulmasının temel misyonu Doğu Anadolu Bölgesi’nin sosyal, ekonomik, çevresel ve kentsel kalkınmasını hızlandırmaktır. Bu kurumun başlıca görevi ise bölgenin gelişmişlik seviyesini diğer bölgelere yaklaştırırken projelerin uygulandığı illerdeki yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesini sağlamaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yukarıdaki hedefleri gerçekleştirmek amacıyla oluşturulan DAP’ın coğrafi olarak görev alanında Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elâzığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Sivas, Tunceli ve Van illeri olmak üzere toplam 15 il, 143 ilçe, 6 bine yakın köy bulunmaktadır. Bölge 6 milyon 697 bin 726 kişilik nüfusuyla Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 8’ini teşkil etmektedir. Yüz ölçümü Van Gölü dâhil 174.897 kilometrekare olup Türkiye yüz ölçümünün yüzde 22,4’ünü oluşturmaktadır. Ayrıca, ortalama rakım 1.402 metre olup Türkiye’nin en yüksek bölgesi konumundadır. Diğer yandan, DAP bölgesi su kaynakları bakımından zengin bir potansiyele sahiptir. Coğrafi anlamda bölge illeri Fırat, Dicle, Aras, Çoruh, Van ve Kızılırmak havzalarının kapladığı alanlar üzerindedir. Ayrıca, Van Gölü, Keban ve Karakaya Baraj Gölleri, Hazar Gölü, Çıldır Gölü, Fırat, Aras, Karasu ve Kızılırmak Nehirleri bölgenin önemli su kaynaklarıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DAP Bölge Kalkınma İdaresi bölgenin iktisadi ve içtimai potansiyelinin geliştirilmesi amacıyla, başta tarım sektörü olmak üzere, sanayi, kültür ve turizm sektörlerine öncelik vererek çalışmalarını sürdürmektedir. Bu hedef doğrultusunda, DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığınca bölgede 2013–2021 yılları arasında 1.938 proje desteklenerek 923 milyon 213 bin 539 TL ödenek aktarılmıştır. Özellikle bölgenin tarımsal potansiyelini geliştirmek, zirai üretiminin doğa şartlarına olan bağımlılığını azaltıp verimini artırmak amacıyla 2013 yılından bu yana küçük ölçekli tarımsal sulama projeleri hayata geçirilmeye başlanmıştır. Bu proje kapsamında, bugüne kadar, zirai alanda toplam 801 milyon TL ödenek kullanılarak 886 proje hayata geçirilmiş, 4.359 kilometre uzunluğunda sulama şebekesi inşa edilip 182 bin hektar alan sulamaya açılmıştır. Yine, bölgede bitkisel ve hayvansal üretimin artırılmasına yönelik olarak 364 projeye 359 milyon TL destek verilmiştir. Ayrıca, bölgede 2015 yılından bu yana yenilenebilir enerji kullanımının artırılması amacıyla projelere 33,3 milyon TL destek sağlanmıştır.

Diğer yandan, bölgenin okuma kültürünün ve beşerî potansiyelinin geliştirilmesine yönelik olarak 62 ilçede semt kütüphaneleri açılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yukarıda kısaca özetlediğim gibi, DAP Bölge Kalkınma İdaresi bölgenin her alanda kalkınabilmesi için birçok sektörü desteklemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Ancak bu kısa sürede hepsini anlatabilme şansımız olmadığını için yapılan faaliyetleri özetleyerek aktardım.

Sözlerime son verirken, 2022 yılı merkezî bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Gazi Meclisimizi ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ahmet Sorgun...

Buyurun Sayın Sorgun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET SORGUN (Konya) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2022 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle, sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Kısa adı “KOP” olan Konya Ovası Projesi’nin temelleri yüz yıldan önceye dayanıyor. II. Abdülhamit Han zamanında Beyşehir havzasının fazla sularının Konya Ovası’na aktarılması işi ilk defa yap-ışlet-devret usulüyle ihale edilmiştir ki bu, Osmanlı’nın ilk yap-ışlet-devretidir. Ayrıca, AK PARTİ hükümetleri döneminde Akdeniz’e boşalan ve zaman zaman da sel, taşkın ve tahribatlara sebep olan Göksu Nehri’nin suları Mavi Tünel Projesi’yle Konya kapalı havzasına aktarılmaya başlanmıştır. Burada Sayın Veysel Eroğlu Bakanımıza, özellikle Sayın Cumhurbaşkanımızın nezaretinde, huzurlarınızda teşekkürü bir borç biliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KOP Bölge Kalkınma İdaresi çok sektörlü, entegre ve topyekûn kalkınma stratejisi doğrultusunda 2011 yılında kurulmuş ve o günden bu yana da bölgenin rekabet gücünün yükseltilmesi, bölgeler arası gelişmişlik farkının azaltılması ve refahın dengeli dağılımı için gayret etmektedir. KOP bölgesi kuruluşunda Konya, Karaman, Aksaray ve Niğde’yi kapsarken daha sonra Kırşehir, Yozgat, Nevşehir ve Kırıkkale illeri de eklenerek 8 ilimize hitap eder hâle gelmiştir. Türkiye nüfusunun yüzde 5’inden fazlası ve Türkiye topraklarının yüzde 8’inden fazlası KOP bölgesindedir.

KOP bölgesi et, süt, şeker, hububat başta olmak üzere tarım ve hayvancılıkta açık ara öndedir ancak buna mukabil, ülkemizin yıllık en az yağış alan, sadece 250 milimetre yağış alan Tuz Gölü, Karapınar havzası da KOP bölgesindedir. KOP bölgesinde bölgeye düşen yıllık yağış miktarından çok daha fazlası tarımsal ve hayvansal üretim için kullanılmaktadır; su olarak. Elbette, çiftçimizin kazanmak için üretmeye, üretmek için de sulamaya ihtiyacı vardır ancak bu su döngüsü bugünkü hâliyle asla sürdürülebilir değildir. Bunun en belirgin işareti ha bire oluşan obruklardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; küresel iklim değişikliğinde oluşan yağış azlıkları ve düzensizlikleri de işin cabası. Ülkemizin sürdürülebilir gıda güvenliği açısından tarımsal üretimin önemi salgın sürecinde çok daha net anlaşılmıştır. O hâlde ne yapmalı? Sağlıklı, gerçekçi ve sürdürülebilir üretimin 4 temel esası olduğunu düşünüyorum.

1) Mevcut su kaynaklarımızı en verimli şekilde, damlasını bile israf etmeden kullanmak. Bunun için her türlü desteği, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da vermek, su israfının önüne geçecek her türlü tedbirleri almak.

2) Bölge dışından çevre hassasiyetleri de dikkate alınarak ilave su aktarımının sağlanması, devam eden su yatırımlarımızın bir an önce tamamlanması.

3) Bölgede daha az suya ihtiyaç duyulan bitki desenlerine öncelik verilmesi.

4) Bölge ekolojisine uygun ürünlerin bölgeye has fiyatlarla desteklenmesi.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi tamamlarken bir hususu da hatırlatmak isterim: Bu topraklar sadece bitki ve ürünlerin yetiştiği topraklar değil, aynı zamanda nice erlerin, erenlerin, yiğitlerin yetiştiği topraklar. Bu cümleden olarak, bilindiği üzere 17 Aralık Hazreti Mevlâna'nın Hakk'a vuslat yıl dönümü yani Şebiarus yani düğün günü. Hazreti Mevlâna'yı anlama ve anma etkinlikleri de dün itibarıyla Konya'da başladı. Onun düşünce dünyasının dayandığı temel değerlere ve onun nezih, latif, arifane, bilgece ve hikmetli usul ve üslubuna ne kadar da çok muhtacız; hele hele bu çatı altında ne kadar da çok muhtacız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AHMET SORGUN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sayın Başkanım, onun sözleriyle, Hazreti Mevlâna'nın sözleriyle konuşmamı tamamlıyorum: “Yüzde inat etme, doksan da olur/ İnsan dediğinde noksan da olur/ Sakın ben, ben deme, elde neler var/ Sen yoksan da olur/ Kusursuz dost arayan, dosttan da olur.” diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muhammed Avcı...

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMED AVCI (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, burada, kısa adı DOKAP olan Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sözlerime başlamadan önce Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

DOKAP, Doğu Karadeniz Projesi'nin uygulamalarını koordine etmek ve bu kalkınma projelerinin uygulandığı illerdeki yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama, programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesini sağlayarak bölgenin kalkınmasını hızlandırmayı amaçlamaktadır. Başkanlık ilk olarak DOKAP kapsamında bölgenin kalkınmasını hızlandıracak olan ve 2014-2018 yılları arasını kapsayan DOKAP Eylem Planı'nı hazırlayarak uygulamasını tamamlamıştır. Başkanlık 2021-2023 yılları arasını kapsayan yeni Bölge Kalkınma Programı'nı hazırlayarak yürürlüğe koymuş olup tarımsal üretimde büyüme, katma değer artışı ve kırsal kalkınma, turizm ve sanayide ekonomik büyüme, beşerî ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi programlarında çalışmalarını devam ettirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Karadeniz Projesi kapsamında bölgemizde sürdürülebilir turizm yaklaşımının benimsenerek istihdam olanaklarının artırılması ve bölgemizin gelişiminde turizmin başat sektör konumuna ulaştırılması amacıyla; turizm altyapısını iyileştirmek, geliştirmek ve bu sayede bölgeyi ziyaret eden yerli ve yabancı turist sayısını artırmak üzere turizmin geliştirilmesi, kültürel mirasın korunması ve turizme kazandırılması hedefleri doğrultusunda yoğun çalışmalar sarf edilmiştir. 2013-2021 yılları arasında turizm sektöründe 241 adet projeye tahsis edilen toplam ödenek miktarı 670 milyon Türk lirasıdır. Söz konusu ödeneğin 536 milyonu turizm altyapısının geliştirilmesi projelerine, geriye kalan 134 milyonu ise turizm destinasyonlarındaki çevre düzenlemesi ve iyileştirme çalışmaları, imar planı yapımı işlerindeki ve bölgemizdeki kalkınma ajanslarıyla ortaklaşa gerçekleştirilen mali destek programları ve benzeri projelerde kullanılmıştır.

Başkanlık, DOKAP bölgesinde tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi alanlarında üretim faktörlerinin daha etkin ve verimli bir biçimde kullanılması, bu suretle, bölgenin önemli ekonomik sektörleri arasında yer alan tarımsal üretim ve tarımsal ürünlerin işlenmesinde kaynakların etkin biçimde kullanılması amacıyla, bitkisel üretimde katma değer artışının desteklenmesi, et, balık ve arı ürünlerinde katma değer artırılması, kırsal nüfusun geliri ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi hedefleri ile bitkisel ve hayvansal üretimin geliştirilmesi alanlarında birçok projeyi uygulamaya koymuştur. Bu kapsamda Başkanlığımız bugüne kadar 250 adet projeye 492 milyon Türk lirası tutarında ödenek aktarımında bulunmuştur. Aynı zamanda, Başkanlık, küçük ölçekli tarımsal sulama projeleri kapsamında 82 adet proje için 47,5 milyon Türk lirası tutarında ödenek tahsis etmiş olup 250 hektar alanın sulamaya açılmasını sağlamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle son yıllarda bölgemizde, bölge illerimizde okuma kültüründe farkındalığın oluşturulması, vatandaşlarımızın ve öğrencilerimizin okuma ve yazma alışkanlıklarının geliştirilmesi, kütüphanelerin yaşayan cazip mekânlar hâline getirilerek vatandaşlarımızın kullanımına sunulması ve okuma alışkanlığı zemininde kütüphane dışında da farklı atölyelerin kurulması, beşerî kapasitenin artışına yönelik faaliyetler, dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımının artırılması, sosyal ve kültürel hayatın desteklenmesi gibi hedeflerle çeşitli çalışmalar hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda da 13 adet projeye 18 milyon Türk lirası tutarında ödenek aktarılmıştır.

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 yılında da Bitkisel Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Projesi kapsamında 24 adet projeye 37 milyon, Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi kapsamında 23 adet projeye 25,2 milyon, Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projeleri kapsamında 12 adet projeye 15 milyon, turizm sektöründe 12 adet projeye 18,9 milyon ve Eğitim, Kültür ve Sanat Faaliyetlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında da 32 adet projeye 6,5 milyon TL olmak üzere, toplam 103 adet projeye 102,6 milyon TL ödenek tahsis etmiş bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bölgemize çok önemli ve değerli çalışmaları yürüttüğünü büyük bir memnuniyetle gözlemekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMED AVCI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

DOKAP'ın bölgemize kazandırılmasında emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımızı arz ediyorum. Çalışmalarından dolayı Sanayi ve Teknoloji Bakanımıza ve ekibine teşekkürlerimi sunuyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Semra Kaplan Kıvırcık.

Buyurun Sayın Kıvırcık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Başkanım, Kıymetli Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri; kısa adı KOSGEB olan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2022 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, küçük ve orta ölçekli işletmelerin ekonomideki etkinliğini ve rekabet güçlerini artırmak, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla 20 Nisan 1990 tarihinde kurulan KOSGEB, 81 ilde 88 müdürlüğü, 105 temsilciliği, 14 teknoloji merkezi ve 18 iş geliştirme merkeziyle ülke genelinde KOBİ'lere hizmet vermeye ve girişimci adaylarını desteklemeye devam ediyor. 1990 yılından itibaren imalat sanayisi odaklı KOBİ'lere destek sağlayan KOSGEB, 2009 yılından bu yana hizmet ve ticaret sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lere de destekler vererek çok geniş bir kitleye hizmet eden çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir.

Değerli milletvekilleri, yoğun bir rekabetin olduğu ve salgın koşullarının yaşandığı bu dönemde ülkelerin dünyadaki yerini KOBİ'lerin gücünün belirlediği yadsınamaz bir gerçek. Başarılı KOBİ'ler, buldukları bölgede kalifiye elemanların yetişmesine, ülkenin üretici potansiyelinin açığa çıkmasına ve yeni işletmelerin doğuşuna da zemin hazırlıyor. Sorunları çözmek, sıkıntıları gidermek, önlerindeki engelleri aşmalarına yardımcı olmak üzere bütün imkânlarıyla KOBİ'lerin yanında olan KOSGEB, hâlen etkileri devam eden bu pandemi döneminde de çalışmalarına hızla devam ediyor.

Salgının başlamasıyla birlikte KOBİ'lere sunulan destekler yeni koşullar dikkate alınarak çeşitlendirildi. Pandeminin KOBİ'lerimize ve ekonomimize etkisini asgariye indirecek önlemler kapsamında bürokrasinin azaltılması ve mevzuatın sadeleştirilmesi çalışmalarına hız verildi. Pandemi döneminde başvurudan ödemeye kadar olan tüm destek süreçleri elektronik ortama taşındı. Artık, KOBİ ve girişimcilerimiz başvuru, onay, kurul ve benzeri işlemlerini KOSGEB müdürlüklerimize gelmeden e-devlet üzerinden yapabiliyorlar. Covid-19 salgını tüm dünyayı etkisi altına almadan önce KOSGEB'in KOBİGEL Destek Programı kapsamında "imalat sanayisinde dijitalleşme" temasıyla çağrıya çıkılmıştı. Küresel salgının küresel bir boyuta ulaşması bu çağrıyı çok daha anlamlı bir hâle getirdi. 2020 ve 2021 yıllarında 2 yeni çağrıya daha çıkılarak KOBİ'lerin dijitalleşmesine destek olundu. Bu çağrılarla KOSGEB, nesnelerin interneti, siber güvenlik, endüstriyel robot teknolojileri gibi konularda sunulan proje başvurularını 1 milyon liraya kadar destekledi. Bundan sonraki süreçte de imalat sanayisinde KOBİ'lerin dijitalleşmesine dönük destekler KOSGEB tarafından verilmeye devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak, yerli ve millî bir duruş sergileyerek cari açığın azaltılması, teknolojik girişimciliğin geliştirilmesi, verimlilik artışı sağlayarak katma değerli ürünlerin üretimi ve değer zincirine katkı sağlamaya yönelik olarak çalışıyoruz. Bu bağlamda "güçlü ve büyük Türkiye" hedefine ilerlerken KOBİ'lerimizin ve girişimcilerimizin her zaman yanında olan KOSGEB'in hayata geçirdiği ve üzerinde çalıştığı projelerin bazılarında kısaca bahsetmek istiyorum. Cari açığın azalmasını sağlayacak ürünlerin üretilmesini ve yüksek teknolojinin yerli ve millî KOBİ'ler vasıtasıyla tabana yayılmasını sağlayacak KOBİ Teknoyatırım Destek Programı ve Millî Teknoloji Hamlesi kapsamında da Stratejik Ürün Destek Programı uygulanmaktadır. İleri Girişimci Destek Programı'yla teknolojik girişimciliği ve "startup"ları destekleyerek ülkemizin stratejik öncelikleri doğrultusunda belirlenen sektörlerde yeni işletmelerin hayatta kalma oranları artırılmaktadır. KOBİ'lerimizin kendi aralarında veya büyük işletmelerle iş birliklerini artırmaları amacıyla üretim, tasarım, tedarik gibi alanlarda bir araya gelmeleri durumunda 10 milyon liraya kadar destek verdiği İş Birliği Destek Programı'yla işletmeler arasında iş birliği kültürünün artırılması ve kaynak tasarrufu amaçlanmaktadır. KOSGEB, KOBİ Finansman Destek Programı'yla KOBİ'lerin en büyük ihtiyaçlarından olan finansmana erişimi kolaylaştırıyor. KOSGEB tarafından KOBİ'lerde AR-GE bilincinin yaygınlaştırılması ve AR-GE kapasitesinin artırılması amacıyla yeni ürünlerin geliştirilmesine yönelik olarak AR-GE, ÜR-GE ve İnovasyon Destek Programı'yla AR-GE ve inovasyon konularında projesi olan işletmeler 6 milyon liraya kadar desteklenebiliyor. Gelecek dönemde de ithal ürün ve ara malların yerli ve millî üretimini sağlamak, KOBİ'lerimizi uluslararası pazarlarda söz sahibi yapmak üzere ülkemizin stratejik önceliklerine uygun olarak yenilikçi, teknolojik düzeyi yüksek imalatçı KOBİ'lerimiz KOSGEB tarafından özellikle desteklenmeye devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Devamla) – Bir dakika daha rica edebilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Devamla) – Kıymetli Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri; KOBİ ekosisteminin değişen ihtiyaçlarına göre desteklerini günün şartlarına uygun şekilde artıran ve güncellemeye devam eden KOSGEB'imize yaptığı bu çalışmalardan dolayı teşekkür ediyor, yerli ve millî üretim ve kalkınma için en önemli vizyon ve kaynak noktalarımızdan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hulusi Şentürk.

Sayın Şentürk, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Patent ve Marka Kurumu ile Türk Standardları Enstitüsünün 2022 yılı bütçeleri üzerinde AK PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin bildiği gibi ekonomik kalkınma ve küresel rekabet gücünün artırılması tüm ülkelerin öncelikli hedef ve politikaları arasında yer almaktadır. Bu hedeflere ulaşabilme konusunda ise sermaye, iş gücü, standardizasyon, patent, lisanslama ve AR-GE faaliyetleri kritik öneme sahip faktörler olarak öne çıkmaktadır. Bu faktörlerin önemiyle ilgili Almanya, Fransa, İngiltere gibi ülkelerde değişik tarihlerde yapılan araştırmalar göstermiştir ki bir ülkenin ekonomik kalkınmasında standartlar yüzde 20'nin üzerinde etkin olmakta, patent ve lisans faaliyetleri de buna yakın oranda ülke ekonomik kalkınmasına katkı sağlamaktadır. Bu münasebette gelişmiş ülkeler bu alandaki faaliyetlere özel önem vermektedir. Ülkemizde patent, lisanslama ve marka faaliyetleri Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından yürütülürken standardizasyon ve standardizasyonun ekonomik hayattaki uygulaması anlamına gelen test, belgelendirme, muayene ve gözetim hizmetleri de Türk Standardları Enstitüsü tarafından icra edilmekte olup her iki kurumumuz da başarılı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Türk Patent ve Marka Kurumumuz 2017 yılında Uluslararası İnceleme ve Araştırma Otoritesi olmayı başarmış, bununla da yetinmemiş; gösterdiği faaliyetlerle küresel ligde 9'uncu sıraya kadar yükselmeyi başarmıştır. Kurumumuzu bu başarılarından dolayı tebrik ediyoruz.

Türk Standardları Enstitüsü de ülkemiz AB'nin tam üyesi olmamasına rağmen Avrupa standart kuruluşları olan CEN ve CENELEC'e tam üye olmayı başarabilmiş, bu konuda ülkemizde öncü bir rol oynadığı gibi özellikle İslam coğrafyasının alanındaki en büyük kuruluşu olarak da etkin faaliyetlerini sürdürebilmektedir. Ancak, değerli arkadaşlar, hepinizin bildiği gibi ülkemizin dünyanın 10 büyük ekonomisi arasına girmek gibi bir iddiası vardır. Bu iddiayı başarabilmenin yolu da Türk Patent ve Marka Kurumunda olduğu gibi Türk Standardları Enstitüsü ve benzer faaliyetleri yürüten Türk Akreditasyon Kurumu, Helal Akreditasyon Kurumu, Uluslararası Meteoroloji Enstitüsü gibi kurum ve kuruluşlarımızın da küresel ligde en üst seviyelere yükselmesi gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar, hepinizin bildiği gibi dünyada uzun yıllardır bir standartlar savaşı sürmektedir ama ne yazık ki “standartlar savaşı” deyince bizde sadece şirketler ve teknolojiler arası pazara hâkimiyet mücadelesi anlaşılıyor. Oysa daha büyük ve şiddetli savaş ülkeler ve ekonomik topluluklar arasında yaşanmaktadır. Gelişmiş ülkeler standardizasyon faaliyetlerindeki etkin konumlarını kullanarak kendi üreticilerini korumak, gelişmekte olan Türkiye gibi ülkelerin ise ihracatçılarına engeller çıkarabilmek amacıyla çok farklı kuralları dikte ediyorlar, tabiri caizse pazarı dizayn ediyorlar. Zaten, Alman Standartlar Enstitüsünün çok ünlü bir sloganı vardır “Standartlara hâkim olan pazarlara da hâkim olur.” derler ve bu anlayışla ne yazık ki bizim gibi ülkelerin önüne standartlar ve uygunluk değerlendirmelerini koruma politika araçları olarak sürmektedirler. Bu mücadeleden Türkiye'nin başarıyla çıkması kaçınılmazdır ve bu anlamda da Türk Standardları Enstitüsüne çok büyük rol düşmektedir. Türk Standardları Enstitüsü gerçekten çok güçlü bir insan kaynağına sahiptir. Akreditasyon alanlarının genişliği, laboratuvar yapısı,

uluslararası anlaşmalarıyla aslında küresel ligde en üst sıralara girebilecek potansiyele sahiptir. Ne var ki ülkemizde özellikle sanayicilerin ve akademik camianın standardizasyon ve uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin önemi konusundaki farkındalıkları yeterli seviyede değildir. Oysa bu camialarımızın Türk Standardları Enstitüsüne gerekli desteği vermesi durumunda Enstitümüz çok kısa zamanda küresel ligde üst sıralara kadar yükselebilecektir. Bunun sonucu Türkiye’de üreticinin haksız rekabete karşı korunması olacaktır. Bunun sonucu ihracatçılarımızın küresel pazara daha az engelle karşılaşarak girmesi olacaktır. Bunun sonucu Türkiye’de katma değere dayalı üretimin ve ürünlerin önünün açılması olacaktır. Bu münasebetle, Türk Patent ve Marka Kurumumuz gibi Türk Standardları Enstitüsü ve diğer kurumlarımızın da küresel ligde çok güçlü olabilmesi için tüm tarafların güçlü destek vermesi ülkemizin menfaatine bir durumdur.

Ben, başta Türk Patent ve Marka Kurumumuz ile Türk Standardları Enstitümüz olmak üzere kendi alanında cansiparane gayret gösteren tüm kurumlarımızı tebrik ediyor, her iki kurumumuzun da 2022 yılı bütçelerinin hayırlara vesile olmasını diliyor ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Derya Bakbak.

Buyurun Sayın Bakbak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubumuz adına Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Türkiye Bilimler Akademisi 2022 yılı bütçeleri üzerine söz almış bulunuyorum. Asil milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

On dokuz yıldır olduğu gibi bu yıl da icraatlarımızla karşınızdayız. Ne demiştik? Herkes konuşur, AK PARTİ yapar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Zam yapar.

DERYA BAKBAK (Devamla) – Geleceğimizi bilimle, teknolojiyle inşa ederken Farabi ve İbni Sina’dan Aziz Sancar Hocamıza uzanan bilim mirasımızı TÜBİTAK’la doruğa ulaştırdık. Büyük ve güçlü Türkiye’nin özüne bilimin, teknolojinin tohumlarını ektik. Biz “Durmak yok, yola devam.” derken TÜBİTAK’ta sadece 2021’de 2.300’ü aşkın firmanın 3 bini aşkın AR-GE projesine 660 milyon liradan fazla destek veriyor, 158 üniversitenin 2.157 AR-GE projesine 716 milyon lira kaynak sağlıyoruz. 21 binden fazla bilim insanımıza 300 milyon liraya yakın araştırma bursu temin ediyoruz. Karada ALTAY tankımız, Kirpi, Kobra ve EJDER YALÇIN araçlarımızla boy gösteriyor; mavi vatanımızda MİLGEM, amfibi hücum gemilerimiz ve denizaltılarımızla dosta güven, düşmana korku salıyor; göklerimizde taarruz helikopterimiz ATAK’la, füzelerimiz BOZDOĞAN ve GÖKDOĞAN’la, İHA ve SİHA’larımız ANKA ve Bayraktar’la güvenliğimizi sağlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İlk millî roketimizi, ilk yerli ana hat lokomotifimizi, ilk yerli otomobilimiz TOGG’u ürettik.

ORHAN SÜMER (Adana) – Hani nerede?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Nerede TOGG?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Mesela!

DERYA BAKBAK (Devamla) - 100 binden fazla akıllı tahtaya yerli işletim sistemimiz Pardus’u kurduk. Robotik kodlama atılımlarımızı, millî tıp cihazlarımızı ülkemize biz kazandırdık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunları yaparken arkamızda on dokuz yılın birikimi, Türk evlatlarının keskin zekâsı ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın iradesi var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Hayat herkesin rolünü yolun başında dağıtır. Biz on dokuz yıldır başroldeyiz. Başrolünü başarıyla temsil ettiğimiz bu gerçek hikâyede bilime ve bilim insanlarımıza verdiğimiz değer var. Bundan ötürü Türkiye Bilimler Akademisini etkili bir enstrüman olarak kullanıyoruz. Bugüne kadar TÜBA uluslararası akademi ödülü ve daha birçok alanda 660 araştırmacımıza ödül verdi. İş birliği anlaşması yaptığımız ulusal akademi sayısı 34'e, üye olduğumuz uluslararası çatı kuruluş sayısı 13'e yükseldi. TÜBA'yı bilim camiamızın çatı kuruluşlarından biri hâline getirmeye kararlıyız.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bir evladı ve milletvekili olmaktan şeref duyduğum, kurtuluşunun 100'üncü yılını kutlayacağımız gazi şehrim Gaziantep'in hikâyesi de istikbal hedeflerimizle yan yana yürüyor. Ocak-kasım döneminde yüzde 29,6 artışla yaklaşık 10 milyar dolar ihracata ulaştık; yatırımda, üretimde, istihdamda, ihracatta şampiyonlar liginde top koşturuyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 1.140 fabrikamız gece gündüz iş, aş, umut ve istikrar üretiyor, tam 175 ülkeye ihracat yapıyoruz; böyle bir ortamda bilim ve teknoloji kök salıyor. Son on dokuz yılda, Gaziantep'te, teknoloji geliştirme bölgelerimize 3,9 milyon lira destek sağladık. 5 organize sanayi bölgemizle, Dijital Dönüşüm Merkezi Model Fabrikamızla üretimde çağı yakalıyoruz. 11 AR-GE, 1 tasarım merkezi kurduk. Haziran ayında Sayın Bakanımız Mustafa Varank'ın da katılımlarıyla değerleri 55 milyon liraya yakın 8 tesisimizin açılışını yaptık. TEKNOFEST 2020'de rekorlar kıran Gaziantep'in parlak gençleri, TEKNOFEST 2021'e 6.890 başvuru yaparak ikinci sıraya yerleşti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 6 Deneyap atölyemiz, 1.565 laboratuvarımız, 300 beceri ve tasarım atölyemizle evlatlarımızı geleceğe hazırlıyoruz; yüksek teknoloji ve sanayi yenilik ağlarına 300 milyonu hibe olmak üzere 735 milyon liralık bütçe aktarıyoruz. Bitti mi? Bitmedi, bitmeyecek de... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

DERYABAKBAK (Devamla) – Bitti mi? Bitmedi, bitmeyecek, tabii ki beş dakikaya sığdıramıyoruz ancak milletimiz gönül deryasında bunları ve iş yapmayı, kaostan beslenen zihniyeti çok iyi biliyor. Siz böyle devam edin, bizim parolamız belli “Durmak yok, yola devam.” diyorum, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zeynep Yıldız.

Buyurun Sayın Yıldız.

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başından bizleri takip eden necip milletimiz; ben de hepinizi saygı ve hürmetlerimle selamlıyorum.

Türkiye Uzay Ajansının 2022 yılı bütçesine ilişkin olarak AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime bu kürsünün milletin pozitif gündemlerine sıkı sıkıya sarılan, ümit telkin edilen, sorunların çözümleri noktasında aslında hep birlikte konuşarak karar verilen bir kürsü olması gerekliliğine; ilmin, bilimin, teknolojinin, yeniliğin, sanatın konuşulduğu bir kürsü olması gerekliliğine, seviye belirleyen bir kürsü olması gerekliliğine duyduğum ihtiyacı belirterek başlamak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu inançla, geçen gün kaybettiğimiz Teoman Duralı'yı hatırlamak istiyorum. Teoman Duralı, Heidegger'e atıfla, Heidegger'in “Dil, varlığımızın kapısıdır.” sözünü hatırdı tutarak “Dil, aklımın bana ve dış dünyama açılan kapısıdır. Dil, aklın dile gelmesidir, ifadesidir.” diyor, rahmet olsun.

Aklının bir kenarında gökyüzü olan bir millet olarak bizlerin, edebiyatın içinde gökyüzü vardır. Bilim tarihinde astronominin altın çağını bizler kucaklamışızdır. Turgut Uyar'ın “Göğe bakmak için bir durak.” tanımlaması ya da Şeyh Galip'in insanı “zübdeîâlem” olarak tanımlaması boşuna değildir çünkü biz zerrelere kadar derin uzaydaki gök cisimlerine kadar merak etmeyi, düşünmeyi, keşfetmeyi, akletmeyi telkin eden bir dil anlayışı içerisinde doğmuşuzdur.

Aklımızın ifadesi, dilimizin bir yansıması olarak Millî Uzay Programı'mız, Gökürk Yazıtları'ndaki "Gökyüzüne bak, Ay'ı gör." mottosuyla açıklandı. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan geçtiğimiz şubat ayı içerisinde Millî Uzay Programı'mızı açıkladılar ve 10 temel hedef belirlendi. Bu hedeflerden 2 tanesi, cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yılında, 2023 yılında inşallah gerçekleştirilecek. Bu bağlamda, Ay misyonuyla, Türk astronotunun uzaya erişimi öncelik teşkil eden projelerimiz arasında. Bu bağlamda, geçtiğimiz yıl içerisinde 1 milyar 890 milyon lira Millî Uzay Programı çerçevesinde kullanılacak bir kalem olarak belirlendi ve bunun 270 milyon lirası aktarılmış oldu geçtiğimiz yıl itibarıyla. Önümüzdeki yıl itibarıyla da inşallah bu projeler devam ediyor olacak. Ay misyonu çerçevesinde yerli ve millî imkânlarla ürettiğimiz uzay aracı Ay'a sert iniş gerçekleştirecek, böylelikle ilk yerli roketimiz uzay tecrübesi kazanmış olacak, uzay tarihçesi kazanmış olacak. Bununla birlikte, Türk Astronotu Projesi'yle bir astronotumuz uzaya gidecek ve uzayda Uluslararası Uzay İstasyonu'nda deneyler yapıyor olacak ve bunların her birinin de bütçelendirmesi devletimiz tarafından yapılıyor.

Malumunuz olduğu üzere, Türkiye Uzay Ajansı özü itibarıyla bir koordinasyon kurumudur. Bu koordinasyonun sağlanması, uluslararası iş birliklerinin tesisi hususunda Kurumun 2022 yılı bütçesi de 61 milyon 293 bin lira olarak belirlenmiştir. Aslında kulağa çok hoş geliyor; bir yandan, işte, uzaya gitmekten bahsediyoruz, Türk astronottan bahsediyoruz, uzayda deneyler yapmaktan bahsediyoruz, küp uydular üretmekten bahsediyoruz, uzay ekipmanlarına uzay tarihçesi kazandırmaktan bahsediyoruz. Gerçekten çok ciddi anlamda pozitif gündemlerin içerisinde bulunduğumuz bir dönemden geçiyoruz.

Tabii, az evvel uluslararası iş birliklerinden bahsettik. Uzay Ajansı heyetiyle birlikte bizler de Uluslararası Uzay Kongresi'nde ülkemizi temsil ettik. Bu noktada SpaceX'ten tutun Blue Origin'e, Avrupa Uzay Ajansından tutun Japon Uzay Ajansı'na kadar pek çok kurum ve kuruluşla bire bir görüşmeler gerçekleştirildi. Ben bu bağlamda, Türkiye Uzay Ajansı Başkanımız Serdar Hüseyin Yıldırım ve ekibine yürüttükleri uzay diplomasisi için çok teşekkür ediyorum.

Yine, bu kongrede ülkemizi temsilen ülkemizdeki uydular teknolojilerine ilişkin ben de bir sunum yapma imkânı buldum ve orada farklı parlamenterlerin, dünyanın dört bir yanındaki kurum ve kuruluşlardan gelen bu işin yetkini diyebileceğimiz kişilerin Millî Uzay Programı'mıza duydukları merakı görmüş oldum aslında ve gerçekten, Türkiye'nin "Siz insansız hava araçlarıyla bir devrim gerçekleştirdiniz, bu devrimin bir iz düşümü olarak iyi planlanmış, gerçekçi bir uzay programıyla inşallah uzayda da çok büyük bir varlık göstereceksiniz." kanaatini biz ciddi anlamda oradaki bambaşka ülkelerden gelen uzmanlardan işitmiş olduk.

Bununla birlikte, Dış Uzay Anlaşması'nın geçerliliğine dair tartışmalar oldu, uzay hukukunun yeni, güncel ihtiyaçlarına dair tartışmalar oldu ve uzay hukuku çalışan genç bir avukat olarak ülkemizin bütüncül bir perspektifle uzaya bakıyor olması beni gerçekten çok gururlandırdı.

Bu bağlamda, malumunuz olduğu üzere, hâlihazırda uzayda aktif 7 uydumuz var. Geçtiğimiz sene içerisinde TÜRKSAT 5A uzayla buluştu, 5B yakın bir zamanda buluşacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – İlk yerli ve millî haberleşme uydumuz TÜRKSAT 6A'nın da uzayla buluşmasıyla birlikte haberleşme uydusu üretebilen 10 ülkeden 1'i hâline geliyor olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, Erzurum'da Doğu Anadolu Gözlemevi'nin 4 metre çapındaki merceği yerleştirildi ve bu vesileyle, adaptif teknolojilerin kullanımıyla Hubble'dan daha yetkin bir gözlemine kavuşmuş olacağız ve bilim insanlarına hizmet veriyor olacak bu. Havada, karada, denizde, mavi vatanda, siber vatanda ülkemizi nasıl savunuyorsak uzay vatanda da ülkemizi titizlikle, milletimize karşı sorumluluğumuzun bilinciyle savunmayı sürdürüyor olacağız.

Sayın Bakanımızla Diyarbakır'da gençlerle gökyüzüne baktık, ben de bunu orada kaydettim; gerçekten Teknofest kuşağı gümbür gümbür geliyor, bir merak ekosistemi ve üretim ekosistemi oluşmuş vaziyette. Dolayısıyla gençlerin bu heyecanı biz daha nice roket sistemlerini, nice uzay istasyonlarını hep birlikte üretiyor olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde siyasetin gençlere alan açması sürecek ve inşallah, Türk gençleri Türk Bayrağı'nı uzayda da dalgalandırıyor olacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo! Millî teknoloji hamlesi geliyor.

BAŞKAN – Sayın Yusuf Beyazıt, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımızın 2022 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığımız, güçlü teşkilat yapısıyla güvenlikten nüfus hizmetlerine, sivil toplumdan yerel yönetimlere kadar bütçe kaynaklarını etkili ve ekonomik kullanarak şeffaflık ve hesap verebilirlik anlayışı içerisinde hizmet vermektedir. Bu millet, AK PARTİ'mizi, PKK'yla yaptığı başarılı mücadele için; DEAŞ'ın ilerlemesini ve etkinliğini durdurduğu için; güney sınırlarımızın altında güvenli bir bölge oluşturup sınırlarımızı güvence altına aldığı için; güneydoğunun makûs talihini yenerek hizmetin yanı sıra insanımıza umut ve heyecan verdiği için; teröriste, terörizme fırsat vermediği için; terörle mücadelede şehirlerdeki mücadeleyi aksatmadığı için; Diyarbakır Annelerinin yanında durarak bölgede PKK'nın siyasi etkinliğini ortadan kaldırdığı için; sel, yangın, deprem gibi afetlerde vatandaşlarımızın derhâl yanında olduğu için; uyuşturucu tacirlerine göz açtırmadığı için; özellikle, ret ve inkâr politikalarına karşı aldığı tavır için; yetim çocukların, öksüzlerin her daim yanında olduğu için; gariplerin dostu, kimsesizlerin kimi, sessiz yığınların sesi olduğu için; milletin umudu olduğu için; halkımızın bütün değerlerini koruduğu için yirmi yıldır desteklemektedir. Şehit çocuğu "Bakanlığımızın elini öpeyim." dediği zaman "Şehit çocuklarına el öptürülmez, onların ancak eli öpülür." diyen İçişleri Bakanımız olduğu için, vatan hainlerine bu ülkeyi dar ettiği için desteklemeye devam etmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hiçbir bayram çoluk çocuğunun yanında geçirmeyip her bayramda üs bölgelerinde askerlerimizin ve polislerimizin yanında bayramını geçiren, bir afet olduğu zaman da ayağının tozuyla oraya yetişen bakanlarımız olduğu için bu millet AK PARTİ'yi desteklemeye devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kato'dan Cudi'ye, Gabar'a kadar, Şenyayla'dan Cehennem Deresi ve Kutu Deresi'ne, Kazan Vadisi'nden Tendürek'e kadar ve sınırlarımız ötesinde inlerine girerek terör örgütünün bütün kamplarını tarumar ettiği için, polisimizi, jandarmamızı ve Mehmetçik'imizi baş tacı etmektedir. Güvenlik sorunu ülkemizde bir sorun olmaktan çıkmış, ülkemizde isteyen istediği yere gidebildiği bir ortam sağlanmıştır. Terörü yok etme noktasına getiren, ülkemizin istiklali ve istikbali için gece gündüz demeden çalışan başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu ve tüm ekibine teşekkürlerimi sunuyorum.

Sırtını vesayete, cuntaya, mafyaya, FETÖ'ye, PKK'ya dayayıp millete parmak sallama dönemi bitmiştir. Mazluma hoyrat, zalime müşfik olanlara, Kandil'in ve Pensilvanya'nın güdümünde olanlara, FETÖ mensuplarıyla ve vesayet odaklarıyla ittifak arayışında olanlara...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Hepinizin fotoğrafı var, hepinizin.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – ...milletin kürsüsünden hareket çekenlere, şehit yakınlarına hakaret edenlere, milletin iradesine tepeden bakanlara milletimiz fırsat vermemiş, bundan sonrasında da fırsat vermeyecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim kardeşliğe ihtiyacımız var. Hacı Bayram Veli de bizimdir, Hacı Bektaş Hünkâr da bizimdir, Yunus Emre de bizimdir, Mevlâna da bizimdir, Ahmed-i Hani de bizimdir, Sezai Karakoç da bizimdir, Balyan Kardeşler de bizimdir; Ayasofya da Edirne'deki sinagog da bizimdir. Biz, Edirne'de Meriç, Bosna'da Mostar Köprüsü, Diyarbakır'da Malabadi Köprüsü'yüz; biz, Sivas'ta Divriği Ulu Cami'yiz, Niksar'da Yağlıbasan Medresesi'yiz; biz, Kudüs'teyiz, Ani'deyiz, Ahlat'tayız, Deyrulzafaran'dayız. Biz, Bitlis El-Aman Hanı'nda konaklayan, Kâbe'de Osmanlı revaklarında huşuda olan, Medine Tren İstasyonu'nda soluklananlardanız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – Bu bayrak altında, şehit kanlarıyla yoğrulmuş bu vatan üzerinde bir devlet ve bir millet olarak yaşamamızın azmi ve kararı içerisindeyiz. Bu vesileyle tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Yine, bu vesileyle, Kato kahramanı yeğenim şehit Tümgeneral Aydoğan Aydın'ın “Hanke'ye Ağıt” şiirini okuyarak bitirmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

“Doksan kişiydik biz o gün

Aç, susuz, uykusuz

Nasır tutmuş ayaklarla yürüyorduk kaygusuz

Sis, çamur, kanla, terle, üzerindeydik bulutların

Ayrımların Hanke Yaylası'nda, yeşerirken umutlarımız

Soğuk namlular elimizde, yürüyorken dağlara

Şehitlerden selam geldi, savaştan tüm sağlara

Uzaklarımız yakınlaştı, inancımınla, davamla

Uyan Hanke, geliyorum, heybetimle, havamla.” diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erol Kaya, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA EROL KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımızın 2022 yılı bütçesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyor, sözlerimin hemen başında bu vatan için fedayıcı eden tüm şühedayı rahmetle, minnetle anıyor, gazilerimizi hürmetle yâd ediyorum.

Değerli arkadaşlar, İçişleri Bakanlığı bütçesini bir güvenlik bütçesi olarak görmek çok doğru değildir. İçişleri bakanlığı, ülkelerin huzur ve güvenliğinin sağlandığı bakanlıktır. Yaşıtlarım 1980 öncesini gayet iyi hatırlarlar. Bugün bu Mecliste bulunan genç kardeşlerimizle 1990'ları ve 2000'leri ise hep birlikte yaşadık. Terörle birlikte hayat durma noktasına gelmiş, devlet bütün enerjisini terörle mücadeleye ayırmış ve yatırımların durduğu bir noktayı da hep birlikte yaşadık.

Değerli arkadaşlar, bugün Türkiye’de terörle ilgili mücadelede cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir başarıya gelinmiş ise bu başarının altında yatan sır kesintisiz operasyon ve tehlikeyi kaynağında daha olgunlaşmadan yok etme gücü ve kararlılığıdır. Bu anlayışla, 2021 yılı içerisinde, ülke genelinde güvenlik güçlerimiz 134 bin operasyon gerçekleştirmiş, 174 kanlı eylem daha gerçekleşmeden imha edilmiş ya da engellenmiş, 1.448 terör sığınağı imha edilmiş, yine, 2021 yılı içerisinde, çoğunluğu ikna yoluyla 198 terörist teslim olmuştur. Burada, Diyarbakır Annelerini de anmadan geçmek mümkün değildir çünkü Diyarbakır Anneleri terörle ilgili mücadelede inanılmaz bir misyonu gerçekleştirdiler. Birincisi, evlatlarının geri gelmesiyle ilgili yeni bir yol açtılar. İkincisi ise yeni annelerin ağlamamaları için onlara rehber oldular. Bugüne kadar 33 aile evlatlarına kavuştu, 245 aile ise evlatlarına kavuşmayı bekliyor. Temennimiz odur ki inşallah onlar da bu hikâyede, bu güzelliği yaşarlar.

Kıymetli arkadaşlar; terör, uyuşturucu, düzensiz göç, afet ve bunun gibi hususlardaki başarımızın sebebi Türkiye’deki tüm kurumlar arasında tam koordinasyonun sağlanmış olması ve uluslararası paydaşlarla sağlanan iş birliği ve kullanılan çoğu yerli ve millî olan teknoloji ürünleridir. Hamdolsun, artık köylülerimizin kaybolan koyunlarını “drone”la bulan bir Türkiye var, hainleri ise inlerinde tespit edip imha eden bir Türkiye devletimiz var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, doğu ve güneydoğu şehirlerimizde kepenklerin kapatıldığı, çukurların kazıldığı, şehirlerin terörize edildiği günlerden, bugün, artık, dağlarında pikniklerin yapıldığı, kültür ve doğa turlarının düzenlendiği döneme geldik. Evlatlarımız artık terörün gölgesinde yaşamıyor, okuluna gidiyor, işine bakıyor; kendisinin ve ailesinin geleceğiyle ilgili bir çabanın içerisinde olduğuna hep birlikte şahidiz. 2014 yılından bugüne kadar bölgedeki üniversitelerdeki öğrenci sayımız yüzde 103 artmış, tıp fakültesini kazanan öğrenci sayısı yüzde 98 artmış; işte bu terör örgütlerinin yandaşlarının, iş birlikçilerinin, destekçilerinin korktuğu tam da budur.

Değerli arkadaşlar, diğer taraftan, terörün finans kaynaklarından olan uyuşturucuyla ilgili mücadele aynı kararlılıkla devam etmektedir. Düzensiz göçle ilgili mücadele de kesintisiz devam ederken düzensiz göçmenlere insan gibi muamele eden dünyadaki tek ülke olduğumuzun altını çizmek isterim. Biz, insan hakları havarileri kesilip de Avrupa sınırlarında utanç görüntüleri olan bir ülke değiliz; göçmenlerin botlarını batıran, onları ölüme itenlerden hiç değiliz ya da terk edenlerden de değiliz, Aylan bebekleri görmezden gelenlerden de olmadığımızı biliyorsunuz.

Bir başka önemli konuya afettir. Çok şükür, İzmir ve Elâzığ’da yaşanan deprem; Artvin, Sinop, Rize ve Kastamonu’da meydana gelen sel felaketlerinde “Nerede bu devlet?” sözünü duymadık; inşallah, bu ülke bunu bir daha duymaz. Temennimiz, şehirlerimizin altyapısını afetlere hazır hâle getirmek. AFAD’ımızı, STK’lerimizi ve belediyelerimizi bu anlamda tebrik ediyorum.

Sözlerime son verirken 84 milyon insanımızın huzur ve güvenliği için bugüne kadar yapılanların altını çizmeye çalıştım. Bir ülkede sokaklar terörize edilmeye çalışılıyor, masum insanların katledilmesine tepki verilmiyorsa o ülkede siyaset de eğitim de sağlık da ticaret de ekonomi de tehdit altındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

EROL KAYA (Devamla) – Ve biz bu filmi daha önce 6-8 Ekim olaylarında, hendek ve çukur eylemlerinde, 15 Temmuz hain darbe girişimlerinde birçok kez gördük ve seyrettik. Kimse kusura bakmasın, bu bütçeye “savaş bütçesi” diyenler “saray bütçesi” diyenler var; kusura bakmayın ama bu bütçe Ömer Halisdemirlerin, Fethi Sekinlerin, Eren Bülbüllerin, Yasin Börülerin, Aybüke Öğretmenlerin emanetine sahip çıkma bütçesidir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bu duyularla Meclisimizi saygıyla selamlıyor, 2022 bütçesinin İçişleri Bakanlığımıza, Değerli Bakanımıza, Hükümetimizin bütçesinde Sayın Cumhurbaşkanı başkanlığında bütün Bakanlığımıza hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kemal Çelik, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığımızın toplumsal düzen konusunda temel nitelikte görev ifa eden bu 3 teşkilatı güçlü, kurumsal bir geleneğe sahiptir. Bu güzide teşkilatlarımız görevlerini hukukun üstünlüğünü gözeterek, insan merkezli olarak yerine getirirler ve açıklığı, şeffaflığı, hesap verebilirliği esas alarak yaparlar. Bu teşkilatlarımızın belli bir koordinasyon içerisinde yürüttükleri çalışmalarla bugün ülkemiz temel hak ve özgürlüklerin ve demokratik toplum düzeninin korunduğu, huzur ve güven ülkesi niteliğine gelmiştir. Bugün bu niteliğe gelmesinde -tabii ki Sayın Bakanımızın başkanlığında- bu 3 teşkilatımıza aziz milletimiz olarak şükran borcumuz vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu durumun, huzurlu ve güvenli bir ülke hâline gelme durumunun, dış çevrelere ve içindeki bazı karanlık dehlizlere huzursuzluk vermesi de gayet doğaldır çünkü onlar düzensizlik isterler; düzen, onların oyunlarını ve hesaplarını bozar.

Sayın milletvekilleri, konumuz emniyet ve asayiş, konumuz toplum düzeni. Toplum ancak düzen içinde gelişir ve düzen içinde kalkınır. Bu açıdan ifade etmeliyim ki “PKK” denilen terör odağı, düzene karşıdır ve kalkınmayı önlemeyi hedeflemiştir. En fazla da Kürt vatandaşlarımıza zarar veren, bölgenin kalkınmasını sürekli olarak engelleyen, sadece ve sadece Batı’nın maşası bir terör örgütüdür. ABD’nin yıllardır tonlarca silah ve mühimmatı güney sınırımızdaki PKK/YPG teröristlerine teslim ettiği ayan beyan açıktır. Bu silahların bütünüyle ülkemize yönelik tehdit amacıyla gönderildiğini bizim milletimiz gayet iyi bilmektedir. Ülkemize karşı ihanetin tüm varlığıyla dimdik karşısında olmayan herkes, sadece ve sadece bu hıyanetin içindedir. Memlekette sadakat konusunun grisi, “ama”sı ve “fakat”ı olmaz; sadakat göstermek her vatandaşın borcudur ve oyuncak olmanın da bir âlemi yoktur.

Değerli milletvekilleri, 20’nci yüzyılın sömürge çirkinliğinin çürümüş ruhları son nefesiyle kimine “Sana devletçik vereceğim.”, kimine “Sana da iktidar vereceğim.” diye fısıldıyorlar. Bunları dinleyenlere diyoruz ki: Kulağınıza fısıldananın zerresinin hayalini bile kurmayın. Türkiye, sınırları ötesinde kendi varlığına karşı hiçbir oluşuma bugüne kadar müsaade etmedi, bundan sonra da etmeyecektir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Milletin iradesi dışında iktidar olmayı milletimiz tarihe gömmüştür. Dün size hayal kurma fırsatı veren zemin de bugün artık kalmadı, bitti o iş; hiç onlardan medet beklemeğin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, biz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın tüm dünyaya ilan ettiği gibi, daha adil bir dünyanın mümkün olduğunu biliyoruz ve bugün, coğrafyamızda adaleti mümkün kılmanın haklı mücadelesini de en güçlü şekilde veriyoruz. Türkiye’nin geldiği bu nokta ve başarısında, hızlı karar alabilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın vizyoner ve güçlü liderliği en belirleyici etkindir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Türkiye’nin bu tarihî kazanımları karşısında güvenlik güçlerimizin, ordumuzun ya da ekonomimizin hedef alınması hiç de şaşılacak bir durum değildir. Akıllarınca bize diyorlar ki: “Kıyırdama, Batı’nın karakolu olmaya devam et. Sakın sınırlarınızın dışına çıkmayın. Sakın mavi vatandaki haklarınıza sahip çıkmayın. Sakın Karabağ’a, sakın Türk dünyasına

ve mazlumlara sahip çıkmayın.” Ne derlerse desinler, yüzyılların devlet aklına sahip olan bu ülke ve yüzyılların ferasetine sahip olan bu millet, mutlak iradesiyle bu son saldırıları da tarihe gömecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) Helal olsun.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Sayın milletvekilleri, Türkiye’yi durdurmak isteyenlerin, işte o arayışın nesnelere bugün bize “Güvenlikçi politika izliyorsunuz.” diyorlar. Evet, biz, milletimizin güvenliği öncelikli politikalar izliyoruz ve izlemeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Çünkü güvenlik konusundan rahatsız olan akıl, FETÖ ve mafya elebaşlarından medet umar hâle geldi ve onlar kaos isteyenlerdir. İç güvenlik ve iç huzur tüm kalkınmanın altyapısıdır. Bu alanlarda ve ekonomide inkişaf ancak bu altyapının sağlığında ve devamında mümkündür.

Memnuniyetle görüyoruz ki İçişleri Bakanımıza ve teşkilatlarımıza şükran borcumuz var. Âdeta bir kuvvet çarpanı hâline gelen silahlı ve silahsız helikopterlerimiz, İHA ve SİHA’lar, insanlı keşif uçakları ve zırhlı araçlar güvenlik güçlerimizce en etkili şekilde kullanılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, bu düşüncelerle, Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatlarımızın tüm birimlerinde görev alan kahramanlarımıza başarılarından dolayı tebrik ve takdirlerimi sunuyorum. Şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize minnet duygularımı iletiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL ÇELİK (Devamla) – 2022 bütçesinin hayırlı olması temennisiyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Serap Yaşar...

Buyurun Sayın Yaşar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SERAP YAŞAR (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin Göç İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu yıl, Siena Uluslararası Fotoğraf Ödülleri’nde Yılın Fotoğrafı Ödülü Mehmet Aslan’ın “Hayatın Zorluğu” isimli bu fotoğrafına verildi. Hatay’a sığınan Suriyeli Baba Münzir ve oğlu Mustafa’nın fotoğrafı. Münzir, Suriye İdlib’de çarşıda düşen bombanın etkisiyle sağ bacağını kaybediyor, oğlu Mustafa ise annesinin hamileyken sarın gazı soluması sonucunda doğuştan uzuvları olmadan dünyaya gözlerini açıyor. Bu fotoğraf sadece yılın fotoğrafı değil, bu yüzyılın fotoğrafıdır; acının, savaşın, çaresizliğin, paramparça hayatların fotoğrafıdır. İşte, göç de gözü yaşlı anaların, kolu kanadı kırılmış babaların, anasından babasından ayrı biçare yavruların hikâyesidir. “Göç” denildiğinde akla ilk gelen şey genellikle rakamlardır. Ben bugün burada göçle ilgili bir rakam vermeyeceğim sizlere. Onları sadece sayıya indirgemek, yaşadıkları güçlüğü ve çaresizliği küçümsemek anlamına gelmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, birçoğu da yetim olan yavrular o kadar korunaksızlar ki başlarına gelebilecek kötülükler, ellerine düştükleri insan tacirleri; organ, uyuşturucu mafyası, fuhuş ticareti yapan insanların kötü muhayyilesinin gittiği yere kadar. Hele ki kaybolmuşlarsa, işte, ilk kez yabancı bir coğrafyada yapayalnız kaldıklarında, o gece, gecenin ne kadar uzun olduğunu anlıyorlar. Bugün dünya ve insanlığın vicdanı, satır aralarına sıkıştırılmış kısa cümlelerle geçirilen dağ gibi bir imtihanla karşı karşıya: Avrupa’nın kayıp göçmen çocuklar sorunu. Bu, bir çırpıda aklımıza gelemecek korkunç

ihimalleri barındıran çok katmanlı bir sorun. Buradan iftiharla söyleyebiliriz ki biz Türkiye olarak yetim göçmen çocuklara kendi çocuklarımıza uyguladığımız prosedürün aynısını uyguluyor, onları kendi evlatlarımızı nasıl koruyorsak öyle koruyoruz. Ne yazık ki Avrupa’da, korumak bir yana, bu çocukların kayıp kayıtları bile tutulmuyor . Hani Turgut Uyar “Ne Değişir?” isimli şiirinde diyor ya: “Hoş olsun bütün verdikleri, aldıkları şu çiçeklerin/Gün susar, çiğdem uyanır, tüfek başlar konu değişir/Hep böyle süreceği sanılır bu gül hikâyesinin/Hep böyle sürer gerçi ama bir gün sonu değişir. Bu yavruların hazin hikâyesinin sonu da umuyorum ki bir gün değişir.

Bugün ne yazık ki en büyük hak ihlalleri insan hakları sözleşmelerinin en büyük savunucuları eliyle gerçekleşiyor. Demek ki aslanan, sözleşmeleri imzalamak değil, hukuk devleti sorumluluğuyla bu sözleşmelerin uygulanmasını sağlamak. Ege’de sistem âdeta göçmenleri yaşatmak değil, öldürmek üzere kurgulanmış. Yunan makamları, AB sınır örgütü Frontex’le birlikte, her türlü kötü muamele ve işkenceyle, iltica hakkını kullanmak isteyenleri geri itiyor, botlarını batırıyor, ateşe veriyor, eşyalarına el koyup günlerce aç ve çıplak bekletiyor. Bu insanlar kendi topraklarındaki iç savaş ve terör sebebiyle canlarını kurtarmak isterken sınırda ve Ege Denizi’nde devlet eliyle ölümün bir başka şekline yakalanıyorlar. Bütün bu yaşananlar insanlığımızı test ederken “Daha adil bir dünya mümkün.” diyerek Türkiye’den, devlet başkanımızdan dünyaya yükselen güçlü sesle sığınmacıları ölümden kurtaran ülkemiz âdeta dünyanın vicdanı olmuş, tüm bunları ana muhalefetin ırkçı uygulamaları ve nefret söylemine rağmen gerçekleştirmiştir. Sınır komşumuz Suriye’de yaşanan insani kriz karşısında da gerekli her türlü adımı attık. Bunun yanı sıra sınırlarımıza yönelik düzensiz göç akımlarıyla etkin mücadelemizi de kararlılıkla sürdürüyoruz. Göç İdaresi Başkanlığımız göz dolduran sınır güvenliği uygulamalarıyla beraber gönüllü geri dönüşleri de destekleyerek göç politikamızda etkin ve adil bir yönetim ortaya koymaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, bakın, önümüz kış; 2011’den bu yana 10 kış geçti. Derler ki: “Sıcak herkese aittir ama soğuk, elbisenin niteliğine göredir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SERAP YAŞAR (Devamla) – Ben buradan umuda yelken açarken kolu kanadı kırılmış bu mazlumlara elbise olan, sığınmak olan, kimi zaman ana baba olan aziz milletimize ve devletimize, kadim kurumlarımıza, Göç İdaresimize ve mazlumların hamisi Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’a sonsuz şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve diyorum ki: Dalgalandığın yerde ne korku ne keder... Rabb’im mazlumların da umudu şanlı bayrağımızı, aziz milletimizi, güçlü devletimizi ilelebet muhafaza etsin.

Sözlerime son verirken; üstlendikleri bu ağır sorumluluğu milletimize, devletimize yakışır biçimde yöneten ve bunu bir insanlık davası olarak gören İçişleri Bakanlığımızı ve Göç İdaresi Başkanlığımızı tebrik ediyor; başta Bakanımız Süleyman Soylu olmak üzere Göç İdaresi Başkanımız Doktor Savaş Ünlü ve tüm teşkilat mensuplarına teşekkür ediyorum.

2022 yılı bütçesinin ülkemiz, milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ceyda Bölünmez Çankırı...

Buyurun Sayın Çankırı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri kapsamında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Hayatlar kurtarmak için her riski öngörmek, her yere ulaşmak, tüm gücü seferber etmek, tüm birimlerin uyum içerisinde çalışmasını sağlamak ve her an, her duruma hazır olmak için güçlü bir altyapıya sahip olmak gerekir.

Ülkemizdeki bütüncül afet yönetim organizasyonu, 2009 yılında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kurulmasıyla mümkün oldu. Afetlere anında müdahale konusunda tartışılmaz seviyede olan AFAD, mevcut ve yeni tüm afetlerin oluşturabileceği kötü sonuçlara karşı risk odaklı yönetim anlayışını benimseyen ulusal ve yerel ölçekli planlar hazırlamaktadır. 2018’de yürürlüğe girmiş olan Türkiye Afet Yönetimi Strateji Belgesi ve Eylem Planı, Türkiye afet yönetimi sisteminin anayasası niteliğindedir.

Değerli milletvekilleri, sizleri rakamlara boğmadan, geçmiş dönemlerde afetlerde yaşanan olayları hatırlatmadan, son yıllarda AFAD Başkanlığının yazdığı destansı başarıdan, İzmir depreminde, Antalya ve Muğla orman yangınlarında, Kastamonu ve Sinop sel felaketlerinde bilfiil sahada olan onlarca AK PARTİ milletvekilinden birisi olarak yaşadıklarımın ve gösterdiğimiz dayanışmadan bahsetmek istiyorum.

Afet müdahale planları, acil durum senaryoları, organizasyon ağı, lojistik altyapısıyla Türkiye’nin ortak gücünü harekete geçiren AFAD’ın cefakâr ekipleriyle birlikte kendimizi unutup afetzedelerimizin umudu, can yoldaşı ve ailesi olduk. Gayemiz, kurtarılmayı bekleyen insanlara, hayvanlara, ağaçlara, özlemlerle tüm canlılara el uzatabilmektir; nitekim de biz bunu başardık.

İzmir Bayraklı’da, Emrah Apartmanı’nda, enkazın başında beklerken ekiplerin “Enkazın altında ses var.” uyarısıyla elli sekiz saat sonra kurtardıkları İdil kızımızın ailesine ve bizlere yaşattığı duygu selini sizlere tarif edebilmem mümkün değil. Muğla yangınları esnasında Çamlıbel Mahallesi’nde Muharrem Çavuş dayının “Evladımdan önce yanımda oldunuz kızım.” sözleri kulaklarımdan silinmiyor. Kavaklıdere’deki Fatma teyzemin gönlündeki doğa sevgisiyle bir ağacı daha kurtarmak için ekiplerimizle birlikte verdiği mücadele gözlerimin önünden gitmiyor.

AK PARTİ hükümetleri öncesinde yaşanan her felakette “Nerede bu devlet?” haykırışlarını duyarak büyümüş bir nesiliz biz. Son yirmi yıldır hamdolsun “Nerede bu devlet?” haykırışının yerini “Allah devletimize zeval vermesin.” duası almıştır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bizler, afet bölgelerinde devletimizin tüm imkânlarıyla, milletimizle el ele, topyekûn mücadele verirken birileri de çıkıp siyasi rantları uğruna algı, yalan ve envaiçeşit yaygaralarla sosyal medya üzerinden ucuz kahramanlıklar peşine düşüp ülkemizi tüm dünyada aciz duruma düşürmeyi hedefleyen çağrılarda bulundular. Bu kötü niyetli insanlar, hayran oldukları o Amerika’nın, Avustralya’nın yaşadığı yangında nasıl zavallı kaldığını, Almanya’da yaşanan sel felaketinde müdahalelerin ne denli geciktiğini ve bu afetler akabinde ortaya çıkan acı bilançoları bilmiyorlar ve araştırmıyorlar.

Değerli milletvekilleri, kusur bulmak kolaydır ama ardı ardına gelen olağanüstü afetlerde gösterilen bu çabayı takdir etmemek, görmezlikten gelmek, küçümsemek; binlerce AFAD çalışanına, gönüllüye ve devletimize karşı yapılan haksızlık ve vicdansızlıktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye Cumhuriyeti, insani yardım konusunda dünya mazlumlarının umut ışığı, gariplerin yoldaşı, mağdurların sığınağı, merhametin timsalidir. Ülkemiz, bu konuma, kurumlarımız, bakanlıklarımız, sivil toplum kuruluşlarımız aracılığıyla dünyanın dört bir yanına şefkat eli uzatması sayesinde gelmiştir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın belirlediği vizyon ve irade çerçevesinde, İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu ve çalışma arkadaşlarının üstün gayretleriyle Türkiye’nin afet yönetimindeki başarısı, tüm bileşenleri etkin şekilde koordine edebilen bir anlayışın, gayretin ve sistemin sonucudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (Devamla) - AFAD Başkanlığımız başta olmak üzere, ilgili tüm kurumlarımızın afetlere hazır bir Türkiye hedefine, afetlere karşı da en güvenli ülke Türkiye vizyonuyla yürüyebilmesi için AFAD'ın yeterli bütçeye sahip olması kaçınılmazdır. Devletimiz, her türlü afet, tehdit ve saldırıya göğüs gererek büyük ve güçlü Türkiye hedeflerine Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde kararlı adımlarla yürümektedir.

“Rabb'im, bizleri her türlü afet ve felaketten muhafaza eylesin.” duası ve temennisinde bulunurken AFAD'ın varlığı sayesinde duyduğumuz güveni bir kez daha dile getirerek sözlerime son veriyorum.

Bütçe görüşmelerinin vatanımıza, milletimize hayırlara vesile olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın yeni dünyaya gelen kız çocuğuna sağlıklı, sıhhatli bir ömür dilediğine ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ile eşini tebrik ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sanayi Bakanımız Sayın Mustafa Varank'ın bir kız evladı doğmuştur, dünyaya gelmiştir. Kendisine sağlıklı, sıhhatli bir ömür diliyor ve Sayın Varank'ı ve eşini tebrik ediyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Elitaş, buyurun lütfen.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Biraz önce Sayın Bakanla birlikteyken mutlu bir haber aldık, siz de onu izah ettiniz, ifade ettiniz. Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Mustafa Varank'ın bir kız çocuğu dünyaya gelmiştir, tebrik ediyoruz. Allah analı babalı büyütsün, Rabb'im evlat acısı göstermesin. Nice mutluluklar diliyoruz, hanımefendiye de geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel...

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Haberini şimdi sizden aldık. Meclis olarak bakanlarla ilişkilerde güne pek iyi başlamadık ama bu gelen haber çok iyi bir haber; hele hele bir kız babası olarak, Sayın Bakanın bir kız çocuğuna kavuşmasından büyük bir memnuniyet duydum. Grubumuz adına kendisini kutluyoruz, hanımefendiye ve tüm aileye sağlıklı uzun ömürler diliyoruz.

Sağ olun. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kız çocuğu büyük zenginlik tabii.

Sayın Bülbül, buyurun.

3.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, ben de bu mutlu haberi duydum, benim de çok hoşuma gitti şundan dolayı: İlk milletvekili olduğum sene, bütçe görüşmeleri sırasında, burada görüşmelerin son gününe yakın benim de bir kız çocuğum dünyaya gelmişti; İlbilge kızımız. Onun için böyle bir döneme denk gelmesi açısından tevafuk oldu. Allah hayırlı uğurlu etsin, vatana millete hayırlı olsun, bahtı güzel olsun inşallah. Aileye de sağlıklar diliyoruz, hayırlı uğurlu olsun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

4.- *İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması*

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de bir kız evlat babası olarak, Sayın Bakanı kutluyorum. Cenab-ı Allah hayırlı, sağlıklı, uzun ömürler nasip etsin. Yalnız, İlbilge doğduğunda ya da doğduğundan itibaren Sayın Levent Bülbül'e böyle kapsamlı bir sükûnet hâkim oldu; aynı sükûneti bu kız çocuğunun müjdesi olarak Sayın Bakana da buradan tavsiye ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

Mutlu yılları olsun Sayın Bakanım. (İYİ Parti ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tiryaki...

Buyurun Ruştü Bey.

5.- *Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması*

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, gözünüz aydın. Biz de sağlıklı, mutlu ve uzun bir ömür diliyoruz. Umarım kızınızla bol bol, uzun yıllar zaman geçirme fırsatınız olur. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.41

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 15.19****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) *Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

F) *TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)*

1) *Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

G) *TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)*

1) *Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ğ) *TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)*

1) *Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

H) *TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)*

1) *Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

I) *TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)*

1) *Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

İ) *İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)*

1) *İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

J) *EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)*

1) *Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

K) *JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)*

1) *Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

L) *SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)*

1) *Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

M) *GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)*

1) *Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

N) *AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)*

1) *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın Beştaş, size yerinizden bir söz vereceğim, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, coronaya yakalanan 83 yaşındaki mahkûm Mehmet Emin Özkan'ın durumuna duyarsız kaldığına ve Mehmet Emin Özkan'ın cezaevinde kalmasının hayatını kaybetmesine vesile olabileceğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kürsüden kaç defa ifade ettim doğrusu bilmiyorum, Mehmet Emin Özkan yirmi altı yıldır cezaevinde, 83 yaşında ve defalarca Adli Tıp Kurumuna götürüldüğü hâlde “cezaevinde kalabilir” raporu verildi; en son geçen hafta bir daha Adli Tıba götürüldü, üç gün İstanbul’da kaldı; döndükten sonra, maalesef, cezaevinde kendisiyle birlikte tutulan oğluyla birlikte coronaya yakalandı ve şu anda, Diyarbakır’da hastanede Covid tedavisi görüyor. Açıkçası, 83 yaşındaki Mehmet Emin Özkan’ın ölümle yüz yüze olduğunu aylardır ifade ediyoruz, bu sesi hiç kimseye duyuramadık; ne Adalet Bakanlığına ne Adli Tıba ne iktidar grubuna. Mehmet Emin Özkan cezaevinde yaşamını yitirecek ve yaşamını yitirmesinden bu sese kulağını tıkayan, gözlerini kapayanlar sorumlu olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Mehmet Emin Özkan’ın bir saat bile fazla cezaevinde kalması hayatını kaybetmesine vesile olabilir. Lütfen, gözünü kapatanlar, kulağını tıkayanlar bu sesimizi duysunlar: 83 yaşındaki bir insanın ailesiyle vedalaşmadan ölmesine izin vermeyelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Beştaş.

Buyurun Sayın Bakan.

7.- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın, nezaket gösterip kendisini tebrik eden Grup Başkan Vekillerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Saygıdeğer Başkanım, kıymetli milletvekillerimiz; biraz önce bir daha kız evladı babası oldum. Hamdolsun, insanın en mutlu zamanları baba olduğu zamanlardır diye düşünüyorum. Bütün gruplar adına Grup Başkan Vekillerimiz nezaket gösterip tebrik ettiler, ben de kendilerine çok teşekkür ediyorum. Rabb'im herkese evlat sahibi olmayı nasip etsin diyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

- 1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

- 1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, şimdi, İYİ Parti Grubu adına konuşmalara başlayacağız.

İlk söz, Sayın Ayhan Altıntaş'ın.

Sayın Altıntaş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanımı da kız evladı olması nedeniyle tebrik ediyorum, hayırlı uğurlu olsun; bahtı açık olsun diyorum.

Konuşmama AK PARTİ'nin parti programından bir alıntıyla başlamak istiyorum: “Ekonomik büyüme ancak üretim artışıyla sağlanır. Devlet, üretim için gerekli altyapıyı sağlar ve üretimi özendirir.” AK PARTİ'nin görüşüne göre, uluslararası rekabet gücüne sahip bir üretim gerekli yani teknolojiyle bütünleşik, modern bir sanayi olmazsa olmaz; ekonomi de ancak üretimi artırarak büyür. Sonra, yine, aynı program metni şöyle devam ediyor: “Üretimin motoru olan özel girişimciler, siyasi ve ekonomik istikrarın bulunduğu; ilkelerin belirli, güvenilir ve şeffaf olduğu; sözleşmelerin yaptırım gücünün yüksek olduğu; enflasyon, döviz kuru ve faiz oranları dâhil tüm makroekonomik göstergelerin öngörülebildiği ve ekonomik hesap yapmayı mümkün kılan bir ekonomik ortamda yatırım yaparlar.” Yani kısaca, AK PARTİ'ye göre, enflasyonun, döviz kurunun ve faiz oranlarının belirsizliği girişimcilerin yatırım yapması açısından olumsuz bir zemin yaratır. Girişimcilerin yatırım için öngörülebilir ortam aradıklarını söyleyen AK PARTİ'liler siyasi ve ekonomik istikrarın yatırımcı açısından önemini de vurguluyor. Ayrıca, AK PARTİ'ye göre, şeffaflık da elzem. Biz söyleyince dinlemiyorsunuz ama bunlar kendi programınızda yazıyor.

Enflasyonu dengelemek zorundasınız; TÜİK operasyonu ile değil, gerçekten dengelemek zorundasınız. Öngörülebilir olmalısınız, istikrarlı olmalısınız, insanlara güven vermelisiniz. Bütçenin beşte 1'ini faize ayırıp sonra da "Faize karşıyım." dersiniz inandırıcı olmaz, ayrıca ekonomide istikrarı da sağlayamazsınız.

Yine, Sayın AK PARTİ'lilere ve Sayın Cumhurbaşkanına göre "Faiz sebep, enflasyon sonuç." Yani faiz artıyor diye enflasyon yükseliyor. Hatta, Sayın Cumhurbaşkanımız Murat Çetinkaya'yı görevden alırken "Faiz düşerse enflasyon düşer dedik; gerekeni yapmadı, aynı kulvarda değildik." demişti. Sayın Cumhurbaşkanı, enflasyonun artmasını Merkez Bankasının faiz politikasına yoruyor. Merkez Bankasının da bağımsız olmadığını, rahatlıkla müdahale edilebildiğini görüyor. O zaman, Sayın Cumhurbaşkanına göre enflasyondaki artışın nedeni tamamen iktidar partisidir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanım, biliyorum, siz zeki bir insansınız, analitik düşünen bir insansınız. O zaman, neden "Faiz sebeptir." diyerek enflasyonu üstleniyorsunuz? O zaman "Vatandaşa garezinin mi var da enflasyonu artırıyorsunuz?" diyoruz.

Değerli arkadaşlar, enflasyon bir yana, dünyanın en büyük 17'nci ekonomisi seviyesinden 21'inci sıraya düşmemiz bir yerde hata yaptığımızı gösteriyor. Bu hata en başta nereden kaynaklandı biliyor musunuz? AK PARTİ'nin üretime verdiği değer sözde kaldı. Dünya ekonomisinde para boldu, borçlandık; bu borç paraları da inşaata, arabaya yani tüketim mallarına ya da olağanüstü fiyatlarla yol, köprü, tünel, şehir hastaneleri gibi hizmet projelerine harcadık. Hatta elimizde yokken başka ülkelere de bol bol dağıttık. Sanki hiç ödemeyecek gibi aldığımız bu borçları ödeme zamanı gelince de son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'ın sözleriyle "Nereden çıktı bu borçlar?" dedik. Kısacası, borçlanmaya, ithalata ve tüketime dayalı ekonomik sistem ülkeyi bataklığa sürükledi. Üstelik, elimizdeki varlıkları da hovardaca satın harcadık. Son yirmi yılda, cumhuriyetin kazanımlarını özelleştirme yoluyla 63 milyar dolara sattık. Bunun üzerine de yaklaşık 2 trilyon 595 milyar dolar da vergiler toplandı, harlandı. Bunları topladığımızda büyük bir kaynak kullanıldığı ortaya çıkar. Onlar da yetmemiş ki göz bebeğimiz savunma sanayisi şirketlerinin Körfez ülkelerine pazarlandığı iddia ediliyor.

Sayın Bakanım, bu iddialara açıklık getirmenizi talep ediyoruz. Maalesef bu yolda elde ettiğimiz kaynakları, kendi milletimizden çok 10 milyon Suriyeli ve diğer yabancılara yedirdik.

Yirmi yılın sonunda imalat, istihdam ve ihracata dayalı büyümeden bahsetmeye başladık. Buna "Çin modeli" diyenler de oldu. Ancak burada başarılı olmak için dördüncü bir kriter daha gerekir; o da istikrar. Eğer son bir yılda 2 Hazine ve Maliye Bakanı, 3 de Merkez Bankası Başkanı değiştirirseniz "İstikrar var." diyemezsiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Çin ile Türkiye'nin büyüme performanslarını, 13 Ekimden başlayarak bu kürsüde yaptığım konuşmalarında anlatmıştım. En başta belirtmekte fayda var, Çin'in bugünkü hâle gelmesinde emek sömürsünün ciddi bir rolü var. Bol, ucuz ve pazarlık imkânı olmayan iş gücü, Çin'in gelişmesi için bedeli ödeyen kesim oldu. Bedelin bir kesime ödetilmesine, halkın ezilmesine, milletin ucuz iş gücü olarak görülmesine karşıyız. Ayrıca, özellikle 2000'li yılların başlarına kadar Çin'in doğu ve kıyı bölgelerinin refahı hızla artarken batı bölgeleri geride kalmış, kent ve kır arasındaki eşitsizlik makası açılmıştı. Biz bölgeler arasında eşitsizlik yaratılmasına da karşı olacağız ancak diyorsanız ki "Biz Çin'in sömürü düzeni dışında çalışmalarını örnek alacağız." ben size eksiklerimizi tekrar anlatayım.

En başta, Çin dışardan borç almadı; devlete ait önemli iktisadi kurumları satmadı; aksine, dünyanın en büyük firmaları arasına soktu. Bakın, 1994 yılında 3 küresel Çinli şirket varken bu sayı 2015 yılında, çoğu kamu teşebbüsü olmak üzere 98'e çıktı. Çin yabancı firmaları ülkesine fabrika ve üretim tesisi kurmak için davet etti, onlara iyi bir ortam hazırladı, bürokratik engelleri kaldırdı, mevcut kurumsal

altyapıyı korudu ve güçlendirdi, yöneticilere yetki verdi ancak yolsuzluğa tolerans göstermedi. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Yurt dışına yüz binlerce öğrenci gönderip en iyi üniversitelerde eğitim aldırdı, bu sayede teknolojik bilgi transfer etti. Planlamanın önemini bildi, bu geleneği hiç elden bırakmadı. Temel kalkınma politikaları belirledi, makro toplumsal ve ekonomik hedefler koydu; uygulamalar bu planlar ve hedefler çerçevesinde şekillendi. Ve en önemlisi, devlette liyakate önem verdi.

Peki, siz ne yaptınız? Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in grup toplantımızda vurguladıkları gibi Türkiye'yi yolsuzlukta bir dünya markası yaptınız, milletin anasına sövenleri ihale manyağı ettiniz, beş para etmez adamlara 5 maaş bağladınız; kısacası, yokluk ve yolsuzluk ekonomisi inşa ettiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şimdi benimsediğiniz ekonomik modelde imalattan bahsedeceksek mevcut eksikliğimizi de görmemiz gerekir. 1980-2002 yılları arasındaki imalat sanayisinin gayrisafı yurt içi hasıla içerisindeki payı yüzde 20'ler civarındayken 2008'de yüzde 16,5 seviyesine düşmüş; 2020 yılında yüzde 19,1; 2021 yılı için planlanan oran 21,4'tür; kısacası, seviye aşağı yukarı aynı. Sadece yurt dışından bol borç para gelince üretimden uzaklaşmışız, imalat düşmüş.

Peki, sanayi istihdamı ne durumda? Orada da son yedi yılda bir atılım yok. Mevsimsel düzeltilmiş istihdam sayılarına bakılırsa son yedi yılda sanayide 5,5 milyon ile 6 milyon kişi arasında bir istihdam sayısına ulaşılmıştır. 2014-2020 arasındaki sanayi sektörü istihdam verilerine bakınca ülkemizin yerinde saydığı görülmektedir. 2014-2020 yılları arasındaki 15 yaş üstü nüfusun yaklaşık 7,5 milyon kişi arttığı göz önüne alınırsa bu istihdamdaki ufak artışların da pek kayda değer olmadığı daha rahat anlaşılır.

Sanayide dışa bağımlılık içler acısı bir tablo. 2020 yılında sanayi ithalatı 180 milyar dolar olarak gerçekleşmiş. Yüksek teknoloji ürün ithalatının toplam imalat sanayisi ithalatının içindeki payı yüzde 13; buna karşın, yüksek teknoloji ürün ihracatımızın imalat sanayisi ihracatımız içindeki payı ise sadece 3,4'tür. 2002 yılında yüzde 6,2 olan bu pay, 2017 yılında yüzde 3,9 olarak gerçekleşmiştir; Avrupa Birliği ülkelerinin ortalaması ise yüzde 20'dir. Bizim ihracatımızın kilosu yaklaşık 1,1 dolar civarında, bu rakam 2005 yılında bile 1,36 dolar seviyesindeydi. 2023 hedefleri arasında 500 milyar dolarlık ihracat hedefi var, bu hedefi tutturabilmek için kilo başı fiyat 3 dolara çıkmalı yani teknoloji ürünleri, katma değeri yüksek ürünler ihraç etmeliyiz; bunu yapmak için gerekli olan AR-GE'ye teşvikler de yeterli görünmüyor. AR-GE'ye ayrılan pay, ülkemizde 2002 yılında gayrisafı yurt içi hasılanın yüzde 0,5'i; 2019 yılında ise yüzde 1,06'sı; 2020 yılında ise yüzde 1,09'udur; oysa Onuncu Kalkınma Planı'nda 2019 yılı hedefi olarak yüzde 1,8 verilmişti. Diğer ülkelerle karşılaştırınca da bu rakamın düşük olduğunu görüyoruz. OECD verilerine göre, 2019 yılında İsrail AR-GE yatırımlarına gayri safı yurt içi hasılanın yüzde 4,9'unu, Japonya 3,9'unu, Almanya 3,2'sini ayırmıştır. Yüzde 2,5 olan OECD ortalamasının çok gerisinde kaldığımız gibi, OECD kurucusu 20 ülkenin de en sonunda yer alıyoruz.

Peki, yatırımların genel durumu ne hâlde? Bütçenin geneline bakacak olursak 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi toplamda 1 trilyon 750 milyar TL gider, 1 trilyon 472 milyar TL gelir hedeflemektedir yani 278 milyar TL bütçe açığı verileceği öngörülmüştür. Bu harcamaların 240 milyar TL'si faiz giderlerine ayrılmış. Bütçedeki toplam ödeneğin çok büyük çoğunluğu yukarıdaki kalemlere ayrıldığından yatırımlar için öngörülen miktar yalnızca 142 milyar TL; yatırım için ayrılan kaynak, faiz giderlerinin sadece yarısından biraz fazla.

Değerli arkadaşlar, yine, bütçedeki bir diğer kuruma, Türkiye Uzay Ajansının performans hedeflerine bakacak olursak bir numaralı performans göstergesi olan Ay'a Sert İniş projesi yüzde 30 tamamlanmış görünüyor. Bu yüzde 30 gerçekleşme düzeyinde ne yapıldı? Neden hiç haberimiz

olmadı? “Ay’a Sert İniş” derken başka bir yere mi sert iniş kastediliyor yoksa? (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) AK PARTİ’li arkadaşları anlayamadık; kimisi Ay’a gidişten bahsediyor kimisi de “2 domatesle idare edin.” diyor. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Ya hesap bilmiyorlar ya da vatandaşın durumundan bihaberler.

Yine, Türkiye Uzay Ajansının 2021 yılı bütçesinin önemli bir kısmı harcanmamış görünüyor; buna rağmen, 2022 için talep edilen 61 milyon TL bütçenin 13 milyon TL’sinin AR-GE ve teknolojiye, 44 milyon TL’sinin planlama ve koordinasyona gideceği belirtilmiş. Sıfırdan hemen bu değerlere çıkmak ne kadar doğru acaba? Kaç yıllık projelere verilecek? Bu soruların açıklığa kavuşturulmasını bekliyoruz.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde teknolojinin gelişmesi ve böylece, yatırımların artması için faaliyet gösterecek önemli kurumlar var; bunlardan biri de TÜBİTAK. TÜBİTAK’ın siber savunma, kriptoloji gibi devletin elinde olması gereken konularda araştırma merkezlerine sahip olması normaldir ve hatta gereklidir ama kamu kaynaklarına sahip bir kurumun özel sektörün yapabileceği işlere girmesi serbest piyasa ve serbest rekabeti zedeler. Bu merkezlerin bilimsel üretimleri, teknolojik başarıları da dikkatle takip edilmelidir; her üç veya beş yılda bir dışarıdan atanacak bilim heyetleriyle değerlendirilmelidir; bu sayede, başarılı birimlerin daha ağırlık kazanması, başarısız birimlerin de yeniden yapılandırılması mümkün olacaktır. Ayrıca, teknolojik gelişmelere göre yönlendirilme tavsiyeleri de alınabilir.

TÜBİTAK bütçesinin önemli bir kısmının üniversite ve özel sektördeki araştırmaların desteklenmesi amacıyla kullanılması esastır. Rivayet olunur ki yıllık TARAL bazlı araştırma desteği iki yıl öncesine kadar 10 kilometrelik bir otoyol yapımı bütçesine eş değerd. Son iki yılda TÜBİTAK’ın araştırma desteğinin artırılması çok doğru olmuştur.

Ayrıca, Avrupa Birliği çerçeve programlarından Horizon 2020 kapsamında 934 projeye 391 milyon avro destek almışız. Bu hibe destek miktarının, tarihinde ilk kez Avrupa Birliğine ödediğimiz destek miktarını aşmış olması da önemli bir başarı. Türkiye’nin, 94 milyar dolar bütçeli Horizon Avrupa araştırma programına dâhil olması da çok sevindirici bir haber. TÜBİTAK yönetimini bu gayretleri ve başarıları için tebrik ediyorum.

Takdir edersiniz ki ulusal bilim, teknoloji ve yenilik politikalarında doğru karar vermek, değerlendirme yapmak ve bunlarda sürekliliği sağlamak için “bilim ve teknoloji bakanlığı” olarak tek başına bir bakanlık olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) - Azalan ülke kaynaklarımızla toplumsal ve teknoloji temelli çözümler getirmenin yolunu bulmalıyız. Burada en önemli görev TÜBİTAK’a düşüyor. TÜBİTAK, bu sorunlara ülkenin nitelikli insan kaynaklarıyla en verimli çözümler bulmanın yollarını aramalıdır. Önümüze bakmalı ve bilimi mürşit kabul ederek yol almalıyız diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muhammet Naci Cinisli, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanlar; sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlarım.

Üzerinde söz aldığım Doğu Anadolu Projesi ve Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdareleri Başkanlıklarının amacı, kamu yatırımlarının planlanıp hayata geçirilmesi, bölge halkı gelir düzeyinin ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi olarak tanımlanabilir. Ülkemizde Marmara Bölgesi’ne

sıkışmış olan kamu ve özel sektör sanayi yatırımlarının hem sürdürülebilirlik hem de kalkınmada eşitlik açısından diğer bölgelerimizle paylaşılması, Anadolu'da marka sektör şehirler oluşturulması gerekiyor. AK PARTİ lağvetmeden önce Devlet Planlama Teşkilatı bölgesel kalkınmayı amaçlar, belli bölgelerin göç vermesinin önüne geçmeye çalışır, tarımsal ve sanayi faaliyetlerine önem verirdi. Bugün sanayi yatırımları, finans kurumları ve siyaset neredeyse tek bir bölgede buluşuyor, 30 milyona yakın vatandaşımız Marmara Bölgesi'nde yaşıyor. İktidar, doğu bölgemizin en büyük problemi göçü açıkça teşvik ediyor. Sağlıklı bir sistemde Devlet Planlama Teşkilatı gibi bir kurum hükümetlere objektif önerilerde bulunur, yatırımları paylaşır, gelişmişlik düzeyi farkını azaltmaya çalışırdı. Devletin yatırımlarına ufuk açan Planlama Teşkilatının görevleri günümüzde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı bünyesinde partileştirildi. Üzülerek ifade etmeyelim ki aslında lağvedilen devletimizin kalkınma hafızasıydı.

Değerli milletvekilleri, DAP, GAP gibi bölgesel kalkınma idareleri 2011 senesinde çıkarılan bir KHK'yle beş yıl süreyle kurulmuşlardı ancak görev süreleri Cumhurbaşkanı kararıyla sürekli uzatılıyor. Geçtiğimiz yılki bütçe görüşmelerinde görev süresi altı ay olarak planlanan DAP Bölge Kalkınma İdaresinin görev süresi Haziran 2026'ya kadar uzatılmış. Geçtiğimiz sene Sayın Bakana sorduğum ancak yanıt alamadığım sorumu tekrar ediyorum: Bu tarihler nasıl belirleniyor? Bugün, kalkınma idareleri, bölgelerindeki katma değerli yerel girişimlerden ziyade, kamu kurumlarının bölgeye katma değeri olmayan günlük işlerine finansman sağlıyorlar. DAP İdaresinin esas görevinden uzak olan bu tür işlemleri, geçtiğimiz yıllardaki Sayıştay raporlarında yer almıştı, bu yılki Sayıştay raporlarına nedense yansımamış. Sayın Bakan bu harcamaları itiraf etmekten hiç çekinmiyor, Komisyon görüşmelerinde rakamlarla paylaşıyor, tutanaktan okuyorum: "Biz belediyelerin 2.407 projesine 2021 yılı fiyatlarıyla yaklaşık 1,8 milyar liralık destek sağladık, belediyelerin eş finansmanı burada 3 milyar liralık bir bütçeden bahsediyoruz. Yine, 279 kooperatifimizin projesine de 2021 yılı fiyatlarıyla 163 milyon liralık destek sağladık." Farka bakar mısınız? İddia ediyorum, Sayıştay raporlarında kaydedilen, 2,5 milyar liradan fazla olan Erzurum Büyükşehir Belediyesinin borçları gibi batık AK PARTİ belediyelerinin borçları, kalkınma idarelerinin bütçeleri üzerinden zorlama usullerle fonlanmaktadır. Kalkınma idarelerine ait 2020 yılı denetim raporları neden bulunmuyor? Özel bir sebebi var mı, bilmek isteriz.

Kıymetli Erzurumlu ve Doğu Anadolu hemşehrilerim endişe etmesinler. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin de ifade ettikleri gibi, ülkeyi borç bataklığına sürükleyenlere karşı Türkiye ekonomisine üretimle yeniden bereket getirmek için hazırız, biz çözeriz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İYİ Parti iktidarımızda Erzurum'u, Kars'ı, Ardahan'ı, Bayburt'u, Gümüşhane'yi, Muş'u içine alan tarım organize bölgesini kuracağız. Bölgede esas unsur, hayvancılık ve tarım sanayisi olacak. Erzurum'un itibarına layık olmayan, bir gayriciddilikle daha yeni yapılan 2'nci Organize Sanayi Bölgesi gibi kötü tecrübeler geride kalacak.

Sayın Bakan, güzelim su pınarlarıyla dolu tarım arazisine yapılan, zemini çöken, fabrikaları kayan Erzurum 2'nci Organize Sanayi Bölgesinin devletimize maliyeti nedir? Bakanlığınızca yüklenici firmaya kredi verilmiş midir?

İktidarınız boyunca Erzurum'a istihdam oluşturan yatırım yapmadınız, yalnızca göz boyadınız. On beş yıldır söz verilip de çivi çakılmayan Alvar ve Söylemez Barajları, Hızlı Tren Projesi, faaliyete geçemeyen Narman Şehitler Barajı, Palandöken Lojistik Merkezi gibi saymakla bitmeyecek yalan projelerle Erzurum ve Doğu Anadolu'yu aldattınız. Yere göğe sığdıramadığımız Ovit Tüneli'nin de bitirilemeyen tali tüneller yüzünden Erzurum ve Doğu Anadolu'ya bir faydası yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Başta Erzurum olmak üzere, fakirliğe mahkûm ettiğiniz Doğu Anadolu'yu yıllarca kandırdınız.

Tuttuğu eli kolay bırakmayan, AK PARTİ'ye yıllarca destek veren aziz hemşehrilerim bu sinsî muameleyi hiç hak etmediler ama artık, onlar da gerçeği gördüler, görüyorlar. Erzurum'umuza tekrar istihdam yaratan yatırımlar yapmayı Cenab-ı Hak, İYİ Parti olarak bizlere nasip edecek inşallah. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Geçtiğimiz yılın bütçesini “panik bütçesi” olarak tanımlamıştım. Dolar değeri devamlı düşen bu bütçe teklifi ise milleti yokluğa mahkûm eden, iktidara yolsuzluk kapılarını ardına kadar açan bir yokluk ve yolsuzluk bütçesidir. Büyüme ile kalkınma arasındaki farkı idrak edememiş bir iktidarın son bütçesini tartıştığımızı umuyorum.

En erken tarihteki bir seçimin ülkenin selametine olacağını belirtir, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Fahrettin Yokuş, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konya Ovası Projesi çalışmaları 1985 yılında başlamış, ilk etapta Konya, Karaman, Niğde ve Aksaray illerini kapsamına almıştır. 2016 yılında çıkarılan bir Bakanlar Kurulu kararıyla Nevşehir, Yozgat, Kırıkkale ve Kırşehir illerimiz de KOP projesine dâhil edilmiştir. KOP şu amaçla kuruldu: Bölgenin başta sulama ve temel altyapı ihtiyaçlarının karşılanmasını, ekonomik kalkınması ve sosyal gelişmenin hızlandırılmasını hedefleyen çok sektörlü, sürdürülebilir, insan odaklı ve entegre bir bölgesel kalkınma projesi olarak kuruldu. KOP bölgesindeki 8 vilayetimizin il sınırları toplamı 95.580 kilometrekaredir ve ülkemiz topraklarının yüzde 12'sini oluşturmaktadır. 2002 yılında KOP kapsamındaki 8 vilayetimizin nüfusu 4 milyon 86 bin iken 2020 yılında nüfus 4 milyon 535 bine çıkmış, toplam artış yüzde 11 olmuştur. Aynı dönemde, ülkemizin nüfusu yani 2002-2020 arasında ise yüzde 29 oranında artmıştır. Eğer bu 8 vilayetimiz Türkiye ortalaması kadar artmış olsaydı bugün bu 8 vilayetimizin toplam nüfusu 5 milyon 290 bin kişi olacaktı yani 8 vilayetimizde 755 bin kişi daha yaşayacaktı. Bunun anlamı şu: İç Anadolu Bölgemizdeki bu vilayetlerimiz boşalıyor. Acaba niye boşalıyor? Çünkü iktidarınız on dokuz yıl boyunca bu bölgeyi ihmal etmiştir. Sanayi olsaydı, altyapı yatırımları olsaydı, tarıma ve besiciliğe hak ettiği destek verilseydi, en önemlisi bölgenin yeterince suyu olsaydı 755 bin kişi bu bölgeden göç etmezdi.

Değerli milletvekilleri, KOP bölgesindeki 8 vilayetin her yıl su ihtiyacının 5 milyar metreküpü kuyulardan çekiliyor. Sadece Konya'da her yıl 3 milyar metreküp su yer altından temin ediliyor, bu nedenle Konya Ovası göçüyor. Her yıl obruklar katlanarak artıyor. Konya'mızın Karapınar, Cihanbeyli, Kulu, Yunak ve Çeltik şeridi maalesef çöleliyor.

Bilindiği gibi, İç Anadolu Bölgemiz yağış fakiridir, bu nedenle Dicle-Fırat havzasından bölgeye su getirilmesi gerekmektedir. Biz Kanal İstanbul değil “kanal KOP projesi” diyoruz “kanal Konya” diyoruz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 2021 yılında KOP'a ayrılan bütçe 130 milyon TL idi, şu anda ise 148 milyon TL; değil 148 milyon, 5 milyar bütçe ayırsanız da bu bölgenin sorunlarını çözemezsiniz. Zaten 8 vilayete 148 milyon TL ayırmak -biraz önce- KOP'un amacına nasıl hizmet eder, bunu çok iyi görüyorsunuz çünkü iktidarın böyle bir derdi yok.

KOP bölgesindeki 8 vilayetimizde göçlerin durdurulması için ısrarla diyoruz ki Dicle-Fırat havzasından bu bölgeye, yılda, en az 10 milyar metreküp su getirilmelidir. Böyle bir proje Kanal İstanbul Projesi'nin dörtte 1 maliyetiyle yapılabilir. Kanal İstanbul, bir avuç rantçıyı ihya edecek ama kanal KOP, Türk tarımını ve hayvancılığını ihya edecektir; bölgede yaşayan 4,5 milyon insanımızı mutlu edecektir, göçleri önleyecektir. Buradan, Konya, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir, Yozgat ve Kırıkkale milletvekillerine, tüm arkadaşlarıma çağrıda bulunuyorum: Geliniz, el birliğiyle KOP bölgesine ihtiyacı olan suyun getirilmesi için çaba sarf edelim. Kanal KOP'ta ısrar edelim ve bu bölgemizin, 4,5 milyon insanımızın yüzünü güldürelim.

Değerli milletvekilleri, KOSGEB'in kuruluş amacı kredi vermek değildir ama ne yazık ki iktidarın ülkeyi yönetme anlayışı para üzerine kurulu olduğu için, çok daha verimli işler yapabilecek olan KOSGEB'i krediyle anılan bir kuruluş hâline getirdiler. Türkiye ekonomisinin geldiği koşullar, artan girdi maliyetleri, yüksek enflasyon, döviz kurunun ulaştığı seviye göz önüne alındığında krizden en çok etkilenen kesimlerden biri de düşük sermayeli KOBİ'lerimiz olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – KOBİ'lerimiz, ülkemizin ekonomik koşullarından kaynaklanan kriz sebebiyle yerli ve millî üretim potansiyelini terk etmek zorunda kalma riskiyle karşı karşıyadır. Bütün bu olumsuzlukların yanında KOSGEB'e bütçeden ayrılan tutar 2,4 milyar TL'dir. KOBİ'lerimiz, ülkemizin sanayi istihdamının yüzde 70'e yakınına karşılaman bir istihdam büyüklüğüne sahipken bu maliyet artışlarıyla birlikte üretime devam edemez aşamaya gelmektedir. Emek ve istihdam yoğun bir sektörün korunması ve ayakta kalması adına özellikle üretim aşamasının büyük bir girdisi olan doğal gaz ve elektrik gibi enerji ihtiyaçlarına destek imkânları yaratılması amacıyla KOSGEB bütçesinin 10 milyar TL'ye çıkarılmasını talep ettik ama iktidar sahipsiz bıraktı.

Buradan son söz: Hiç merak etme Türk milleti, çözüm vardır, inşallah -dersimize iyi çalıştık- iyi'lerin iktidarında her şey çok güzel olacak.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hüseyin Örs...

Buyurun Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerini ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Genel Kurulda bütçe görüşmelerinin 3'üncü günündeyiz bugün. Biz burada 2022 bütçesini görüşürken milyonlarca kamu çalışanı, memur ve memur emeklisi yeni yılda maaşlarına yapılacak zam oranını merak ediyorlar. Gündemde olan bu konuya da özellikle değinmek istedim. Bu konuda bile iktidar samimiyetsiz davranıyor ve zam belli olmadan, algısını oluşturmaya çalışıyor. Memleketin yangın yerine dönmüş olduğu bugünlerde siz hâlâ daha algı peşindesiniz; iğneden ipliğe her şeye hemen her gün zam geliyor, iktidar ve yandaşları “memura ve emekliye yüzde 35 zam” diye milleti kandırıyor. Kandırıyor diyorum çünkü yayılan haberlerin asılsız olduğunu bizzat iktidara yakın sendika başkanı açıkladı. MEMUR-SEN Başkanı, bir televizyon kanalında yaptığı açıklamada “memurlara yüzde 30-35 ek zam yapılacağı” şeklinde başlıklar atıldığını ancak bunun doğru olmadığını belirtti, “Buradaki rakam 2022 ve 2023 toplam artışı ifade etmektedir ancak yüzde 30-35 gibi algılandı.” dedi. Bu yalancı zam söylemine AK PARTİ Genel Başkan Vekili Sayın Numan Kurtulmuş da alet oldu maalesef. Mecliste bütçe üzerinde yaptığı konuşmada, tüm memur ve emeklilerin maaşlarını yüzde 30-35 oranında artırma kararı aldıklarını açıkladı. Umarız ki bu sözlerinin arkasında dururlar ve böyle bir zam yaparlar.

Değerli arkadaşlar, bu iktidar, memura ve emekliye verilen enflasyon farkını “ek zam” diye sunuyor. Oysa enflasyon farkı demek, yüzde sıfır zam demektir; memura ve emekliye her yıl verdiğiniz zam enflasyonun altında eridi, bitti, yok oldu demektir. Kamu çalışanlarımız, emeklilerimiz, velhasıl bütün milletimiz her gün gelen zamların altında inim inim inerken, milyonlar geçim derdine düşmüşken onları aldatmaya hakkınız yok diyorum.

Değerli milletvekilleri, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kısaca DOKAP bütçesiyle ilgili görüşlerimi ifade etmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, şu görüşümü paylaşmak istiyorum sizinle: Türkiye'nin gerçek manada, gerçek anlamda sadece bir tane bölgesel kalkınma projesi vardır ve onun adı da Güneydoğu Anadolu Projesi yani GAP'tır. Bu projeyi yapanları, yürürlüğe koyanları, buna emeği geçenleri de şükranla anıyorum, onlara teşekkür ediyorum.

2011 yılında KHK'yle kurulan -Doğu Anadolu Projesi yani DAP, Konya Ovası Projesi yani KOP, Doğu Karadeniz Projesi yani DOKAP- Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları GAP'la kıyaslandıklarında gerçek anlamda bölgesel kalkınma idaresi olmaktan uzaktırlar arkadaşlar. Deyim yerindeyse bölgelerin gönüllerini almak için kurulmuşlardır. Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, yetki alanında bulunan illerin kalkınmasına hız vermek amacıyla kurulmuş bir idaredir. Bu idaremizin yetki alanında bulunan illerimize baktığımızda, bahse konu amacın yerine getirilmediğini, kurumun çok aktif olmadığını, bölge illerinin kalkınmasını sağlayacak, bölge ekonomisinin sürükleyici sektörleri olan tarım, hayvancılık ve ticaret alanlarındaki projelerde etkin olmadığını açıkça görmekteyiz. Kurum, plan ve proje hazırlayacaktır ancak plan ve projeyi yapacak elemanı yoktur. Kurumun Giresun Piraziz'de, böyle denizin de kenarında, deniz manzaralı, güzel bir binası vardır; yoldan geçerken -ben Trabzon'dan gelirken çok bakarım ona- kocaman bir tabelası vardır ama bölgenin kalkınmasına, bölge insanımızın refahının artmasına yönelik tek bir icraatı yoktur. Bu manada, avara kasnaktır yani motor boşa dönmektedir. Kuruma atanan yöneticilere baktığımızda, DOKAP, AK PARTİ'nin depo makamı olarak kullanılmaktadır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Kurum, bu yapısıyla bölge illerinin kalkınmasına katkı sağlama amacından uzaklaşmış, siyasi bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, Trabzon'da bir sürü turizm yatırımı yaptı; yapma gözünü seveyim ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bırak Allah aşkına! Ne yaptınız?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Trabzon'da bir sürü turizm yatırımı yaptık, DOKAP...

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Bir dakika... Müdahale etme, dur ya!

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - Gel gezdireyim seni Aşkın Bakanım, gel gezdireyim seni.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Gel, gezdir.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Gel, Trabzon'daki işsiz gençlerin taleplerini sana iletayım, size iletayım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Trabzon'daki yatırımcılara ayıp oluyor ya! Bak, Rize'de, Trabzon'da, Giresun'da, her tarafta...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Karadeniz'e 5 milyon turist geliyor.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Gel, gel, Trabzon'da gezelim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Gel, beraber gezelim. Yapma!

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - Gel, bizim Meydan'da güzel bir parkımız var. O Meydan Parkı'nda oturalım, konuşalım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Avara kasnak falan değil ya! Yapma, biz oradayız, yapma ya!

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Trabzon'daki işsiz gençlerin...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Rize'de, Trabzon'da, bölgede yatırımlar yaptı, biz şahidiz.

BAŞKAN – Sayın Bak, lütfen...

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Trabzon'daki işsiz gençlerin taleplerini size göndereceğiz, sizin telefonunuza yönlendireceğim onları.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Gönder, bana gönder.

BAŞKAN – Sayın Bak, lütfen.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Turizm yatırımlarını da söyle. Bölgedeki turizmcilere şikâyet edeceğim seni.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Sayın Bak, siz bana laf yetiştireceğinize, bana laf yetiştirmek için uğraşacağınıza dolara yetişin, dolara.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bırak doları! Karadeniz'e bak, Karadeniz'e!

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Zeytinyağının fiyatına yetişin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Karadeniz'deki yatırımlara bak!

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Geçen sene 1.200 lirayken bugün tonu 2.400 lira olan kömürün fiyatına yetişin siz. Bana laf yetiştirmeyin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Karadeniz'deki yatırımlara bak, “Hiçbir şey yapmadı.” deme!

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Sabırla dinleyeceksiniz, sabırla dinleyeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bak, gezeriz oradaki yatırımları tek tek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Sayın Örs, teşekkür ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – DOKAP'taki yatırımları gezdireceğim tek tek! Tek tek gezdireceğim, beraber gezeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Aşkın Bak, lütfen, rica ediyorum...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Beraber gidip gezeceğiz.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Ek süre istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, yok.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Sözümü kestiği için ek süre istiyorum.

BAŞKAN – Hayır, teşekkür ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Beraber gidip gezeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bak, lütfen, rica ediyorum...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, olur mu? “Hiçbir şey yapmadı.” diyor, biz şahidiz, bölge milletvekiliyiz ya! Yapma ağabey, ya! Ben yapıldı diyorum, gel gezdirelim diyorum.

BAŞKAN - Böyle yaparsanız biz nasıl yapacağız biz bu müzakereleri?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Konuş, konuş, Hüseyin ağabey, konuş!

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ya, Sayın Başkanım, öyle diyorsunuz da...

BAŞKAN – Sayın Yayman, sizin konuşmacılarınız da çıktı konuştu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Herkese laf atıyor. Konuş, ne diyorsan konuş, şu akil adama da konuş!

BAŞKAN – Rica ediyorum, lütfen...

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Örs, konuşmanız tamamlandı. Sayın Örs, rica ederim...

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Ya, 2 Sayın Bakan burada.

BAŞKAN – Sayın Örs...

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Şurada sizi toplasam bir takımın yedekleri kadar adamınız yok be! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – As takımız, as.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – 2 Sayın Bakan burada, 11; 5 de yedek koydum size 16.

BAŞKAN – Sayın Örs, yerinize lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Adam yok burada be!

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yılda bir sefer geliyorsunuz, işte bugün geliyorsunuz, başka gün gelmezsiniz. İşiniz gücünüz çarpıtmak!

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir anlaşma yaptık; bu şekilde, bu müzakereleri sürdüremeyeceğiz, lütfen...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Senede bir sefer geliyorsunuz, o da bugün.

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar, rica ediyorum...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Sayın Bakanım, vicdanımıza dokunuyor ya, bu kadar da gerçekler çarpıtılmaz ki!

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bakanların da konuşma hakkı var, çıkacaklar, konuşacaklar, cevap verilecekse verirler.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) - Sayın Bakanlar sanki konuşamayacak, onlar da konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Müsavat Dervişoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde yer alan İçişleri Bakanlığının bütçesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Vatandaşlarımızın anayasal hak ve hürriyetlerini, kamu düzenini ve genel ahlaki korumak gibi vazifeleri uhdesinde barındıran İçişleri Bakanlığı, Türkiye'nin huzur ve güvenliği açısından son derece önemli bir Bakanlıktır. Dolayısıyla İçişleri Bakanlığı bütçesi de Türkiye'nin huzuru ve güvenliği için önemli bir bütçedir.

Bugün milletimiz için hayati öneme sahip, İçişleri Bakanlığının atanmış Bakanı Sayın Süleyman Soylu'yu da bütçesini savunurken dinleyeceğiz. Temennimiz Sayın Bakandan, Sayın Cumhurbaşkanına arz ve hürmetlerini sunduktan sonra, alışkanlıklarının dışına çıkarak, ayrıştırıcı ve tehditkâr söylemlerden oluşan bir konuşma yapmaktan ziyade, gerek şahsına gerekse Bakanlık icraatına yönelik, bizim için

iddia, yargı için ihbar niteliğinde olan ve kamuoyunun gündeminden düşmeyen soru işaretlerine açıklık getirecek bir konuşma dinlemektir. Biz her ne kadar temenni etssek de bunun gerçekleşmesinin çok zor olacağının farkındayız çünkü artık bakanlıklar, Türk milletinin iradesinin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisine değil, Külliye'ye hesap vermeye devam etmektedirler, saraydan onay alıp yine saraydan af dilemektedirler. İzin almadan konuşamayan, onurlu bir istifa hakkına dahi sahip olmayan saray bürokrasisinden devlet adamına yakışır bir vakar ve tavır bekleyerek aslında şartları zorlamaya gayret sarf ediyoruz. Hiç şüphe yoktur ki bir devletin değeri politikacılarıyla değil, devlet adamlarıyla ölçülür. Neredeyse bundan iki bin beş yüz yıl önce düşünür Platon çıkıyor ve diyor ki: "Devlet işleri içten gelen bir sevgi, edep ve kâmil akılla yürütülmez ise onun sonu çöküş ve yok oluşturdur." Türkiye'nin en büyük talihsizliği, İlk Çağ'da bile insan aklının erişebildiği bu tasavvuru idrak edemeyen bir iktidar tarafından 21'inci yüzyılda yönetiliyor olmasıdır.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti devleti, denge ve denetleme mekanizmalarının yok edildiği, bağımsız ve tarafsız yargının kuşatıldığı, Gazi Meclisin yetkilerinin sınırlandırıldığı bu ucube Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini hak etmemektedir. Devleti yönetmek, faydacı, fırsatçı, istismarcı bir yol haritasıyla yandaşları yüceltmek ve devlet imkânlarıyla zengin etmek yeri değildir. Devlet yönetmek, hamaset yapmak, hamaset üzerinden siyasi rant devşirme yeri hiç değildir; devleti yönetmek ciddiyet ister. Özellikle İçişleri Bakanlığı gibi önemli devlet kurumlarının, millî davalarımız çerçevesinde, günlük siyasi çekişmelerden azade olarak yönetilmesi gerekir; bu önemlidir. Neden önemlidir? Çünkü kâmil akla sahip olan ve devlet geleneğini içselleştirmiş bir İçişleri Bakanı, gelecek seçimleri değil, gelecek nesilleri düşünür. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Binlerce yıllık Türk devlet geleneğinden süzülüp gelen tecrübeyi ve ahlakı içselleştirmiş bir İçişleri Bakanı, gündelik siyasi polemik ve kutuplaşmaların tarafı olmak yerine, toplumsal huzurun teminatı olmak için gayret sarf eder. İzan ve liyakat sahibi bir İçişleri Bakanı, kirli, karanlık ilişkiler, izaha muhtaç itham ve iddialarla değil, memleket hizmetleriyle anılır ve öyle yâd edilir. Günlük siyasi polemikler...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, yani "kirli, karanlık ilişkilerle anılmak" gibi bir tanımlamayı çok doğru bulmuyorum.

Devam edin lütfen.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – O konuda Lütfü Türkkan'a bakmak lazım.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Sen karışma her şeye be!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Konuşma AKBİL'ci!

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – AKBİL'ci, otur yerine! Her şeye karışıyorsun!

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Lütfü Türkkan'a bak be, devleti söğüşleyen çıkarıcıya bak! Ne alakası var!

BAŞKAN – Sayın Demirbağ, müsaade edin.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Devletten en fazla beslenen Lütfü.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – AKBİL Zülfü! AKBİL, AKBİL...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Haddinizi bilin!

BAŞKAN – Sayın Demirbağ, lütfen...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, bakan, bu tür sataşmalar farklı polemikleri beraberinde getirir ve Türkiye Büyük Millet Meclisini de gerer. Siz şayet Sayın Bakanın siyasi geçmişinde MHP ve AK PARTİ'ye söylediklerini unutup da Lütfü Türkkan'ı unutadıysanız bu da size hayırlı olsun. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Aynı mı onlar, aynı mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz de HDP'yle aynı düzleme düştüğünüz için iftihar edin.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Onun da dosyası burada.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Aynı şey mi?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – HDP'yle aynı şeyleri söylemeye devam ediniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, lütfen...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Ben Sayın Bakanın hem hitap kabiliyetine hem de belagatine şahit biriyim. O, sizden daha iyi cevap verir söylediklerime ve kanaatim odur ki sizden daha iyi anlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ondan bizim de şüphemiz yok da...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ondan şüphe yok, cevabını verecek zaten.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Evet, izaha muhtaç itham ve iddialar tarafından kuşatılmış bir politikacı da devlet adamı olma hüviyetine zarar geldiğini idrak etmelidir. Bu çerçevede, İçişleri Bakanının sahip olduğu sorumluluğun aksine hareket etmesi, koltuktan aldığı güçle tehdit ve şantajla dayalı ayrıştırıcı bir üslubu benimsemiş olması Türkiye Cumhuriyeti devleti açısından da büyük bir talihsizliktir.

Bütçenin geneli üzerinde yapmış olduğum konuşmada siyasi literatürümüze “Cumhurbaşkanımızın talimatıyla” kavramını yerleştiren ve devlet adamlığı mefhumunu yok etmiş bu sisteme yönelik “hürriyet ve şahsiyetçilik” hatırlatması yapmıştım. Hürriyetçilik ve şahsiyetçilik üzerine ifade ettiğim sözlerime iktidar partisinin bazı milletvekilleri, bence yanlış anlayarak, ziyadesiyle tepki gösterdiler. Bu tepkileri bir suçluluk psikolojisinin tezahürü olarak değerlendirmiyor, bilakis, hoşgörüyü karşılıyorum. Ancak siyasi geçmişimden tecrübe ederek edindiğim diğer 8 ilkedem de bahsetmiş olsaydım, bu arkadaşlar demek ki yerlerinde hiç oturamayacaklardı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İşte bu yüzden, size çok fazla yüklenmemek, tahayyül ve muhakeme sınırlarınızı da zorlamamak adına, bu ilkelerin üzerinden topyekûn olarak değil, zamanı geldikçe tek tek geçmekte ve o şekilde hatırlatmakta fayda olduğu kanaatini taşıyorum. İktidarınız tarafından on dokuz yılın sonunda unutulmuş, hatırlanamayan, uygulanamayan bir hususta da size ayna tutmaya çalışıyorum.

Üzerinde bugün hassasiyetle durmayı planladığım ilke ahlaklılıktır yani ahlaklı siyasettir. On dokuz yıllık iktidarımızın sonucunda maalesef, Türk siyaseti ve devlet yönetiminde ahlaki değer yargıları erozyona uğramıştır. Ben bu durumdan memnun değilim, sadece ayna tutuyorum. Kendi şirketinden başında bulunduğu bakanlığa dezenfektan satan bakanlar, kamu kaynaklarını sömüren ve Türk milletinin kanını emen yandaş müteahhitler, çok maaşlı saray bürokrasisi, liyakati değil sadakati ödüllendirdiğiniz bu ucube siyasi düzenin normal hâline gelmiştir. Hesap vermeyen bir siyaset, demokrat olma iddiasını da zaten kaybetmiştir. İktidara gelirken vadettiğiniz “adalet ve kalkınma” tıpkı demokratlığımız gibi ancak lafta kaldı. Türkiye'nin gerçekleri ise adaletin üstünlüğü değil, üstünlerin adaleti ve yoksullaşmış bir millet oldu. İşte bu yüzden, İYİ Parti olarak milletimizin bugünlerde çok da ihtiyaç duyduğu ahlaklı siyaseti yeniden inşa etmek öncelikli görevlerimiz arasındadır.

Ahlakla bağdaşmayan siyaset, çaycıyı, çorbacıyı tutuklayıp ne kadar kodaman FETÖ'cü varsa borsa kurarak onları serbest bırakmaktır. Ahlakla bağdaşmayan siyaset, devlet idaresi mesuliyetine rağmen FETÖ borsası üzerinden komisyon alanlara müsaade etmek ve onlara göz yummaktır. İYİ Parti iktidarında, kirli adam siyasetin içinde olmayacaktır. Siyasetçi mutlak surette halka hesap verecek ve ahlaktan mahrum siyaset Türkiye'de ilanihaye son bulacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Peki, nedir ahlakla bağdaşmayan siyaset? Devletin ve milletin güvenliğini sağlamakla mükellef olanların, kendi siyasi ikbal ve istikbali için, peşinde olması gerektiği çetelerin yanında olmasıdır. Ahlakla bağdaşmayan siyaset, asli görevi kamu düzenini sağlamak olan kimselerin kamu düzenini bozmak amacıyla kendi siyasi yandaşlarına kayıt dışı silahlar dağıtmasıdır. Ahlakla bağdaşmayan siyaset, kara para aklayan suçluları yakalamak ve adalete teslim etmek yerine onları yurt dışına kaçırmaktır. Ahlakla bağdaşmayan siyaset, çeşitli bakanlıklarda bazı bürokratları örgüt suçlaması üzerinden tehdit ederek eş dost, akrabaları üzerinden maddi çıkar temin etmektedir.

Ahlakla bağdaşmayan siyaset, İYİ Partinin yükselen oyları ve yaklaşmakta olan iktidarının ayak sesleri münasebetiyle kapıldığımız korku ve endişeyle Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in yurt gezilerini devlet eliyle provoke etmeye kalkışmak, türlü engeller ve hilelerle İYİ Partinin yükselişini engellemeye kalkışmaktır; işte bu hem ahlaksızlık hem de âcizliktir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Valilerin asıl görevi partimize olan teveccühün ne ölçüde arttığını, mitinglerimize kaç kişinin geldiğini hesaplamak değildir. Bu aynı zamanda devlet yönetme sorumluluğunuzu yerine getiremediğinizin ilanıdır. "Siz yıkın, kanun arkadan gelir." penceresinden baktığımız hukuk ve devlet yönetme anlayışımızın memleketi ne hâle getirdiğinin belki de farkında değilsiniz. Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri de zaten bu siyaset anlayışıdır.

Türkiye'de siyasi partilerin Genel Başkanları, STK başkanları ya da herhangi bir vatandaşımız şu ya da bu nedenle saldırıya uğradığında onun güvenliğini ve siyaset yapabilme özgürlüğünü korumakla görevli müesseselerin saldırganlarla ve o hakları gasbetime kalkışanlarla ağız ve söylem birliği yapmalarıdır ahlaksız siyaset; son derece de tehlikelidir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Daha da tehlikelisi, bazı kişilerin sırtını Hükûmete dayayarak kendini suç işleme imtiyazına sahip hissetmeleridir. Bu hissiyatın nelere sebep teşkil ettiğini gençlik yıllarımdan gayet iyi hatırlıyorum. O dönemin hem bizim hem de bizim yaş kuşağımızın neler kaybetmesine vesile olduğuna o zaman şahitlik etmiş bir kardeşinizim. Sorumlu makamları sorunlu makamlar hâline getirmenin hiç kimseye faydası yoktur. İşine gelmeyen her konuda muhataplarına ayar vermeye kalkışan bir siyasi üslup, tarafımızdan asla kabul edilebilir değildir. Siyasi sözcülerin ve sorumlu bakanların, iktidarı eleştiren ve ona karşı söz söyleyenleri tehdit etmek ve onlara atarlanmak gibi bir görevleri de mevcut değildir.

İçişleri Bakanlığımız, huzuru ve güvenliği sağlama bakanlığıdır. İçişleri Bakanlığı, ayar verme, atar yapma makamı değil, bilakis, atar gider yapmaya ve her önüne gelene atar yapmaya kalkışanlara "Dur!" demek ve haddini bildirmek gibi bir görev ve sorumlulukla hareket eden bir bakanlıktır. Bu önemli makamı siyasi amigoluk mesabesine indirmenin kişiye ve devlet hayatında işgal ettiği koltuğa sağlayacağı yeni bir merteye de bulunmamaktadır.

Sayın Bakan, saygıdeğer milletvekilleri; başında bulunduğunuz kurumun çok ciddi sorunları vardır. Polislerimiz, çok ağır çalışma koşulları altında, birtakım adımların atılmasını bekliyorlar. Baskı ve mobbing yüzünden artan polis intiharlarının lütfen kaynağına ininiz ve alınması gereken tedbirleri hayata geçiriniz. Hepimizin güvenliği ve huzuru için gecesini gündüzüne katan kahraman ve fedakâr Emniyet teşkilatı mensuplarının 3600 ek gösterge taleplerine kulak tıkamayınız. Siz "Bu konuda verilmiş bir sözümüz var." dediniz, sizi sözünüzün eri olmaya davet ediyoruz.

Konuşmamın sonunda, sabrınız ve dikkatiniz için her birinize ayrı ayrı şükranlarımı sunuyor, yüce Meclisi en kalbî duygularla ve saygıyla selamlıyorum efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Sataşmadan mı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sataşmadan.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu bitince söz vereceğim efendim.

Sayın Behiç Çelik, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin İçişleri Bakanlığı, özellikle Göç İdaresi Başkanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bölümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına konuşma yapacağım. Yüce Meclisi ve bizi dinleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığımızın değerli mensuplarını, jandarmamızı, polisimizi, Sahil Güvenliğimizi, AFAD ekiplerimizi, korucu ve bekçilerimizi, kısaca, canla başla yüce Türk milletinin huzur, güven ve sükûnu için çalışan tüm amir ve memur kadrolarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Teşkilattan şehit olan, gazi olup terkihat eden her bir mensubumuza Allah'tan rahmet niyaz ediyorum, kalanlara sağlık ve afiyetler diliyorum.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığı, ulusal güvenlik politikalarının hem belirlenmesinde hem de hayata geçirilmesinde başat aktördür. Bugün 600 bine yaklaşan güvenlik gücü sayısıyla devletimizin temel taşıdır. Ulusal güvenlik politikası, kuşkusuz, hükûmetin onayıyla hayata geçirilir. İçişleri Bakanlığının yanında, Millî Savunma Bakanlığı ve MİT Başkanlığı da belirleyicidir. Bu kurumlarımızın ortak çalışma ajandaları Millî Güvenlik Kurulunda görüşülerek karara bağlanır. Aslında, İçişleri Bakanlığı demek güvenlik bakanlığı demek değildir. Bugün böyle algılanıyorsa bu durum devletimizin bekası yönünden yıkıcı ve aldatıcıdır. Valiler ve kaymakamlar kanalıyla ülkenin en ücra köşelerine, mezralarına kadar uzanan devlet eli, sıcak, okşayıcı ve müşfikdir. Gelenek ta Osmanlı'dan beri böyle sürdürülmüştür. Bu el yeşertir, yaşatır, korur ve sevecendir. Peki, ne yapılmıştır? Bu müşfik el kesilmiştir arkadaşlar. Bu elin mensuplarının yetkileri, ödenekleri, imkânları budanmıştır. Özellikle Mahallî İdareler Genel Müdürlüğünün ve Sivil Savunma Genel Müdürlüğünün kaldırılması bir yıkımdır. 6360 sayılı Kanun'la lağvedilen 18.143 köy ile 30 il özel idaresinin yeniden ihdası bir zorunluluktur.

Bakınız, İçişleri Bakanlığında ve mülki makamlarda sadece polis ve jandarmamızın kalması, sadece defterdarlık ve Gelir İdaresinin bulunması halkta nasıl bir çağrışım yapmaktadır? Bugün geldiğimiz noktada, bir tarafta nezarete alan, zorlayan, özgürlüklere müdahale eden ve vergi talep eden bir devlet vardır; diğer tarafta da bu imajın temsilcileri olan valiler ve kaymakamlar vardır. Bu, devletin sert ve zorlayıcı yüzüdür. Bu nedenle halka sevgiyle yaklaşan bir devlet yüzü mutlaka öne çıkarılmalı, vatandaşlara adaletle, samimiyetle ve dürüstlikle yaklaşılmalıdır. Devletin gülen yüzü kimseden esirgenmemelidir.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin bazı üst aktörleri, Türkiye'nin, Atatürk'ün Türk milliyetçiliği anlayışına uygun olarak kurulduğundan, bütün kuruluş ayarlarının tasfiyesine karar vermişlerdir. 2002'den itibaren yaşadığımız hadiselerin temelinde yatan karışıklıkların sebebi budur. Onlara göre normal düzen, cumhuriyetin Atatürk değerlerinden arındırılmasıyla mümkün olacaktır. Bunu sağlamanın yolu da Türk Silahlı Kuvvetlerinin -turnak içinde- vesayetinin ortadan kaldırılmasıdır.

5 Kasım 2007'de George W. Bush ile Erdoğan arasında yapılan görüşmede anlaşma sağlanarak Türk Silahlı Kuvvetlerine düzenlenen “Ergenekon” ve “Balyoz” adlı operasyonun düğmesine basılmıştır.

AKP-FETÖ ittifakı o kadar ileri gitmiştir ki ne Emniyet ne Jandarma ne Türk ordusu FETÖ'nün bu işgalinden kurtulabilmiştir. Tabii, bir de millî olan her şeye; dil, töre, gelenekler, bayrak, Andımız, T.C. ve millî tarihimizin hepsine husumetle yaklaşmış, bunların silinmesi için yoğun çabalara girilmiştir. “Çözüm süreci” denen ihanet süreci bunun bir örneğidir. Bu sürecin sonunda, 2002 yılında sifıra düşürülen terör faaliyetlerinin yeniden ivme kazanması için iklim oluşturulmuştur. Ne yazık ki kurumlar arası çatışma, güvensizlik, partizanlık, hizipçilik millî ruhu alabildiğine zayıflatmıştır. Ulusal güvenliğin diğer bileşenleri olan millî ekonomi ve dış politikada yapılan onarılamaz hatalar millî bekada büyük gedikler açmıştır. İzlenen dış politika, ulusal güvenliğimizi riske atmıştır. Bunları niye anlatıyorum? Çünkü İçişleri Bakanlığı yurt savunmasında ve millî güvenliğimizde en az Türk Silahlı Kuvvetleri kadar sorumludur.

Arkadaşlar, etrafımız ateş çemberidir, her komşu ve ileri coğrafyada istikrarsızlık vardır. Onun için, şunu dememiz lazım: Ulusal güvenlik bu coğrafyada bizim ebedî mevcudiyetimizin bir gereğidir. Bu konuda, başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere, İçişleri Bakanını ve Millî Savunma Bakanını daha sorumlu olmaya, partizanlığı aşmaya davet ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, tüm bu açıklamalardan sonra, Göç İdaresi Başkanlığına döneceğim. Türkiye 2011 yılından sonra Suriye'den yoğun göçe maruz kalmıştır. Zaman içerisinde 5 milyonu aşan Suriyeliler Türkiye'ye iltica etmiş ve düzensiz göçmen statüsü altında ülkenin dört bir yanına dağılmışlardır. Millî kimliğimizi bütünüyle tahrip eden bu demografik işgal eylemi derhâl sonlandırılmalıdır. Bu bağlamda, İçişleri Bakanlığı bünyesinde kurulan Göç İdaresi Genel Müdürlüğü devletimizin göç politikalarını, göç iş ve işlemlerini yönetmekle ve yürütmekle görevlendirilmiştir.

Türkiye'nin, Atatürk'ten itibaren asla değiştirmeyi düşünmediği göç politikası, bütün uyarılarımıza rağmen, göz göre göre ters yüz edilmiştir. İşte, İYİ Parti Genel Başkanı Sayın Meral Akşener “İnsani hassasiyetten ayrılmadan, bir plan dâhilinde mülteci meselesini çözeceğiz.” demektedir. Bunu -ben soruyorum- AKP'nin söyleyecek bir cesareti var mı? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü yakın zamanda Göç İdaresi Başkanlığı olarak teşkilatlanmıştır. Şimdi ben bir soru daha soruyorum: Türkiye'nin bir göç politikası var mıdır? Cevap bellidir, ne yazık ki Türkiye'nin bir göç politikası yoktur. İlk olarak düzensiz göçmen sayısındaki anormal farkın azaltılarak tolere edilebilir bir seviyeye çekilmesi gerekmektedir. Bunu gerçekleştirmek için geçici koruma statüsü sona erdirilmelidir. Böylece, uluslararası bireysel başvuruya geçmek mümkün hâle gelecektir. Turizm amaçlı ikamet izni yeniden düzenlenmelidir. Ayrıca, Türkiye'nin bu konuda en büyük sorunu kayıt dışı istihdamın 1 milyon kişi olmasıdır; bu yolla bunun da önüne geçme imkânımız yaratılmış olacaktır. Arkadaşlar, istisnai vatandaşlığa kabul edilenlerin sayısı 2016'dan bugüne kadar 182 bin dosyaya ulaşmıştır; bu dosya içerisinde kaç kişinin olduğu meçhuldür, bilinmemektedir.

Afganlara gelince, Afganistan 31 Ağustos 2021 tarihinden itibaren artık Taliban yönetimine geçmiştir ve 31 Ağustostan önce ve bu tarih içerisinde Türkiye'ye Afganların akın akın geldiğini biliyoruz, on binlerce Afgan gelmiştir. Bu konu çözümsüzdür, şu anda sonucu da meçhuldür; AKP iktidarının bu konuda da açıklama yapmasını bekliyoruz. Bu konuda sözün özü şudur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – İlgili kurumla, Göç İdaresiyle ilgili sözlerimi tamamlarken “ulusal güvenlik politikası” ana başlığı altında bir ulusal göç politikası hazırlanması gerektiğini özellikle hatırlatmak istiyorum.

AFAD'a gelince, AFAD'ın çalışmaları oldukça memnuniyet vericidir. Bütün AFAD personeline buradan selamlarımı, sevgi ve saygılarımı gönderiyorum ancak orman yangınları Türkiye'nin gerçekten iyi yönetilemeyen bir hadisesi olmuştur. "Ciğerlerini yakacağım bizi yakanların." diyen Sayın Cumhurbaşkanı ciğerlerini yaksın da bir görelim, onu da bekliyoruz.

Sonuç olarak, bu bütçe son kriz şokuyla anlamını kaybetmiştir. Zaten bu bütçe bir soygun ve talan bütçesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Bir an önce seçime gidilmesini bekliyoruz.

Bu duygularla bütçenin her şeye rağmen hayırlara vesile olmasını diliyor, hepimize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu...

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 yılı merkezî yönetim bütçesinin Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçeleri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Yurt içinde ve yurt dışında görev yapan tüm güvenlik güçlerimize parti grubumuz ve milletimiz adına teşekkür ediyor, Cenab-ı Hak'tan onları korumasını diliyorum. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, gazilerimize de acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı ülkemizin iç güvenliğini ve asayişini sağlamak, kamu düzenini korumak, illerin genel idaresini düzenlemek, mahallî idareler üzerinde merkezî idare adına vesayet makamı olarak nezarete bulunmak ve bu idarelerin gelişmelerine yardımcı olmak, nüfus ve vatandaşlık işlemlerini yerine getirmek, muhtemel savaş ve tabii afetlerde sivil savunma hizmetlerini yürütmekle görevli önemli bir Bakanlıktır. Ne yazık ki böylesine önemli görevi olan İçişleri Bakanlığı son yirmi yıldır, AK PARTİ iktidarı döneminde bu misyonundan uzaklaştırılmıştır. Bütün uyarılarımıza rağmen parti çıkarının milletin çıkarından önde tutulduğu ve millî nitelikte bağdaşmayan siyasi anlayış izlenmektedir. Artık ülkemizde kamu düzeni ve yönetimi yönünden kendini devlet yerine koyan bir Hükûmet var; biz, bu anlayışı asla kabul etmiyoruz, kabul etmemiz de mümkün değil.

Değerli arkadaşlar, bakın, EMNİYET-SEN Genel Başkanı Faruk Sezer "2021 yılında bizim tespit ettiğimiz 100 meslektaşımız canına kıymak suretiyle hayatını kaybetti. Bu, bilinen en büyük oran." diyor. Bunların sebeplerini de maaşlarının düşük olması, fazla mesai yapmaları, mesai ücretlerinin düşük olması, mobbing uygulanması ve aileleriyle olan sosyalleşme imkânlarının neredeyse imkânsız hâle gelmesi olarak belirtiyorlar. Konuyla ilgili, valilere, intihar haberlerinin kamuoyunca bilinmemesi veya basına da bu türden bilgilerin verilmemesine dair emir gittiğini duyuyoruz. Bunu Sayın Bakana soruyorum: Bu doğru mudur? Bu haber şayet doğru ise haber alma özgürlüğü ve basın özgürlüğü nerededir?

Arkadaşlar, böyle bir yapı partizan idare anlamına gelir; bu, otokrasiye doğru savrulmadır ve kimseye de faydası yoktur. Tek partinin tahakkümüne düşmüş bir ülkenin kurtuluşu ancak adil, eşit ve özgür bir seçimle mümkündür. Milletin terazisinden kaçmadan, sandık en kısa sürede milletin önüne konulmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler İYİ Parti olarak kurumlarımızın gücünü ve prestijini artırmak için bütüncül politikalara olan ihtiyacı defalarca vurguladık. Bu konuda, samimi politikalara destek vereceğimizi de ifade ederek polislerimiz, subaylarımız, astsubaylarımız, uzman çavuşlarımız

ve korucularımız için iktidardan çeşitli isteklerimiz oldu. Örneğin, Plan ve Bütçe Komisyonunda verdiğimiz 19 önergeden 1 tanesi, şehit ve gazi yakınlarına sağlanan desteklerin makul bir seviyeye çıkarılması için Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesine ilave olarak 5 milyar 500 milyon Türk lirası ve ikinci önerge olarak da TOKİ aracılığıyla ev sahibi olmalarını sağlamak amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bütçesine 350 milyon Türk lirası ilave edilmesi tekliflerimiz maalesef, Cumhurbaşkanlığı İttifakı oylarıyla reddedildi. Oysa bunların hepsi, ülkemizin güvenliği ve vatandaşlarımızın refahı içindi ama ne yazık ki Komisyonunda ve Genel Kurulda hiç düşünülmeyen, tartışılmadan sorgusuzca reddedildi.

İYİ Parti Grubu olarak bu vatan evlatlarının emekli maaşlarını artırmanızı, fazla mesai sorunlarını çözenizi, ek görev tazminatı vermenizi, AK PARTİ iktidarının da söz verdiği 3600 ek göstergenin ötelenmeden verilmesini, muvazzaf jandarma uzman çavuşlarımız için okulda geçen sürelerinin hizmetten sayılmasını bir kez daha talep ediyoruz.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in grup toplantımızda da dile getirdiği gibi, güvenlik güçlerimizin her zaman yanında, onlarla omuz omuza mücadele eden köy korucularımızın maaş göstergelerinin 25.000 göstergeye çıkarılmasını ve maaşlarının bu gösterge üzerinden hesaplanmasını, güvenlik koruculuğunun kısa vadeli sigorta kollarından sayılmasını, emeklilikte toplu tazminatlarının ödenmesini, şehit ve gazi yakınlarının istihdam hakkında faydalanmalarını, sağlık sebebiyle koruculuktan ayrılıp daha sonra devlet memuru olanların koruculuk yaparken geçen hizmet sürelerinin memuriyetle birleştirilerek emeklilikte bu haklardan faydalanmasını, koruculuk emeklilik yaşının 55'ten 50'ye düşürülmesini, görev yolluklarının ve geçici görevlendirme ücretlerinin takip eden maaşla birlikte ödenmesini, gönüllü olarak on beş yıl güvenlik koruculuğu görevini yapan gönüllü korucularımıza şeref aylığı bağlanmasını, on beş yılın altında gönüllü güvenlik koruculuğu yapanlara kadro hakkının verilmesini, emekli güvenlik korucularımızın emekli maaşlarının iyileştirilmesini, PKK ve diğer terör örgütleriyle mücadelede yaralanarak yüzde 40 ve üzeri uzuv kaybı olmayan güvenlik korucularımıza da Kıbrıs, Kore ve 15 Temmuz demokrasi gazilerine tanınan gazilik haklarının verilmesini; talebimizin dikkate alınmasını bekliyoruz.

İYİ Parti olarak milletin kürsüsüne her geldiğimizde tüm olumsuzluklara çözüm önerilerimizi de sunuyoruz. Bunları kısaca sıralamak gerekirse; polisimiz ve jandarmamız siyasetin dışında tutulmalıdır, mülki kolluk usul kanunu vakit kaybetmeden hemen çıkarılmalıdır, Bakanlık yolsuzluk ve kayıt dışılıkla mücadele etmek için çok daha fazla gayret göstermeli, polisimizin mülki makamlarla bağı mutlak suretle güçlendirilmelidir; bu bağlamda, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda düzenlemeler yapılmalıdır.

Kaymakamlık sınavı ve KPSS sınavında son yüzde 20'lik dilimlerden memur alımı gelenek hâline getirilmiştir. Göstermelik sınavlarla artık, ne bildiğin değil, kimi tanıdığın önemli hâle getirilmiştir; bunun acil olarak ortadan kaldırılması gerekir.

Değerli arkadaşlar, milletimizin geçim zorluğu ve psikolojilerinin bozulması sonrası suç oranlarında da ciddi artışlar vardır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, hırsızlık, cinsel suçlar, uyuşturucu ve kaçakçılık alanında işlenen suçlarda patlama yaşandığı görülmektedir. Son on bir yılda cezaevine girenlerin sayısı 3,8 kat arttı. 2009 yılında öldürme suçundan içeri girenlerin sayısı 1.514 iken bu sayı günümüzde 6 kat artarak 9.574'e; yaralamada ise 4,5 kat artarak 34.987'ye çıktı. Aynı dönemde cinsel suçlar 10 kat artarak 562'den 5.800'e yükselirken, hırsızlıktan hükümlülerin sayısı 7 kat, uyuşturucudan hapis cezası alanların sayısı 11 kat arttı. Ülkemizde suç oranları neden hızla artmakta? Bunların irdelenmesi ve çözümünün iktidarınızın öncelikli vazifesi olması gerekir fakat sorunları çözmeye ve yönetme takatiniz de kalmadı. "Bunu neden söylüyorsunuz?" diyorsanız; değerli arkadaşlar, AK PARTİ sıralarına bir bakmanız yeterli, kendi bütçenizi bile sahiplenmiyorsunuz, 289 milletvekilinden şu anda 30 milletvekili var.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen kendi önüne dön, seni hiç ilgilendirmez.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Hakaretlerinizi dinlemek için.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İşine bak, kendi işine bak!

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlar, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener “Her gün ekonomiden eğitime, yarığdan bürokrasiye, kibrin tavanına vurmuş bir yönetim anlayışıyla cebelleşen milletimizin AK PARTİ Hükûmetine verdiği kredisi tükenmiştir. Belediyelerden bakanlıklara, valiliklerden saraya kadar her kurum lüks, şatafat ve israf makinesi olmuşken, Türk devleti artık bir partinin yan kuruluşuna dönüştürülmüşken milletimizin daha fazla sessiz kalacağını düşünmek saflık olur.” diyerek milletin arzusunu dile getirmiştir.

Bugün görüştüğümüz bütçe, yokluk ve yoksulluk bütçesidir; milletimizin dertlerine derman imkânı da yoktur. “Çözüm ne?” mi diyorsunuz? Söyleyeyim: Adalet için, hukukun üstünlüğü için, demokrasi için, insanca yaşamak için, iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemi getirmek için çözüm seçim, seçim, seçimdir arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) - Arkadaşlar, aklınızı zulmün, adaletsizliğin girdabına teslim etmeyin, adil olun diyor; Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 yılı bütçesine millî hassasiyetimiz nedeniyle ve bu birimlerin çalışmalarının daha iyi seviyeye çıkarılması için İYİ Parti Grubu olarak “evet” oyu vereceğimizi belirtiyor; bütçenin hayırlara vesile olmasını diliyor; heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talepleri karşılanmıştır.

Sayın Bakan, sataşmadan bir söz talebiniz vardı, kürsüden iki dakikadır.

Buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekillerimiz; biraz önce İYİ Parti sözcüsü şahsımı bütün konuşması boyunca hedef alarak, Hükümetimizi de hedef alarak kirli ve karanlık ilişkiler ağının içerisinde olduğumuzu, koltuktan aldığımız güçle de tehdit ve şantaj yaptığımızı ifade etmiştir. Sayın Dervişoğlu hayatı boyunca karşı karşıya kaldığı iftiralara, ithamlara, yalanlara zannediyorum teslim olan bir karakter ortaya koymuştur. Hak savunmak, iftiraya karşı direnç göstermek, yalana karşı savaşmak bir insanın en şerefli ve en onurlu hakkıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu hak, bir kişiye bakan olduğu için verilmez; bu hak, bir kişiye koltuk için verilmez; suç örgütleriyle yapmış olduğumuz mücadelede onların kolunu büktüğümüz için, onların sırtını yere vurduğumuz için, onların her biriyle ilgili büyük bir mücadelenin içerisinde olduğumuz için karşı karşıya kaldığımız bu iftirada bu hak bize insan olduğumuz için verilir; birincisi bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi, bana ahlaklı siyasetten bahsettiniz; çok üzüldüğümü ifade etmek istiyorum. Ben konuşmamın bu bölümünü akşam yapacağım, neden? Burayı, buradan ve buradan ayırarak konuşmayı bir haksızlık olarak görüyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Anlamadım efendim orayı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Burayı, buradan ve buradan ayırarak konuşmanın haksızlık olduğunu görüyorum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hadi yürü!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Çok ayıp, ayıp oluyor.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Kime haksızlık Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ve ahlaklı siyasetten bahsediyorsunuz, yirmi dakika burada konuştunuz. Türkiye'nin en büyük terörle mücadelesinin olduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bunlarda uzatmamız yok.

Kayıtlara geçsin, siz konuşun Sayın Bakan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, Sayın Bakanın mikrofonunu açmanızı istirham ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok ki öyle bir hak, öyle bir hak yok.

BAŞKAN – Ama bu, sizin istirhamınızla olacak bir şey değil ki Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Anladım efendim, o zaman bir esneklik istirham ediyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Bakan.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ahlaklı olmayan siyasetin...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Benim konuşmadığım üç dakikayı Bakana verebilirsiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Estağfurullah.

Ahlaklı olmayan siyasetten bahsediyorsunuz, doğru söylüyorsunuz; yirmi dakika burada konuştunuz. Türkiye dört bir tarafında terörle mücadele ediyor, bir tek cümle sarf etmediniz. Ahlaklı olmayan siyasetten bahsediyorsunuz. Belediyelerde benim tehdit ve şantajla bürokratları tehdit ettiğimi söylüyorsunuz ama HDP'nin, CHP'nin ve PKK'nın şehir yapılanması içerisinde olduğu belediyelere payandalık yaptığınızı ahlaklı siyasetle bağdaştırmıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Öyle ezbere konuşmayın, öyleyse çıkar! “CHP’li” diyorsun, o ağzını dikkatli kullan. Öyle, at, yerinde durmaz, çamur bize bulaşmaz. Bu iddiayı yapıyorsan ispatlayacaksın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Otur yerine!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sen ne diyorsun ya? Grup Başkan Vekilin orada.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sen terbiye edemezsin, ben milletvekiliyim!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bak, Grup Başkan Vekilin orada, cevap verecek zaten.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Suçlanmayacağımız tek konu yolsuzluk, usulsüzlük!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hareket yapma, otur yerine!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – At, orada kalsın, yapışmaz bize. Hadi İstanbul Büyükşehir Belediyesinin dosyalarını incele!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bana bu imkânı verdiniz, siz... (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurun lütfen kürsüye. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

2.- *İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Bakanla ilgili ithamlar gündeme geldiğinde İYİ Parti'yi temsilen şu açıklamayı yaptım: Sayın Bakanın zaten Bakanlığının ve kendisinin terörle olan mücadelesini bildiğim için de azami ölçüde kelimelerimi seçerken özen gösterdim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir de seçmeseydin!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Hayatım boyunca ben de hakaretlere ve iftiralara her zaman göğüs gerdim. O sebeple bir siyasiye bir başkası tarafından yöneltilmiş itham ve isnatlarla alakalı olarak da ben şunu söylemişim, demiştim ki: İddialar muteber midir, değil midir bilmiyorum ama bu iddiaların vahim olduğu açıktır, bundan sonra görev savcılara düşer. Savcılık herhangi bir tahkikat yapmadı Sayın Bakan.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Çamur at, izi kalsın.

BAŞKAN – Müsaade edin Sayın Milletvekili.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, bir şeyi de söylediniz -ben başka yerlere vurgu yapacağınızı varsayıyor idim- HDP'ye payanda olmak ya da HDP belediyeleriyle ilgili. Ben siz Türkiye Büyük Millet Meclisini her teşrif ettiğinizde HDP'yle ilgili kelam sarf etmek mecburiyetinde değilim, kusura bakmayın.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – İçişleri konuşulurken terörden bahsetmen lazım. İçişleriyle terör...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Terör konuşulurken etmelisiniz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Ama şu iddianızı, doğrusunu isterseniz, yadırgadım: “Burayı ve burayı sizden ayırmadan konuşmak haksızlık olur, son konuşmamda bunlara değineceğim.” dediniz, bunu işaret ettiniz. Bizim için, siz, Türkiye Büyük Millet Meclisinde olduğu müddetçe İYİ Parti sıralarında nöbet tutmak şeref ve namustur efendim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – HDP'ye de bir şey söyle, HDP'ye! PKK'ya da bir şey söyle!

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Size ne dedi ki? PKK'ya dedi, ona mı dedi?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz lütfen. Bakın, Grup Başkan Vekilini duyamıyorum. Rica ediyorum...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Konuşmasında HDP’ye “Payandalık yapmak, teröre destek vermek.” dedi.

BAŞKAN – Yani pek, o, size hakaret değil ama buyurun, size satışmadan söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hakaret değil mi?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Başkan, ne saçmalıyorsunuz öyle, biz mi karar vereceğiz, siz mi karar vereceksiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

3.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, Bakan Bey biraz erken mesaiye başladı, akşam bekliyorduk doğrusu. Biz burada, doğrusu binlerce defa kayyum atamalarının hukuksuzluğunu, gasp olduğunu, ne kadar büyük bir hukuksuzluk ve halk iradesinin, aynı zamanda, hırsızlanması olduğunu anlattık. Belli ki siz dinlememişsiniz. Ben sizin yüzünüze bir daha söyleyeyim: Kayyum atamaları tamamen hukuk dışıdır, tamamen keyfidir, tamamen AKP iktidarının ve İçişleri Bakanlığının iş birliğiyle, daha doğrusu Bakanlığınızın marifetiyle halk iradesine el konulmasıdır. Ben, kayyum atanan bütün belediye başkanı arkadaşlarımızın dosyasını okudum, hepsini satır satır okudum. Sizin bu dediğiniz hiçbir bilgi ya da iddia o iddianelerde bile yer almamıştır, o iddianelerde bile. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Selçuk Mızraklı’ya, sahte bir gizli tanıkla, bir hemşirenin, sahte bir gizli tanıkla verdiği, doktorluğuyla ilgili verdiği ifadeden dolayı örgüt üyeliğinden ceza verildi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Doğru söylemiyorsun, her zamanki gibi doğruyu söylemiyorsun.

BAŞKAN – Sayın Bakan, dinleyelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Yine, diğer belediye başkanlarını tek tek anlatabilirim. Siz bize İçişleri Bakanı olarak bu kayyumların yaptıkları yolsuzlukları anlatın, o hırsızlıkları anlatın. Yaman hırsızın, Mustafa Yaman’ın Mardin’de neden görevden alındığını, ondan önceki kayyumların hangi hırsızlıkları yaptığını lütfen bize anlatın, Türkiye kamuoyunu aydınlatın. (HDP sıralarından alkışlar) Siz de iktidar partisinin milletvekilleri gibi sıkıştığınız anda... “Terörö” lafını duyduunuz mu Sayın Bakan? Biz ona “terörö” diyoruz. “Terörö” sizi kurtaramaz; artık bitti, gelin gerçekleri konuşalım. (HDP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Akşamleyin buradan yüzün yere bakarak gideceksin, akşamleyin yüzün yere bakarak gideceksin. Akşamleyin konuştuktan sonra yüzün yere bakarak gideceksin. (HDP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynı sebeple ben de...

BAŞKAN – Sayın Özel...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben asla yüzümü yere bakmam, asla.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bizim alınımız açık, sizin yere bakmanız gerekiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yüzün yere bakarak gideceksin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizin yüzünüz yere degecek.

BAŞKAN – Rica ediyorum, karşılıklı konuşmayın.

Sayın Bakan, Sayın Başkan; karşılıklı konuşmayı lütfen bırakalım, lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz yere bakıyorsunuz. Alınımız açık.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yeni satışma var, söz istiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Dört gün önce katlettiğiniz adamın belgesi gelecek akşam burada, dört gün önce. Dört gün önce katlettiğiniz adamın belgesi gelecek buraya, dört gün önce.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Söz istiyorum Sayın Başkan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – O sıralarda oturuyor, o sıralarda oturuyor. Belgesi gelecek, belgesi.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Soylu, müsaade eder misiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Belgesi gelecek, dört gün önce katlettiğiniz adamın belgesi gelecek, belgesi gelecek.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Soylu, lütfen, rica ediyorum...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz İçişleri Bakanı olamazsınız, olamazsınız; siz öyle bize el sallayamazsınız. Yüz binlerce oyla geldik biz buraya, bir imzayla gelmedik.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, önce Sayın Özel'e söz verdim.

Buyurun Sayın Özel.

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce ne yapılmaya çalışıldığını bir teşhis edelim. Bu sabah ne oldu? Komisyonunda ne oldu? Komisyonunda "Sen bana yan bakamazsın." diye kavga çıkarma; Bursa Milletvekilimiz Erkan Aydın'a -ben Erkan Aydın'a laf atıldığını ilk kez bugün gördüm- galiz bir hakaretle başlayarak o gerginlik... Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunu bir kavga olup da arkasına almaktan başka arkasında görebileceği hiçbir iş ve eylemi yoktur kendisinin de ondan. (CHP sıralarından alkışlar, AKP sıralarından gürültüler)

Mesela, biz birbirimizin yerine kendimizi hep koyarız.

YASİN UĞUR (Burdur) – Hiçbir şeyi mi görmüyorsunuz...

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Düşünün ki İçişleri Bakanlığı bütçesi konuşuluyor; grubumda Aksaray Valisi var, grubumda İstanbul Emniyet Müdürü var, grubumda Emniyet Genel Müdürü var, İçişleri Bakanlığı bütçesinde konuşmuyor. Selami Altınok nerede? Neden yok Selami Altınok?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sana ne! Sana ne!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ya, sana ne! Sana ne! Kendisi karar verecektir.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Selami Altınok neden yok biliyor musunuz? Beyefendi kendi paçasını kurtarmak için basına servis ettiği metinde, Selami Altınok gibi birini, FETÖ'yle mücadele konusunda 15 Temmuz gecesinin en alnı açık kişisini...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen bize fitne koyamazsın. Sen bizim gruba fitne sokamazsın.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) –...FETÖ'cülükle suçlayacak kadar küçüldü de o yüzden Selami Altınok burada yok. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen fitneyi kendi grubuna sok, buraya fitne koyamazsın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, şuraya bak!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen fitne koyamazsın buraya.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bu beyefendi İstanbul’u, Ankara’yı gezdi “Aman, yalvarıyorum size, sakın ha, CHP’ye oy vermeyin, Ankara Büyükşehir CHP kazanırsa su faturalarını DHKP-C militanları dağıtacak.” dedi.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Yalan mı? Yalan mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bugün, kapısını açan ve kendisine su faturası getirene...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Yani, bir usul başlattınız ama biliyorsunuz...

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Maalesef...

BAŞKAN – Bir daha yapmayacağım ama son kez mikrofonu açıyorum size, açıyorum son kez; vermeyeceğim kimseye.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – “DHKP-C militanları fatura dağıtır.” denip de bugün...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kendiniz açıkladınız, kendiniz açıkladınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) –...Ankara’da evine su faturasını getiren o güzelim, her yaştan, her siyasi görüşten; erkekli kadınlı, namuslu, vatanına, milletine bağlı insanları gören her Ankaralı ve İstanbul’da İSPARK’a aracını park ederken sizin, seçimdeki “Bunlar İSPARK’ı PKK’ya verecekler.” yalanınıza karşı o güzel İSPARK çalışanlarını gören her İstanbullu, sizin nasıl bir müfteri, nasıl acımasızca yalan söyleyen, yalan bitmeden doğru konuşmayan ve sadece siyasi çabayla alçalınabilecek seviyenin en dibine inen bir şahsiyet olduğunuzu her gün görüyor, her gün hatırlıyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından “Yuh” sesleri, gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Arkadaşlar, kendisinden bahsediyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş, sizden önce Sayın Beştaş’ı bir dinlemem lazım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Merak etme, akşam daha...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – O söylediklerinin hepsinin cevabını alacaksın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İnşallah, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ama DHKP-C’nin avukatıyla beraber kendini savunacaksın, biliyorsun değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Buyur, buyur bakalım, hadi bakalım.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Bakan, devletin bütün kurumları elinizde, hadi buyurun.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Öyle çamur atmakla bu iş olmaz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – PKK televizyonunda kendini savunacaksın!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabi tabi, buyur. Cevabını alırsın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen eksik kalırsın Kılıçdaroğlu gelsin, sen eksik kalırsın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen FETÖ’den ihraç edilmiş ilk siyasisin be! (CHP sıralarından gülüşmeler, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Seni FETÖ’cü yancılığından ihraç ettiler! Cindoruk’a sor, Cindoruk’a! Tüm merkez sağın yüz karası!

BAŞKAN – Sayın Beştaş, kürsüye gelin, sürenizi başlatalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben geçebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bu kadar hakarete müsaade etmemeniz gerek.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Elitaş, ne yapabiliyim ki? Artık iş zıvanadan çıktı. Grup Başkan Vekilleri olarak siz yardımcı olmayacaksınız, nasıl olacak bu iş?

Sayın Beştaş, buyurun.

5.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakan Bey biraz önce ben kürsüden yerime doğru giderken...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, mikrofon...

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar yer değiştirilim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...beni açıkça tehdit etti. Şu şekilde: “Akşam göreceksin, başımı öne eğerek çıkacaksın.” (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ya Bakan Bey, Bakan Bey, biz Halkların Demokratik Partisi üyeleri olarak, milletvekilleri olarak sizin bütün suçlarınıza rağmen, sizin bütün saldırılarınıza rağmen, sizin bütün kumpaslarınıza rağmen, sizin bütün işkencelerinize rağmen tek bir saniye diz çökmedik, boyun eğmedik, teslim olmadık. (HDP sıralarından alkışlar)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Siz kim, başınızı öne eğmek kim? Sizde öyle bir yük mü var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Üstelik sizin yönettiğiniz o İçişleri teşkilatı var ya -davul sizin elinizde yani tokmak kimde, onu takdir edin- Emniyet sizde, vali sizde, kaymakam sizde, yargı sizde...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Millet bizde, millet!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - ...oturup sahte delil üretiyorsunuz, sahte delillerle bizler hakkında soruşturma açılıyorsunuz, sahte delillerle dava açılıyorsunuz. Valilerinize talimat veriyorsunuz, HDP’nin bütün etkinlikleri yasaklanıyor. Siirt’te üç gün önce Cumhurbaşkanı oradaydı, bütün AKP’liler yürüdü; ben altı aydır orada açıklama yapamıyorum. Valiler doğrudan AKP’nin il başkanı olarak çalışıyor sizin sayenizde, sizin talimatınızla.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen CHP dönemiyle karıştırdın, onu sen CHP dönemiyle karıştırdın.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Parti devleti, parti devleti!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Hukuku tamamen yerle bir ettiniz, bu size yakışmıyor. Hukuk herkese eşit davranmayı gerektirir. Burada siz nasıl “Halkın oyuyla geldik.” diyorsanız biz de o sandıktan çıktık; halk iradesine saygı göstermeyi öğreneceksiniz. Sizin sahte delillerinize karnımız tok, emin olun; bunu biliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bizim halkın iradesine saygımız var, PKK'nın iradesine saygımız yok, PKK'nın!

BAŞKAN - Sayın hatiplerden bir ricam, lütfen Genel Kurula hitap ederek konuşsunlar.

Sayın Elitaş, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakikadır Sayın Elitaş.

6.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yani burada Sayın Özgür Özel'in bizim milletvekili arkadaşlarımız için “Şunu niye konuşturdunuz, bunu niye konuşturmadınız.” ifadelerini aşırı derecede yadırgadığımı ifade etmek istiyorum. AK PARTİ Grubu 286 milletvekilinden teşekkür etmekte; bizim ancak, Bütçe Kanunu'nun maddeleri de dâhil olmak üzere 138 milletvekiline söz verme imkânımız söz konusu; o arkadaşlarımıza söz vermişiz. Bakın, ifade ettiğiniz eski Emniyet Genel Müdürlerinden birisi burada Kemal Bey, konuştu mu? Konuştu. Öbür arkadaşlarımız daha önceki bütçede görüştüler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Konuşur çünkü o, Selami Altınok'a hakaret etti, iftira attı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ya, sana mı soracağız ya! O zaman listeyi sen yap, sen yap listeyi; gel bizim listeyi sen yap o zaman.

BAŞKAN – Sayın Özel ama siz mevkidaşınıza bunu yapıyorsunuz; mevkidaşınıza yapmayın bunu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Selami Bey buna küs mü değil mi?

BAŞKAN – Özgür Bey...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen ne kadar zavallı bir adamsın ya! (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sensin lan zavallı, sensin zavallı!

BAŞKAN – Sayın Elitaş, siz devam edin lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Dedikoducusun!

BAŞKAN - Sayın Bakan, müsaade edin lütfen.

Sayın Özel, yerinize oturun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya “zavallı” diyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Senin yerin hamam, hamam!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bak, küfretme! Devamlı aynı şeyi yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Özel, yerinize oturun lütfen.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Yerine otur, yerine!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir şey söyleyeyim mi? Cürmün kadar yer yakamazsın! Sen kimsin! Cürmün kadar yer yakamazsın! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Senin yerin hamam, senin yerin burası değil, hamam!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hakaret ediyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hadi oradan! Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın Özel, yerinize oturun lütfen. Sayın Bakan, müsaade edin lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, Sayın Özel, Başkanı dinleyin lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yavaş, yavaş, heyecanlanma!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hakaret ediyor Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hata seni insan sayanda!

BAŞKAN - Sayın Özel, yerinize lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yavaş, yavaş, kendinden geçme! (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Terbiyesiz adam!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, hakaret ediyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan, müsaade edin, lütfen.

Sayın Elitaş, yeniden başlatıyorum sürenizi, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Selami Altınok nerede? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ya sana ne! Sen kendi grubunla ilgilen, sana ne ya?

BAŞKAN - Sayın Özel, mevkidaşınız kürsüde, müsaade edin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bir kere de Bakanı uyaracaksınız Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, bakınız, ben burada bir meseleyi ifade etmeye çalışırken...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkan, sen kusura bakma, Bakan sataşınca...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – O zaman kusura bakılacak işler yapmayacaksınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, senle alakası yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Hayır, ben burada konuşurken Bakanın üstüne yürüyorsun, birinci oturumda olduğu gibi kalkıp buraya geliyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır ya, Bakan söylüyor. Terbiyesiz o ya, terbiyesiz!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Konuşurken Bakan laf atıyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Yapma. Bak, burada, birinci oturumda... (CHP sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş, ne yapabilirim ki? Devam edin lütfen, mevkidaşınız...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Hayır, Sayın Grup Başkan Vekili, istirham ediyorum. Sizin yaptığınız...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya “Kusura bakma.” dedik, onu da kabul etmedin. “Yanlış oldu.” dedim, döndün oradan da çıkar elde ediyorsun.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ya, sus kardeşim, sus, sus da konuşsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Sayın Özel, bakın, birinci oturumda, burada Diyarbakır Milletvekili arkadaşımız GAP’la ilgili bir konuda sadece teknik olarak yapılan imkânlar şunlardır diye ifade edince bir baktım CHP Grubunun tamamı bağırılmaya başladı.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Enflasyonun sebebi de CHP değil mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Arkasından bir başka milletvekili burada çıktı, süre bitti ve hakikaten o anda da, ilk başlangıç anında da mikrofonlar çok yüksek açılmış, o yüksek açılan mikrofonlarda kulağımız sağır oluyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Dövizin yükselmesinin sebebi de mi CHP? Her şey CHP!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Başkan – ismini hatırlayamadım, Kemal Bey’ di herhâlde- “Kemal Bey, zaten sesiniz çok yüksek.” derken arkada bir milletvekilinin maalesef Başkana “Ahlaksız!” diye ifadeler kullandı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Baktık, yok ağabey, yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Doğru, duyulmadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ben de duymadım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Ama oradakiler duydu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben duymadım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Ben sizin namusunuza itimat ediyorum, namusunuza itimat ediyorum. “Duymadım.” diyorsunuz duyuyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, duymadım, duysam... Hemen baktık.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Ama ta buradakini duyan Özgür Özel, hemen arkasında oturan birini muhakkak duymuştur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ya, duymadım, duymadım, duysam söylerim. Hepimiz biliyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın “Bana arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim.” demişler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Süleyman’la karıştırma beni, yalancı değiliz ki biz, burada herkes biliyor beni.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Atasözü: “Bana arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sizin arkadaşınız sabahtan beri hakaret ediyor burada.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Açılış konuşmasında Sayın Kılıçdaroğlu’nun yaptığı hareket maalesef size de yansımış.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Elitaş, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.58

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.11****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Gruplar adına konuşmalarda Milliyetçi Hareket Partisinde kalmıştık.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ilk söz Sayın İzzet Ulvi Yönter'in.

Sayın Yönter, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi, KOSGEB İdaresi Başkanlığı, Türk Standardları Enstitüsü, Türk Patent ve Marka Kurumu ile Türkiye Uzay Ajansı'nın bütçeleri hakkında Milliyetçi Hareket Partisini temsilen söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri, ekranları başında bizleri takip eden aziz vatandaşlarımızı hürmetle muhabbetle selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanayileşmenin gerçekleştiği 19'uncu yüzyıl boyunca "sanayileşmiş ülkeler" olarak tanımlanan, nitelenen ülkeler genel anlamda "büyük ülkeler" diye tarif ediliyor ve değerlendirme yapılıyordu. Sanayileşmiş-sanayileşmemiş ülke ayrımı bilhassa 1870'li yıllardan itibaren belirleme, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra da belirginlik kazanmaya başlamıştı.

Genel hatlarıyla ifade edersek, 1950-1980 arası sanayileşmenin, sanayinin, kalkınmanın, planlamanın, gelişmenin en çok konuşulduğu dönemler olmuştur. Hem siyasetçiler hem iktisatçılar bu alanlarda bir şeyler söylemeye, bir şeyler anlatmaya ve daha doğrusu projelerini toplumla paylaşmaya çalışmışlardır. O tarihlerde sanayileşmekten bahsetmek demek aynı zamanda devletten bahsetmek demektir, bağımsızlıktan bahsetmek demektir, zenginleşmekten bahsetmek demektir. Sanayileşmek, bir toplumun, bir milletin, bir devletin geleceğiyle yakından ilgili bir kavramdır. Aynı zamanda sanayileşmek, sanayileşmenin simgesi olarak da bacası tüten fabrikalar gösteriliyordu fakat bu dönem şu anda geride kaldı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayata, siyasete ve gelişmeye dönük tüm tahayyüllerimiz, tasvirlerimiz, değerlendirmelerimiz, bilhassa 1950-1980 ve takip eden yıllarda sanayileşmenin etrafında dönüp durmuştu. Ne var ki 1980'ler boyunca yükselen değişim dalgalarının, insanlığın huzur adacıklarının dövmeye başlamasıyla birlikte, bildik kalıplar da kırılmaya ve değişmeye başladı. Artık toplumun yerine birey geçti, bağımsızlığın yerine bağımlılık geçti, millî ekonominin yerine küresel ekonomik ilişkiler temel alınmaya başladı. Aslında, 1970'lerle birlikte kapitalizmin gelişiminde yeni bir evreye girildiği genel kabul gören bir yargıdır. "Postkapitalizm" diye anılan bu yeni dönem, araştırmacılar tarafından farklı nitelikleri göz önüne alınarak postfordist, postendüstriyel, postmodern dönem olarak da tanımlanmıştı. Sanayileşme, özü itibarıyla -geçtiğimiz günlerde bir konuşmamızda da geçti, hatırlarsanız, Sayın İstanbul Milletvekilimiz, Meclis Başkan Vekilimizle- sorun çözme kültürünün tezahürü ve tecellisi demek. Batı, sorun çözme kültürünü yaklaşık dört asırdır kurumsallaştırmış durumda. Buradan Batı'ya öykündüğümüz ya da Batı'yı baz aldığımız, referans aldığımız sonucu çıkarılmamalı.

1618-1648 arası yaşanan Otuz Yıl Savaşları hitamında Vestfalya Barışı'yla beraber Batı, sanayileşmenin ilk etabı olan bu sorun çözme kültürünü başardı. Sorun çözme kültürünün toplum alanına, devlet alanına derinlemesine oturmasıyla beraber, kronik anlaşmazlıklar bir üst aşamada mutabakatla çözülmüş oldu. Bu, sorunların temelinde yatan görüş ayrılıklarının taraflarınca vazgeçildiği ya da bir kenara bırakıldığı anlamına da gelmemektedir.

Buradan şuraya ulaşmaya çalışıyorum: Şu anda var olan, ülkemizi yakından ilgilendiren her sorunun temelinde, aslında çözümsüzlük içerisinde kıvranan, çözümsüzlük içerisinde bunalan, hatta yorulan ya bir siyaset kültürünün ya bir ekonomi kültürünün ya da geçmişten aldığımız o klasik alışkanlıklar kültürünün etkisi olsa gerek.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; buharlı geminin mucidi Robert Fulton, gemiyi yaparken, buharı planlarken arkadaşları tarafından bir imkânsız ya da mümkün olmayan bir şeyi hedeflemekle, aslında itham edilmişti. Daha sonra kendisi şunu ifade etti: “Bana dıştan gelen bir güç değil, o şeyin içinden gelen bir güç lazım ve o güçle beraber harekete geçecek bir dinamizm.” Bu, sanayileşmek demek. Sanayileşmenin getirmiş olduğu pek çok imkân var. Sanayileşmenin getirmiş olduğu bu imkânların yanı sıra aynı zamanda toplumların demokrasi kültürü, hukuk kültürü, sorun çözme kültürü de genişliyor.

Özellikle bu sorun çözme kültürü bahsi açılmışken iki hususu huzurlarınızda paylaşmak istiyorum. Milliyetçi Hareket Partisi olarak “Adım adım 2023, il il Anadolu” temasıyla yapmış olduğumuz çalışmalar kapsamında, İstanbul’da ve Türkiye’mizin dört bir tarafında partimiz çok yoğun saha ve alan çalışması yapıyor, insanlarımızla bire bir temas içinde. 2023’e hazırlanıyoruz, inşallah, lider ülke Türkiye’nin ulaşılacağına ve ortaya çıkacağına inanıyoruz.

Öncelikle, İstanbul’da Kapalıçarşı ziyaretimiz esnasında, Kapalıçarşı esnafımızın pek çok sorunla boğuştuğunu yakından müşahade ettik. Kapalıçarşı’da 4 bine yakın esnafımız var, 25 bine yakın insanımız çalışıyor. Dikkat buyurunuz, salgından önce, bir yıl içerisinde Kapalıçarşı’ya giren insan sayısı yaklaşık 90 milyon ve Kapalıçarşı’nın, şu anda, Fatih’te Ordu Caddesi ve Ordu Caddesi’ne açılan sokakları, maalesef, trafiğe kapalı; bundan dolayı Kapalıçarşı esnafının iş hacmi, ticaret hacmi yaklaşık üçte 2 oranında düşmüş vaziyette. Kapalıçarşı beş yüz altmış yıllık bir maziye sahip. Kapalıçarşı demek, bir zamanlar Osmanlı İmparatorluğu’nun ekonomisi demekti, Osmanlı İmparatorluğu’nun ticareti demekti. Kapalıçarşı, Mısır Çarşısı’yla beraber Osmanlı’nın belkemiği idi. Şimdi, biz, sanayileşmekten, sanayiden, sorun çözme kültüründen bahsediyoruz da Kapalıçarşı esnafımızın ağırlaşan, biriken bu sorunlarını çözmeyecek miyiz? Sorumlular harekete geçmeyecek mi? Mesela, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu görevinin gereğini yapmayacak mı? İstanbul’un dışında biraz daha az zaman geçirir, göreviyle ilgilenir, makamının ağırlığını taşır, Kapalıçarşı esnafımızın sorunlarını çözer.

İkinci olarak sayın milletvekilleri, geçtiğimiz hafta İstanbul il teşkilatımız, milletvekillerimiz, merkez yönetim kurulu üyelerimiz, merkez disiplin kurulu üyelerimizle birlikte Tahtakale’ye gittik; Tahtakale’de esnafımızla buluştuk, görüştük. Cumhuriyet Halk Partisi ve diğer partilerin iddia ettiği gibi bir tablo hayatın içinde yok, bir defa bunu görüyoruz. İftira siyasetiyle, yalan siyasetiyle, aldatma siyasetiyle bir yere gitmek mümkün değil. Tahtakale esnafımızın sorunu yok mu? Var. Çözülmesi gerekmiyor mu? Elzem ve acil. Peki, Tahtakale’de başka ne var? Belki her birimiz Tahtakale’ye gidip geliyoruz ama Fındıkçılar Sokağı’nda emeğiyle geçinen 185 insanımızı görmüyoruz. Emeğiyle geçinen 185 hamal kardeşimiz var ve bizden bir ses bekliyorlar, onlara söz verdik, dedik ki: Sizin görüşlerinizi, düşüncelerinizi, taleplerinizi, beklentilerinizi mutlak surette Türkiye Büyük Millet Meclisinde dile getireceğiz.

1976 yılında Eminönü Fındıkçılar Sokak’ta hamal kardeşlerimize bir yer gösterilmiş. Şu anda sayıları 185, 200; çoğunluğu Malatya Pütürgeli ve Adıyamanlı. O kardeşlerimiz şu anda bizi dinliyor. Maalesef 2018’den itibaren hamallarımızın elinden, buldukları, iş çıkarsa gitmek suretiyle hazırlandıkları yerleri alınmış. Yağmur yağsa üzerlerine yağıyor, soğuk çıksa direkt muhataplar, sıcakta, güneşte sığınacak bir barınakları, bir yerleri yok yani 185 hamalımız ortada, uzanacak bir el bekliyor, bir irade gözlüyor. Elimizi vicdanımıza koyalım, hak mıdır bu, reva mıdır bu? 185 hamalımıza Fındıkçılar Sokak’ta bir yer veremeyecek kadar âciz miyiz biz? Tahtakale esnafı Türkiye’yi âdeta omuzlarında taşıyor, Tahtakale’yi de o hamallar omuzlarında taşıyor ama biz onlara bir el uzatamıyoruz ya da “Buyurun, şurada kalın, burada barının.” diymiyoruz. Buradan, Tahtakale’de çalışan, emek

veren, ter akıtan bütün esnafımıza ve hamallarımıza hürmet ve muhabbetlerimizi gönderiyorum ve sizlerin takdirlerinize başta Kapalıçarşı esnafımızın durumu olmak üzere, Tahtakale esnafımızın ve hamallarımızın durumunu arz ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette sanayileşmenin sorun çözme kültürüne canlılık kattığını konuşmamın başından itibaren ifade ediyorum, vurguluyorum. Sanayileşmiş toplumlarda kronik sorunların varlığından bahsetmek çok mümkün olmaz, sanayileşmiş toplumlarda istismar ve sömürü mümkün olduğunca azdır. Sanayileşmiş toplumlar; sorun çözen, sorun çözme yetisine, kabiliyetine ulaşmış toplumlardır. Hamdolsun, bu yolda sağlam, sağlıklı, emin adımlarla ilerlediğimizi ifade etmek bizim boynumuzun borcu.

Şimdi, dört sanayi aşamasından, devriminden geçildi: Birinci Sanayi Devrimi, İkinci Sanayi Devrimi, Üçüncü Sanayi Devrimi ve şu anda içinde bulunmuş olduğumuz Dördüncü Sanayi Devrimi yani “nesnelerin interneti” “şeylerin interneti” “dijitalleşme devrimi” diye tabir ettiğimiz süreç. Endüstri 4.0, kendisine has bir toplum yapısı, bir siyaset yapısı, bir kültür yapısını da yavaş yavaş ortaya çıkarıyor. Ancak geçtiğimiz yılın mart ayından itibaren, beşeriyet, hiç beklenmedik, hiç umulmadık, hiç de tahmin edilmedik, devasa bir sorunla karşı karşıya kaldı. Bu sorun Covid-19 musibetiydi. Nihayetinde, salgınla beraber bütün ezberler bozuldu, bütün tabular devrildi. Değerli arkadaşlarım, insanlık, geçtiğimiz yılın mart ayına kadar elbette pek çok salgınla, pek çok hastalıkla, pek çok felaketle muhatap oldu, bunlara maruz kaldı ancak bu yani Covid-19 süreci diğerlerine nazaran çok daha farklıydı.

Sanayileşme dedik, neoliberal komplo dedik, benmerkezci dünya dedik, hegemonya mücadeleleri dedik, asimetrik çatışmalar dedik, bölüşüm, paylaşım kavgaları derken şu anda Covid bütün insanlığın âdeta tepesine çökmüş vaziyette. Bir nefes için, bir hayat için insanlık seferber oldu. Yine, dünyanın, ülkelerin, beşeriyetin karşısında 2 seçenek vardı Covid’le beraber. Ya insana yatırım yapılacaktı, insan sağlığı her şeyin önüne çıkarılacaktı ya da daha soyut kavramlarla, işte, ekonominin makroekonomik dengeleriyle vesaireyle uğraşılacaktı. Hatırlarsanız, Birleşik Krallık’ta sürü psikolojisinden bahsedilmişti ve hastalığın herhangi bir şekilde müdahale edilmeden kendiliğinden tedavi edileceği iddia edilmişti. Türkiye, dünyada -bakınız, altını kalın bir şekilde çizmek istiyorum, elinizi vicdanınıza da götürmenizi istirham ediyorum- insana yatırım yaparak ön plana çıktı, insan sağlığını her şeyin önüne aldı. Hamdolsun, Sağlık Bakanlığımız, sağlık altyapımız bu konuda göz kamaştırdı. Dünyaya biz her anlamda... Bunu bir Cumhuriyet İttifakı’nın ortağı olarak söylemiyorum; Allah’tan korkan, kuldan utanan bir insan olarak söylüyorum. Vicdanını kaybetmemiş herkes bunu teyit edecektir, takdir edecektir. Kaldı ki vicdan doğru ile yanlış arasındaki farkı bize gösterir. Vicdansız için her şey felaket, her şey kötü, her şey bitmiş, her şey batmıştır. Ve Türkiye insana yatırım yaptı. Çok şükür, Covid-19’la mücadelede çok ama çok önemli mesafeler alındı. Covid bitti mi? Hayır. Şu an için bitecek gibi görünüyor mu? Zor. İşte, 36 defa mutasyona uğramış bir virüsten bahsediyoruz; 5,5 milyona yakın insanın ölümüne neden olmuş bir virüsten bahsediyoruz. Ne dünya, eski dünya ne ekonomi, eski ekonomi. Dolayısıyla bu yeni şartlar altında farklı düşünmek, denenmemiş yollardan geçmek durumundayız. Türkiye bunu yapıyor fakat bunu yaparken beşerî sermayesini, entelektüel sermayesini güçlü tutmak zorunda; bunların başında birliği, dirliği, beraberliği geliyor. Eğer biz birliğimizi, dirliğimizi, beraberliğimizi bozarsak değil Covid, en ufak sallantıda devrilmemiz an meselesidir ve kaçınılmazdır. Bu nedenle, Cumhuriyet İttifakı Türkiye’nin birlik meselesidir, direncidir, geleceğidir, umududur inşallah. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye ve dünya olağanüstü bir dönemden geçiyor, olağanüstü bir dönemin kapıları aralandı -dikkat buyurunuz, açılmıştır demiyorum, aralanmıştır diyorum- bu yeni dünyaya yani salgın sonrasına hazırlık yapmamız, bu dönemi kavramamız ve analiz etmemiz hakikaten millî bir görev. Bize göre, şu anda yeni ekonomi programıyla da yapılmak istenen bu; bizim kavramsallaştırmamız, bizim değerlendirmemiz budur.

2020 yılında dünya ekonomisi yüzde 3,1 küçüldü. Şimdi, bu mukayeseyi -yine, zamanımız azalıyor- defalarca herkes yaptı ama dünya bu kadar küçülürken, enerji ve emtia fiyatları almış başını giderken -öyle değil mi- küresel borçluluk oranı katlanırken Türkiye'nin pek çok alanda yükselmesi, ilerlemesi kimi, niye rahatsız etsin ya? Vicdanı Türkiye için, kalbi Türkiye ve Türk milleti için atan, çarpan bir vatan evladını Türkiye'nin ekonomik performansı niye rahatsız etsin, niye gocundursun? Sorunlarımız yok mu? Var. Hayat pahalılığını inkâr edebilir miyiz? Hayır. E, bunu inkâr edersek gerçeklere yüzümüzü çevirmiş oluruz. Fakat bu sorunlarla kararlı bir mücadele azmi taşıyan hamdolsun bir irade vardır, o iradenin adı da "Cumhur İttifakı"dır, sistemin adı da "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi"dir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Türkiye'de enflasyon polemikleriyle istismara dayanan çevrelerin, üzülerak takip ediyoruz ki küresel enflasyondaki tırmanıştan haberleri yok. Tedarik zincirlerinde ciddi bir darboğaz var, bunu da görmüyorlar. Türkiye'nin şu anda böyle bir sorunu yok. İhracat... E, ben Türk vatandaşım, bundan mutluluk duyarım, memnuniyet duyarım. İhracat artarken niye yas tutayım, niye mateme gömüleyim, niye bunu çarpıtmak için elimden geleni yapayım? Hamdolsun, millete mensubiyetle iftihar ediyoruz, biz Milliyetçi Hareket Partisiyiz, biz Türk milliyetçisiyiz, biz Cumhur İttifakı'yız. İhracat 215 milyar dolara ulaşmışken bundan gurur duymalıyız. Türkiye'nin büyümesi, gelişmesi, daha fazla istihdam yapabilmesi, yatırım yapabilmesi geleceğimizin kurtarılması demek. Dikkat buyurunuz, euro bölgesi 2020'de yüzde 6,8 küçüldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız sözlerinizi.

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Avrupa'da enerji ve emtia fiyatlarında yüzde 600'e ulaşan artış var. Akşamları yandaşlarını benzin kuyruklarında fotoğraflayan ve bunu istismar edenlere bu gerçeği hatırlatmak isterim. Ayrıca meselelere nereden ve nasıl baktığımız çok önemli. Biz Türkiye'nin geleceğinden umutluyuz; büyüyen, gelişen, güçlenen, zenginleşen bir Türkiye var, bu Türkiye'yle övünmek zorundayız. Sorunlarımızı birlikte çözeceğiz, meselelerimizin üstesinden birlikte geleceğiz, ayrıntılarını da inşallah ayıklayacağız. 2023'te kazanan da Türkiye olacak, ekonomi olacak, millet olacak. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerle -sözümü fazla da uzatmak istemiyorum- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin hayırlı olmasını ve kanun teklifine "evet" diyeceğimizi bu vesileyle paylaşmak isterim.

Saygılar sunarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, gruplar açısından da cevap hakkını gruptan sonra mı değerlendiriyorsunuz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Öyle bir değerlendirme yok, gruplar konuştu.

BAŞKAN – Şöyle: Cevap hakkı şeklinde -Başkan Vekilimiz Haydar Bey'le de konuştuğumuz- grubun konuşması bittiğinde eğer bir satışma varsa satışmadan kürsüden söz vererek, değerlendirmeyi ise bütün konuşmalar tamamlandıktan sonra isteyen Grup Başkan Vekillerimize söz vererek yapıyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam Başkanım.

BAŞKAN – Sayın İbrahim Özyavuz, buyurun lütfen. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nde yer alan GAP ve DAP Başkanlıkları bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve bizleri izleyen büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

GAP gibi bir projenin Türkiye’nin diğer coğrafi bölgelerinden ziyade özellikle bu bölgede uygulanmasının temelinde, bölgenin sahip olduğu bazı özelliklerin yattığı söylenebilir. Açmak gerekiyorsa; Türkiye’nin sıcak, kurak bölgelerinden biri olan GAP bölgesi, aynı zamanda zengin doğal kaynaklara sahiptir. Fırat ve Dicle nehirleri, GAP bölgesi ve Türkiye için hayati öneme sahiptir. Harran, Suruç, Ceylanpınar, Mardin ovaları Türkiye’deki sulanabilir arazinin yüzde 20’sine ve ülkenin enerji potansiyelinin yaklaşık yüzde 30’una sahiptir. 9 ili kapsayan GAP bölgesinin özelliklerinden biri de Orta Doğu ve Kuzey Afrika’daki su havzaları içinde gelişme ve değerlendirme potansiyeli en yüksek havza oluşudur. Güneydoğu Anadolu Projesi, geniş kapsamı, iddialı amaç ve hedefleri, olumlu ve olumsuz etkileri, neredeyse yarım asırlık tarihi, farklı teknik, siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel ve ekolojik boyutlarıyla, Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Türkiye Cumhuriyeti ve dünya için kritik öneme sahip bir bölgesel kalkınma projesidir. Erken safhalarında Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin su ve toprak kaynaklarını geliştirmek, Fırat ve Dicle havzasında sulama yapmak, hidroelektrik enerjisi üretmek için 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve çeşitli sulama yatırımlarının yapılmasını kapsayan proje, yıllar içinde yapılan değişikliklerle çok sektörlü, sürdürülebilir, insani kalkınmaya dayalı entegre bir bölgesel kalkınma projesine dönüştürülmüştür. Bugün gelinen noktada, GAP’ın başlıca amacı, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin kaynaklarını değerlendirerek bölgede yaşayanların gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmektir, ayrıca bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarını da gidermektir. Bir diğer amacının kırsal alanlardaki verimliliği ve istihdam olanaklarını artırarak ulusal düzeyde ekonomik ve sosyal kalkınmayı sağlamak olduğu da söylenebilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DAP; Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elâzığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Tunceli ve Van illerini kapsamaktadır. Doğu Anadolu Projesi ana planına bakıldığında; plan, bölgedeki üniversitelerin ortak bir çalışma ürünü olarak 2011 yılında ortaya çıkarılmıştır. Doğu Anadolu Projesi kapsamında mevcut durum ve durumun analizi, bölgeyle ilgili stratejiler ve senaryolar, Doğu Anadolu Projesi ana planıyla beraber özel sektöre yönelik ön fizibilite etütleri hazırlanmıştır. DAP’ın bu şekilde ekonomik, sosyal ve çevresel olarak 3 farklı hedefi bulunmaktadır. DAP, bölgesel kalkınmayı sağlayacak her türlü yeniliğe açık olacak şekilde oluşturulmuştur. Ayrıca, bölgenin sahip olduğu değerlerin gelişmesi ve artırılmasına yönelik çalışmaların desteklenmesine de karar verilmiştir. DAP, bölgede kamu sektörü ile özel sektör arasındaki iş birliğinin de güçlendirilmesine önem vermektedir.

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ise Güneydoğu Anadolu Bölgesinin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bu yörede yaşayan insanların gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgeler arası farklılıkları gidermeyi ve ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan, aynı zamanda ülkemizi uluslararası alanda markalaştıran son derece önemli ve kapsamlı bir projedir.

GAP ve DAP’la, ileri teknolojiye dayalı, altyapı sorunlarını çözmüş, verimliliği yüksek, uluslararası rekabet gücünü artırmış bir tarım sektörünün oluşturulması, sanayi altyapısının ve girişimcilik ortamının geliştirilmesi, özel sektör yatırımlarının teşvik edilmesi, bölgenin teknolojik altyapısının ve üniversite-sanayi iş birliğinin ilerletilmesi, turizmin canlandırılması ve doğal kaynakların korunmasına yönelik tedbirlerle ekonomik dönüşümün sağlanması amaçlanmaktadır.

GAP ve DAP'la, eğitim, sağlık, sosyal yardım, kültür, sanat ve spor faaliyetleri gibi kamu tarafından sunulan hizmetlere erişimin güçlendirilerek fırsat eşitliğinin sağlanması, istihdamın artırılması ve sürdürülebilir bir kalkınmanın gerçekleştirilmesi yönünde tedbirler alınmaktadır. Bu projelerin sulama yatırımlarının tamamlanması, ulaştırma ağlarının iyileştirilerek ulaşımın daha konforlu hâle getirilmesi, lojistik merkezlerin kurulması ve bölgenin bilgi, iletişim teknolojileriyle altyapısının geliştirilmesi de amaçlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malumunuz olduğu üzere, 2020 yılı başından itibaren dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını nedeniyle ekonomilerde yaşanan daralmanın olumsuz etkilerinden hem ülkemiz hem de dünya çok etkilenmiştir. Türkiye, salgınla birlikte 2018 Ağustosundan itibaren maruz kaldığı ekonomik saldırılara rağmen, zorlu geçen 2020 yılında 1,8 oranında büyümeyi başaran nadir ülkelerden biri olmuştur. Hiç kuşkusuz bu büyümeye GAP ve DAP Projeleri üretim çarkına katkı sağlayarak destek vermiştir. Bahsi geçen bu projeler, insanlarımızın ekonomi, eğitim, sağlık, ulaşım, kültür, turizm ve benzeri koşullarını iyileştirmeyi hedefleyen önemli projelerdir. Devam etmekte olan bu projelerin tamamlanması bölge insanı ve ülkemiz açısından önemi ve faydası inkâr edilemez bir gerçektir. Bu projelerin tamamlanması bölgeden ülkemizin çeşitli illerine eklemek kazanmak için zor koşullarda çalışmaya giden mevsimlik tarım işçilerimizin de kendi memleketlerinde çalışmalarına ve çektikleri çilenin sona ermesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca, bahsi geçen illerde sulama altyapısının tamamlanması elektrik enerjisi kullanarak zor şartlar altında üretmeye çalışan çiftçilerimizin de yararlarına merhem olacak, daha fazla üretim, daha fazla istihdam ve ekonomi çarkının dönmesine de faydalı olacaktır.

Yine, sağlık alanında hizmet ve yatırımlara bakıldığında son yirmi yılda hastane sayısı 131'e, yatak sayısı 20.936'ya çıkarılmış, hekim sayısında da önemli artışlar olmuştur ancak bölgenin genç nüfus oranının ve doğurganlık oranının yüksek olması sağlık alanında daha fazla yatırıma ihtiyaç duyulmasına sebep olmaktadır.

Bölgenin sosyal anlamda gelişimini destekleyici, her kesimden insanımızın sportif faaliyetlerini gerçekleştirebileceği spor alanları, yüzme havuzları yapılmış ve yapılmaya devam edilmelidir. Spor alanlarının çoğalmasıyla başta gençlerimiz olmak üzere vatandaşlarımızın zararlı alışkanlıklardan korunmalarına, sosyalleşmelerine olanak tanınmış olacaktır.

Bölgede tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da önemli gelişmeler olduğu göz önündedir. İlkokul, ortaokul, lise ve üniversite sayısında önemli artışlar olmuştur. Eğitim alanında bölgede bulunan genç nüfusun fazla olması özellikle okul öncesi ve ilkokul sayısını daha da fazla ihtiyaç hâline getirmektedir. Eğitime yapılacak desteğin artması bölge ve ülkemizin geleceği için hayati öneme sahiptir.

GAP ve DAP'tan elde edilen kazanımların korunması ve daha da ileriye gitmesi için, bölgede yaşanan elektrik sorununa da artık neşter vurulup kalıcı bir çözüme bağlanması gerekmektedir. Bölge insanının, özel şirketlerin keyfi uygulamalarına maruz kalmaktan kurtulması, elektrik enerjisinden günlük hayatta, tarımda ve sanayide faydalanması için bu sorunun bir an önce çözülmesi gerekmektedir.

Son olarak, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in dediği gibi, Allah'a şükürler olsun ki Türkiye Cumhuriyeti devleti, Cumhur İttifakı'yla birlikte, mazisiyle uyumlu bir rotada ilerlemeye başlamıştır ve en kısa zamanda hedeflediği menzile ulaşacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle 2022 yılı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Esin Kara.

Buyurun Sayın Kara. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 yılı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

“Çocuklarınıza, torunlarınıza bırakabileceğiniz en büyük miras, ülkücü hareket içerisinde verdiğiniz mücadeledir. Çünkü tarih, ülkücülerini yazacaktır.” sözleriyle andığımız, 8 Aralık 1995 tarihinde elim bir trafik kazası sonucu kaybettiğimiz eski Ülkü Ocakları Genel Başkanımız Metin Tokdemir’i vefatının seneidevriyesinde rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Seçim bölgem olan Konya, Anadolu’da yer alan metropol kentlerden biridir. Konya, hem tarımsal üretime bağlı endüstriyel alanda hem de savunma sanayi alanında oldukça yüksek bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin tam manasıyla kullanılabilmesi, ekonomik kalkınmanın topyekûn yapılabilmesi için bölgesel kalkınma çalışmalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sebeple, On Birinci Kalkınma Planı içerisinde KOP projesi kapsamında yer alan faaliyetler, Konya’nızın genel refah seviyesini artırmak, güçlü ve millî üretim yapan bir bölge olmasını sağlamak amacıyla büyük önem taşımaktadır. KOP Bölge Kalkınma İdaresinin kurulduğu 2011 yılında Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinden oluşan KOP bölgesi, 2016 yılında Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Yozgat illerinin de ilavesiyle 8 ili kapsar hâle gelmiştir.

Başlangıç aşamasında ağırlıklı olarak sulama projelerini içeren Konya Ovası Projesi yüz yılı aşan bir geçmişe sahiptir. Ülkemizin ilk resmî sulama projesi olma özelliğini taşıyan Konya Ovası’na su getirme çalışmaları, II. Abdülhamit zamanında başlamış ve bölgenin en büyük tatlı suyu olan Beyşehir Gölü’nden Çumra Ovası’na su aktarılmıştır.

KOP bölgesinin yüz ölçümü 95.580 kilometrekare olup Türkiye yüz ölçümünün yüzde 12’sini oluşturmaktadır. Bu bölgelerden Konya, 40.814 kilometrekareyle Türkiye’nin yüz ölçümü bakımından en büyük ilidir. 2021-2023 KOP Bölge Kalkınma Programı hayata geçtiğinde KOP bölgesinin diğer bölgelerle gelişmişlik farkları azalacak, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı artacak, turizm, sanayi ve enerjide ekonomik büyüme sağlanacaktır.

Bilindiği gibi, KOP bölgesinin en az yağış alan ili Konya’dır, metrekareye 328 milimetre yağış düşmektedir. Zaten bölge sınırları içerisinde bulunan Tuz Gölü çevresi ülkemizin en az yağış alan yeridir. Son yıllarda özellikle Konya kapalı havzasında iklim değişikliğine bağlı yaşanan kuraklık bölgenin tarımsal geleceğini tehdit etmekte, tarlalarda obruklar oluşmakta, yer altı sularımız tükenmektedir. Bu durum, tarımla geçimini sağlayan çiftçilerimizin oldukça zor durumda kalmasına neden olmaktadır. Ayrıca, su şebekelerinde yaşanan kayıplar, buharlaşma, aşırı su tüketimi ve su tüketimi yüksek tarımsal ürünlerin tercih edilmesi gibi nedenler bölgede gerek yer üstü gerekse yer altı su kaynaklarının varlığını tehlikeye sokmaktadır. Konya kapalı havzasının su ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak havzaya diğer havzalardan su transferi yapılması ve ilk etapta teknik ve ekonomik yönden en uygulanabilir bulunan Yukarı Göksu havzasından Mavi Tünel vasıtasıyla su aktarılması projesinin çalışmaları devam etmektedir. Mavi Tünel Projesi’nin tamamlanmasıyla havzaya yıllık 414 milyon metreküp su aktarılması planlanmaktadır. Bu suyun 100 milyon metrekübünün Konya iline içme suyu, kalan 314 milyon metrekübünün ise 65 bin hektar tarım alanının sulanmasına tahsis edilmesi planlanmaktadır. Dış havzalardan getirilecek olan bu suyu çiftçilerimiz sabırsızlıkla beklemektedir. KOP projesinin bir an evvel tamamlanması ve Konya Ovası’nın suya kavuşması, tarım arazilerinin ancak yüzde 20’si sulanabilen Konya için ivedilik arz etmektedir.

KOP projesi dışında, bölgenin geleceği için acil önlemler alınmalı, gerekirse tarım politikalarımızda değişiklik yapılmalıdır. Tarım Bakanlığımız tarafından, bölgeye, az su isteyen ürünlerin üretimi için destek ve alım garantisi verilmeli, teşviklerimizle çiftçilerimiz az su isteyen ürünlerin üretimine

yönlendirilmelidir. Bu sayede, su tüketimi bir nebze olsun kontrol altına alınabilecek, Konya Ovası'nın Konya çölüne dönmesi engellenebilecektir. Yine, kapalı devre sulama sistemine geçilmesi ve basınçlı sistemle su yapılması su tasarrufu sağlayacak önlemler arasında yer alabilecektir.

Konuşmalarına son verirken büyük Türk milletini ve onun büyük Meclisini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sermet Atay.

Sayın Atay, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SERMET ATAY (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 yılı İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Göç İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığımız terörle mücadeleden göçe, asayişten nüfus ve vatandaşlık işlerine, afet ve acil durum yönetiminden trafik denetleme ve düzenlemesine; karada, havada ve denizde görev ifa eden, çok çeşitli hizmetlerin muazzam bir koordinasyonla idare edildiği Bakanlığımızdır. İçişleri Bakanlığımız devletimizi ve milletimizi vekâlet savaşlarının yaşandığı coğrafyamızda uygulanmak istenen kaos planından korumak ve uzak tutmak için gerekli olan siyasi ve ekonomik istikrarla birlikte güvenlik istikrarını da sürdürmeye yönelik adımları hassasiyetle atmaktadır. Bu doğrultuda, kara ve deniz sınırlarımızın güvenliği, kent ve kırsal alanların güvenliğine kadar kapsamlı faaliyetler aralıksız ve artırılarak sürdürülmektedir.

Sahada 332.514 emniyet, 195.421 jandarma, 7.505 sahil güvenlik personeli, 56.551 güvenlik korucusu, toplam 591.991 iç güvenlik personeliyle bu stratejiler titizlikle uygulanmaktadır. Terörle mücadelede Sayın Bakanımızın da insanüstü çabasıyla kahraman kolluk güçlerimiz daha atak bir pozisyon almış, terörü kaynağında yok etme stratejisiyle kesintisiz operasyonlar yapılarak alan hâkimiyeti sağlama hedeflerine yaklaşılmıştır. Bu uygulamalarla, PKK terör örgütü hareket kabiliyetini yitirmiş, deliğinden kafasını çıkaramayan sürüngenler misali tüm taarruz gücünü kaybetmiştir. Savunmadan ziyade taarruz anlayışıyla yapılan operasyonlardan etkin sonuçlar elde edilmiştir. Hareket alanı neredeyse kalmayan PKK unsurlarının lojistik destekleri kesilmiş, yapılan başarılı operasyonlarla maddi destekleri azaltılmış ve böylece aktarım kapasiteleri düşürülmüştür. Terörü bitirme kararlılığının sonucu olarak gelinen noktada ilk defa PKK yurt içi terörist unsur varlığı 180'in altına düşürülmüştür.

Yurt içinde kahramanlarımızın fedakârca yaptığı terörle mücadele faaliyetlerinin perçinlenmesi ve tam anlamıyla sahada başarıya ulaşabilmesi için terörü kaynağında yok etmeye yönelik, özellikle Suriye ve Irak sınırlarımızda sınır güvenliği faaliyetleri ve yapılan başarılı operasyonlar takdire şayandır. Suriye ve Irak'taki otorite boşluğunun da etkisiyle küresel terör baronlarının piyonu hâline gelen PKK ve onun devamı niteliğinde olan değişik isim almış terör örgütlerinden ülkemize karşı mütecaviz girişimleri önlemek ve yok etmek üzere kendi görev sahasında destan yazan güvenlik güçlerimize teşekkürü bir borç biliyoruz. Ancak onların arkasında ve yanlarında gece gündüz demeden duran, savaşan, bu işlerin planlanmasını, sevk ve idaresini insanüstü bir çabayla yapan Sayın İçişleri Bakanımıza ve Bakanlık personelimize de müteşekkirimiz.

Bunun yanında, kahraman kolluk güçlerimiz Fetullahçı terör örgütüyle de mücadelesini her alanda kararlılıkla sürdürmektedir. FETÖ'nün, devletin bünyesine sızma amacı için her yöntemi mübah sayma gibi dünyada diğer terör örgütlerinden ayrılan farklı yöntem ve planları vardır ancak FETÖ'yü diğer terör örgütlerinden ayıran en dikkat çekici terör öylemi 15 Temmuz hain darbe girişimidir. Terör örgütü, mensupları aracılığıyla kamu kurumları üzerinden elde ettiği güçle devletin tüm anayasal

kurumlarını kontrol ederek, örgüt elebaşı tarafından ortaya konulan siyasal, ekonomik ve toplumsal düzeni etkileyen sinsi yöntemlerle askerî darbe girişiminde bulunmuş ancak Sayın Cumhurbaşkanımız ile Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin kararlı duruşu, milletimizin feraseti ve cesaretiyle hain FETÖ darbe girişimi engellenmiş ve bertaraf edilmiştir. FETÖ'yle mücadele de kararlı bir şekilde, yok edilinceye kadar devam edecektir.

Başka bir terör örgütü unsuru olan DEAŞ'la mücadele kararlılıkla sürdürülmüş, 31 Aralık 2016'dan sonra bu örgüt ülkemizde bir tek eylem dahi yapamamıştır.

Sol terör örgütleri DHKP-C ve MLKP ülkemiz kırsalından tamamen silinmiş, şehirlerde yapılan operasyonlarla bitme noktasına gelmiştir.

Terörle mücadelenin yanında, yine, Bakanlığımızın ilgili birimlerince uyuşturucu maddelerle mücadele de etkin bir şekilde yürütülmektedir. Uyuşturucu suçları bildirimini mobil uygulaması "UYUMA" sokaklarımızı daha güvenli kılmak üzere atılan adımlardan sadece bir tanesidir. "En İyi Narkotik Polisi: Anne" projesiyle annelere yönelik farkındalık ve bilinçlendirme faaliyetleri yapılmıştır. 7.833 faaliyette 295.308 anneye ulaşılmış, uyuşturucuya mücadelede yeni bir cephe açılarak annelerimizin mücadeleye katılması amaçlanmıştır. Bu çalışmalar neticesinde 2021 yılı Dünya Uyuşturucu Raporu verilerine göre 2019 yılında dünya genelinde yakalanan eroinin yüzde 21'i ülkemizde kolluk birimlerince icra edilen operasyonlarla ele geçirilmiştir. Yapılan operasyonlarda sadece "ekstazi" olarak bilinen uyuşturucu hap, ülkemizde Avrupa geneline nazaran 2 kat daha fazla yakalanmıştır. Ülkemizde doğrudan uyuşturucuya bağlı ölümlerle yapılan mücadele sonucunda 2019 yılı Avrupa Uyuşturucu Raporu'na göre, doğrudan uyuşturucuya bağlı ölümlerde 1 milyon kişi başına dünya ortalaması 35, AB ortalaması 15, bu oran Türkiye'de 5,5 olarak belirlenmiştir. 2019 yılı için yapılan bu çalışmalarda Türkiye'de toplam 342 ölüm belirlenmiştir, gelinen noktada 2021 yılında doğrudan uyuşturucuya bağlı ölüm sayısı 142 kişi olarak gerçekleşmiştir. Yapılan mücadelenin ve izlenen yolun doğru olduğunu ispatı olan bu rakamların daha aşağıya gitmesini, hatta ortadan kalkmasını temenni ediyor, bu tabloda emeği olan herkese Sayın Bakanımız nezdinde Türk milleti adına teşekkür ediyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kahraman kolluk güçlerimizin bir unsuru olan güvenlik korucularımızın daha etkin görev yapabilmeleri için, koordinasyonu daha güçlü yapabilmesi amacıyla Korucular Daire Başkanlığı kurulmuş, "geçici köy korucusu" ismi "güvenlik korucusu" olarak değiştirilmiştir.

Bu konu da yıllardır ülkede tartışılıyor olmakla birlikte her fırsatta göçle ilgili hem siyasilerimiz hem gazetecilerimiz çeşitli eleştirilerde bulunmuşlardır ancak geneline bakıldığında mevcut hükümete muhalefet eden çevrelerin bu konuyu istismar ettikleri, eleştirilerin arkasında konunun çözülmesine yönelik iyi niyetli bir yaklaşım ve mantıklı çözüm önerisinin olmadığı görülmektedir. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Bey'in talimatıyla bu konuyla alakalı çalışmalar yapmak üzere MHP bünyesinde Sınır Aşan Göçler Komisyonu teşekkül ettirilmiştir. Sınır aşan göç olgusu hem göç veren hem göç alan ülkeleri derinden etkilemiş, toplumsal bünyede büyük değişimler meydana getirmiştir. Bu değişimlerin boyutu tehlikeli sınırlara dayanmıştır. Meseleye bu açıdan bakan liderimiz ve partimizin düşüncesi, Türkiye'ye yönelik göçü anlamanın ülkemizin geleceğinde belirleyici olacağı yönündedir. Genel Başkan Yardımcımız Sayın İzzet Ulvi Yöner koordinesinde yapılan çalışmalar neticesinde komisyon iki adet rapor yayınlamış ve bu konudaki düşüncelerimizi, tespitlerimizi ve çözüm önerilerimizi ortaya koymuştur. Buna göre, ülkemiz geçmişte kaynak ve transit ülke konumunda göçe maruz kalırken gelişen ekonomisi ve hayat şartlarıyla beraber son yıllarda transit ülke olmanın yanında hedef ülke olmaya başlamıştır. Bize göre yoksulluk ve istikrarsızlıktan kaynaklanan düzensiz göçün ortaya çıkardığı meseleler ülkelerin tek başlarına çözemeyeceği kadar kapsamlıdır. Meselenin çözümünde uluslararası toplumun aynı sorumluluk ve dayanışma içerisinde birlikte hareket etmesi gerekliliktir. Ülkemizin

çevresinde gelişen siyasi istikrarsızlık, ekonomik buhranlar ve vesayet savaşı faaliyeti yürüten terör oluşumları göçün muhtemel etkileri ve planlamasını zorunlu hâle getirmiştir. MHP, küresel bir sorun hâline dönüşen düzensiz göçe karşı önlemlerin uluslararası normlara uygun bir şekilde ele alınması, kaçak göçmen taşıyıcılarıyla güçlü bir mücadele, göçe siyasi, ekonomik güvenlik kaynaklı temel nedenlerle kalıcı çözümler üretilmesi gerektiği düşüncesindedir. Ayrıca, göçün kaynağı olan ülkelerde çatışma bölgelerinde barış ve istikrarın yeniden tesisi, bu ülkelere insani ve kalkınma yardımlarının artırılması ve buna yönelik tedbirlerin alınması tezi düşüncemizin ana eksenini oluşturmaktadır. İçişleri Bakanlığımızın da bu konudaki çalışmalarını takdirle takip ediyoruz. Göç Kurulu tarafından 2018 yılında onaylanarak yürürlüğe giren Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı yabancılar ve Türk toplumu arasında uyum sağlanması, yabancıların ülkeden ayrılıncaya kadar geçecek süreçte hayatlarını idame ettirebilmeleri için gereken faaliyetleri içermektedir. Türkiye Düzensiz Göç Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı 2021 ve 2025 yıllarını içerecek şekilde, kaynak ülkede başlayan ve yine kaynak ülkede son bulan düzensiz göçle mücadelede -stratejik öncelikler çerçevesinde- kurumlar arası koordinasyonu artırmayı, yabancıların insan hakları standartları çerçevesinde gönüllü geriye dönüşlerini sağlamayı, kaynak ülkede düzensiz göçle mücadele etmeyi amaç edinmektedir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber Jandarma Genel Komutanlığı İçişleri Bakanlığımıza bir kolluk gücü olarak bağlanmıştır; Emniyet teşkilatımızın şehirlerde ifa ettiği görevi kırsalda Jandarma teşkilatımız ifa etmektedir. Her iki teşkilatımızın görev ve sorumlulukları birbirinin aynıdır. Polis teşkilatımızın görevle ilgili mevzuatının özü Polis Vazife ve Sâlahiyet Kanunu'dur; mali ve sosyal hakları da 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre düzenlenmektedir. Aynı Bakanlığa bağlı Jandarma Genel Komutanlığı personeli ise 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun esaslarına tabidir. Aynı rütbede çalışan tüm kıdemli jandarma albaylar aynı maaşı alırken Emniyet teşkilatındaki birinci sınıf emniyet müdürlerinin, emsal rütbede görev yapıyor olmalarına rağmen, maaşları arasında farklar mevcuttur; hatta birinci sınıf emniyet müdürleri, buldukları görevde bile farklı maaşlarla ücretlendirilmektedir. Muadil rütbedeki bir polis memuru ile benzer rütbedeki bir jandarma astsubay arasında 2 bin lirayı aşkın bir maaş farkı bulunmaktadır; bu da aynı işi yapan, aynı görevdeki personel arasında eşitsizliği doğurmaktadır. Özet olarak, Polis Vazife ve Sâlahiyet Kanunu İçişleri Bakanlığımıza bağlı tüm kolluk güçlerini kapsayacak şekilde, hiçbir personelin hak kaybına mahal vermeden "kolluk gücü vazife ve salahiyet kanunu" adı altında yeniden düzenlenmeli, sosyal ve mali haklar yönünden eşitsizlikler giderilmelidir. Aynı görevi yapan kahramanlarımıza "eşit işe eşit ücret" ilkesinden hareketle aynı maaşın verilmesi temennimizdir.

Bir başka kanayan yaramız uzman erbaşlarımızın ifa ettikleri göreve uygun kadroların olmamasıdır. Terörle mücadelede en ön safta canı pahasına vatan müdafaası yapan bu kahramanların özlük haklarının iyileştirilmesi elzem bir meseledir. Vatan savunmasında en çok şehit bu zümreden çıkmıştır. Bu kahramanlarımızın haklı taleplerine kulak verilmeli, gerekli kanuni düzenlemeler ivedilikle yapılarak hakları teslim edilmeli, kadroları verilmelidir. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak "Vatan savunmasının sözleşmesi olmaz." diyoruz. (MHP sıralarından alkışlar)

Bir başka haklı talep olan uzman jandarmaların, diğer tüm askerî personelde olduğu gibi, eğitimde geçen sürelerinin hizmetten sayılması hususunu bir kez daha yineliyor, aynı zamanda Milliyetçi Hareket Partisi olarak terörle mücadelede yaralanıp gazi sayılmayan 20 bin kahramanımızın gazilik unvanı almasını, bunlara şeref aylığı bağlanmasını talep ediyoruz.

Sözlerime son verirken gecesini gündüzüne katarak terör örgütlerine ve onların iş birlikçilerine, mafya baronlarına ve her türlü devlet, millet düşmanına karşı fedakârca görev yapan Sayın Bakanımıza ve İçişleri Bakanlığı personeline Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına teşekkür ediyor, görevlerinde başarılar diliyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2022 yılı bütçesi devletimize, milletimize, Bakanlığımıza hayırlı olsun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Sayın Ümit Yılmaz'da. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Yılmaz, iki konuşmanızı birleştirdim, süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Başkanım, Sayın Bakanımızın şahsına ve Bakanlığımıza çok ağır ithamlarda bulundular, eğer konuşmamı kısa kesip Sayın Bakanımıza devredebiliyorsam, Tüzük buna imkân veriyorsa şahsına bırakmak isterim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öyle bir devir imkânımız yok, siz buyurun lütfen.

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımıza bağlı Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve İçişleri Bakanlığımıza bağlı Sahil Güvenlik Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Doğu Karadeniz Projesi yani DOKAP, 11 ilde faaliyetlerine devam eden, bölgenin sahip olduğu kaynakları verimli değerlendirerek bölgede yaşayan vatandaşlarımızın refahını artırmayı, gelir düzeyini kaynakların doğru kullanımı ve planlamasıyla yükseltmeyi amaç edinen bir projedir. DOKAP, bu bağlamda, sosyal ve ekonomik istikrar sağlamak amacıyla ulusal düzeyde, faaliyet alanları farklı 26 kalkınma ajansı ile entegre çalışan bölgesel bir kalkınma projesidir; 76.871 kilometrekare yüz ölçümüyle Türkiye yüz ölçümünün yaklaşık yüzde 10'unu kapsamaktadır. 2020 yılı TÜİK verilerine göre DOKAP projesinin hitap ettiği bölge nüfusu 5 milyon 579 bin 54 kişi olarak görülmektedir. Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 7'sini kapsayan bu proje ve projenin hitap ettiği bölge büyüklüğü projenin önemini ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, DOKAP bölgesi, tarımsal üretim açısından bakılınca fındık ve çay üretiminin en çok yapıldığı bölgedir. Dünyada fındık üretiminin yaklaşık yüzde 70'inin ülkemizde yapıldığı ve 5 milyona yakın vatandaşımızın doğrudan ve dolaylı yoldan gelir kaynağı olması dolayısıyla, ülkemiz açısından büyük bir ekonomik katma değeri olan Türk fındığının markalaştırılması projesi DOKAP bölgesi için oldukça önemlidir.

Fındık, ülkemiz sosyoekonomik penceresinden bakılınca, zorlu Karadeniz coğrafyasında yerine başka bir ürünün konulması mümkün olmayan, aslında gerek de olmayan bir üründür. Yıllık 700 bin ton üretim ve 3 milyar dolar piyasa değeriyle hem tarımsal üretimin hem de gıda sanayisinin en önemli değerlerinden olan fındık, DOKAP proje bölgesindeki üretimine bakıldığı zaman bölgenin refahını ve yatırım kararlılığını artırmaktadır. Bu kapsamda, kasım ayı içinde Gümrük ve Ticaret Bakanımıza iletmış olduğum Türk fındığının markalaştırılması projesi, DOKAP projelerine olumlu katkı sağlayacak düzeyde sonuçlar beklediğimiz bir çalışmadır.

Yurt içi ve yurt dışında üretim yapan birçok firma tarafından tercih edilen Türk fındığının marka değerinin artırılması için öncelikle coğrafi işaret çalışması yapılmalıdır. Akabinde, markalaşma çalışmalarının yapılması, Türk fındığının kalite farkının üretilen diğer fındık çeşitlerine göre akademik olarak kanıtlanması ve marka değeri yüksek firmaların üretimlerini Türkiye'de yapmaları için teşvik verilmesi gerekmektedir. Ayrıca, ürünlerinde Türk fındığı kullanan markaların etiketlerinde kullanılan Türk fındığının sezonunun ve kalitesinin yazılmasının şart koşulması markalaşmanın önünü açacaktır. Marka hâline gelen Türk fındığının ve yapılacak olan yatırımların DOKAP bölgesi için hem fındık tarımı hem de gıda sanayisi gelirlerini katbekat artıracak kesindir.

Değerli milletvekilleri, kalkınma ajanslarının kuruldukları bölgede yapmış oldukları çalışmalar ve yatırım projeleri göz önüne alındığında, Batı Karadeniz’de bulunan illerimizin millî gelirden aldıkları payın az olduğu görülmektedir. Düzce merkezli olarak kurulması bölge halkı tarafından beklenen Batı Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, kısaca adı “BAKAP” olacak projenin Düzce, Bolu, Zonguldak, Bartın, Karabük, Kastamonu ve Sinop illerini kapsayacak şekilde oluşturulması beklentimizdir. Burada oluşturulacak bir BAKAP projesiyle, doğusunda DOKAP, batısında en gelişmiş sanayi bölgesi olan Marmara Bölgesi’yle entegre çalışmalar yapılabilir ve bölgenin tamamının gelişimi noktasında ortaklaşa projeler oluşturulabilir.

Proje etüt çalışmalarını akademik bir heyetle oluşturduğumuz DOKAP Eylem Planı’nda farklı bölgelerde yer alan Yeşil Yol Projesi’nin Batı Karadeniz merkezli, Hendek, Düzce, Abant, dağlık ve ormanlık alan yol hattı boyunca Düzce il sınırları içerisinde yer alan yayla ve turizm potansiyeline sahip alanları kapsamı bölge turizminin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Tasarlanan Yeşil Yol Projesi’nin hayata geçirilmesi sadece bölge turizmine katkı sağlamayacak, Sakarya, Kocaeli, İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerin insanların nefes almasına da imkân sağlayacaktır. Bölgemizde oluşturulması beklentimiz olan Yeşil Yol Projesi’nin taslak çalışması Turizm Bakanlığına iletilerek gerekli temaslara kurulmuş ve çalışmanın takibi tarafımızca yapılmaktadır. İstanbul ve Ankara gibi 2 önemli büyük şehrin yol hattının orta noktasında yer alan, önemli bir turizm potansiyeline sahip Düzce merkezli BAKAP çalışmaları önerisi, BAKAP kapsamında kalan illerin refahı için oldukça önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde ve dünyada yaşanan doğal afetlere karşı kriz yönetimi, acil müdahale, kişilerin bilinçlendirilmesi, insani yardım ve birçok alanda çalışmalar yürüten İçişleri Bakanlığımıza bağlı AFAD, çalışmalarına baktığımız zaman, yaşanan orman yangınları, depremler, sel felaketi ve su baskınlarına karşı amansız bir mücadele vermektedir. Afet bölgelerinde gözlemlediğimiz AFAD koordinasyonunda hareket eden kamu kurumları, STK ve vatandaşlarımız, yaşanan afetlerin yaralarının bir an önce sarılmasını kolaylaştırmış, birlik ve beraberliğimizi perçinlemiştir. 2021 yılı, bu kapsamda afetlerde risk azaltma, afet öncesi önlemlerin alınması, afet sırasında can ve mal kayıplarının en aza indirilmesi amacıyla “Türkiye Afet Eğitim Yılı” ilan edilmiştir. Şimdiye kadar neredeyse ülke nüfusunun yarıya yakınına, kamu görevlilerimize yüz yüze ve çevrim içi olarak afet farkındalık eğitimi verilmiştir. Bireylerin ve hane halkının bilinçlendirilmesi amacıyla düzenlenen bu eğitimler sayesinde, yaşanan afetlerde vatandaşlarımızın gönüllü çalışmaları, afet bölgelerinde AFAD koordinasyonu ve görevlilerimizin motivasyonu artmıştır. Bizzat yakından takip ettiğimiz Rize, Artvin ve Sinop ile Batı Karadeniz’de Düzce, Bartın ve Kastamonu’da yaşanan sel felaketleri; Antalya, Adana, Mersin, Muğla illerimizde yaşanan orman yangınları ve birçok afet durumunda, vatandaşlarımızın zor günlerinde kamu kurum ve kuruluşlarının özverili çalışmalarının birlik ve beraberliğimizi tüm dünyaya sergilemesi bizleri gururlandırmıştır.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığımıza bağlı, son yıllarda artan önemi açısından, başarılı altyapı yatırımları ve saha uygulamalarıyla göz dolduran bir diğer kurumumuz Sahil Güvenlik Komutanlığıdır. Sahil Güvenlik Komutanlığımız, yüzyılın sorunu hâline gelen göç probleminin günden güne artmasıyla üç tarafı denizlerle kaplı ülkemizde hayati önemi haiz kurumların başında gelmektedir. Geçmişte daha çok kaçak avlanma ve benzeri problemlerle uğraşan Sahil Güvenlik Komutanlığımız, son yıllarda deniz yoluyla gerçekleşen kitlesel göç problemi ve mavi vatanda güvenliğinin sağlanması ve tehditlerin önlenmesiyle ilgili başarılı çalışmalar yapmaktadır. Özellikle, iptidai deniz botlarıyla Avrupa ülkelerine göçmeye çalışan, Orta Doğu’dan, Uzak Doğu’dan ve Afrika’dan gelen göçmenleri Türk milletine yakışır şekilde kurtarmaktadır. Bizim Sahil Güvenlik Komutanlığımız göçmenlerin botları Akdeniz sularında battığı zaman insanları tek tek kurtarıırken medeni dediğimiz Avrupa Birliği üyesi Yunan Sahil Güvenlik gemileri bu göçmenlerin botlarını özellikle batırmakta, sözde insancıl

davrananları ise yasa dışı şekilde kendi kara sularındaki botları Türk kara sularına doğru itmektedir. Yunan Deniz Kuvvetleri bunu yaparken Avrupa Birliğinin sınır güvenliğini korumak için kurulan “Frontex” adlı kuruluşun bu yapılanlara seyirci kalmak bir yana, destek verdiği, tüm dünya kamuoyunun gözleri önünde görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığımız ve bağlı birimler, son yıllarda yaptığı başarılı çalışmalarla göz doldurmaktadır. Bakanlığımıza bağlı Jandarma Genel Komutanlığı bu kurumların başında gelmektedir. Özellikle terörle mücadele için, vatan topraklarında başlatılan Yıldırım ve Eren Operasyonları, teröristlerin kırsal alanda etkinlik sağlamalarının önüne geçmiştir. Kar, kış, soğuk, sıcak demeden yürütülen bu operasyonlar neticesinde 2.529 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Kırsal alanda hâkimiyet sağlayamayan terör örgütü PKK/KCK militanlarının mağaraları başlarına yıkılmış, şehirlerde Emniyet teşkilatıyla sağlanan birliktelikle beraber terörist sayısının 170’ler civarına düşmesi sağlanmıştır.

Terörle mücadele konusunda başarı, sadece terörist sayısının düşmesi değildir. Özellikle son yıllarda teröre destek veren, kaynak ve eleman sağlayan belediyelere atanan kayyumlar, terör örgütü PKK/KCK’nın can damarlarından birinin kesilmesini sağlamıştır. Kayyumlarla sadece örgüte üye sağlanmasının önüne geçilmemiş, bölgede bulunan halkın gerçek belediyeçilik hizmetlerine kavuşması da sağlanmıştır. Kırsal alan ve kentte yapılan bu başarılı mücadele ve atanan kayyumlar derhâl semeresini vermiş, örgüte katılım sayıları 48’e kadar düşmüş, halk gece rahatlıkla sokaklarda dolaşmaya, terörden arındırılan bölgelere turistler akın etmeye ve halkımız şehir çevresinde piknik yapmaya, terör korkusuyla köylerini terk eden vatandaşlarımız köylerine dönmeye başlamıştır.

Değerli milletvekilleri, peki, güvenlik kuvvetlerimiz terörle yaz, kış, dağ, tepe demeden mücadele ederken herkes, bütün kurumlar üzerine düşeni yapmakta mıdır? Aslan parçaları bazen eksi 40 derece soğukta, bazen güneşin altında saatlerce kıpırdamadan, dudaklarında kelimeişhadet, gözleri namlunun ucunda mücadele ederken; anaları, eşleri, çocukları gözlerini kırpmadan yollarını gözlerken ülkemizin diğer kurumları, özellikle Meclis üyeleri, bizler gerekli görevi yerine getirmekte miyiz? Bu, son günlerde halkımız tarafından bizlere oldukça sorulmaktadır. Burada, Türkiye’nin kalbi olan Gazi Meclis kürsüsünde eli kanlı bebek katili terör örgütünün ve onun elebaşının propagandasının yapılmasına müsaade ederek o güvenlik güçlerinin ve yakınlarının neler düşündüğünü, kendilerini nasıl hissettiklerini düşünüyor muyuz? Bu ülke için kollarını, bacaklarını, hayati uzuvlarını feda eden gazilerimizin ve şehit yakınlarımızın burada bu hainlerinin propagandasının yapılmasıyla yaraları her gün yeniden kanatılmıyor mu? (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken İçişleri Bakanlığımıza bağlı Sahil Güvenlik Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve AFAD bütçelerinin, ayrıca DOKAP bütçesinin hayırlara vesile olmasını Allah’tan niyaz ediyorum.

Sayın Bakanımıza -kendisi burada yok ama- hayırlı evlatlar niyaz ediyorum; Allah analı babalı büyütsün.

Allah’a emanet olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sataşmadan söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ne söyledi de sataştı, orayı kaçırdım ben.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kayyumlarla ilgili.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; herhâlde beş yüz kere konuşmuşumdur kayyum meselesini bu Mecliste, bir kez daha kayıtlara geçmesi için söylüyorum, birincisi: Kayyum atamaları çok açık ve net bir biçimde seçim hukukunu, seçim adaletini çiğnemek ve halkın iradesini gasbetmektir; çok açık, hiç tartışmasızdır bizim için. Kürt halkının ve bölgede yaşayan tüm halkların seçim iradesi açıkça gasbedilmiştir kayyum atamalarıyla, birincisi bu. İkincisi: Kayyum atamalarıyla ilgili ileri sürülenlerin tamamı mesnetsiz iddialardır ve hiçbir kayyum ataması belediyelediği çalışmalar sırasında, belediye hizmetiyle ilgili bir usulsüzlükten kaynaklanmamıştır. Buna dair kurulmuş bir mahkeme yoktur, açılmış bir dava yoktur, en ufak bir iddianame yoktur. Üçüncüsü: Ama başka bir şey vardır, atanmış olan kayyumlar hakkında Sayıştay raporları vardır. Bu Sayıştay raporları ne demiştir: “Kayyumlar yolsuzluk, hırsızlık, usulsüz yaptı.”

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Yalan söylüyorsun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sayıştay raporları yoktur sadece, İçişleri Bakanlığının müfettiş raporları vardır, kayyumlar hakkında açılmış davalar vardır. Bu davaların tamamı yolsuzluk, hırsızlık ve usulsüz harcama davalarıdır, tamamı bundandır. En son, Mardin o şebekenin başıdır, Mustafa Yaman hakkında ve bütün daire başkanları hakkında açılmış onlarca soruşturma vardır. Şimdi, dolayısıyla kayyum meselesini bize asla anlatamazsınız. Kayyum demek, kayyum atamak demek, Kürt halkının ve bölgede yaşayan bütün halkların iradesini gasbetmek, Kürtlere düşmanlık yapmak demektir; çok açık ve net. Defalarca söyledik, bir kez daha söylüyoruz kayıtlara geçsin diye. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.19

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.28****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30^üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyonda yerinde.

Halkların Demokratik Partisi Grubuna ait konuşmalarda kalmıştık.

İlk söz, Sayın Ali Kenanoğlu'nun.

Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerine söz aldım.

Türkiye, 1950'li yıllardan beri dünyanın ilk 20 ekonomisi arasında yer alıyor. AKP Genel Başkanı 2023 hedefini “ilk 10 ekonomi arasına girmek” olarak açıklamıştı yani 2023 hedefinde 2 trilyon dolarlık bir hedeften bahsediyordu ama bugün gelinen noktada yani bu verilerin hazırlandığı esnada 700 milyar dolarlık bir ekonomi söz konusu. Dolar bazında bunun daha da aşağıya düştüğünü takdir edersiniz tabii ki ama bu gidişle bırakın ilk 10'u, ilk 20 içerisinde dahi olmamız mümkün gözüküyor.

Şimdi, gelinen noktada sanayici, dolar artışlarından ve ona bağlı fiyat artışlarından kaynaklı olarak müşterilerine fiyat vermekte zorlanıyor çünkü sattığı malı aynı şekilde geri yerine koyabilme imkânı kalmamış durumda. Tabii, burada, sözcüler, bakanlar, iktidar milletvekilleri konuşurlarken sürekli bir büyümeden bahsediyorlar hatta öyle ifadeler kullanıldı ki “Niye? Bu büyümeden siz rahatsız mı oluyorsunuz?” filan gibi. Arkadaşlar, şimdi, bu büyüme dediğiniz meseleye “Kim büyüyor? Nasıl büyüyor? Bu büyümeden kimler etkileniyor?” diye bakmak gerekiyor. Siz, etrafınıza topladığımız, derlediğiniz “Yandaş.” olarak ifade edilen, “5'li çete.” diye de ifade edilen bir sermayedar grubu ve onun etrafında toplanmış belli bir sermayedar grubunu besliyorsunuz, bunu büyütüyorsunuz ve bunlar obez olmuş şekilde büyüdükleri zaman da bütünüyle oluşan hacmi Türkiye nüfusuna bölüp “Aha da biz büyüdük. Vatandaş, işte, millî ekonomi ya da kişi başına düşen gelir de şu kadar arttı.” diyorsunuz. Öyle kimsenin gelirinin falan arttığı yok; tam tersine, üst tarafla, yüzde 1'lik kesim ile vatandaş arasında ciddi bir uçurum söz konusu. Dolayısıyla biz, o büyümeden nasıl mutlu olalım; vatandaş mutlu değil ki vatandaşa yansıyan bir büyüme söz konusu değil ki bir gelişme söz konusu değil ki biz ondan mutlu olalım. Siz mutlu olabilirsiniz belki, etrafınızdakiler, o yandaşlar büyüdüğü zaman size etkisi oluyor olabilir -bilemem tabii ki- oradan kaynaklı böyle bir büyümeden mutluluk duyabilirsiniz ancak vatandaş asla böyle bir büyümeden mutluluk duymuyor.

Şimdi, teknolojik anlamda Türkiye'ye baktığımız zaman ciddi bir beyin göçü var. Bu beyin göçünün sebeplerinin ana hattını siyasi sebepler oluşturuyor. Şöyle sıralanmış: Birincisi, ekonomik sebepler; ikincisi, siyasi sebepler; üçüncüsü, eğitim sisteminden kaynaklı sebepler; dördüncüsü de dil eğitimi ve benzeri üzerine kurulu. Bunların tamamının toplandığı alan, aslında, ülke yönetimiyle ilgili siyasi sebeplerden kaynaklı yani ekonomi de siyasi sebeplerin, siyasi politikaların sonucudur, eğitim sistemi de yabancı dil öğrenme isteği de hepsi de bunlardan kaynaklıdır.

Şimdi, ülkede insanları tutamıyoruz; gelişmiş beyinleri, öğrencileri -efendime söyleyeyim- gelecek vadeden insanları tutamıyoruz. Şimdi, ben size çarpıcı bir örnek vereceğim: Bir covid süreci, bir pandemi süreci geçirdik. Hani Çin'deki aşı dışında dünyada 3 önemli aşı vardı. Bunlardan bir tanesi ABD'de bulunan Moderna aşısı. Bu aşığı bulan kim? Bu aşığı bulan, Türkiye'den göç etmek zorunda kalan bir Ermeni aile. İkincisi Pfizer aşısı. Yine bu aşığı da bulan, Türkiye'den gitmek zorunda kalan Yahudi bir aile. Üçüncü aşı BioNTech aşısı. Yine BioNTech aşısını da bulan, Türkiye'den gitmek zorunda kalan Alevi bir aile. Yani baktığımız zaman, aslında şu anda Batı yakasında, Avrupa yakasında, dünyanın genelinde insanların sağlık sorunlarına çözüm bulan, insanları yaşatmak için ortaya konulan bu gelişmişlikler ve bu elde edilen kazanımlar Türkiye'den gitmek zorunda kalan aileler tarafından oluşturulmuş. Niye gitmek zorunda kalmışlar? İşte -bu sadece sizinle alakalı değil yani sadece AKP'yle alakalı değil- başından beri, belki de ülkenin kuruluş sürecinden bu tarafa tekçi anlayış zihniyetinin ve bugün de devam eden bu zihniyetin bir tezahürünün sonucudur bu. Çünkü, insanlar burada güvenlik kaygısı duyuyorlar, yaşam kaygısı duyuyorlar. Devletin “makbul vatandaş” tanımlaması içerisinde olmayan, Türk ve Sünni Müslüman olmayan herkesin bu ülkede cumhuriyetin başından bu tarafa duyduğu çeşitli kaygılar var, bu toplumlara yönelik çeşitli katliamlar var, dışlamalar var, bundan kaynaklı olarak da göç eden, siyasi nedenlerle göç eden beyinler var ve onun sonucu işte budur.

Şimdi, teknolojik gelişimler demokratik haklarla olur, özgür ve özerk üniversitelerle olur. Üniversitelerin kapısına kelepçe takarak siz bilimi de geliştiremezsiniz, teknolojiyi de geliştiremezsiniz.

Şimdi, Sanayi Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının bugün yan yana gelmesi tesadüf mü bilmiyorum ama yeni ekonomik model açısından oldukça önemli bir durum çünkü yeni ekonomik modeliniz emek sömürüsü ve ucuz iş gücüne dayalı yani köleleştirilmiş maaşlı insanlar siyasetine dayalı. Peki, bu siyaseti nasıl yürüteceksiniz? Dünyada bunu nasıl yürütmüşler? Tümüyle güvenlikçi politikalarla, demokrasiden uzaklaşarak baskıcı politikalarla yürütmüşler. Nerede var bunlar? Bakıyorsunuz, Çin’de, Güney Kore’de ve benzeri yerlerde geçtiğimiz on yıl içerisinde, on beş yıl içerisinde, yirmi yıl içerisinde uygulanan bütün bu baskıcı politikalarla ilgili olarak böyle bir durum söz konusu. Çünkü siz bu ucuz iş gücü meselesini, bir, Afgan ve Suriyeli göçmen gençler, çocuklar üzerinden yapıyorsunuz, sanayide bunları kullanıyorsunuz; iki, bunlarla rekabet hâlinde olan, yurt içinde yaşayan, ekonomik sıkıntı çeken vatandaşların çocukları ya da aileleri üzerinden yapıyorsunuz. Dolayısıyla bir toplumsal gerilim, bir toplumsal patlama olmamak adına da bütün baskı politikalarını uyguluyorsunuz. O anlamıyla, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının bugün yan yana gelmesi de oldukça enteresan bir durum, yeni ekonomik modeli de oldukça iyi açıklayan bir şey.

Şimdi, tabii, söylenecek çok şey var ama önemli gördüğüm bir konu var, İçişleri Bakanlığını ilgilendiren bir konu; buna son kalan süremde değinmek istiyorum.

Şimdi, İçişleri Bakanlığı bir Alevi açılımı başlattı yani iktidar başlattı ama İçişleri Bakanlığı üzerinden yürütüyor, danışman düzeyinde yapıyor bunu. 1.600’e yakın cemevini danışman ziyaret etmiş, Sayın Bakanın da zaman zaman ziyaret ettiği cemevleri var. Buralarda tabii soruyorlar “Ne lazım? Çay, çorba; boya, badana; ondan sonra beton, tuğla; masa, sandalye, ne istersiniz?” falan diye. Kimi cemevi yöneticileri de diyor ki: “Hayır, biz sadaka istemiyoruz, biz ibadethane statüsü istiyoruz.” O zaman da Sayın Bakan geçen gün televizyonda buna cevap veriyor, diyor ki: “Bu benim boyumu aşar.” Bu, Sayın Bakanın boyunu aşıyor.

Şimdi, Sayın Bakana bu konuyla ilgili önemli bir husus anlatacağım. Okmeydanı Cemevi’ne gittiniz mi bilmiyorum, gitmediyseniz gidin, hani cemevlerini ziyaret ediyorsunuz ya, oraya da gidin. Uğur Kurt var, Uğur Kurt, orada, cemevinin avlusunda katledildi. Onun katledildiği yere bir bakın, polis kurşunuyla katledildi, polisin ateş ettiği yere de bir bakın. Şimdi, cemevi avlusunda suçu ne? Suçu sadece Alevi olmak. Alevilik bir suç mu? İşte, sizin boyunuzu aşan noktadan sonraki suç, orada suçlu oluyoruz işte. Şimdi, sizin boyunuza kadarki kısmında sorun yok ama boyunuzu aşan kısmında suçlu ilan ediliyoruz. Şimdi, katil Sezgin Korkmaz -paniklemeyin “Baran”ı yok bunun, sadece Sezgin Korkmaz, tesadüfen benzerlik var anladığım kadarıyla- ne ceza aldı? 12.100 lira para cezası. 12.100 lira para cezasıyla ödüllendirildi, şu anda da personeliniz olarak görevine devam ediyor.

Peki, burada daha ilginç bir şey var: O dönemde Emniyet Genel Müdürlüğü, Uğur Kurt cinayetiyle ilgili bir inceleme başlatıyor ve bu, daha sonra disiplin soruşturmasına dönüşüyor. Rapor burada, İçişleri Bakanlığı mülkiye müfettişliği bir disiplin raporu hazırlıyor. Bu disiplin raporuna göre Şişli İlçe Emniyet Müdürlüğünden sorumlu Emniyet Müdür Yardımcısının, ihlal ve sorumluluğu nedeniyle disiplin suçu işlediği rapor ediliyor. Ne zaman? 2015’te. Peki, ne oluyor? Tabii, o süreçte -2015, güvenlik konseptine geçilmiş, artık mekanizma orada işliyor- raporu hazırlayan müfettiş emekliye sevk ediliyor, daha sonra, sizin Bakanlığınız döneminde bu kişi 2017’de Ankara Emniyet Müdürü oluyor ve şu anda hâlen de Ankara Emniyet Müdürü olan Servet Yılmaz. Servet Yılmaz disiplin suçunu alsa hiçbir şekilde yükselemeyecek, işleyiş böyle ama hiçbir şekilde o suçu almıyor ve ödüllendiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Şimdi, biz şunu söylüyoruz: Sizin politikanız cezasızlık üzerine kurulu, sizin Alevi açılımınız budur. Siz, Alevi açılımını, Okmeydanı Cemevi avlusunda katledilen, o sizin koruyup kolladığınız kişilerin mağdur ettiği Uğur Kurt'un 2 yaşında babasız bıraktığımız evladına gidin anlatın.

Şimdi, Aleviler sadaka istemiyor, Aleviler eşit yurttaşlık statüsü çerçevesinde, eşit yurttaşlık hakkı çerçevesinde kendi haklarını; ana sütü gibi helal olan, vergileriyle ödenmiş, ortaklaşmış ve bu ülkenin yurttaşı olmaktan kaynaklı haklarını istiyor. Alevilere sadaka dağıtma mantığından vazgeçin. Sizin boyunuzu aşabilir ama boyu uzun olanlar var, o uzun boylular bunun gereğini yerine getirsinler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ayşe Sürücü...

Sayın Sürücü, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, cezaevlerinde rehin tutulan tüm yoldaşlarımızı buradan sevgiyle selamlıyorum ve ağır hasta tutsak olan Değerli Aysel Tuğluk arkadaşımız ve tüm hasta tutuklular, yaşanabilir bir geleceğin sağlanabilmesi adına, bir dakika bile gecikmeden derhâl serbest bırakılmalıdır diyorum.

Değerli halkımız, bölgemizde ciddi bir kuraklık sorunu var ve yıllardır tamamlanmayan bir de GAP var. Yer altı sularımızı ne kadar koruyabiliyoruz? Bakın, Urfa, Mardin, Diyarbakır ve Batman gibi kentlerde insanlar 300-400 metre derinlikte kuyu kazarak su çıkarıp tarım yapmaya çalışıyor. Önümüzdeki elli yıl sonra, bu bölgelerin su kaynakları kuruma noktasına gelecek. Peki, neden otuz iki yıldır devam eden GAP tamamlanmıyor ve halk 400 metre kazarak yer altından su çıkarmak zorunda kalıyor?

Değerli arkadaşlar, eskiden sofradan aç kalkan halk, şu an artık sofraya bile kuramaz hâle geldi; yoksulluk o boyuta gelmiş. Bu yaşananlar, kulağını çiftçiye, esnafa, kadına, çocuğa, sofradaki yokluğa ve demokrasiye kapatan iktidarın eseridir. GAP'la yapılması gereken altyapı çalışmaları, enerji çalışmaları, tarımsal faaliyete destekler, sulama, eğitim, sağlık, bu alanları iyileştirme planları yapılan GAP kentleri, şu anda işsizliğin, yoksulluğun... İnsanların açlık sınırında yaşam sürdüğü, en kötü, ağır şartlarda yaşanan kentlere dönüşmüş durumda.

Tarımı bitme noktasına getiren bu iktidar rekor düzeyde ithalatçı politikalar yürütüyor. Türkiye'de yetiştirilebilecek ne varsa dışarıdan satın alma boyutuna getirmiş. Eskiden "tahıl ambarı" olarak bilinen Türkiye şu anda bir ithalat ambarına dönüşmüş. Sarımsaktan pamuğa, buğdaya ve samana, mercimeğe kadar her şey ithal ediliyor. Böylece, ülkede üretilen ürünün değer kaybetmesiyle beraber çiftçi de üretim yapamaz hâle geldi.

Daha önce pamuğu ihraç eden Türkiye, dünya pamuk ithalatının yüzde 71'ini gerçekleştiren 5 büyük ithalatçı ülke arasında 4'üncü sırada yer almaktadır.

Gübre, yıllık bazda yüzde 200 gibi inanılmaz bir fiyata yükseldi ve yüzde 450'ye kadar da zamlandı. Gübresiz ekim yapan çiftçiler artık traktörlerini satıp sabanla mı tarım yapınlar?

Mazotun litresi 10 liraya çıkmış. Doların 14 liraya dayanmasıyla da tüm girdileri dövize bağlı olan tarım alanında tarımsal zehirler, tohum, gübre ve tüm girdiler 3-4 katına yükselmiş. Bu pahalılık, uçan döviz kuru derken çiftçiye verilen destekleme hiçbir karşılığa sahip olmuyor. Verilen desteklemelere de DEDAŞ'ın el koyuyor yani bu desteklemeler ne çiftçinin eline geçiyor ne cebine giriyor.

Değerli arkadaşlar, GAP kapsamındaki bir kent olan Urfa'da tarımsal sulama sorunu bile çözülemedi. Su kanallarının olmaması ve tamamlanmaması tam bir 21'inci yüzyıl skandalıdır. Viranşehir'e, Siverek'e ne zaman su kanalı yapmayı düşünüyorsunuz?

Fırat Nehri, Birecik'in içinden akıyor. Fırat'ın 3-5 kilometre yakınındaki Ayran beldemiz ve çevre köyleri susuzlukla boğuşuyor. Bu yaz ziyaret ettiğimiz köylülerin bahçelerinin susuzluktan kurduğuna ve içme suyunu bile tankerlerle satın aldığına tanık olduk. Viranşehir, Suruç, Siverek, Hilvan, Harran; bu ilçelerimiz topraklarını sulamak için kuyu kazıp trafo kuruyor. Atatürk Barajı gibi koskoca bir baraj dururken insanları yer altından kuyu kazıp DEDAŞ'a mecbur bırakıyorsunuz, DEDAŞ'ın -haksızca desteklemelerine- el koymasına göz yumuyorsunuz, yıllardır halka bu zulmü yapıyorsunuz. Bu kadar borç, harç, yoksulluk derken iktidara soruyoruz: DEDAŞ kimindir? Evet, DEDAŞ kimindir? Kolluk gücüyle köy basan, tahsilata gider gibi insanları darp eden bu şirket bölgedeki enerji ayağınız mı? DEDAŞ geçen ay bir açıklama yaptı, "Borcu olan çiftçiler borcunu ödemeyecekse bugünden boşuna ekin ekmesin." dedi. Kimdir bunlar, bu haddi kimden, nereden alıyor bu enerji şirketi? Derin ve kirli ilişkileri olmasa bu cesareti gösteremezdi. Bölgedeki çiftçiyi, halkı herkesin illallah ettiği bir şirketin insafına bırakmışsınız; bu utançla tarihe geçeceksiniz.

Değerli arkadaşlar, her yıl Urfa, Mardin ve Diyarbakır'dan yüz binlerce insan mevsimlik işçi olarak farklı kentlere gidiyor. Bunların büyük çoğunluğu da kadın ve çocuklardan oluşuyor. Mevsimlik tarım işçilerinin sömürü çarkında en çok da kadınların emeği sömürülüyor. Kadın yoksulluğu tarımsal faaliyette daha da derinleşiyor. Ölü doğum ve bebek ölümü oranlarının en yüksek olduğu gruba mevsimlik tarım işçisi kadınlar oluşturmaktadır. 20 metre karelik çadırlarda sağlık, barınma, beslenme hijyen gibi en temel ihtiyaçlardan yoksun, göç hâlinde yaşamak zorunda kalıp evin tüm yükünü de taşımak zorunda kalıyor, sigortasız ve kayıt dışı çalışıyorlar.

Bu yaz, HDP Kadın Meclisimizle birlikte, Kadın Yoksulluğuna Hayır kampanyası kapsamında 18 ilde yüzlerce emekçi kadınla bir araya geldik. Urfa'da 45-50 derece yaz sıcaklığında yevmiyesi 90 TL olan emekçi bir kadının sözünü burada sizlere hatırlatmak istiyorum. Emekçi kadın şunu dedi: "Bu pahalılıkta 90 TL'yle insan nasıl geçinir? Şurada ölse hiçbir güvencemiz yok." Evet, bu halkı açlığa ve emek sömürüsüne terk edenlerin o emekçi kadının, o emekçilerin alın terinden utanması gerekiyor. Yıllardır dile getiriyoruz ama mevsimlik tarım işçilerine dönük tek bir düzenleme yapılmadı. Bu bütçede mevsimlik tarım işçilerine, kadınlara, eğitimlerine devam edemeyen çocuklara ne kadar yer verdiniz, hangi hakkı tanıdınız? Bugüne kadar mevsimlik tarım işçileriyle ilgili sayısız önerge verdik, kanun teklifi verdik. Mevsimlik tarım işçilerinin, sosyal sağlık güvencesi başta olmak üzere, haklarının tanınması ve yaşam koşullarının düzeltilmesi için verdiğimiz kanun teklifini gelin, hep birlikte kabul edelim. Çocuk ve kadınlar başta olmak üzere, tüm mevsimlik tarım işçilerinin haklarını tanıyıp insanca bir yaşamın koşullarını oluşturalım.

Değerli arkadaşlar, savaş politikalarıyla ayakta kalmaya çalışan bir iktidar var. Artık bundan vazgeçin. Suriye'de bir iç savaş varken, IŞİD barbarlığı varken kuzeydoğu Suriye'deki varlığımızın sebeplerinden biri de Rojavalıların zeytinleri ve buğdayları mıdır? İnsanların zeytinleri çalınıyor, zeytinleri. Sizin denetiminizde olan ÖSO ve El Nusra gibi çetelerin artıkları Suriye'de insanlık dışı, Rojava'da insanlık dışı suçlar işliyor; Kürt kenti Afrin talan ediliyor. Savaşın olduğu bir coğrafyadan hububat getiriyorsunuz; buğday, zeytinyağı. Peki, protokolü kiminle imzalıyorsunuz, karşınızdaki muhatabınız kim, faturayı kime kesiyorsunuz? Bunu açıklamak zorundasınız.

Değerli arkadaşlar, son olarak; biz, halkı boş tencereye, ekinsiz tarlaya, ucuz emeğe mahkûm eden bu iktidarı emekçilerle, kadınlarla, gençlerle göndereceğiz.

Evet, arkadaşlar, ana dilimle de birkaç şey söylemek istiyorum, sonra bunu Türkçeye de çevireceğim: "...”(x) (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Sürücü, hiçbir şey anlamıyoruz; Genel Kurulda milletvekillerinin anlamasına imkân verseniz iyi olur.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Anlamıyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Çevirecek Başkan.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – "...”(x)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne diyorsun? Ne diyorsun?

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – "...”(x)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, bu konuyu daha önceden konuşmuştuk. Sayın Başkan, buna müsaade etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Başkan, ne yapmamı istiyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Konuşmasını gerekirse kesin efendim, böyle bir şey olmaz.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – "...”(x) (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Sürücü, lütfen, Türkçe konuşursanız... Biz de anlayalım.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – "...”(x) (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sürücü, devam ederseniz kesmek zorunda kalacağım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, lütfen konuşmasını kesin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Türkçesini söyleyecek, Türkçesini söyleyecek.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – "...”(x)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Anlamıyoruz ki anlamıyoruz, ne konuşuyorsun?

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – "...”(x)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne diyorsun sen? Ne diyorsun?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hiçbir şey anlamıyoruz.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – "...”(x)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sürücü.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın milletvekili, ne diyorsun? Türkçe konuş.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – "...”(x)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Anlamıyoruz, anlamıyoruz, anlamıyoruz; ne diyorsun?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sesini açar mısınız Sayın Başkan, Türkçeye çevirecek, açar mısınız.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan “Ne yapabilirim?” diyorsun; kapat.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Türkçeye...

BAŞKAN – Arkadaşlar, ne yapmam gerektiğini bana öğretmeyin, müsaade edin.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Soruyorsunuz.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – “...”(x) (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne anlattın, ne?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Anlamıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Türkçesini söyleyecek.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sesini açar mısınız Sayın Başkan.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hiçbir şey anlamadık. Hakaret mi etti, küfür mü etti, ne söyledi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir tane de tercüman lazım.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Ben Türkçe çevirisini yapacağım.

BAŞKAN – Bakın, konuştuğunuzdan hiçbir şey anlamıyoruz.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Tamam, Türkçe çevirisini yapacağım.

BAŞKAN – Bununla ilgili alınmış karar da var. Türkçe olarak devam edin lütfen.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Yani neden burada 3-5 kelime Kürtçe konuşulmasına tahammül edemiyorsunuz? (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Anlamıyoruz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Anlamıyoruz.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Bu benim ana dilim, benim ana dilim Kürtçedir; biraz tahammül edin, tahammül edin.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Belki hakaret ediyorsun, belki küfür ediyorsun; ne söylüyorsun anlamıyoruz.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Kürtçe konuşmak, Kürtçe şiir okumak, Kürtçe şarkı söylemek, Kürtçe tiyatro oynamak, hatta Kürtçe ıslık çalmak bile bu ülkede yasaklandı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Kardeşim, anlamıyoruz ki ne konuştuğunu. Seni anlayanların yanında istediğin gibi konuşabilirsin. TRT Kurdî’yi kim açtı?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yasak yok, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Polim üzerinden siyaset yapma.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Şimdi de “Kürtçe halay çekmek” gibi bir suçta atıyorsunuz. Son süreçte, Leyla Güven ve 8 tutuklu kadına, Kürtçe şarkı söylediler diye bir ay iletişim ve görüş cezası verildi. Gerekçe neymiş? Bu şarkı cezaevinin güvenliğini tehdit ediyormuş.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Anlamıyoruz ama, anlamıyoruz.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çeviriyor, çeviriyor, dinleyin.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Bir simultane tercüman getirin o zaman.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Son olarak, Urfa Hilvan Cezaevinde “Mehmet Binici” adlı arkadaşımız Kürtçe halay çektiği için üç ay... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Halay çektiği için kimseyi almazlar içeriye.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yalan o, yalan!

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Başkan...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Kürtçe halay nasıl çekilir ya? Ya, TRT Kurdi var, televizyondan yayın yapılıyor.

BAŞKAN – Sürenizi tamamlayın.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Yine, Urfa Hilvan Cezaevinde bulunan Mehmet Binici arkadaşımıza da üç gün önce Kürtçe halay çektiği gerekçesiyle soruşturma açılmış ve üç ay görüş cezası ve iletişim cezası kendisine verilmiştir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bu, PKK terör örgütüne yardım ve yataklıktan olmasın.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Artık bu yasakçı politikardan vazgeçin. Biz Kürt’üz, bizim ana dilimiz Kürtçedir.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Halay değil, PKK terör örgütüne yardım ve yataklık.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Doğru söylemiyorsun.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Bizim halaylarımız da şarkılarımız da sevinçlerimiz de acılarımız da yaşadığımız da Kürtçedir. Artık bu yasakçı politikadan, Kürt inkârından, Kürt düşmanlığından vazgeçin.

Bu duygularla tüm halkımızı sevgiyle saygıyla selamlıyoruz. “...”(x) (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, ben sataşma olduğu için değil, bir açıklama ihtiyacı duyduğum için söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Bakın, sataşmadan da olsa zaten turun sonunda, açıklamalarınızı da turun sonunda veriyorum, arada vermiyorum.

Sayın Nusrettin Maçın, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Maçın, Başkanlık Divanı kararımız var, konuşma metninizin dışında bu tarz materyalleri buraya getirmeniz doğru değil ki.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Karara aykırı.

HDP GRUBU ADINA NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Halkımız fiyatları görsün. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İfade etmeniz için onlara ihtiyacımız yok ki.

Buyurun.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de partim adına 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Öncelikle, Doğu Anadolu Projesi üzerinden birkaç şey söylemek istiyorum. Doğu Anadolu Projemiz... Bölgemiz, ülke yüz ölçümünün yüzde 20'sine tekabül eder ancak nüfus bakımından en az nüfusu barındırır. Bu DAP projesinin amacı bölge dışına göçü azaltmak, tarımda verimlilik ve katma değeri artırmak, sanayide hizmetler sektörünü güçlendirmek, kişi başına düşen geliri artırmak; bölgeler arası farkların azaltılması kapsamında ekonomiyi canlandırmak da temel hedefler arasında. Amaç ve hedefler güzel ama icraata gelince yukarıda saydığım hiçbir faaliyet yok.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Olur mu ya, yapılmadı mı? GAP bölgesinde yapılmadı mı? Hangisini inkâr ediyorsun?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, bırakın, bir konuşsun be! Bırakın, bir konuşsun!

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Ne var mesela?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen biraz sessizlik, rica ediyorum.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Malazgirt Zaferi'nin 947'nci yıl dönümünü anma etkinlikleri var Muş'ta, Peynirciler Çarşısı düzenleme projesi var Van'da. Bu türden faaliyetler tamamen belediyelerin faaliyetleri kapsamına girecek hizmetler.

Şimdi, gelelim GAP'a. Bu projenin çok reklamı yapıldı, çok propagandası yapıldı. Öyle bir uçtular ki "Sadece Türkiye'nin değil, Orta Doğu'nun da gıda ihtiyacını bu proje bittiği zaman biz karşılayacağız." dediler. Bu projeye bölge halkına o kadar büyük ümitler verdiler ki bölge insanlarında "Ben köyümde, ben tarlamda kendi ailemle işimin efendisi olacağım." duygu ve düşünceleri oluştu.

Bu iktidar 2 Mart 2009'da GAP merkezini seçim bölgem olan Şanlıurfa'ya taşıdı. Arkasından, 2016'da GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde, Bakanlar Kurulu toplantısı bu binada gerçekleşti. Sonuç olarak, maalesef, yalan ve dolanın dışında bölge halkına bir şey verilmediği gibi, bölge halkını daha da yoksullaştırdı, mülksüzleştirdi ve mevsimlik tarım işçilerinin sayısı her gün artmaktadır.

Sayın Bakana Tarım Bakanlığının Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısında sordum "GAP neden bitmiyor ya da neden bitirilmiyor?" diye. Bakanın bana yazdığı cevap şu oldu: "Biz 7 adet baraj inşaatını bitirdik, 7 adet baraj da devam ediyor, inşaat hâlinindedir; 910 kilometre ana kanal inşaatı tamamlanmıştır."

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Bugünkü Tarım Bakanlığının bütçesi değil, bugünkü Ticaret Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bütçesi.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) - Şimdi, arkadaşlar, bir sefer, GAP'ı bu algıyla, bu mantıkla, bu zihniyetle tarif eden bir Tarım Bakanı bu ülkenin tarımını yönetemez.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Önce hangi bütçe üzerinde konuştuğunuzun farkına varın.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) - Şimdi soruyorum: Tarım ve Orman Bakanlığının 2021 yılı bütçesi 51 milyar 518 milyon 86 bin TL...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Ya, bunu Tarım Bakanlığı bütçesinde söyleyeceksiniz, yine konuları karıştırdınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, neye itiraz ediyorsunuz ya? Tarımı anlatıyor, neye itiraz ediyorsunuz?

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Ama konuyla alakalı konuşmuyor, konumuz o değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne demek ya!

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) - Şimdi, beni konuşturmayın lütfen, lütfen... (HDP sıralarından alkışlar)

Biz yalanı dolanı sevmeyiz ve ona fırsat vermeyiz. Tarım Bakanlığının bütçesi burada, 51 milyar 518 milyon 86 bin TL; 2022’de 64 milyar 623 milyon 189 bin TL yani yaklaşık yüzde 30’luk bir bütçe artışı var.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – İçişleri Bakanı buna ne yapısın?

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Şimdi, görünürde bu yüzde 30’luk artış doğru. Bakın, size izah edeyim: Bu bütçe, şimdiden yüzde 50-60 kadük olmuştur. Nasıl mı? Temel tarım girdilerinden biri olan mazot dahi yüzde 50 zamlanmış; elektrik, su yine öyle. Gübreye gelince -güncel fiyatlarla söylüyorum arkadaşlar- dap gübresinin 1 ton fiyatı 14.250 TL, üre gübresinin 1 ton fiyatı 14.250 TL yani 1 kilo gübrenin fiyatı 14 lirayı geçti ya. Yalan mı? (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen yanlısı geldin, Tarım Bakanlığı bütçesinde olman lazım.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Bunları niye anlatıyorum? Gübre fiyatlarındaki bu artış 600-700’lere ulaştı. Tarım ve gıda herkesi ilgilendirir çünkü onsuz yaşanılmaz da onun için.

Bu yılki tarımsal destek için öngörülen miktar 25 milyar 800 milyon yani geçen yıla göre yüzde 12,5’luk bir artış olacak. Yukarıdaki girdi maliyetlerindeki fiyat artışları zaten bize gösteriyor ki bu bütçe hiçbir derde derman olmayacak.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Bu bütçeyle alakalı değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – GAP anlatıyor, GAP.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Bu bütçeyle, tarımsal üretim ve gıdaya erişim mümkün değildir. Onun için diyoruz ki: Bu bütçe halkın bütçesi değil, ülkenin tarımsal sorunlarını asgari düzeyde çözeceğine inanmıyoruz. Gıda fiyatlarının düşmesinde samimisiysek önce maliyetlerin düşmesinden başlamamız lazım.

Şimdi, burada durun, elinizi vicdanınıza koyun. Bakın, temel gıda ürünlerindeki fahiş fiyat artışlarını birlikte görelim. 1 litrelik ayçiçeği yağı -ithal ve yerli karışımı- 28 TL, 1 litre. 1 kilo nohut nereden geliyor? Meksika’dan. Kırmızı mercimek, yeşil mercimek... (HDP sıralarından alkışlar) Bakın, arkadaşlar, kırmızı mercimek, yeşil mercimek 13 lira, 15 TL. Nereden geliyor? Kanada ürünü. Pirincimiz nereden geliyor? Tayland’dan, 18 TL.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Siverek’ten, Siverek’ten.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Siverek’i bitirdiniz, Karacadağ pirincini bitirdiniz.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Siverek’ten, Siverek’ten.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Bu fiyat artışlarıyla bırakın asgari ücretle çalışan insanların geçimini sağlamasını, kamuda çalışan yani devlet memuru olan, işçi olan bütün kesimlerin, çalışan kesimlerin geçimini sağlaması mümkün değildir. Bu iktidar, açıkça, çalışan kesimlere insanca yaşama olanakları bırakmamış.

Bu tablo bize bir şey söylüyor: Tarım ve gıda alanında ithalatçı ülke konumuna düştük. Her gün fiyat artışları, temel gıda tüketim ürünlerinin ve tarımsal üretim girdilerinin pervasızca fiyat artışları, benim açımdan, bu durum halklara büyük felaketleri dayatmaktadır. Bu politika ülkeyi büyük çöküşe götürüyor. Kimler tarafından? AKP ve ortakları. Otoriter, devletçi müdahalelerle yerli ve yabancı finans sermaye gruplarıyla birlikte ülke ekonomisini bir bütün olarak... Bu gruplar tarafından kedi ve fare misali oldu. Biz HDP olarak halklarımızın örgütlü gücüyle bu büyük çöküşe “Dur!” diyeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen daha bütçelerin hangisi olduğunu bilmiyorsun.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Geleceği biz inşa edeceğiz. Yeni Türkiye inşasında halkların kardeşliği ve birliğini biz sağlayacağız. Türkiye’ye demokrasi ve barış, kürdistanla özgürlük şiarıyla iktidara geleceğiz. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Neyin propagandasını yapıyorsun? Sen daha neyin bütçesi bilmiyorsun ya!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz?

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Onurlu...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Kürdistanla özgürlük.” diyor. Türkiye Cumhuriyeti devletini bölmeye çalışıyor, müdahale eder misiniz? Tutanaklardan çıkması gerekir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne alakası var ya Sayın Başkan, ne alakası var, nereden çıkardınız?

BAŞKAN – Sayın Elitaş, duymadım, tutanakları isteyeceğim; sayın milletvekiliyle bir şey konuşuyordum, duymadım, tutanakları isteyeceğim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Niyet okuyorsunuz, yok böyle bir şey!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Neye özgürlük? Kürdistan kuruldu da haberimiz mi yok?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, tutanaklardan çıkması gerekir, lütfen, lütfen müdahale ediniz. Sayın Başkan, sözünü geri alsın.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen Türkiye Büyük Millet Meclisinde bunu söylemezsin!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, sözünü geri alsın.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Neye özgürlük?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kürdistan ne zaman kuruldu?

BAŞKAN – Sayın Maçin, tamamlayın sözlerinizi.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Kesiyorlar...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Ağzından çıkanı kulağın duysun!

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Tamamlayacağım.

BAŞKAN – Bakın, süreniz geçiyor, tamamlayın.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) - Nerede konuştuğunu bilmiyorsun! Tarım Bakanlığı bütçesinde mi konuşuyorsun ya?

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Onurlu, eşit ve özgür koşullarda birlikte yaşamayı biz inşa edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hadi oradan!

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – “...” (x)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreniz tamamlanmıştır.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ne söylüyorsun? Hiç anlamıyoruz Türkçe konuş!
Sen daha hangi bakanlığın bütçesi olduğunu bilmiyorsun, nerede konuştuğunu bilmiyorsun!

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – “...”(x)

BAŞKAN – Sayın Maçin süreniz tamamlanmıştır, Sayın Maçin...

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – “...”(x) (HDP sıralarından alkışlar)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen neyin propagandasını yapıyorsun burada, neyin propagandasını yapıyorsun?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kürdistan yok!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşuyorsun
“kürdistana özürlük” diyemezsin sen burada!

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Onu sizinle tartışmam.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Dağdan mı geldin?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen daha neyin bütçesi olduğunu bilmiyorsun,
gelmiş burada konuşuyorsun!

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Onun varlığını tartışma konusu etmem.

BAŞKAN – Sayın Maçin hızlı bir şekilde lütfen...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Seninle bir şey tartışılmaz zaten.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ülkeyi siz kendiniz böyle bölüyorsunuz işte, bu sözlerinizle bölüyorsunuz.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Dağdaki mesainiz uzun sürdü herhâlde Meclise ilk kez
geliyorsunuz. Hadi, hadi otur yerine! Nerede yaşıyorsun sen?

BAŞKAN – Sayın Maçin...

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Tarih yoksunusunuz, tarih!

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sen neyin yoksunusun bir bilsen var ya...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Tarım Bakanlığını mı görüşüyorsunuz?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Bak bakalım hangi bakanlar var, Tarım Bakanı mı
var burada?

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Osmanlı döneminde Kürdistan’ın merkezi Diyarbakır’dı
gidin, bakın. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hadi oradan!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hadi otur yerine!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Osmanlı’ya kurban olasın sen!

BAŞKAN – Sayın Maçin, biraz hızlı bir şekilde yerinize lütfen...

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – “Kürdistan özgürlük” müş! Nerede yaşıyorsun sen? Böyle bir terbiyesizlik olamaz ya!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Vekilim sen boş ver onları.

BAŞKAN – Sayın Murat Çepni, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; 2021 yılı birçok boyutuyla sıkıntılı bir yıldır. Tüm dünyada küresel iklim krizi tartışmaları yapıldı, kuraklık tartışmaları yapıldı ve Türkiye açısından da belki tarihin en ağır bir krizi yaşanıyor. Bu krizin sonuçları ve sorumluları açısından bu bütçe süreci çok çarpıcı örnekler ortaya koydu. Biz, bu süreç içerisinde sadece tablonun teşhirini etmek ya da sonuçlarını ortaya çıkarmaktan ziyade, bunun sorumlularını ortaya koymaya çalıştık ve bu sorumluların da esasen hangi sistemden kaynaklandığını ortaya koyarak bir sistem eleştirisi yaptık. HDP olarak, demokratik ve sosyalist güçler olarak da bu konudaki görevimizi bundan sonra da kesintisiz yerine getireceğiz.

Evet, içinde bulunduğumuz süreç, bir taraftan yıkım ve çürüme süreci, bir taraftan da bunun sorumlularının sorumluluklarını atmaya çalışmaları süreci. Herkesin hatırladığı üzere bir noktaya vurgu yapmak istiyorum: AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan konuşurken “Bir merminin fiyatı kaç lira biliyor musunuz?” diye sormuştu. Bu, bütün bu tablonun en çarpıcı yanlarından bir tanesi yani açlık, yoksulluk ve çürüme iktidar tarafından şovenizmle, savaş siyasetiyle örtülmeye çalışılıyor.

Şimdi, ben size birkaç tane örnek vereceğim, konuşma konularımın biri Konya Ovası Projesi, biri de DOKAP, Doğu Karadeniz Projesi. Burada ortaya koyacağım örnekleri sadece kendinden menkul olarak algılamamak lazım; bunun arkasında neyin gizlendiğini, işte, buradaki bakanlıkların da buradaki rolünü ortaya koymaya çalışacağım.

Şimdi, Konya meselesinde çok çarpıcı gelişmeler var. Konya bir tarım vahası ama burası kurumayla karşı karşıya; göllerin çoğu kurumuş, Marmara Denizi büyüklüğünde bir sulak alan da kurumuş durumda; 20-30 metreden çıkan su şimdi 400 metreden anca çıkabiliyor, son yirmi yılda oluşan obruk sayısı da 350’yi geçmiş durumda. Peki, burada iktidar ne yapıyor Konya için? Hiçbir şey yapmıyor. Bu KOP, şu anda hiçbir şey ortaya koymuş değil, hiçbir çözüm projesi yok. Bizim bu konuda bir çözüm projemiz var, şunu söylüyoruz: Acilen bir su bakanlığı kurulmalıdır. Yine, ürün desenine uygun bir sulama sistemi geliştirilmelidir, susuz tarımın geliştirilmesi önerisi yapıyoruz yani Konya’yı da tüm tarım alanlarını da kurtarmak için bu sistemin değişmesi, halktan ve doğadan yana bir yönetim anlayışının, bir siyasi anlayışın gelmesi gerektiğini öneriyoruz. Konyalılar da kendilerine giydirmeye çalışılan buna benzer hamasi edebiyatlara kulak asmamalıdır, sistemin kendisine dönük eleştirilerini geliştirmelidirler.

Şimdi, gelelim Karadeniz’e. Evet, Karadeniz, bu açıdan çok çarpıcı bir alan, iktidarın hem siyasi olarak hem de ekonomi politikası olarak zehirlediği bir alan; Karadeniz, bu iktidarın en çok yıkımına maruz kalan bir bölge ama aynı zamanda şovenizmle zehirlediği bir alan. Karadeniz’in insanını ve doğasını sermaye şirketlerine, turizm şirketlerine peşkeş çeken bu iktidar fakat bir bakıyorsunuz, Karadeniz’i arka bahçesi yapmaya çalışıyor. Karadeniz’i betonlaştırdılar, sahil yolundan başlamak üzere Karadeniz betonlaştırılıyor. Rize Şehir Hastanesi deniz dolgusu projesi var “ÇED Gerekli Değildir” kararı var. Burada 8 milyon ton taş kullanılacak ve bunun için de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı onay vermiş durumda. Pazar’da Rize-Artvin Havalimanı var; yine deniz dolgusu, yine bir taş projesi. Tabii ki bütün bunlar için tıpkı İkizdere’de olduğu gibi yeni taş ocaklarına ihtiyaç var.

Şimdi, Yeşil Yol Projesi -tabii, çok çarpıcı- 2013 senesinde gündeme geldi, Samsun’dan Artvin’e yaylaları birbirine bağlamak için ortaya konuldu ama biz biliyoruz ki burası Katar sermayesine

helikopterli pazarlanmış bir alandır. Şimdi, geçtiğimiz yıl Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu projeyi durdurdu. Evet, projenin durmasını beklersiniz ama hayır. Rize İl Özel İdaresi, mahkeme kararlarını hiçe sayarak Yeşil Yol Projesi'ni 2020-2024 Stratejik Planı'nda yine devreye koymuş yani mahkeme hangi kararı verirse versin mesele o değil; mesele, şirketlerin bu konudaki ihtiyacı neyse idare bunu şak diye emir telakki eder, şak diye yapar.

Şimdi, gelelim İkizdere'ye. Evet, İyidere'de bir lojistik liman yapılıyor; Trabzon Limanı, Hopa Limanı, Rize Limanı tam kapasiteyle çalışmamasına rağmen İyidere'de bir lojistik liman projesi var Cengiz İnşaatın talebi doğrultusunda. Şimdi, Rize'de Gürdere ve Cevizlik köylerinin bulunduğu İşkencedere Vadisi var, İkizdere'nin bir ara vadisi. Bu vadide 2 tane köy var, bu 2 köyün içerisinde bulunduğu o vadide bir taş ocağı projesi var, bu taş ocağı projesine köylüler karşı çıkıyor. Niye karşı çıkıyorlar? Çünkü diyorlar ki: "Biz burada çay tarımı yapıyoruz. Biz burada 'deli bal' denilen özel bir bal üretiyoruz eğer siz burada taş ocağı yaparsanız hem bunlar ortadan kalkacak hem de biz bu köylerde yaşayamaz hâle geleceğiz." İkizdere Vadisi sadece bundan ibaret değil, bir bütün olarak AKP'nin işgali altında; henüz buralara daha gündem gelmiş değil. Bu arada, İkizdere Vadisi dünyada korunması gereken 200 vadiden 1 tanesi; bakın 200 vadiden 1 tanesi ama kim dinler? AKP'nin gözünü para bürümüş, bunların dini imanı para, başka bir şey bilmez bunlar. (HDP sıralarından alkışlar)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hadi be! Herkesi kendiniz zannetmeyin!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Taş ocağı bölgede tarımı bitiriyor. Bakın, şimdi, hukuksuzluğa bakın: 21 Nisan 2020'de Cengiz'in dozerleri alana giriyor, peki bu dozerleri kim koruyor? İçişleri Bakanlığının kolluk güçleri koruyor. Kimi koruyor? Dozeri koruyor. Dozer çalışsın diye orada bütün kolluk güçleri seferber oldular günlerce; yetmedi, köylülere saldırdılar, köylülere gaz sıktılar, köylülere işkence yaptılar orada, yaşlı kadınlara. Bilgilendirme toplantısı, bakın, ne zaman oluyor biliyor musunuz? Haftalar sonra bilgilendirme toplantısı gündeme geliyor. Niye? Çünkü tepki var, tepki olduğu için de önceden önemsemedikleri "Nasıl bizim İkizdere'de oyumuz yüksek, bize tepki vermezler." diye düşünüp onu es geçtiler. Yetmedi, 5 Kasım 2021'de halkın açtığı dava var, halkın açtığı dava. Bu dava incelemesi sonucunda bilirkişi "'ÇED Gerekli Değildir' kararı uygun değildir. Proje ekolojik dengeyi, insan sağlığını vsaire bozacaktır." diyor ve kararı mahkemeye bırakıyor. Şimdi, ne beklersiniz? Mahkemenin bunun karşısında bir tutum almasını beklersiniz. Peki, ne oluyor? Hem mahkeme karar vermedi hem de dozerler çalışmaya devam ediyorlar. İşte AKP budur, işte AKP'nin Karadeniz gerçeği de budur, Türkiye gerçeği de budur. AKP, şirketler neyi istiyorsa onu yapar. (HDP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi canım! Nereden duydun, nereden çıkarıyorsun bunları be?

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bütün organizasyonları da o şirketlerin dozerlerini korumak içindir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kaç sefer gittin Rize'ye? Kaç defa...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Oradan bağırma, oradan bağırma!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi konuşma, konuşma!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Oradan bağırma, git! Oradan bağırma! (HDP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Murat, sen ne diyorsun be? Konuşma, konuşma!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Geç o işleri, geç; o işleri geç!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Partin orada şov yaptıkça...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Geç o işleri geç; geç o işleri, geç!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Marjinal grupları getiriyorsun oraya.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Karadeniz kimdir biliyor musunuz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bırak bu işleri. Biz vatandaşla konuşuyoruz, beraberiz.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Karadeniz bunlar değil, Karadeniz bu kan emiciler değil.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yok ya!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sen bu kadarsın işte, sen bu kadarsın.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Karadeniz, hakkına hukukuna sahip çıkanlardır. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bravo!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi canım, hadi canım!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Karadeniz, Artvin’de “Devlet benim.” diyen Havva anadır. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi bakalım.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Karadeniz, İkizdere’de bu talana “Dur!” diyen Ayşe teyzedir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Karadeniz kimdir biliyor musunuz? Kazım Koyuncu’dur, Metin Lokumcu’dur, Metin Lokumcu’dur. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bravo!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi bakalım! Karadeniz, Eren Bülbül’dür, Eren Bülbül. Hadi bakalım!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Oradan hamaset yaparak bu gerçekleri tersine çeviremezsiniz.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Karadeniz senin gibi değildir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi bakalım!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Siz bu halkı zehirlersiniz Giresun’da olduğu gibi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Geldin oraya şov yaptın be! Rol yaptın, gittin orada!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bugün AKP adına bu gerçeklerin karşısında söz söyleyenlerin tek derdi paradır, para!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Marjinal grupları getiriyorsun oraya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri biraz sessiz...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Paradır!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi! Hadi! Havalimanı yapıldı, herkes duydu, konuşuyorsun!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Şimdi bizim orada bir laf vardır...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen de uçağa binip gelirsin.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bizim orada bir laf var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Konuşma!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Derler ki...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Turizm de gelişecek ne diyorsun sen ya!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – “Ya, lafın zorunu söyleyip kolayını bana bırakma.”

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Karadeniz ezer seni!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Şimdi AKP’de bunu yapıyor, AKP’de bunu yapıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 8 bin kişilik istihdam var orada, yatırım var be! Size kalsa yatırım da olmaz.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Lafın zorunu söyleyip kolayını bize bırakıyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Konuşuyorsun!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Ya, sizin ne olduğunuzu dünya âlem biliyor zaten.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Eren Bülbül’ü bir hatırlasana.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sizi de biliyor sizi de!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Eren Bülbül’ü bir hatırla, Eren Bülbül’ü!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Dünya âlem biliyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Belli, belli! Rize’de biliyorlar seni!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bakın, şu anda sizin yerinizde herhangi birisi olsa var ya utanır, utanır!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Eren’i bir hatırla sen Eren’i!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Yüzü kızarır yüzü! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne alakası var ya?

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Ya, yüzünüz kızarmıyor sizin be!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen nerelisin?

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Yüzünüz kızarmıyor! İnsan bir susar ya!

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ben oradaydım ya! Sen nerelisin?

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – İnsan utanır!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen utan, sen! Sen utan, sen!

BAŞKAN – Arkadaşlar biraz sessiz...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Eren Bülbül’ün katilleriyle berabersin, sen utan!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Utanma duygusunu yitirmiş bir modelsiniz siz!

BAŞKAN – Sayın Çepni...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Eren Bülbül’ün katilleriyle berabersin, sen utan!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Nasıl bir modelsiniz bunu bilmiyorum, bunu bilim insanları ortaya koymak zorunda.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Rize’ye ne yaptın sen? Rize’ye ne yaptın sen, Rize’ye?

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Evet, evet.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen ne yaptın be?

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Konuşuyor! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ben senin yerinde olsam utanırım, utanırım!

BAŞKAN – Sayın Çepni sözlerinize dikkat edin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen kendin utan!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hadi! Hadi! Otur yerine, otur!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Ortada 2 tane fotoğraf var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi bakalım!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Ortada 2 tane fotoğraf var. Bu ülkenin Bakanı, adımı anmıyorum...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Murat, sen olduğun yerden utan, sen!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Envaiçeşit suçlularla çekilen bir fotoğraf var; bir de ormanını, ağacını koruyanların fotoğrafları var İkizköy’de, İkizdere’de.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hadi be! PKK’yla yaptıklarını bilmiyoruz sanki.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi be!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Siz busunuz! (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Otur, hadi be!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bağırma!

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hiçbir Karadenizli senin durduğun yerde durmaz!

BAŞKAN – Birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.16

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Komisyon yok Başkan ya.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Komisyonun çoğunluğu yok.

BAŞKAN – Komisyonun çoğunluğu gerekmiyor, 1 sözcü yetiyor.

Evet, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına yapılan konuşmalarda kalmıştık.

Sayın Musa Piroğlu, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bütçe görüşmelerinde sesi duyulmayan, kendileri görülmeyen, yok sayılan engellilerin sorunlarını biraz gündeme getireceğim ve bu noktada yirmi yıllık iktidarın engelliler siyasetinin özeti iki tane olayla başlamak istiyorum.

Birincisi, Eskişehir’de oldu geçtiğimiz hafta içinde. Eskişehir’de. SMA’lı bir çocuğun annesi, çocuğunun acı çekmesine dayanamadığı için intihar etti. Türkiye’de 1.619 çocuk SMA’lı ve Sağlık Bakanlığı -tek çözüm önerisi- “SMA testi getireceğiz.” dedi yani yaşayanları ölüme terk etti.

İkincisi ise bu fotoğraf. Midyat Kaymakamı... Eşi yatağa bağımlı ve 5 çocuğu olan bir anne boyacılık yapıyor ve Midyat Kaymakamı, işsiz bu anneye bir ayakkabı boya kutusu hediye ediyor, bunu da böyle fotoğrafla övüne övüne paylaşıyor.

SMA’lı çocukları, otistik çocukları, engellileri bu bürokratların, bu gösteriş budalası bürokratların vicdanına terk ediyorsunuz ve onların vicdan gösterisi bundan ibaret oluyor. Ben sizde vicdan aramıyorum çünkü vicdan sizin için çoktan bitti; Yeşilçam filmlerindeki bir aktrisin, bir oyuncunun isminden başka bir anlam ifade etmiyor.

Engelliler ağır sorunlar yaşıyor, yoksulluk büyüdükçe bu sorunlar artarak büyüyor. Otistik çocukları olan aileler çözüm arıyor. Anne ve babalar çocuklarının kendilerinden önce ölmesini istiyor. Zira, çocuklarının toplumun ve sizin vicdanınıza bırakılmasından tedirginler. Biliyorlar ki orada vicdan yok, çocukları ortada kalacak.

Engelliler yoksullaşılıyor, halk yoksullaştıkça yoksulluğun en dibini engelliler görmeye başlıyor. Verdiğiniz yardımlar hiçbir şeye yetmiyor. 763 lira 65 yaş üstü aylıkla, 609 lira engelli maaşıyla ve evde bakım maaşıyla engellilerin hayatını sürdürme koşulları ortadan kalkmış durumda ve benim engellilere bir çağrım var: Ricadan, minnetten ve buraya gelip talep etmekten vazgeçin. Bu iktidar yirmi yılda bize sadece çukuru gösterdi. Bu iktidar bize yirmi yılda sadece vicdansızlığı ve engellilere kötü yaşamı, kölece yaşamı gösterdi çünkü iktidara göre engellilik, bakıma muhtaç insanlardan oluşuyor ve bu bakım işini ailelerin sırtına yıktığımızda işten kurtulmuş oluyorsunuz.

Engellilerin ağır sorunları var. SUT'un düzenlenmesini, ortopedik araçlara erişmeyi istiyorlar. Engelliler, ÖTV indiriminin, araçlardaki ÖTV indiriminin sınırsız hâle getirilmesini istiyorlar. Engelliler, sağlık hizmetlerine rahatça ulaşmak; otistik çocuklar, okul hizmetlerinden yararlanmak istiyor ve bunun yapılmasının bir tek yolu var: Tüm sağlık hizmetleri, tüm ortopedik araçlar, tüm yardımcı edevat ücretsiz hâle getirilmelidir ve bütün engellilere, engelli grubuna ve oranına bakılmadan kişisel geliri üstünden temel gelir desteği verilmelidir ama bunun için bir engelli hareketinin oluşması gerekir.

Eğer burada bir ricayla bir şey yapılamayacaksa yapılması gereken tek şey kalıyor: Mücadele etmek. Ve mücadele dendiğinde İçişleri Bakanlığı karşımıza çıkıyor. Diyeceksiniz ki “Ne alaka?” Nerede hak arama eylemine gitsem, nerede işçilerin yanına gitsem polisin barikatını ve hunharca, zorbaca saldırısını görüyorum ve ben bir engelli milletvekili olarak aynı saldırıyla defalarca yüzleşiyorum. Saldırıyla durdurmadığında ablukayla durdurmaya çalışıyor. İnsanlar, Bakırköy Belediyesinin önündeki işçiler, Migros’lu işçiler, fabrikadan çıkan işçiler, hakkını arayan kadınlar aynı soruyu soruyor: “Polis, kimin polisi?”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Bu polis İçişleri Bakanlığının polisi ve bir tane görevi var; hak arama eylemlerini engellemek, hak arama eyleminin karşısına çıkmak, zorbalığın yanında durmak, patronun yanında durmak, işçiyi, köylüyü, kadını, öğrenciyi ezmek; sadece bu görevle hareket ediyor. Bu yüzden de alabildiğine hoyrat davranıyor. Ben her çıktığımda “Bu cesareti nereden alıyorsunuz?” sorusunu soruyorum ve İçişleri Bakanınızı dinlediğimde görüyorum, bu cesareti İçişleri Bakanından alıyorlar. Ben buradan onlara sesleniyorum: Krala yaslanan düşer, Soylu’ya yaslanan kaybeder; siz de kaybedeceksiniz, siz de biteceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, Sayın Grup Başkan Vekili, reise söyleyin, bu arkadaş milletvekili yapsın ki susmayı öğrensins; aksi takdirde susmuyorsun. (HDP sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sana soracağız, sana!

BAŞKAN – Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz aldım, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde konuşması hem çok kolay hem çok zor hem de çok acı bir Bakanlık İçişleri Bakanlığı. Kolay çünkü ürettiği haksızlıkları, hukuksuzlukları, yolsuzlukları, suçları sıralarsanız sabaha kadar bitiremezsiniz. Hatta çıkıp YouTube’da program yapsanız 50 milyon insan sizi izleyebilir. Yalnız “Birkaç hukuksuzluğu anlatayım.” dersiniz saatlerce konuşabilirsiniz. Ama üzerinde konuşmak bir o kadar da acı ve zor çünkü Bakanlığın yarattığı mağdurların acılarını aktarabilmek, yaşadıkları acıları duyumsayabilmek hiç kolay değil ve gerçekten çok zor. Tamamından İçişleri Bakanlığının ve emrindeki kolluğun sorumlu olduğu ne sınır boylarında -nasıl oluyorsa- jandarmanın durmadan seken kurşunlarıyla Derecik’te katledilen 14 yaşındaki Vedat Ekinci’nin ne kaybolan hayvanlarını ararken vurulan Şahap Şendol ve Celal Ekinci’nin ne 16 yaşında Derecik’te asker kurşunuyla katledilen Özcan Erbaş’ın acılarını aktarabiliriz ne de gözaltında yaşamını yitirenlerin acılarını. Ne zırlı araçların Diyarbakır’da

ezerek yaşamına son verdiği 85 yaşındaki Mehmet Tektekin'in ne de bir yıl sonra 6 yaşındaki torununun ölerək kalanlara bıraktığı acıyı ne İdil'de zırlı aracın katlettiği 7 yaşındaki Mihraç Miroğlu'nun ne Silopi'de evlerinde uyurken zırlı aracın çarptığı evde 7 yaşındaki Muhammet ve 6 yaşındaki Furkan kardeşlerin acılarını aktarabiliriz. Ne de helikopterden atılarak işkence edilen Osman Şiban ve Servet Turgut'un acılarını ne cezaevi kapılarında yerde sürüklenen, dipçiklenen anaların acılarını aktarabiliriz. Ne de koruma istediği hâlde korunmayarak her gün, her gün, her gün katledilen kadınların acılarını ne Diyarbakır'da bir "Nevroz" günü katledilen Kemal Kurkut'un ne polis kurşunuyla Adana'da katledilen Suriyeli Ali el Hamdan'ın ne Diyarbakır Sümer Park'ta otururken polis kurşunuyla katledilen Recep Hantaş'ın acılarını aktarabiliriz. Ne de "Dur!" ihtarına uymadığı için AKP'nin devriiktidarında, son on üç yılda katledilen 403 kişinin anılarını ve ne de İçişleri Bakanlığının emrindeki polis gözetiminde tehditle Yunanistan sınırına taşınan, yaşamını yitiren göçmenlerin acılarını anlatabiliriz. Gerçekten en acısı da şu: Bu acıların neredeyse tamamını yaşatan kurumun başındaki kişinin, İçişleri Bakanının sanki bunlar bizim ülkemizde yaşanmamış, sanki İçişleri Bakanlığının hiçbir sorumluluğu yokmuş, sanki Kore'de, Zambiya'da, Danimarka'da yaşanmış gibi her sorulduğunda çıkıp bunlara cevap vermek yerine -ki zaten vereceği cevap yok- hamaset yapması. Tıpkı geçenlerde televizyona çıkan genç gibi. Bu genç defalarca askerden kaçmıştır ama olsun; o, büyük bir vatanseverdir, zaten para için de çalışmamaktadır; yaptığı işi vatan için, bayrak için, ezan için, ülke için yapmaktadır; ne olmuş birkaç kez askerden kaçmışsa. (HDP sıralarından alkışlar) Ama kimse yemiyor, kimse yutmuyor ne o gencin yaptığı ne de İçişleri Bakanlığının yaptığı hamaseti.

Uzunca bir süredir Sayın Bakan o kadar çok suçla anıldı ki artık sokaktaki vatandaş bile "suç işleri bakanı" diyor. Emin olun, bu demagoji değil. On dakikalık sürede ne kadarı anlatılabilirse o kadarını anlatmaya çalışayım ama önce başka bir şey anlatmak isterim. Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunda yoksullukla nasıl mücadele ettiklerini anlatıyordu ve diyordu ki "Biz televizyonlarda hep 'Nerede bu devlet?' sözlerini duyardık, Allah'a hamdolsun, Cumhurbaşkanımızın riyasetinde Türkiye'de 'Nerede bu devlet?' dedirttik, 'Allah devletimizden razı olsun.' dedirttik." Böyle dediniz değil mi Sayın Bakan?

Geçenlerde bir video izledim, çoğunuz izlemiştir. 60'lı yaşlarda bir adam evinin önünde, yanında eşi, bir televizyon kanalının uzattığı mikrofona konuşuyor ve diyor ki "Fırından bayat, kuru ekmeğim istedim, 'Kuru ekmeği tavuklara götüreceğim.' diye yalan söyledim, eşimle beraber oturduk, o ekmeği yedik." Evet, ülkemizde vatandaş kuru ekmeğe muhtaç edilmiş, Sayın Bakan "riyaset" diyor, "Allah devletimizden razı olsun." dedirttik." diyor, öyle mi?

Gelelim suç işlerine. Çok açık söyleyeyim, bu kürsüden bir suç örgütü liderinin iddialarını dile getirmeyeceğim çünkü bu iddiaların hangi bilgi ve belgelere dayandığını bilmiyorum. Sadece bir hukukçu olarak şunu söyleyeyim: Bir iddiada eğer olay, kişi, yer, zaman gibi unsurlar varsa, bunlar veya bunların aksi kanıtlanabiliyorsa bunlar araştırılır. Bunlar idari olarak da araştırılır, bunlar adli olarak da soruşturulur isterse isimsiz imzasız bir mektupla gönderilmiş olsun.

Bakın, bu iddiaların yüzde 1'i sokaktaki vatandaşa yöneltilseydi, emin olun ona gün yüzü göstermezlerdi, Sayın Bakan hakkında bir tane mi soruşturma açılmaz. Yalnızca devletin görevlendirdiği uçakla kazandığı milleri kullandığı için Almanya Cumhurbaşkanı istifa etti ama Sayın Bakan ne yapıyor bu dehşet suçlamalara karşı? Hiçbir şey.

Kürtçede çok yaygın bir dua var, tekerleme gibidir, herkes farklı şekilde söyler, şöyledir: "..."(x)

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, beni kesmek zorunda bırakmayın lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bir deyimde de mi tahammül edemeyeceksiniz Sayın Başkan ya? (HDP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Ederim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bir deyimde de mi tahammül edemeyeceksiniz?

BAŞKAN – Bunun tahammülle alakası yok, bunun İç Tüzük’e aykırılıkla alakası var.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yazıklar olsun ya!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Anlamı aynen şöyle: Allah adamı şaşırtmasın, şaşırtırsa süründürmesin, süründürürse çektirmesin, çektirirse perişan etmesin, perişan ederse rezil etmesin. (HDP sıralarından alkışlar) Evet, Sayın Bakan, Allah insanı şaşırtmasın.

Suç örgütü liderinin söylediği iddialar soruşturulmalı ama bunlar iddiadan ibaret. Sayın Bakanın doğrudan gözümüzün içine baka baka işlediği suçlar var, birkaç tane örnek vereceğim, çoğunu biliyorsunuz. Bakın, göreviyle ilgili hiçbir soruşturma olmadığı hâlde 19 Ağustos 2019’dan başlayarak Anayasa’nın 127’nci maddesine aykırı biçimde 48 belediyemize kayyum atayan İçişleri Bakanı açıkça Anayasa’yı çiğnemiş, suç işlemiştir. Değil konuşmalarımız nedeniyle, içeriğine itiraz etmeden Genel Başkanımızı dinlediğimiz için hazırlanan ve Meclise gönderilen fezlekeler var. Anayasa’ya göre açıkça suç işleyen İçişleri Bakanı hakkında soruşturma başlatacak bir savcı yok mu? Bakın, İçişleri Bakanı “Suç örgütü liderinden 10 bin dolar maaş alan kişiyi biliyorum, savcıya bildireceğim.” dedi. Ne zaman? Haziran 2021’de. Türk Ceza Kanunu’nun 279’uncu maddesine göre, kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle ilgili olarak öğrenip de yetkili makama bildirmeyenler altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır, adli kolluk görevlileri tarafından işlenirse ceza yüzde 50 oranında artırılır. Ya kolluğun başındaki kişi bu suçu işlerse? O zaman hiçbir şey yok. Eş Genel Başkanımızı sessizce dinlediğimiz için hakkımızda fezleke düzenleyen cumhuriyet savcılarını, televizyonda 84 milyon yurttaşın gözünün içine baka baka altı aydır bildiği suçu bildirmeyen İçişleri Bakanı hakkında soruşturma başlatmayacak mısınız?

Bakın, yine İçişleri Bakanı konuşuyor, konu genel güvenlik ve uyuşturucuyla mücadele, tarih Ocak 2018 şöyle diyor: “Bir uyuşturucu satıcısını gördükleri zaman, beni ne kadar kınarlarsa kınasınlar, ne kadar eleştirirlerse eleştirsinler, o uyuşturucu satıcısının ayağını kırmayan polis görevini yapmamış demektir. Görevini yerine getiren suçu bana atsin, suçu neyse -beş yıl, on yıl, yirmi yıl- ben yatarım.” İçişleri Bakanı. Yine İçişleri Bakanı konuşuyor, yıl 2021, değişen hiçbir şey yok, “Mahkeme kararı olmadan metruk binaları yıkamıyoruz.” diyen muhtarlar diyor ki: “Siz yıkın, mahkeme kararı sonra gelsin.” Türk Ceza Kanunu’nun “Suç işlemeye tahrik” başlıklı 214’üncü maddesi aynen şöyle: “Suç işlemek için alenen tahrikte bulunan kişi, altı aydan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Ey Eş Genel Başkanımızı itiraz etmeden dinlediğimiz için hakkımızda soruşturma başlatan, fezleke düzenleyen cumhuriyet savcılarını, suç işlemeye alenen tahrik eden İçişleri Bakanı hakkında bir soruşturma başlatmayacak mısınız? Vatandaşa yasak olan her fiil İçişleri Bakanına serbest; Anayasa’yı yok sayabilir, mahkeme kararlarını uygulamayabilir, uygulamamayı teşvik edebilir, görevi gereği öğrendiği suçu bildirmeyebilir, suç işlemeye alenen tahrik edebilir ve hakkında hiçbir soruşturma başlatılamaz. Sonra da İçişleri Bakanı çıkıp “Akşam, bekleyin, size hamasetle nutuk atacağım.” diyecek öyle mi?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından “Ee?” sesleri, alkışlar)

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Anayasa'mızın 3'üncü maddesine göre devletin resmî dilinin Türkçe olduğuna, bu nedenle, kural olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Türkçe dışında bir dil kullanılmasının ve bu tür konuşmaların milletvekilleri veya vatandaşlar tarafından anlaşılmasının mümkün olmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Anayasa'mızın 3'üncü maddesine göre, devletin resmî dili Türkçedir. Bu nedenle, kural olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Türkçe dışında bir dil kullanılması mümkün değildir. (HDP sıralarından “Ee?” sesleri, gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bu tekçilik!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – 20 milyonun konuştuğu dilden bahsediyoruz.

BAŞKAN – Ancak buna rağmen, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda zaman zaman Türkçe dışında dillerde kelime veya özel isimlerin kullanıldığı görülmektedir. Bu kelime ve özel isimler konuşma kapsamında değerlendirilmediğinden aynen tutanağa geçirilmektedir ancak kelime veya ibare dışında konuşma yapılması hâlinde, bu konuşmaların, Anayasa gereği yapılması mümkün olmadığından, tutanağa eklenmesi de mümkün olmamaktadır.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Önce siz Anayasa'ya uyun.

BAŞKAN – Bu tür konuşmaların Anayasa'ya aykırılık oluşturmasının yanında, milletvekilleri veya bizi izleyen vatandaşlar tarafından da anlaşılması mümkün değildir. Sayın milletvekillerinden bu konuda gereken hassasiyeti göstermelerini diliyorum.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – 20 milyon biliyor, 20 milyon biliyor! Seçim gelince o 20 milyondan oy istiyorsunuz, her seçimde 20 milyondan oy istiyorsunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Açıkça anlamını da söyledi Başkan.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Tercüman getirin Başkan, tercüman getirin.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye bir şey söyleyeceğim. Her deyim, her atasözü kendi dilinde güzeldir; dolayısıyla bir deyim, bir dua en güzel ait olduğu dilde söylenir. Ben, buradan bir duayı, bir tekerlemeyi Kürtçe söyledim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Eğer gerçekten bunun üzerine böyle bir açıklama yapıyorsanız vay hâlinize!

BAŞKAN – Biz de anlayabilseydik çok iyi olurdu.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Anlamını söyledi; anladın, anladın. Böyle şey mi olur? Kürtçesini çevirdi, Türkçesini söyledi sonra.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Seçim çalışmanızı yaparsınız Kürtçe ama.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – TRT Kurdî var ya, TRT Kurdî, devletin kanalı!

BAŞKAN – Yok demiyorum, var.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın Filiz Kerestecioğlu, buyurun lütfen. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bütçeleri görüşülüyor.

Gün boyu herkese parmak sallayıp herkesi geren, sonra da mutlulukla gülümseyen, gerçekten enteresan bir kişilikle karşı karşıyayız. (HDP sıralarından gülüşmeler, alkışlar)

Şimdi, ben Sanayi Bakanından bir ricada bulunacağım çünkü “uzay vatan” diye bir kelime de kullanıldı; sanıyorum orada da bir parselleme durumu var ve Ay’a sert iniş yapılacakmış. Lütfen, gerçekten, yanınızdaki zata da götürün. (HDP sıralarından gülüşmeler, alkışlar) Hava değişimi iyi gelir diyorum çünkü burada bu kadar parmak sallayacak bir durum yok.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Seviyeniz altta, daha aşağımız yok!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz bırakmayız; yargılayacağız biz onu, bırakmayız.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bakanlığa gelmiş birisinin artık insanların eleştirilerine, sözlerine tahammül edecek bir olgunluğa sahip olması lazım; e, böyle değilse de o zaman Bakan olmaması lazım.

Kendilerini ülkenin ve devlet kurumlarının sahibi sanan bir iktidar ve Cumhurbaşkanıyla karşı karşıyayız.

Şimdi, Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanına randevu vermeyen ve kapılarını kapatan TÜİK hakkında diyor ki: “İstatistik Kurumu Başkanımız bunlara -bunlara- randevu vermiyor. Randevu vermeyince bu -bu- küplere biniyor. Bu devletin kurumlarının sana veya avanene -sana veya avanene- hesap verme sorumluluğu yoktur.” İşte, biz de bu modelin diğer modelini görüyoruz burada gerçekten. (HDP sıralarından alkışlar) Çünkü aynı kişi, bu konuşma yapılırken sürekli olarak kafasını sallayarak onaylıyor orada.

Evet, valiler randevu vermesin, Emniyet müdürleri randevu vermesin, devlet kurumları randevu vermesin; denetlenmeyin, hiçbir şeyden sorumluluk almayın ve konforla yönetmeye devam edin. İşte, biz buna demokrasi değil, diktatörlük diyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

Başka neler oluyor bu düzende, bakalım. En can yakıcı olaylardan biri, Şenyaşar ailesi. 2018’de Urfa Suruç’ta AKP Vekili İbrahim Halil Yıldız’ın seçim çalışmaları sırasında sırf “Bizden size oy çıkmaz.” dedikleri için, sırf demokratik tepkilerini gösterdikleri için AKP’li vekilin kardeşi ve yakınları tarafından kendi dükkânlarında linç edilen, katledilen Şenyaşarlar. Hastanede bile üzerlerine silah şarjörleri boşaltılmış, bıçaklanmış Şenyaşarlar. Sağlıkçılar bile tehdit edilmiş, can güvenliği yok ama aynı zamanda ortada kolluk kuvvetleri de yok. Olan bitene göz yumulmuş, hemen ne demiş buradaki zat? “Terör” demiş. Olay “AK PARTİ’lilere PKK saldırısı” diye duyurulmuş. Ama yıllar sonra da olsa AKP Urfa Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbbaba’nın da çıkıp anlattığı gibi, meselenin terörle yakından uzaktan ilgisi yokmuş. Ölenlerden 3’ü, bizzat AK PARTİ’yi destekleyen grup tarafından katledilmiş insanlar. “Bize bir şey olmaz.” güvencesiyle AKP milletvekili destekli çetenin onlarca kamu görevlisinin önünde yaptığı katliam ortadayken ne hastanede yaşananlar hakkında herhangi bir iddianame hazırlandı ne de üç buçuk yıl geçmiş olmasına rağmen alınan tek bir ifade var değerli arkadaşlar. Ama evet, alınan bir ifade var; eşini ve 2 çocuğunu kaybeden, iki yüz yetmiş beş gündür adalet nöbeti tutan Emine Şenyaşar, kamu görevlisine hakareten 10’uncu kez ifadeye çağrılıyor, tam 10’uncu kez! Ne İçişleri ama ne İçişleri! Ne adalet ama ne adalet gerçekten! (HDP sıralarından alkışlar)

Evet, öyle bir bölünet politikasıyla karşı karşıyayız ki aslında kendisi kayıpların bulunmasından sorumlu olan Bakanlık kayıplarını arayan Cumartesi Annelerini yedi yüz hafta sonra yerinden etti. (HDP sıralarından alkışlar) Evet, siz o meydanı boşaltınca bu anneler, o kayıplar yok mu oluyor zannediyorsunuz? Hayır, dimdik, onurla ayakta duruyorlar.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Diyarbakır Annelerinden niye bahsetmiyorsunuz?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Evet, geliyorum, ona geliyorum, ona geliyorum.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Hatta suçladınız onları.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Ve sonra ne yapıyor bu Bakan? Ne yapıyor biliyor musunuz? Yine yakınlarını kendisinin bulmaktan sorumlu olduğu Diyarbakır Annelerini karşımıza çıkarıyor.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – HDP il binasının önünde bekleyen Diyarbakır Anneleri.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Siz orada ne yapıyorsunuz? Kalkın oradan, Gülistan Doku’yu da biz bulalım, Hürmüz Diril’i de biz bulalım, Yusuf Bilge Tunç’u da biz bulalım, bütün kayıpları biz bulalım. Siz niye İçişleri Bakanısınız? Ne yapıyorsunuz bizim partimizin önünde? (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Niye? İşinize gelmiyor değil mi? Demokrasi mi? İnsan hakları mı?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Evet, yine bir başka bolyönet politikası. Her toplumsal olayda, her protestoda düşman belletilen...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Çocuk hakları mı? Hadi!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hatibi dinleyelim! Hatibi dinleyelim!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Kim dedi onu?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Hiç aldırmaym arkadaşlar, ben burada her şeyi göğüslerim.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Öyle mi! Deminden beri siz bağıırırken hatip değildi oradaki konuşan değil mi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Biz halkımızın iradesiyle buraya geldik, her şeyi göğüsleriz, hiç öyle aldırmaym.

Bugüne kadar her protestoda, ister işsizliğe karşı olsun ister kadın cinayetlerine karşı olsun ister emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili olsun ister sağlık çalışanlarının hakları için olsun ister KHK zulmüne karşı olsun, herkes polis tarafından saldırıya uğradı.

Bugüne kadar, hiçbir yurttaş, polisin onların güvenliğini aldığı şekilde, barışçıl protesto hakkını kullanamadı. Evet, daha dün Aydın'da gençlere şiddet uygulayıp "Seni öldürürüm, gebereceksin!" deme cesaretini nereden buldu o bekçi ve polisler? Sizden buldular, çok açık. Bakın, burada, il yöneticisi arkadaşımızı ters kelepçeleleyenler kimden buldular cesareti? Sizden buldular, sizden buldular.

Tabii, işin bir başka boyutu da var. Evet, bir yandan 2007-2020 yılları arasında, polisin silah ve orantısız güç kullanımıyla 92'si çocuk 404 kişi, en son olarak Kadıköy'ün ortasında öldürülen set işçisi Çetin Kaya, panzerler altında ezilen çocuklar ve cezasızlıkla malul nice olay varken, diğer yandan, aynı kurşunlarla maalesef polisler kendi hayatlarına da son veriyorlar. Son bir yılda 100 polis, son on günde 10'dan fazla polis intihar etti çünkü onlar da bu öfkeli hayata, çalışma koşullarına ve yoksulluğa dayanamıyorlar.

Onlar bir bir ölürken başka bazı meslektaşları ne yapıyor bakalım. Daha önce İstanbul Emniyeti Organize Suçlarla Mücadele biriminde çalışan bir Emniyet görevlisi ve birkaç meslektaşı, belli ki görev başındayken edindikleri deneyimi hem 30'a yakın meslektaşlarını hem de yurttaşları dolandırmak için kullanmışlar; bir olup saadet zinciri kurmuş, 50 milyon liralık vurgun yapmışlar. Soruşturma başlatılmış bakalım, ama yurttaşlar mağdur olduktan sonra. Yapmanız gereken şey, öncesinde denetim -öncesinde- ve polislere, aynı böyle gülüşten, bakıştan bile nem kapan kendiniz gibi ona buna efelenmeyi değil insan haklarını öğretmek, insan haklarını; yapmanız gereken bu.

Gelelim kayyumlara. Mardin'de ya da Cizre'de olduğu gibi, gelen her kayyumla bir taş köprü yeniden inşa ediliyor. 73 milyon lira harcanyor ama köprü hiç tamamlanmıyor ve yine kayyumlarınız halkı dolandırıyor. Ben artık bu sorumsuz iktidara ve onun Bakanına değil, size bir şeyler söylemek istiyorum sevgili halkımız. Bu çalınan paralar sizin paralarınızdır, sizin paralarınız; sahip çıkın o paralarınıza, sizin paralarınıza sahip çıkın, cebinizden çalınanlara. (HDP sıralarından alkışlar)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Tabii, hendeğe gömülen paraları unuttunuz, hendeğe gömülen paraları unuttunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bakın, bugün sizden, yastık altından, oradan buradan paralarınızı istemişler gene az önce; sahip çıkın paralarınıza.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Kandil’e giden paraları da unuttunuz herhâlde? Onları da söyleyin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Gerçekten, bu düzen soygun düzeni.

Evet, kadınlar... Kadınlar sadece çoğu yakınları olan erkekler tarafından öldürülüyor...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Doğru, kadınlar dağda tecavüze uğruyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – ...aynı zamanda kamu görevlileri sorumluluklarını yerine getirmediği için de öldürülüyor. Biz İstanbul Sözleşmesi’ni savunurken en fazla neden savunduk biliyor musunuz? Bütün kurumlara denetim mekanizması getirdiği için ve işte, sizin asıl kaçtığınız şey bu denetim mekanizmasıydı.

Evet, Bütçe Komisyonu görüşmelerinde de ifade etmiştik “KADES uygulamasında dil seçeneklerinde Arapçanın, İngilizcenin, Fransızcanın, Farsçanın, Rusçanın olup da Kürtçenin olmaması bu ülkedeki milyonlarca Kürt kadını yok saymaktır.” diye. Bir vekiliniz bunu söylediğim için “Acaba kendisi de bir kelime Kürtçe biliyor mu?” demiş arkamdan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlayabilir miyim.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Evet, bu ülkede yaşayan bütün halkların dillerini öğrenmek ve bağlarını güçlendirmek gerçekten en önemli unsurlardan biri. Öfke ve ötekileştirmeyle hiçbir yere varılamayacağımız hepimiz gayet iyi biliyoruz. Bu nedenle ben de size ve o vekile kendi çabamla Kürtçe kursundan aldığım sertifikamı da göstererek sizleri selamlamak istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

NECİP NASIR (İzmir) - Onu biz temin ettik.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – “...”(x) Yani gelin, barış içinde birlikte yaşayalım, barış içinde.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

NECİP NASIR (İzmir) - O belgeyi almanı sağlayan AK PARTİ, Recep Tayyip Erdoğan! O belgeyi beş sene, on sene önce alamazdın!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) - Kürdistan’dan mı aldınız o belgeyi, merak ettim!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neden rahatsız oldunuz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Hani bin yıllık kardeşlerinizdi, bin yıllık kardeşlerinizin diliydi?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Rahatsız olunacak bir şey yok burada!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Konuşalım.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Rahatsız olunacak bir şey yok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niye dalga geçiyorsunuz? İngilizce öğrendiğinizde iyi bir şey, diğeri iyi değil mi?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Dil öğrenmekte rahatsız olunacak bir şey yok.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kendi aranızda konuşmayın lütfen.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına son konuşmacı Sayın Hasan Özgüneş.

Sayın Özgüneş, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yani isterim ki aklıselimle her şeyi tartışalım, ne söylediğimizi anlayalım. Kabul ederiz etmeyiz, o ayrı bir şey.

Göç İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde konuşuyorum. İçişleri Komisyonunda olduğum için de bazı konuları dile getirmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, biz burada... Kürtçede bir deyim var: “Değirmen gitmiş, çak çakla uğraşiyor.” Şimdi, bu rejim devenin kamburları kadar eğri büğrü, onun dudaklarıyla uğraşmakla deveyi düzeltemeyiz. (HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bakınız, Millî Savunma Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının bütçesini söylüyorum: Yaklaşık 198 milyar değerli arkadaşlar. Peki, diğer bakanlıklara baktım; 8 Bakanlık artı Cumhurbaşkanlığı bu 2 Bakanlıktan daha az ve artısı 34 milyar daha fazla bu 2 Bakanlığın.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Az bile.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hangisi? Say.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Saymayacağım; listede var, git bak.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Say, say.

BAŞKAN – Arkadaşlar, rica ediyorum, lütfen...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Bu ne demektir? Değerli arkadaşlar, bu, şu demektir: Savaş, kavga; dışarıda savaş, içeride savaş, Komisyonunda savaş... Çünkü Bakan Bey’i gördük biz, Bakan Bey’i gördük, Komisyonunda “Sen güldün.” diye provoke etti, gün boyu kavga vardı. Bugün, gün boyu, hem ağladı hem güldü. Ben öneriyorum, bir psikoloğa gitsin. (HDP sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Hadi oradan ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen git, sen!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ikincisi, Deniz Poyraz, polislerin gözünün önünde -İzmir binasının hemen yanında 7-8 polis var, her gün var- şehit edildi. O canı on sekiz saat gözaltında kaldı. Peki, ilişkileri araştırıldı mı? Hayır. 27 kez Emniyeti aramış. Avukatlar diyor ki: “Bu tutanakları bize verin.” Emniyet diyor: “Bizde yok.” Soylu Bey’e soruyoruz: Siz hangi ilişkiyi açığa çıkardınız? Bu canı kimin elemanı? Siz demokratik bir devlet misiniz yoksa her gün söylediğiniz gibi, bir çadır devleti misiniz? İşte bu işlemler bir çadır devletinin işidir, siz oraya getirdiniz.

Şimdi, Servet Turgut ve Osman Şiban, askerler tarafından gözaltına alındı, köylülerin gözü önünde helikopterden atıldı, Servet Turgut yaşamını yitirdi. Bakan Bey’e sorduk: “Ne oluyor?” Bize ne ifade verdi? “Efendim, PKK’nin milisiydi, onun için öldürülmesinde bir mahzur yok.” diyebilecek bir noktaya geldi.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yalan!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Bizim gözümüzün içine baka baka Komisyonunda söyledi. Yalan sizin işiniz, yalan sizin işiniz ve şimdi söyleyeceğim size kimin yalan söylediğini. (HDP sıralarından alkışlar)

Partimizin Gençlik Meclisinde -yine Soylu Bey’e sorduk- İstanbul’da açıklama yaptım, o gençlerle görüştim. Kimlerdi? İstanbul Gençlik Meclisi üyeleri Musa Taştan, Cihan Çitgez, Lider Polat. Bunlar

polis tarafından kaçırılıyorlar, bunlara işkence ediliyor, ormana götürülüyorlar, gecenin karanlığında caddeye bırakılıyorlar. Soylu'ya yine soruyorum: Bunlar hakkında ne yaptınız? Yapmadıysanız çadır devletinin başındasınız siz. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Fethi Sekin'i kim şehit etti?

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, Türkiye Cumhuriyeti devletine “çadır devleti” diyemez, müdahale etmeniz lazım.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Bir de burada kalkıp antiemperyalistlik, antisömürgecilik teranelerini okuyorsunuz. Ben size bir şey söyleyeyim: 2004'te Yahudi Cesaret Madalyası'nı HDP, CHP mi aldı, sizin reisiniz mi aldı? Reisiniz aldı Yahudi Cesaret Madalyası'nı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, tamamlayın sözlerinizi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Fethi Sekin'i kim şehit etti?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – İkincisi, Orta Doğu Projesi'nin Eş Başkanı, İkinci Başkan kimdi? Sizin reisiniz. Peki, Orta Doğu'da emperyalistler ne istiyorlar? Mezhep savaşları, devletleri küçültmek, halkları birbirine düşürmek, talan etmek, faizle yeniden ülkelerini kurmak. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK o!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Siz hem Yahudi Cesaret Madalyası'nı alacaksınız hem Başkan olacaksınız, sonra bize kalkıp “bölücü” diyeceksiniz; gerçek bölücü sizsiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bölücü PKK, YPG!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – AKP kandırma ve kandırılma partisidir; yalan partisi, talan partisi! Tarihin çöplüğüne, karanlık sayfalarına sizi göndereceğiz. Demokratik ulus temelinde, halkların birliğini savunacağız, sağlayacağız, inanç birliğini sağlayacağız, kadın erkek eşitliğini sağlayacağız, hukukun üstünlüğünü... Yalana dolana ihtiyaç yok. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Çöplüğe layık olan sizsiniz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Adilik yapma, adisin adi! Haysiyetsizsin sen, hadsiz! Doğru konuş, terbiyesiz adam! Lağım çukuru gibi ağzın be, terbiyesiz!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Yalan ve dolan partisisiniz. (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terör partisi olmaktan iyidir.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bütçe hakkında konuş, her şeye karışma, terbiyesizsin, konuşma adı adam.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Otur yerine, otur!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ağzından çıkanı kulağın duysun. İnsanda biraz haysiyet, şeref olur ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, şahıslar adına ilk söz Sayın Tülay Kaynarca'nın.

Buyurun Sayın Kaynarca. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugünkü bütçe görüşmeleri üzerine şahsım adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Millî iradenin tecelligâhı Gazi Meclisimizde Hükümetimizin 20’nci bütçesini sunmanın onurunu yaşıyoruz. Covid-19 salgınına rağmen sanayi üretimindeki artıştan iş gücüne katılıma, büyüme oranlarından ihracat rekorlarına kadar pek çok gösterge, Türkiye’nin yoluna güçlenerek devam ettiğini gösteriyor. Millî Teknoloji Hamlesi, Yeşil Kalkınma Devrimi, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamleleri güçlenen, kalkınan, büyüyen Türkiye vizyonunu ortaya koyuyor.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, uğultu var, konuşmacıyı dinleyemiyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, açtık sesini sonuna kadar.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Son on yılda 170 ayrı ülkeye 228 farklı savunma sanayisi ürünü ihraç ettik. En önemlisi, yüzde 80’e varan yerli ve millî oranıyla savunma sanayimizin dışa bağımlılığını azalttık. Servo motorlar dâhil, artık birçok ürün yerli ve millî. Hem sanayide girdiler yerleşiyor hem de geleceğin teknolojilerini geliştiriyoruz. Lütfen, dikkat ediniz, bu programlarla 50 milyar dolarlık cari açığın kaynağı olan 919 kritik ürün ve teknoloji ülkemizde üretilecek ve...

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, çok uğultu var, lütfen, konuşmacıyı duyamıyorum, hatibi.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) –... bu stratejik ürünlerden biri seçim bölgem Silivri’deki kan plazma merkezi. Ben, Değerli Mustafa Varank Bakanımıza ve çok değerli çalışma arkadaşlarına şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, diğer önemli adımımız, yine, 85 milyonu heyecanlandıran Türkiye’nin Otomobili Projesi. Bugüne dek 2,5 milyarlık yatırım yapıldı ve emin adımlarla da yol alınıyor. İlk araç 2022’nin sonunda seri üretim bandından inmiş olacak inşallah. Aslında çok başlık var; TÜRKSAT 5A uydumuzun uzaya fırlatılmasından Yeşil OSB Ulusal Çerçeve Planı’na, Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi’nden birçok çalışmaya kadar. Ve Sayın Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletlerde dünyaya duyurduğu, Paris İklim Anlaşması da yüce Meclisimizde onaylandı. Bütün bunlar bizim 2053 vizyonumuzun temel bileşenleri.

Değerli milletvekilleri, küresel marka olmaya aday başka bir başarı öyküsünden bahsedeceğim, TEKNOFEST. Nedir TEKNOFEST? Gençlerin ifadesiyle, ayakları yere basmayan bir festival; dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali. Bu yıl tam 36 farklı kategoride, 111 ülkeden 200 bini aşkın gencimiz var ve bu festival, genç mühendislerimizin başarı hikâyeleriyle dolu. Bütün bu gerçekler apaçık ortadayken sabahtan beri bunları görmeyen muhalefete ben diyorum ki: Gökyüzüne bir bakınız, TEKNOFEST’i, gençliğimizi, özgürlüğümüzü göreceksiniz; dosta güç, düşmana korku salan İHA’ları, SİHA’ları göreceksiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Göklerde dalgalanan Türk Bayrağı’nı göreceksiniz ve gökyüzüne bakın diyorum, istikbalimizi göreceksiniz çünkü istikbal göklerde.

Değerli milletvekilleri, hiçbir başarı tesadüf değildir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde attığımız adımlarla, bu yıl yine, ikinci çeyrekte yüzde 21’lik büyüme oranıyla OECD ülkeleri arasında 2’nci olduk ve güçlü sanayi altyapımız bunda çok ciddi pay sahibi.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığımız tüm kadrolarıyla 84 milyonun huzuru ve güvenliği için özveriyle çalışıyor, Türkiye tarihinin en büyük terör ve uyuşturucu mücadelesini yapıyor; bu konuda uluslararası rakamlar da başarı oranını ortaya koyuyor. Biz devam edeceğiz. Dün Spor Bakanımız da söyledi, dedi ki: “Şırnak’ta artık tenis raketlerinin sesi var, Cudi’de artık gençlerimizin sevinç çığlıklarının sesi var.” O yüzden devam edeceğiz, Diyarbakır Annelerimiz için, gençliğimiz için

bu mücadeleye devam edeceğiz. Baronlara, uyuşturucu baronlarına nefes aldırılmamaya operasyonları sürdürerek devam edeceğiz. Zaten tüm terör örgütlerinin, PKK'nın, onların avanelerinin, siyasi uzantılarının, hepsinin bağırma sebebi de bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ben vazgeçmek yok diyorum, nefeslerini kesene kadar ve kökleri kuruyana kadar mücadeleimiz sürecektir diyorum. Terörle mücadelelerimiz, uyuşturucuyla mücadelelerimiz, terörizmin tüm unsurlarıyla mücadelelerimiz devam edecek. Kusura bakmayın ama Gazi Meclisin çatısı altında tezkereye “hayır” oyu verenlerin de bu mücadeleyi anlayamayacağını biliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Çünkü “hayır” demek, orada terör örgütünün tekrar yuvalanmasına izin vermek demek. Bu vesileyle, terörle mücadelede vatani için canını veren polislerimizi, askerlerimizi, Mehmetçik'imizi, tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum, ruhları şad olsun, mekânları cennet olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; inanıyorum ki bu bütçenin her bir kuruşu yeni dönemde de yeni başarı hikâyelerini yazmak için kullanılacak. 2022 yılı bütçemizin hayırlı olmasını dilerken, bu bütçe çalışmalarında emek veren Değerli Bakanlarımıza, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun Değerli Başkanı ve üyelerine, bütçe çalışmalarında görüş, öneri ve eleştirileriyle katkı sunan tüm siyasi partilerden vekillerimize teşekkür ediyor, hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum ve Grup Başkan Vekillerimizi hemen arkaya bekliyorum lütfen.

Kapanma Saati: 20.49

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

VII.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ

1.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin’in 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini Meclis dışında tekrarlamaması hususu ve bu ifadeleri nedeniyle kendisine İç Tüzük’ün 163’üncü maddesi uyarınca Meclisten geçici olarak 3 birleşim çıkarma cezası verilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Anayasa’mızın 83’üncü maddesi “Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisce başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.” diyor. Bu hükme göre, iki önceki oturumda Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin’in “...kürdistanla özgürlük şiarıyla iktidara geleceğiz.” ifadelerini Meclis dışında tekrarlamaması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Nusrettin Maçin’in iki önceki oturumda sarf etmiş olduğu sözler İç Tüzük’ün 161’inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan “Türkiye Cumhuriyetinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü esasında Anayasada düzenlenen idari yapısına aykırı tanımlamalar yapmak” hükmü kapsamında olduğundan Meclisten geçici olarak çıkarma cezası gerektirmektedir. Bu nedenle, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin’e İç Tüzük’ün 163’üncü maddesi uyarınca Meclisten geçici olarak 3 birleşim çıkarma cezası verilmesini teklif edeceğim. Sayın Maçin savunma yapabilir yahut başka bir milletvekili savunma hakkını kullanabilir.

Sayın Maçin savunma yapacak mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, önce oylamayı yaptıktan sonra savunmasını istememiz gerekiyor.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

Sayın Beştaş, bir savunma olacak mı...

Peki, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin’e İç Tüzük’ün 163’üncü maddesi uyarınca Meclisten geçici olarak 3 birleşim çıkarma cezası verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Maçin, lütfen Genel Kuruldan ayrılınız; bugün, yarın ve ondan sonraki gün bu ceza, disiplin cezası uygulanacak.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) *Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ğ) *TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)*

1) *Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

H) *TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)*

1) *Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

İ) *TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)*

1) *Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

İ) *İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)*

1) *İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

J) *EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)*

1) *Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

K) *JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)*

1) *Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

L) *SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)*

1) *Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

M) *GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)*

1) *Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

N) *AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)*

1) *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, yürütme adına yapılacak olan konuşmalar kısmına geldik.

İlk söz, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa Varank'ın.

Buyurun Sayın Varank. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Allah razı olsun, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımızın bütçe görüşmeleri için söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

2022 yılı bütçesinin ülkemiz için şimdiden hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmeleri vesilesiyle yüce Meclisimiz nezdinde geçtiğimiz yılın muhasebesini yapıyor, gelecek yıllara dair vizyonumuzu paylaşıyoruz. Her sene Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak bu kürsüye alınımız ak, başımız dik bir şekilde çıkıyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Hamdolsun, bu sene de öyle geldik. Bunu, kuru bir söylem olarak ifade etmiyorum; verilerle, somut örneklerle konuşmak üzere buradayım.

Öncelikle, neler başardığımızdan öte, bunları nasıl bir dönemde, hangi şartlar altında başardığımızın net bir şekilde anlaşılması gerekiyor. Dünya Covid-19 salgımından kaynaklanan olağanüstü sınamalarla karşı karşıya. Geçtiğimiz yıl küresel ekonomi, tedarik zincirindeki aksaklıklar, enerji ve ham madde fiyatlarındaki görülmemiş artışlar sebebiyle tarihin en ciddi küçülmelerinden birini yaşadı. Ülkeler on yıllardır karşılaşmadıkları enflasyon artışlarına karşı çözüm üretmekte zorlanıyorlar. Ekonomiler, işte böylesine öngörülemez bir atmosferde ayakta kalmaya, krizden kendilerini olabildiğince korumaya çalışıyor.

Saygıdeğer milletvekilleri, global ekonomiye tamamen entegre olmuş Türkiye'nin bu küresel buhrandan etkilenmemesi elbette mümkün değil ancak yakın tarihte maruz kaldığımız müdahaleler, gizli-açık ambargolar devletimizi de milletimizi de böyle sınamalara karşı güçlendirmiştir. Türkiye 2008 krizinde dünyadan pozitif yönde ayrışmayı nasıl başardıysa pandeminin zorlu iklimini de başarıyla atlatacak tecrübe ve yetkinliğe sahiptir. Yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde gösterdiğimiz büyüme performansları bunun en net göstergesidir. Üstelik bizi G20 ülkelerinden ayrıştıran bu büyüme oranlarını, öyle, birilerinin iddia ettiği gibi betonla, inşaatla ya da sıcak parayla elde etmedik. Büyümede en büyük pay, ikinci çeyrekte yüzde 40, üçüncü çeyrekte ise yüzde 10 büyüyen sanayi sektörünüdür. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Küreselde yatırımlar düşüyor, şirketler küçülüyor olsa da Türkiye’de cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir yatırım dönemini yaşıyoruz. Bakınız, sadece bu yılın ilk on ayında 9.441 teşvik belgesi düzenleyerek 184 milyar liralık yatırımın önünü açtık. Birileri ısrarla görmek istemese de üreterek büyüyen Türkiye hedefine millî ve güçlü sanayimizle kararlılıkla ilerliyoruz. Kürsüye çıkan muhalefet milletvekilleri öyle bir tablo çiziyorlar ki sanki Türkiye’de on dokuz yılda hiç fabrika açılmıyor, olanlar da kapanıyor. Biz her gün sahadayız; fabrikaların, teknoloji firmalarının, “start-up”ların içinde dolaşıyoruz.

Gelin, ben size gerçek tabloyu anlatayım: 2021 yılında Sanayi Sicil Bilgi Sistemi’ne kayıtlı işletme sayısı 160 bine ulaştı yani sadece bu yıl küçük sanayi esnafından büyük işletmelere kadar 15 bin yeni tesis Türkiye’de üretime başladı. 10 milyar liralık yatırımla 21 bin vatandaşımıza ekmek kapısı olan 18 şehirdeki 168 fabrikanın açılışına bizzat ben katıldım.

Evet, yılbaşından bu yana, dünyada grafeni seri üretebilen 10 ülkeden biri olmamızı sağlayan tesisi Ankara’da kim açtı? Biz açtık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Avrupa’nın en büyük düz cam üretim tesisini Ankara’da kim açtı? (AK PARTİ sıralarından “Biz açtık.” sesleri, alkışlar) Biz açtık. Türkiye’nin ilk ve tek sitrik asit fabrikasını Adana’da kim açtı? (AK PARTİ sıralarından “Biz açtık.” sesleri, alkışlar) Biz açtık. Avrupa’nın en büyük sığır jelatini üretim tesisini Bolu’da kim açtı? (AK PARTİ sıralarından “Biz açtık.” sesleri, alkışlar) Biz açtık. Avrupa’nın en büyük gipe iplik fabrikasını Tokat’ta kim açtı? (AK PARTİ sıralarından “Biz açtık.” sesleri, alkışlar) Biz açtık. Daha dört gün önce Güneydoğu Anadolu’nun en büyük sanayi yatırımlarından, ithal ettiğimiz çinkonun yaklaşık yarısını karşılayacak izabe tesisini Siirt’e kim kazandırdı? (AK PARTİ sıralarından “Biz.” sesleri, alkışlar) Biz kazandırdık, biz! AK PARTİ’nin sanayiye yaklaşımı, üretim vizyonu işte budur.

Peki, ana muhalefetin sanayiden anladığı nedir, biliyor musunuz? Ben size göstereyim...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sümerbank’ı kim sattı? SEK’i kim sattı?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Buyurun, CHP’li Dağca Belediyesinin yaptığı sanayi heykeli... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Madenleri kim sattı?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – TELEKOM’u da siz sattınız, TELEKOM’u!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, böyle heykeller yapmakla sanayiye destek olunmaz, hatta sanata da destek olunmaz. Sanata saygı, sanata destek nasıl olur, biliyor musunuz?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yetmedi, ASELSAN’ı da satacaksın değil mi?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – ASELSAN’ı da mı satacaksınız?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – ASELSAN’ı satacak mısın, onu söyle.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Son teknolojiyle donatılmış, dünyanın en modern kültür merkezlerinden biri olan AKM’yi her türlü engellemeye, yalana, iftiraya, yıldırma politikasına rağmen İstanbul’un göbeğine dikmekle olur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onu da kim yaptı? Recep Tayyip Erdoğan yaptı. Samimi iseniz, gerçekten sanatseverseniz, önce Atatürk Kültür Merkezi için Sayın Cumhurbaşkanımızı alkışlamanız lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – TELEKOM’u kim sattı?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, açtığımız tesislerin, artırdığımız kapasitenin ve kazandırdığımız yatırımların etkisiyle ihracatta büyük bir başarı yakaladık; on iki aylık ihracatımız 220 milyar doları aştı. Hamdolsun, salgın şokunun ardından istihdamda eşi benzeri görülmemiş gelişmelere şahitlik ediyoruz. Pandeminin başından bu yana, sanayide kayıtlı istihdam, SGK verilerine göre -bakın, anket demiyorum- yaklaşık 700 bin artarak 4 milyon 700 bine yükseldi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 700 bin istihdam artışı ne demek, biliyor musunuz? 56 ERDEMİR, 150 KARDEMİR, 20 Arçelik, 50 Ford Otosan fabrikası demek. Ya da sizin anlayacağımız şekilde söyleyeyim: Hani, işsizliği bitirmek için sizin çılgın bir projeniz vardı ya, muhtarların yanına özel kalem müdürü atamak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yapacağız, yapacağız.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) –Bakınız, Türkiye’de 50 bin civarında muhtar var. Hepsine bir özel kalem müdürü atarsanız 50 bin istihdam olur.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye, layık görmüyor musun muhtarlara?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – İşte, son bir buçuk yılda sanayi istihdamındaki artış, sizin bu sözüm ona vizyoner projenizden 14 kat daha fazla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – 15 milyon işsiz var ülkede, insan utanır biraz! İnsan utanır!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, duyamıyoruz Sayın Bakanı.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, üreterek büyüyen Türkiye’nin itici gücü şüphesiz etkin sanayi ve teknoloji ekosistemimizdir. Ülkemizi katma değerli ve yüksek teknoloji üretimde global bir üs hâline getirmek için Millî Teknoloji Hamlesi vizyonuyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gençler geleceğini dışarıda arıyor, gençler yurt dışına gidiyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 3 milyon 274 bin çocuğun yaşadığı evde bir tek çalışan yok. Ayıp, ayıp!

BAŞKAN – Arkadaşlar, hiçbir konuşmayı anlayamıyorum. Ne Sayın Bakanın söylediklerini anlıyorum ne sizin söylediklerinizi.

MURAT EMİR (Ankara) – Boş konuşuyor, anlamaya gerek yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan da bu kadar yalanı aynı anda söylüyor. Bu kadar yalan aynı anda söylenir mi?

BAŞKAN – Duyamıyorum.

Devam edin Sayın Bakanım.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Geçen seneden beri demokratik olgunlukta hiçbir gelişme olmamış. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu kadar yalan aynı anda söylenir mi? Vallahi bravo(!) Tebrik etmek lazım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Duyamıyoruz Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – İnsansız hava araçları teknolojisine tam zamanında yatırım yaparak nasıl lider ülkelerden biri olduysak, diğer tüm yükselen teknolojilerde de aynı başarıyı yakalayabiliriz.

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'yla gelecek nesillerin bizi hayırla yad edeceği çok önemli bir destek mekanizması başlattık. İthal ettiğimiz 919 kritik ürün ve teknolojinin ülkemizde geliştirilmesi için özel sektöre destek oluyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – TELEKOM'u Araplara kim peşkeş çekti? Bugün gazeteler kâğıt bulamıyor, SEKA'yı kim sattı? Buna cevap versin.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, birleşimden sonra görüşelim; şimdi hiçbir şey anlamıyorum söylediklerinizden.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Bu kapsamda, makine sektöründe başlattığımız desteklerle servo motorlar, CNC tezgâhlar gibi ithal edilen pek çok ürün, bugün artık yerli ve millî imkânlarla üretilebiliyor. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – FETÖ borsasıyla el koyduklarını da bir söyle, bilelim.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) –Şimdi, mobilite, dijitalleşme, sağlık ve kimya alanlarında aynı şekilde yerli üretimi artıracak, yıllık 50 milyar dolarlık ithalatın önüne geçeceğiz. Bu manada 85 milyonun gururu olan Türkiye'nin Otomobili Projesi son sürat devam ediyor. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Sadece elektrikli araç üretmekten çok daha fazlası olan bu projeye, otomotiv endüstrisinde yaşanan büyük dönüşümde yerimizi aldık. Batarya, şarj ve otonom araç teknolojilerinde mevcut kapasite ve yetkinliklerimizi geliştiriyoruz. Elektrikli araçların kalbi olan bataryaya yönelik dünya devi Farasis'le yapılan iş birliği sayesinde yakın zamanda Gemlik'te bir batarya fabrikasının temeli atılacak. (AK PARTİ sıralarından “Helal olsun.” sesleri) Ayrıca, Mecliste görüşülen kanunun yasalaşmasıyla birlikte şarj altyapılarını süratle ülkemize kazandıracğız.

Bakımız, geçen ay Meclis Sanayi Komisyonu üyelerini TOGG'un AR-GE merkezinin de bulunduğu Bilişim Vadisine davet ettik. Birlikte TOGG'u, Türkiye'nin AR-GE ve inovasyon üstünde yürütülen güzel projelerini ziyaret ettik. Buradan “Kürsüye çıkıp umut satıyorsunuz.” diyen CHP'li Kocaeli Milletvekili Sayın Tarhan da oradaydı, hatta TOGG'un direksiyonuna geçti, CEO'sundan bilgi aldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Vay, vay, vay!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Babanın malı mı, babanın malı mı? Adamın şoförlüğü var.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Ben, o gün, iktidar, muhalefet ayırmaksızın bu deneyimi yaşayan tüm vekillerimizin TOGG'a gururla baktıklarını gördüm ve mutlu oldum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ancak kameraların karşısına geçince işin değiştiğini de gördüm.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sendeki gibi, sen de kamerayı görünce duramıyorsun!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Neden değişiyor, biliyor musunuz? Mahalle baskısı yüzünden. Mahalle baskısı sebebiyle gerçekleri konuşamadığımızı biliyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen eski trollerin başısın, onu da unutmamak! Trol başısın sen.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Bir gün CHP'lilerin de bu kürsüye çıkıp özgür iradeleriyle konuşabilmelerini temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok komiksin.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Yine de milletvekillerimizin Bilişim Vadisinde geçirdiği bir gün bile Türkiye'nin AR-GE ve inovasyonda yakaladığı seviyeyi görmeleri için yeterli olmuştur diye düşünüyorum.

O günkü ziyaretten üç örneği sizlerle paylaşmak istiyorum. Bakınız, bu bir araç kamerası ama sıradan bir kamera değil, sürücünün yorgunluğunu görüntü işleme teknolojisiyle tespit ederek sürüş güvenliğini sağlayan bir yüksek teknoloji ürünü.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – On sene önce yaptılar.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – On sene önce yaptılar onu.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Bu kamerayı üreten firma KOSGEB'in desteğiyle 2 genç girişimci tarafından kuruldu, TÜBİTAK destekleriyle büyüdü. Şimdi, ürettikleri bu kamerayı TOGG kullanacak. Eğer TOGG'un fikrî mülkiyet hakları bize ait olmasaydı, Türk mühendislerinin geliştirdiği bu kamerayı böyle bir araca entegre edemedik, global markaların peşinden koşmak zorunda kaldık. TOGG'a "Otomotiv endüstrisini dönüştürecek proje." derken kastettiğimiz de bu. TOGG sayesinde, işte ürettiğimiz katma değer, işte millî teknoloji hamlesi. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Üstelik, Bilişim Vadisinde geliştirilen tek otomobil TOGG değil, bir Uzak Doğu ülkesinin millî otomobil projesi şu anda Bilişim Vadisindeki Türk mühendislerine emanet. O gün sayın vekillerimiz o aracı da gördüler, Sayın Tarhan o aracı da kullandı. (CHP sıralarından gürültüler)

Otomotiv endüstrisinde en katma değerli işlerden biri mühendisliktir. Evet, gururla söylüyorum, Türkiye artık otomotivde mühendislik ihraç eder hâle gelmiştir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bilişim Vadisindeki üçüncü projemiz AirCar Uçan Araba Projesi.

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Dolar kaç lira, dolar?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Biz diyoruz ki: Türkiye 5 kiloluk mini İHA'dan 5 tonluk Akıncı'ya nasıl ulaştıysa, insan ve kargo taşımacılığında da en modern uçan araçları geliştirebilir, bu alanda zirveye oynayabilir. Biz bunu söyleyince, en başta "Ce-Ha-Pe" temsilcileri uçan araba işine karşı çıkıyor, akli sıra bizimle dalga geçiyorlar; belli ki kendilerinden de haberleri yok. Bilişim Vadisindeki AirCar Uçan Araba Projesi'nin ortaklarından birisi kim, biliyor musunuz? CHP'nin hissedarı olduğu İş Bankası. (CHP sıralarından "Vay, vay, vay!" sesleri)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İş Bankası millî bir kurumdur...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Belki de Türkiye'nin ilk uçan arabası bu projeden çıkacak. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hissedar değil CHP.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – O yüzden, muhalefet ederken tutarlı olmak lazım. AK PARTİ'ye muhalefet edeyim derken vizyoner mühendislerimize, onların kabiliyetlerine, hayallerine kastetmemek lazım. (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan eskiden trollerin başıydı, hâlâ kurtulamamış ondan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Atatürk'ün hisselerine yatamadınız değil mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Eski troll başı hâlâ o açmazdan kurtulamamış. Artık Bakansın, Bakan!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sayın milletvekilleri, ülkemizi müreffeh yarınlara hazırlayan gözü yükseklerde gençlerimiz için yatırım yaptığımız bir diğer yüksek teknoloji alanı da uzay. Türkiye'yi uzay yarışına Millî Uzay Programı'mızla hazırlıyoruz. Türk mühendisler ve teknisyenlerin tasarladığı araçla aya sert iniş yapma hedefine yönelik çalışmalarımızı hızlandırdık. Uzayda ateşleyeceğimiz hibrit roket motorunun testlerini sürdürüyoruz.

Türkiye Uzay Ajansının asıl misyonu Millî Uzay Programı'ndaki projelerin koordinasyonunu sağlamaktır. Bu kapsamda, belirlediğimiz hedeflere yönelik çalışmalar 1,9 milyar liralık bütçeyle yatırım programına dâhil edildi.

Biraz önce HDP'li bir hatip, bakan arkadaşlarımızdan birisinin uzaya gitmesiyle ilgili bir ifade kullandı. Biz bakan arkadaşlarımıza dünyada ihtiyaç duyuyoruz ama çok meraklıysanız sizin ilkel görüşlerinizi uzay çöplüğüne yollayabiliriz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, “Vay, vay!” sesleri)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz de beraber gidebilirsiniz. Sen de beraber gidebilirsin, burada işe yaramıyorsunuz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, üretim üslerimiz olan sanayi bölgeleri, çevre dostu yapılarıyla Türkiye'nin ekonomisini büyültmeye devam ediyor. Her biri bulunduğu şehrin dinamosu olan OSB'lerde şu anda 60 binin üzerinde fabrika faaliyette. İşte, bu yüzden, sürdürülebilir ve yeşil kalkınmanın başlangıç noktası olarak OSB'leri görüyoruz. Sanayimizin başat aktörü OSB'lerin dönüşümünü gerçekleştirmek için Yeşil OSB Sertifikasyon Sistemi'ni devreye alıyoruz.

Sanayi yatırımlarında önemli bir boşluğu dolduran endüstri bölgelerinin sayısını da 24'e çıkardık. 25 bin kişinin istihdam edildiği bu bölgelerde sadece geçtiğimiz yıl 7,5 milyar dolarlık ihracat yapıldı.

Son dönemde önemli bir ihtiyacı karşılayan devasa sanayi siteleri inşa ettik. Örneğin, Kahramanmaraş'taki Altınşehir, Hatay'daki Antakya Mobilyacılar Sitesi; her biri vatandaşımızın görünce gurur duyacağı modern üretim alanlarıdır.

Ben bölge milletvekillerine buradan bir çağrıda bulunmak istiyorum: Lütfen, siz de gidip Hükümetimizin katkılarıyla ortaya çıkan bu muazzam eserleri yerinde görün; emin olun, herkes gibi siz de bu tesisleri takdir edecek, hatta övgüler yağdıracaksınız.

Bakınız, o övgülerden bir tanesini ben size okumak istiyorum. “Sabahleyin bir fabrikayı gezdik. Dünyada 2'nci büyük fabrika. Bunu yapan Çorum ve Çorumlular. Dolayısıyla, Çorumlulara ve Çorum'a şükran borçluyuz böyle bir onur, böyle bir büyüklüğü Türkiye'ye kazandırdığı için.” Bu övgülerin sahibi kim, biliyor musunuz? “Ce-Ha-Pe” Genel Başkanı Kılıçdaroğlu. Peki, bu övgüleri

hangi firma için söylüyor? Bakanlığımızın teknopark muafiyetlerinden, yatırım teşviklerinden, AR-GE ve tasarım merkezi desteklerinden faydalanan, KOSGEB’le, TÜBİTAK’la AR-GE projeleri yürüten ve bu destekler için Bakanlığımıza müteşekkiri olduğunu her fırsatta ifade eden Çorum’da bir değirmen makinesi üreticisi için. Aynı Kılıçdaroğlu, daha iki gün önce bu kürsiye çıkıp “Bu bütçede sanayiciye destek yok.” diyordu. Muhalefet zannediyor ki bu işler öyle kendi kendine oluyor. Hayır, bu işler, işte bu bütçeden ülkemizin dört bir yanındaki üreticilere aktardığımız destekler sayesinde oluyor. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Keşke daha çok gezeniz de bu bütçe nerelerde kullanılıyor görebilseniz.

Değerli milletvekilleri, kurduğumuz nitelikli altyapıların yanında, bölgesel teşviklerden proje bazlı desteklere kadar yatırımcı dostu birçok uygulamamız mevcut. Bu uygulamalar, ülkemizi yatırımlar açısından bir cazibe merkezi hâline getiriyor. Örneğin polipropilen, sadece bu yılın ilk on bir ayında 2,8 milyar dolarlık ithalat yaptığımız, en çok cari açık verdiğimiz petrokimya ürünlerinden bir tanesi. Yıllık 450 bin ton polipropilen üretecek 1,7 milyar dolarlık bir tesisin temelini Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte ekim ayında Adana’da attık. İşte, bu yatırım, proje bazlı desteklerimizin bir meyvesi.

Şunu da belirtmemiz lazım: Biz yatırım teşviklerinden bahsettiğimizde, burada hatipler ısrarla “Bu teşvikler yandaşlara veriliyor.” diye yalan konuşuyor, her sene düzeltmemize rağmen bu iftirada ısrar ediyorlar. Bakınız, biz cumhuriyet tarihinin en yatırımcı dostu hükümetleri olarak şartları sağlayan herkese bu teşvikleri veriyor, bunu da şeffaf bir şekilde Resmî Gazete’de yayınlıyoruz. Bu sene İstanbul, Ankara, İzmir Büyükşehir Belediyelerinin iştirakleri için tam 8 yatırım teşvik belgesi düzenlemiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi yandaş mı? Ankara Büyükşehir Belediyesi yandaş mı? İzmir Büyükşehir Belediyesi yandaş mı? Biz, yatırım yapan herkese eşit ve adil davranıyoruz, işte, ispatı da bu belgelerde. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Siz yatırım düşmanlığı yaparsanız da biz en ufağından en büyüğüne kadar yatırım yapılırsın, istihdam artsın diye ayırım yapmadan herkesi desteklemeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin rekabet gücünün anahtarı AR-GE ve inovasyon ekosistemini her geçen gün geliştiriyoruz. AR-GE ve inovasyonun mutfağı niteliğindeki teknoparkların sayısını 5’ten 89’a çıkardık. Bugün teknoparklar ulusal ve uluslararası yatırımların yapıldığı, stratejik alanlarda pratik projelerin yürütüldüğü bölgelere dönüştü. İlk defa bizim dönemimizde başlayan, özel sektörü kendi bünyesinde inovasyon yapmaya teşvik eden AR-GE ve tasarım merkezlerinin sayısı 1.600’ün üzerine çıktı. Bunların yanında, AR-GE ve yenilik odaklı tüm projeleri KOSGEB, TÜBİTAK ve kalkınma ajansları aracılığıyla destekliyoruz.

Tabii, yalnızca finans desteği sağlamakla kalmıyoruz. İlişkili kuruluşlarımızdan TÜBİTAK’la, kritik birçok AR-GE ve teknoloji projesine öncülük ediyoruz. Hava hava füzeleri GÖKDOĞAN ve BOZDOĞAN’ın atışlı testlerine başladık. Seri üretime geçtiğimizde bu teknolojiye sahip 7 ülkeden biri olacağız. Savaş konseptlerini değiştiren sıvı yakıtlı RamJet Projesi’nde son safhaya geldik. Süperonik hızlarda çalışan bir RamJet motor prototipini 2022’de ortaya çıkaracağız. Doğal gaz hatlarındaki arızaları tespit etmek için TÜBİTAK’la geliştirdiğimiz Robot Göz’ü İstanbul Büyükşehir Belediyesine teslim ettik. Böylelikle dünyada bu teknolojiyi kendi imkânlarıyla geliştirebilen iki ülkeden biri olduk.

Değerli milletvekillerimiz, girişimlerin finansmana erişimi noktasında tüm tarafları seferber ederek uluslararası başarıları önayak oluyoruz. 2021’de Türkiye’deki teknoloji girişimlerine yapılan sermaye yatırımları 1,5 milyar doları geçti. Böylece, stratejimizde 2023 yılı için koyduğumuz yatırım hedefini şimdiden yakalamış olduk. Ayrıca, milyar dolar değerlemeye ulaşan “Unicorn” ya da bizim deyimimizle “Turcorn” sayımız da 5’e yükseldi. Artık, Londra’da, Lizbon’da, Madrid’de insanlar sipariş verirken Türk markalarının “Super App”lerini kullanıyor. Dünyanın en büyük finans gazeteleri

yükselen girişimcilik ekosistemimizden bahsederken “Türkiye Teknolojide Nasıl Avrupa’nın Yıldızı Oldu?” diye başlıklar atıyor. İşte, bu, Türkiye’nin AR-GE ve girişimcilik ekosisteminin başarısıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Diğer taraftan, refahın tüm yurt sathına dengeli şekilde dağılımı için de şehir ve bölgelerimizin gelişmelerini, kalkınma ajanslarımız; DAP, GAP, KOP ve DOKAP Bölge Kalkınma İdarelerimizde desteklemeye devam ediyoruz. Önümüzdeki iki sene boyunca, kalkınma ajanslarımız aracılığıyla, gençlerimize odaklanıyoruz. Gençlik ve Spor Bakanlığıyla birlikte başlattığımız Çalışan ve Üreten Gençler Programı’yla, 32 ildeki 91 ilçeye 170 yeni fabrika binası inşa ediyoruz. Yatırımcıların hizmetine sunacağımız bu fabrikalarda 60 bin gencimiz istihdam edilecek.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin en büyük hazinesi genç ve dinamik insan kaynağıdır. Biz de en büyük yatırımı insanımıza yapıyoruz. Tasarlayan, geliştiren, üreten bir Türkiye’ye ancak ve ancak yetkin ve etkin bir nesille yani TEKNOFEST kuşağıyla ulaşabiliriz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu nedenle, ilkokul çağından doktora sonrası döneme kadar evlatlarımızı yeni dünyanın teknolojilerine, geleceğin iş ve mesleklerine hazırlıyoruz. AK PARTİ döneminde doğan bir çocuğu düşünün: Henüz okul öncesi dönemdeyken bilimin en sevimli hâli TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları’yla tanıyor. İlkokula geldiğinde Deneyap’a gidiyor, robotik kodlamayı, yapay zekayı, nano teknolojiyi, nesnelere internetini öğreniyor. Bu genç, ortaokul çağına gelince TÜBİTAK desteğiyle ulusal ve uluslararası bilim olimpiyatlarına, fuar ve şenliklere katılma imkânı buluyor. Liseye geçiyor, büyük veriden değerler eğitimine, tarımdan yenilenebilir teknolojilere birçok alanda proje desteği alıyor, yarışmalara katılıyor. Üniversiteye gelince, inanın, lisans öğrencilerine sağladığımız burs ve destekleri burada tek tek saymaya kalksam vaktimiz yetmez. Ama ben bir burs programımızdan özellikle bahsetmek istiyorum, TÜBİTAK STAR Programı. Bu programla, henüz lisans eğitimine devam eden üniversiteli kardeşlerimize diyoruz ki: “Gelin, üniversiteye devam ederken bir yandan da Türkiye’nin en büyük AR-GE projelerinde staj yapın, tecrübe kazanın, bursunuzu da biz verelim.” Bunun yanında, 18 yaşından büyük herkesin başvurabileceği, dünyanın en prestijli yazılım okullarından birini Türkiye’ye kazandırdık. İstanbul ve Kocaeli’deki bu okullarda yüzde 100’e yakın iş garantisiyle tamamen ücretsiz yazılım eğitimleri veriyoruz.

Peki, gencimiz üniversiteyi bitirdi, yüksek lisans ve doktora devam etmek istiyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak orada da kendisini yalnız bırakmıyoruz. Yüksek lisansa verdiğimiz araştırma, eğitim ve girişimcilik desteklerinin yanı sıra, Sanayi Doktora Programı’yla doktoralıların sanayide istihdamını teşvik ediyoruz. Doktora sonrası araştırmacılara sağladığımız tüm katkılara ek olarak, başımızın tacı, Nobel bilim insanı Aziz Sancar Hocamızın adıyla yeni bir araştırma burs programı başlattık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu sene Samsun’a taşıyacağımız dünyanın en büyük Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali’yle -TEKNOFEST’le- bilimi toplumsallaştırıyor, yarışmalarla geleceğin Türkiye’sinden kesitler sunuyoruz. Evlatlarımız uzay merakıyla büyüsün, bilimle heyecanlansın diye aileleriyle beraber geldikleri Gökyüzü Gözlem Şenlikleri düzenliyoruz. Daha önce sadece Antalya’da düzenlenen Gökyüzü Gözlem Etkinliği’ni bu sene ilk kez Diyarbakır’da Zerzevan Kalesi’nde gerçekleştirdik. Diyarbakır’ın gençleri bizi ellerinde Türk bayraklarıyla, çiçeklerle karşıladı. O gençlerle birlikte Samanyolu galaksisini, gezegenleri, yıldızları izledik. Türkiye’nin uzay yarışını, üreteceğimiz uzay teknolojilerini, yetiştireceğimiz bilim insanlarını konuştuk. Birileri parti binalarından dağa gönderdiği çocukların ellerine Kalaşnikof verirken biz bilim üretsin diye Diyarbakır çocuklarının ellerine teleskop veriyoruz. İşte bizim farkımız bu. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yalan be, yalan be!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Parmak sallama, parmak sallama!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Diyarbakır’ın gençleri, El-Cezeri’nin izinde yürüyüp tarihte olduğu gibi, o kutlu şehrin bilimle, ilimle, teknolojiyle anılmasını sağlayacak. Evet, Diyarbakır’ın gençleri size rağmen bunu başaracak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Hadi oradan, hadi oradan!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Bilimde dünyanın dört bir yanında ülkemizi en güzel şekilde temsil edecekler. Bunun birçok başarılı örneğini şu anda da görüyoruz. TEKNOFEST kuşağı ulusal ve uluslararası bilim ve mühendislik yarışmalarında göğsümüzü kabartmaya devam ediyor. Bu sene, matematik, fizik, kimya, biyoloji, bilgisayar ve bilim olimpiyatlarında öğrencilerimiz 5 altın, 19 gümüş, 30 bronz madalya kazandı. Avrupa Birliği Genç Bilim İnsanları Yarışması’nda Malatya’dan bir öğrencimizle ilk kez 1’inci olduk. Dünyanın en büyük bilim ve mühendislik yarışması ISEF’te tarihî bir başarıyla 13 ödül aldık. Önümüzdeki sene, bilim camiasının yakından takip ettiği Avrupa Kızlar Bilgisayar Olimpiyatı’na ev sahipliği yapacağız. Şimdi, ben muhalefet vekillerine seslenmek istiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Malatya aldı, sahip çıkma.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sosyal medyadan, oradan buradan gençlere umutsuzluk aşılayacağınıza biraz da şu destan yazan gençleri görün, biraz da onları alkışlayın diyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Dünyanın farklı ülkelerinden parlak beyinleri AR-GE ekosistemimize dâhil etmek için gayret ediyoruz. Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı’yla 127 öncü bilim insanını ülkemize davet ettik.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Gençleri ve bilim insanlarını ülkemizden kaçırmayın da!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Beyin göçünü ağızından düşürmeyen muhalefet temsilcileri, geçtiğimiz yıl burada, yurda dönen bu araştırmacılar için, ben söylemekten hicap ediyorum, “ithal bilim insanı” tabirini kullandılar. Az önce de bir milletvekili çıktı, Türk kökenli bir bilim insanının Alevi olduğu için yurt dışına gittiğini zırvaladı. Yahu, Allah aşkına, bilim insanlarına sizin bakış açınız bu mu?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bilimi ağızınıza almayın.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – En son Nazi Almanyasında bilim insanları bu şekilde fişleniyordu. Tabii, ben bu çirkin bakış açısının münferit olduğuna inanmak isterdim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sizin zırvalarınız sonucunda genç kalmadı, hepsi Avrupa’ya gitti.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bütün konuşmanız zırva zaten.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Ama bilimin evrenselliğinden bihaber, bu çağ dışı ve ilkel zihniyetin bir benzeri şu anda Boğaziçi Üniversitesinde yaşanıyor. Bakın, size genç bir bilim insanından bahsedeceğim. Alman Lisesini 1’incilikle bitirmiş, lisansını Almanya’nın en prestijli okullarından Rwth Aachen Teknik Üniversitesinde tamamlamış, Kaliforniya Üniversitesinde araştırmacı olarak görev almış, ETH Züriç ve Max Plant Enstitüsünde doktora çalışmaları yürütmüş hocamızı TÜBİTAK Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı’yla ülkemize davet ettik. Kendisi yapay zekâ, derin öğrenme ve tıbbi görüntüleme alanındaki çalışmalarını Boğaziçi Üniversitesine taşıdı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Üniversite hocaları Boğaziçi’ne giremiyorlar.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Burada etki faktörü çok yüksek, bilimsel dergilerde başarılı yayınlara imza attı ama gelin görün ki bu hocamız tam iki yıldır Boğaziçi Üniversitesinden kadro alamıyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kayyum üniversitesi oldu Boğaziçi.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Neden biliyor musunuz? Çünkü devlete ait Boğaziçi Üniversitesini kendi derebeyliği zanneden ilkel zihniyeti bir türlü aşamıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Siz öyle zannediyorsunuz!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kelepçe vurdunuz! Bilime kelepçe vurdunuz!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bilim insanlarına düşmansınız!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kelepçe vurdunuz bilime!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Barış akademisyenlerine düşmansınız!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Neymiş? Fakültedeki tek tipçi akademisyenler bu hocayı istemedikçe kadro verilemezmiş. Sorsanız “akademik özgürlük” derler. Kimse kimseyi kandırmasın, bu düpedüz akademik faşizmdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Akademisyen okuluna giremiyor ya!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Ama biz fikrine, zihniyetine, görünüşüne bakmadan tüm araştırmacılarımızın bilimsel faaliyetlerini desteklemeye devam ediyoruz. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yüzlerce akademisyeni ihraç ettiniz, ihraç ettiniz!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Bakınız, yalnızca bu sene 21 bini aşkın bilim insanımıza 300 milyon liraya yakın araştırma bursu verdik. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Anayasa Mahkemesinin “İptal ettim.” dediği, öğretim üyelerini üniversiteden uzaklaştırdınız.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Ben somut örnekler veriyorum. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Üniversitenin hocalarını, bilim insanlarını uzaklaştırdınız.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Biraz sakın olun. (HDP sıralarından gürültüler)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hocaların hesabını verin!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Bakınız, yalnızca bu sene 21 bini aşkın bilim insanımıza 300 milyon liraya yakın araştırma bursu verdik. (HDP sıralarından gürültüler)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hocalarımızın hesabını verin.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – 200 üniversiteden 12 bin araştırmacıya bilimsel makale yazmaları için maddi destek sağladık. İşte, bilime destek lafla olmaz, böyle olur, böyle! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de sonuçlarına gelsene.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Üniversiteleri işgal ettiniz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) –Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 yılında da etkilerini güçlü şekilde sürdüren salgın dünya ekonomilerini tehdit etmeye devam ediyor ancak bu gerçeklere gözünü kapayan muhalefet yaşanan bütün zorlukları iç kaynaklıymış, Türkiye’ye özgüymüş gibi göstermenin derdinde. Türkiye’nin ekonomisini sadece kur ve faiz üzerinden ölçüp değerlendirmek en başta bu ülkeyi alın teriyle büyüten emekçilerimize, her türlü riske rağmen yatırımlarına devam eden müteşebbislerimize haksızlıktır. Biz ülkemizi sağlam rotada tutmak için var gücümüzle çalışıyoruz. Her zaman söylüyoruz, Türkiye’nin rotası üretimdir, yatırımdır, istihdamdır, ihracattır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hedefimiz millî teknoloji hamlesi ruhuyla, üreterek büyüyen Türkiye’yi inşa etmektir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak Türkiye’nin büyümesini omuzlayan gençlerin, kadınların, emekçilerin, müteşebbislerin yanında olmaya devam edeceğiz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kadınları ağzımıza almayın.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Milletimizin bize emaneti olan bu bütçeyi en etkin şekilde kullanarak sanayi ve teknoloji ekosistemini geliştirmeyi sürdüreceğiz.

Şahsim ve çalışma arkadaşlarım adına görüşmelere yaptığınız katkı ve destekleriniz için her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyor, bütçemizin ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Varank, bir dahaki sefere bütçeye gelirken bu gösterilenleri lütfen arkalı önlü yapın da biz de görebilelim Divandan, göremiyoruz yoksa.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Biz kayda aldık, yolladık...

BAŞKAN – Şimdi Sayın Soylu’ya geçmeden önce Sayın Beştaş’a bir söz vereceğim yerinden.

Sayın milletvekilleri, lütfen biraz sessiz.

Sayın Beştaş, buyurun lütfen.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin’e verilen cezanın Anayasa Mahkemesi kararına rağmen verildiğine ve yok hükmünde olduğuna, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin’in sarf ettiği sözlerin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine, HDP olarak Türkiye’de herkesin eşit ve özgür yurttaşlığını savunduklarına ve bu kararlar Kürt düşmanlığının bir kere daha tescillendiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Biraz önce Şanlıurfa Milletvekilimiz Nusrettin Maçin’e ceza verildiğinde galiba bana seslenmişsiniz fakat ben duymadım. Ayrıca, Vekilimizle o anda iletişim kurmaya çalıştığım çünkü kendisi salon dışındaydı. Öncelikle, Anayasa Mahkemesinin bir kararını sizlerle paylaşmak istiyorum: Esas numarası (2012/162), karar numarası (2018/100) Anayasa Mahkemesi, söylemleri cumhuriyetin Anayasa’da tanımlanan idari yapısına aykırı olan milletvekilleri hakkında disiplin yaptırımı uygulanmasını öngören Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü hükmünün Anayasa’ya aykırı olduğunu bu esas numaralı dosyada tespit etmiştir. Mahkeme, bu kararında, demokratik bir devlette bilhassa milletvekillerinin, çoğunluğun görüşüne aykırı nitelikte olsa bile her türlü görüşü barışçıl bir şekilde savunma özgürlüğünü haiz olması gerektiğini belirtmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çünkü AYM, milletvekilleri söz konusu olduğunda, ifade özgürlüğünün korunması konusunda daha hassas ve ihtiyatlı davranmaktadır. Bu bağlamda, mahkeme, seçmenlerin düşünce, talep ve çıkarlarını siyasi alanda temsil ettikleri için milletvekillerine yasama dokunulmazlığı kurumu aracılığıyla daha fazla anayasal koruma sağlandığını dile getirmiştir. Biraz önce oylamaya sunulan ceza kararı İç Tüzük hükmü Anayasa'ya aykırıdır. Anayasa Mahkemesi, bu İç Tüzük hükmünün değiştirilmesi ve kaldırılması gerektiğini emretmiştir çünkü Anayasa Mahkemesi kararlarını Türkiye Büyük Millet Meclisi uygulamak zorundadır. Yani bugün oylamaya sunulan ve verilen ceza kararı Anayasa Mahkemesi kararına rağmen verilmiştir ve bizce yok hükmündedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, müsaade edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diğeri, hatibimizin, milletvekilimizin kurduğu söze gelince, ifade özgürlüğü hem Amerikan İnsan Hakları Mahkemesinde hem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde ve daha birçok uluslararası mahkemede ve bizim Anayasa Mahkemesinde çok geniş yorumlanmaktadır. 3 tane istisnası vardır ifade özgürlüğünün. Biri, ırkçılıktır; diğeri hakarettir; diğeri de şiddete açıkça teşviktir. Bu da yakın tehlike içermesi şartıyla bunlar kabul edilemez bulunur.

Şimdi, milletvekilimiz ne demiştir: “Türkiye’ye demokrasi, kürdistan özgürlük.” “Kürdistan özgürlük” demek sadece idari aykırılık olarak aslında algılanamaz yani yapıya aykırı olarak algılanamaz. Yeter ki demokratik olarak ifade edilsin, barışçıl ifade edilsin. Aksi hâlde, dünyanın her yerinde, farklı kimliklere sahip insanların... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum.

Buyurun.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Kaç dakika konuşacak efendim ya?

BAŞKAN – Devam edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Savunma yapmadık, bir teknik hata sebebiyle sınırsız bir savunma hakkımız vardı. Bu konuda hoşgörünüze sığınıyorum, uzatmayacağım zaten.

Şimdi, burada demokratik olarak ifade etme şartı önemlidir. Bir kere kürdistan kavramına, kürdistan coğrafyasına, Kürt diline, Kürtlüğe, Kürtçeye açıkça düşmanlık yapıldığını bu kürsüden yüzlerce kere ifade ettik. Bu konuda, Cumhurbaşkanı gidince neredeyse kürdistan hoş geldiniz şeyleri, TRT Kurdî yayını yapıyor, Binali Yıldırım gidip Diyarbakır’da “kürdistan mebusları” diyor ama HDP milletvekilleri söyleyince yasak kavramıyla karşılaşıyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Siz terör yapıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Erdoğan bizzat federasyonu yıllar önce savundu ve bunu bilmeyenleri cehaletle suçladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben burada özellikle AK PARTİ sıralarında bulunan Kürt milletvekillerine de ayrıca hitap ediyorum: Bu, Kürtlüğe düşmanlıktır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kabul etmiyoruz.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Irkçılık yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin. (AK PARTİ sıralarından “Asıl Kürt düşmanlığını sen yapıyorsun, sen!” sesleri)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ayrımcılık yapıyorsun şu anda, ayrımcılık.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu konuda AKP milletvekilleri ve temsilcileri Kürdistan federal bölgesine gittiğinde Kürdistan bayrağı altında iş görüşmeleri yapmakta, anlaşmalar imzalamaktadır ve Türkiye’de, burada bir tahammülsüzlük var, her şeye tahammülsüzlük var. Bizim milletvekilimizin tekerlemeyi Kürtçe söylemesine bile izin verilmiyor ama yeri geldiğinde, kürdistan illerine ya da coğrafyasına gidildiğinde işte “Kardeşiz, etle tırnağız; kız aldık, verdik.” naraları atılıyor. Ya, bu konuda gelin anlaşalım, gelin anlaşalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz Halkların Demokratik Partisi olarak, biz HDP olarak Sayın Başkan neyi savunuyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İstismar ediliyor, savunma istismar ediliyor. Başkanım, savunmayı istismar ediyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir kere biz bir ayrılığı savunmuyoruz.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Ya, on dakika konuştu!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Başkanım, istismar var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade eder misiniz?

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – On dakika verdiniz Başkanım ya!

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak Türkiye’de bütün yurttaşların; Kürt, Türk, Laz, Çerkez ayrımı yapılmadan herkesin eşit ve özgür yurttaşlığını savunuyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Öyle zaten.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Demokratik ulus” diyoruz, “demokratik cumhuriyet” diyoruz, “ortak vatan” diyoruz. Bu hem parti programımızda hem seçim bildirgelerimizde hem tüzüğümüzde hem de yıllardır yaptığımız politikalarda var. Bunu merak edenler buna dönüp baksınlar; neyi savunduğumuzu, neyin mücadelesini verdiğimizizi görsünler. Bu ceza haksızdır, hukuksuzdur, kesinlikle yok hükmündedir. Anayasa Mahkemesi kararı karşılığında bu kararlar Kürt düşmanlığı bir kere daha tescillenmiştir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Çok sıkıldık, yeter.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade eder misiniz, bir açıklama yapacağım.

Sayın Elitaş, müsaade edin, sonra Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım. Size de söz vereceğim, müsaade edin ben...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekilinin sözleri Anayasa Mahkemesinin kararını yanlış okumasından dolayı...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yanlış okumadım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yanlış okumasından, yanlış yorumlamasından dolayı biraz önce Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırı söylemlerde bulunmuştur. O anlamda, konuşmasını yeniden gözden geçirerek Anayasa 83'üncü maddenin birinci fıkrasına göre değerlendirmenizi talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Elitaş, Başkan Anayasa 83'e aykırılığı tespit edemez, Meclis Başkanının öyle bir yetkisi yok.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Anayasa Mahkemesinin Meclisten geçici olarak çıkarma cezasına çarptırılan milletvekilinin bir aylık ödenek ve yolluğunun üçte 2'sinin kesilmesine dair olan hükmü kaldırdığına, yapmış oldukları uygulamada Anayasa'ya herhangi bir aykırılık bulunmadığına, Meclisten geçici çıkarma cezalarında sınırsız savunma hakkının söz konusu olmadığına ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin üniter yapısını hiçbir şekilde tartışmaya açmayacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Anayasa Mahkemesi kararında İç Tüzük 163'üncü maddenin başlığında yer alan “kesinti” ibaresinin iptalini kaldırmamıştır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İç Tüzük'e “aykırı” demiştir.

BAŞKAN – Burada kaldırmış olduğu, verilen Meclisten geçici olarak çıkarma cezasına çarptırılan milletvekilinin bir aylık ödenek ve yolluğunun üçte 2'sinin kesilmesine dair olan hükmüdür. Onun için Meclisten geçici çıkarmaya ilişkin yapmış olduğumuz uygulamada herhangi bir Anayasa'ya aykırılık söz konusu değildir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin üniter yapısına, sınırlarına yönelik olarak kullanılan ve yapılan her ifade Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkarmayı gerektiren bir cezadır ve bu uygulanmıştır.

İkincisi, sınırsız savunma hakkı diye bir şey söz konusu değildir. Sınırsız savunma hakkı olarak tanımlanan yasama dokunulmazlığı vardır, milletvekilinin üyeliğinin devamsızlıktan dolayı düşmesinde vardır, üyelikle bağdaşmayan bir iş yapmasından dolayı düşmesinde söz konusudur. Ayrıca da Meclisin soruşturma komisyonunun raporu üzerinde bakanların ya da eski bakanların sınırsız konuşma hakkı vardır. Ancak Meclisten geçici çıkarma cezalarında uygulama her zaman beş dakika olarak uygulanmıştır; buradaki üst sınır da dediğim gibi, on dakikadır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hangi madde Başkan?

BAŞKAN – Ancak burada kullanmış olduğumuz ifadelerle Türkiye Cumhuriyeti devletinin üniter yapısını hiçbir şekilde tartışmaya açmayacağımı da buradan bir kez daha vurgulamak istiyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz sırayla söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Elitaş, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- *Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Başkanlık Divanının Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrasını uygulamak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması*

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biraz önce siz Anayasa Mahkemesinin ifade edilen kararını açıkladınız. Anayasa Mahkemesinin o konuda verdiği karar sadece ödenek ve yolluktan üçte 2 kesilmesiyle ilgili kısmı iptal etmiştir. Sayın Grup Başkan Vekilim Anayasa Mahkemesinin kararını yanlış yorumlayarak biraz önce 83'üncü maddenin birinci fıkrasına göre çıkarılmasını talep ettiğimiz ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin büyük bir çoğunluğunun el kaldırarak “evet” dediği oylama sonucunda ve 161'e üçüncü fıkra gereğince 3 birleşim Genel Kuruldan çıkarma cezasını gerektirecek bir söylemde bulunmuştur. Onun için sizin...

BAŞKAN – Ne demiştir de bulunmuştur? Sadece...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Yani Nusrettin Maçin'in kullanmış olduğu ifadeye katıldığını söylemedi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

İzin verin Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sadece Anayasa Mahkemesi kararı yönünden yanlış işlem tesis ettiğimi söyledi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, tutanakları inceleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, eğer benim dediğim gibi ifade varsa Anayasa 83'ün birinci fıkrasını uygulamak zorundasınız. Onu oturumdaki Başkanlık Divanı üyeleri yapmaya yetkilidir. Bizim ne Kürtlerle ne başka bir aidiyetle hiçbir problemimiz yok. (HDP sıralarından “Evet, evet yok!” sesleri) Sadece ırkçılık yapanlarla problemimiz var. PKK'ya destek olan, 40 bin Kürt vatandaşımıza zulmeden, onları katleden PKK terör örgütüne bizim lanetimiz var. Onlara karşıyız, PKK'ya sırtını dayayanlara karşıyız; bizim tek derdimiz onlarla. Bugün Diyarbakır Annelerinin aylarca orada nöbet tutmaları.. Kandırılarak, kaçırılarak dağda devşirmeye çalıştıkları çocukların analarına, o çocuklara yapılan zulme bizim şikâyetimiz var, ona itirazımız var, yoksa, Zaza'ya, Türk'e, Kürt'e, Çerkez'e, hiç kimseye itirazımız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Bu ülke toprakları içerisinde yaşayan ecdadımızın Kurtuluş Savaşı'nda verdiği mücadelede yaptıkları faaliyeti, yaptıkları kahramanlıkları temsil eden torunlarıyla ilgili hiçbir sorunumuz yok ama bugün bölücülük yaparak Türkiye'yi bölmeye çalışan, terör örgütü seviciliği gayreti içerisinde bulunan herkesle mücadelelerimiz var.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Niyet okuyorsunuz niyet.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

10.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul*'ün, *Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin*'e ceza verilerek gereğinin yapıldığı kanaatinde olduklarına ve *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş*'a, yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeler sebebiyle Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrası ve İç Tüzük'ün 161 ve 163'üncü maddeleri gereğince bir işlem yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Şimdi, biz az önce, bir HDP milletvekilinin kürsüden yapmış olduğu konuşmada sarf edilen bazı sözlerden, Anayasa'mıza ve İç Tüzük'e aykırı ifadelerden dolayı bir işlem gerçekleştirdik ve bu işlemin hukuki anlamda tartışılabilir bir kısmı olduğunu sizler de ifade ettiniz ama biz de düşünmüyoruz, gereğinin yapıldığı kanaatindeyiz. Böyle bir işlem yapıldıktan sonra "Savunma hakkının engellendiği..." vesaire ifadeleriyle söz alan HDP Grup Başkan Vekili...

BAŞKAN – Savunma hakkı engellenmedi canım, ben sordum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hayır, öyle bir şey söylemedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İletişim kuramadık dedim.

BAŞKAN – Savunma yapmak istemediler.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır, hayır. Bu ifadelerle, bu iddialarla söz alan HDP Grup Başkan Vekili bu ifadelerin düzeltilmesi veyahut da bu ifadelerin tevili yerine kendileri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...HDP milletvekilinin yani ceza alan milletvekilinin ifadelerini âdeta desteklercesine, âdeta onu ibra edercesine, hatta hatta arkasından ifade ettiği "kürdistan, kürdistan coğrafyası, Kürt illeri..." vesair ve buna benzer ifadeleri de arkasına ekleyerek o HDP milletvekilinin, ceza alan milletvekilinin ifadelerini katmerlercesine bir konuşma yapmıştır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, böyle giderse siz Cumhurbaşkanınızı da yargılırsınız vallahi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, eğer biz Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrası gereğince ve İç Tüzük'ün 161 ve 163'üncü maddeleri gereğince bir işlem yaptıysak Sayın Grup Başkan Vekilinin "Grup Başkan Vekili" olması onu bu meseleden masum kılmaz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla, Sayın Elitaş'ın ifade ettiği gibi, tabii ki sizin takdirinizdedir ancak biz de bu yönde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Eğer bir HDP milletvekilinin kürsüdeki iki kelimesi için böyle bir işlem yapıldıysa bunun katbekat fazlasını kendisi ifade etmiştir. Bu noktada, gereken işlemin yapılmasını takdirlerinize sunuyor, teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Genel Başkanımızı yargılayacaksınız Sayın Elitaş, Genel Başkanımızı yargılayacaksınız, uyarıyoruz sizi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Müsavat Bey...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim?

(AK PARTİ sıralarından "İYİ Parti ne diyor?" sesleri)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizi de merak ediyoruz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Benim mücadelemın darası yok sende, konuşma! Milliyetçiliğimin darası sülalene tüm sene yeter. Utanmaz adam!

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Az önce aynı ifadeleri Cumhurbaşkanının kullandığını söyledi, ona sor ona.

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Oluç, buyurun.

11.- İstanbul Milletvekili Hakki Saruhan Oluç'un, ilk Meclis zabıtlarında, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün nutuklarında "Kürt" ve "kürdistan" kelimelerinin geçtiğine, merhum Alparslan Türkeş'in "Kürt damarımız var." dediğine ve kendilerine bölücü muamelesi yapanların en büyük bölücü olduklarına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi, bu tartışmayı bu şekilde sürdürebiliriz elbette. Hani ben de bir katkıda bulunmuş olayım bu tartışmayı sürdürmeye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Size çok kısa bir şey okuyayım: “Şimdi, şu anda, şurada Meclis kütüphanesine gidin, ilk Meclis zabıtlarına, gizli celse zabıtlarına bakın. Orada ilk Meclis zabıtlarında o karşı çıktığınız şeyi göreceksiniz, hem de en başta Gazi Mustafa Kemal’in nutuklarında göreceksiniz. Kürt kelimesini o Mecliste göreceksiniz. Gürcü, Laz, Arap, Boşnak kelimelerini o zabıtlarda göreceksiniz. Kürdistan kelimesini o Meclis zabıtlarında göreceksiniz. Şöyle biraz daha geçmişe, Osmanlı’ya gidildiği zaman Doğu-Güneydoğu’nun kürdistan eyaleti olduğunu göreceksiniz. Doğu Karadeniz’in lazistan eyaleti olduğunu göreceksiniz. Bunlar bizim tarihimizin bize devrettiği mirastır. Devletlerin ilişkileri intikam, öfke, nefret hissiyle yürümez. İşte bunu en iyi bilenlerden biri de Gazi Mustafa Kemal’dir. Bize ne diyorlar? ‘Şu kavramı kullandın, bölücü.’ Peki, Mustafa Kemal de mi bölücüydü? ‘Kürdistan’ kelimesini kullanan o zamanın bütün mebusları da mı bölücüydü? ‘Kürt damarımız var.’ diyen Merhum Alparslan Türkeş de mi bölücüydü?” (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Erdoğan’ın sözleri ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Tarih 2013, konuşan Recep Tayyip Erdoğan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, bakın, gideceksiniz Batman’a, erbane eşliğinde “Batman, Batman kürdistanın gülü” türküsünü el çıparak alkışlayacaksınız, birlikte söyleyeceksiniz, sonra biz buradan “kürdistan coğrafyası” diye tarihsel, sosyolojik ve kültürel bir kelimeyi kullandık diye bize “bölücü, ayrımcı” diyeceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hadi oradan!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – En büyük bölücü sizsiniz. Bu anlayışla bölücülük yapıyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar) Biz, esas itibarıyla birliği, bütünlüğü, eşit birlikteliği ve ortak vatani, demokratik cumhuriyeti savunuyoruz. Biz bölücü, ayrımcı değiliz. Siz bu yaptıklarınızla bölücülüğü ve ayrımcılığı kıskırtıyorsunuz esas olarak, eleştirimiz budur. (HDP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – En bölücü sizsiniz. Bölücülükte “number one” sizsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Müsavat Bey, söz talebiniz vardı, buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Efendim, benim bir söz talebim yok. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Şimdi, bir dakika...

BAŞKAN - Ben burada söz talebi olduğunu gördüğüm için söz verdim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Efendim, kapatmama rağmen yeniden göründü ama tevafuk oldu, kullanacağım hakkımı.

BAŞKAN – Buyurun.

12.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Şimdi, bu olup bitenlerle ilgili ne söyleyeceğimi merak edenler kırk beş yılı aşkın siyasi geçmişime bir baksınlar. Onların... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ya siz... Bak, beni dinleyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin ya.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ben sizin... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Arkadaşlar...

BAŞKAN – Müsaade edin lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bakın, ben şimdi bu kabül tartışmaların size bir siyasi fayda getirmeyeceği gibi başkalarını da besleyeceği kanaatini taşıyorum. Ben hayatımın hiçbir döneminde ne İmralı'ya ne Kandil'e o sıralardan elçi göndermedim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından “Hadi oradan!” sesleri)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ben hayatımın hiçbir döneminde Habur'da seyyar mahkeme kurdurup Atatürk resmiyle Türk bayraklarını indirmedim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ben bütün bir ömür boyunca siyasal bölücülükle mücadele etmiş birisiyim, senin gibi tatilden dönüp iki saatliğine Meclise mavra yapanlardan gelen de değilim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ayrıca, sen her istiyorsun diye ben başkalarını besleyecek...

SALİH CORA (Trabzon) – Kahvaltıyı ne zaman yapıyorsunuz?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – ...bir siyasi dilin ve söylemin asla ve kata tarafı olmam. Üç kuruluşluk siyasi menfaat temin edebilmek adına siz bu ülkenin geleceğine dinamit koyanların ekmeğine yağ sürüyorsunuz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi oradan!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu da sana kapak olsun. Hafta sonu milliyetçisi seni. (İYİ Parti sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Özel, buyurun.

13.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce aslında hep beraber içerideydik ve içeride çok önemli bir fırsat çok olumsuz bir şekilde geriye tepildi. Biraz önce tutanaklardan çıkarılmasıyla ilgili kısımda biz de oy kullandık ve içeride bütün siyasi partiler de şöyle düşünüyordu, hatta HDP de söz aldı ve dedi ki “Bizim...”

BAŞKAN – Tutanaklardan çıkarmayı oylamadık, orada bir yanlışlık olmasın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, oyladığınız dışarıda tekrar edilememesiyle ilgili Anayasa hükmünden bahsediyorum.

BAŞKAN – Evet, doğru.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O konuda zaten bir mutabakat varken Halkların Demokratik Partisi mevkidaşlarımız içeride çok net şekilde partilerinin tüzüğünden “Biz zaten üniter yapıdan yanayız. Biz öyle bölünme mölünme peşinde değiliz.” demişken, bunu hep beraber... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi oradan be!

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar, tutanak altında, herkesin gözünün içine bakarak Sayın Başkanın içerideki ve buradaki riyasetinde konuşuyoruz. Daha bunun eleştirilecek nesi var? Burada yalan atıyorsa Başkan orada.

BAŞKAN – Hayır, hayır, içeride Sayın Beştaş söyledi “Evet, parti tüzüğümüz böyledir.” dedi.

Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, içerideki sohbetin buraya aktarılmasını uygun görmüyoruz.

BAŞKAN – Neyse, müsaade edin.

Buyurun Sayın Özel.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Burada konuşmadılar ki o senin dediğini.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, devamında...

BAŞKAN – İçeride söyledi, burada tekrar etmedi. Bir şey demiyorum ki aynı şeyi...

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ettim ya, tekrar ettim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Etti, etti.

Devamında benim söyleyeceğim şu: Bu kadar ülkenin üniter yapısına hassas, bu kadar...

MUHARREM VARLI (Adana) – Olmuş bitmiş şeyi burada tartışırıyorsun bir de Başkanım ya! Yapma bunu gözünü seveyim!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yahu, sen bir beklesene abiciğim, gözünü seveyim ya!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Burada her şeyi söyleyelim, arkada gidelim konuşalım o zaman ya. Böyle bir şey var mı!

MUHARREM VARLI (Adana) – Biz de milletvekiliyiz ya!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Her şeyi burada söyleyelim, arka odaya geçelim başka bir şey söyleyelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu kadar ülkenin üniter yapısına hassassınız, geçmişte Genel Başkanınızın söylediği sözleri duyarken üstüne yürüyorsunuz “Nasıl böyle söylersin!” diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sonra bir imkân çıkıyor, bütün partiler birlikte bu konuda bir şey söyleyelim, onun yerine başka bir şey tercih ediyorsunuz. Sonra bir Grup Başkan Vekilinin yaptığı değerlendirme üzerinden dönüp yine içerideki şahitliğinize rağmen başka bir şey söylüyorsunuz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – HDP savunamıyor Özgür savunuyor HDP’yi ya!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – HDP kendini savunuyor, sen merak etme!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, ister bize yapın, ister İYİ Partiye yapın, ister herhangi bir milletvekiline yapın. “Ne diyeceksin, ne diyeceksin?” dersiniz ne diyeceğimizi duyarsınız ama faşizm kademe kademe gider, son evresinde öyle bir yere gelir ki artık konuşmayı değil, susmayı yasaklar; siz o noktaya geldiniz, hayırlı olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Elitaş, buyurun.

14.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Başkanlık Divanının Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrasını veya gerekiyorsa İç Tüzük'ün 161'inci maddesini uygulamasını istirham ettiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, sizin Başkanlığınızda Grup Başkan Vekilleriyle bir istişare yaptık, ne edilmesi konusunda kanaat getirdik. Siz “Savunma yapacak mısınız?” diye Milletvekiline sordunuz, tutanak burada.

BAŞKAN – Doğru.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Sayın Maçın savunma yapabilir yahut başka bir milletvekili savunma hakkını kullanabilir. Sayın Maçın savunma yapacak mı?” Cevap yok. Sonra HDP Grubuna söylediniz, onlar da savunma yapmayacaklarını yani arkadaşları adına savunma yapmayacaklarını söylediler ve oylamaya geçtiniz.

BAŞKAN – Doğru, öyle yaptım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Öyle bir şey söylemedik.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Benim uyarım: Siz, zaten İç Tüzük 163’ü uygularken o anda bunu istersiniz. Yoksa isteğe bağlı olarak... Burası mahkeme değil, İç Tüzük o anda uygulanır. Yoksa “Ben şu arada savunmamı yapacağım, böyle yapacağım.” olmaz bu iş.

BAŞKAN – Ben de öyle yaptım canım yani.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben size bir şey söylemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama şunun altını çiziyorum: Bakın, Sayın Grup Başkan Vekili eğer İç Tüzük’ün 163’üncü maddesindeki -sayfa 88’deki- oradaki dipnotu iyi okuyabilseydi sadece ödenek ve yolluktan kesmeyle ilgili kısmın kesildiğini anlardı, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiğini anlardı, o milletvekiliyle ilgili verdiğimiz cezayla ilgili konuyu aynen tekrar etmezdi. Onun için, Başkanlığımıza istirham ediyorum.

BAŞKAN – Tutanakları istedim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Siz, tutanaklara bakın, eğer aynı uygulama varsa herhangi bir milletvekili ne olursa olsun, ister grup başkan vekili olsun ister genel başkan olsun imtiyaza sahip değildir. (HDP sıralarından “Hepimize ceza verin hepimize!” sesi)

BAŞKAN – Sayın Elitaş, İç Tüzük’e göre zaten grup başkan vekilliği diye bir şey yok, bu, parti görevlendirmesi; burada herkes milletvekili.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, dinler misiniz lütfen.

BAŞKAN – Tabii.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Buna tutanakları inceleyerek ona göre bakın, Anayasa 83/1’i veya gerekiyorsa 161’i uygulamanızı istirham ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, buradan, sadece buradan...

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade ederseniz Sayın Beştaş’ı duymak istiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir kere biz “Savunma yapmayacağız.” demedik, o arada Nusrettin Maçın Vekilimiz yoktu, kendi aramızda iletişim kurmaya çalışıyorduk ve o nedenle, içerideki konuşmadan sonra bizim teklifimiz...

BAŞKAN – İyi de Sayın Beştaş, ben de sizin iletişiminizin tamamlanmasını bekleyemem ki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, siz kararınızı verdiniz.

BAŞKAN – Sordum, grubunuzdan hiçbir ses çıkmadı, bu, savunma yapmayacağınız anlamına gelirdi, ben de oylamaya sundum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben bir şey... Sayın Başkan, zaten oylamanızı yaptınız.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Savunma yapmadı ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Savunma yapmadım. Ben, sadece burada...

BAŞKAN – Bir değerlendirmenizi yaptınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir değerlendirme yaptık yani.

BAŞKAN – Ben de değerlendirmenizdeki söylemiş olduklarınız üzerine tutanakları istedim. Eğer aynı şekilde, dediğim gibi, Anayasa 83’ü uygulamamı gerektiren bir husus varsa ben de onu uygulayacağım. (MHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu tartışma, işin bu kısmı nihayete erdiyse Sayın Varank’ın konuşmasıyla ilgili gruplara söz vereceksiniz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Söz almak istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu sonda yapıyorduk ama biz “Bugüne özel bunu ortada yapalım.” diye konuştuk Sayın Varank’tan sonra, uygun görürseniz bu konuda iki talebimi dile getireceğim. Bir tanesi, partimize “ana muhalefet partisi” diyerek sizin de şahit olduğunuz pek çok satışmada bulundu, onlara ben cevap vereceğim ama öncesinde doğrudan ismi anılarak Sanayi Komisyonu sözcümüz Tahsin Tarhan’ın... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin; bakın, duyamıyorum ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tahsin Tarhan'ın ismi anılarak ve -İç Tüzük 69'un ikinci fıkrasındaki gibi- söylemediği bir söz çarpıtılarak kendisine atfedildiği için kürsüden açıklama, cevap hakkı...

BAŞKAN – Ya, arabaya bindiğini söyledi, başka bir şey söylemedi ki! (AK PARTİ sıralarından gülüşmeler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arabaya binmediniz mi Sayın Tarhan?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapma, yapma, bunu yapma Başkan, bunu yapma! Dediniz ki, bakın... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz, önce size kürsüden söz vereyim, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır, ben yerimden söz alacağım.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yok canım, sataşmadan istiyorsunuz; kürsüden iki dakika, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır. Sayın Başkan...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, ben, biraz önceki konuyla ilgili çok kısa...

BAŞKAN – Ona da, size de söz vereceğim Sayın Tatlıoğlu, şu başladığım işlemi bitireyim lütfen.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bütünlük parçalanmasın, biraz önceki konuyla ilgili, çok kısa; Özgür Bey'den bir müsaade alalım.

(Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Milletvekilleri...

(AK PARTİ sıralarından “Mahalle baskısı gibi.” sesi)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan “mahalle baskısı” diyor ya!

BAŞKAN – Sayın Tarhan, yerinize oturur musunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, siz de yerinize oturun, müsaade edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki.

BAŞKAN – Önce ben bir Sayın Tatlıoğlu'nun söz talebini karşılayayım; konunun bütünlüğünden, bağlamından kopmasın.

Buyurun Sayın Tatlıoğlu.

15.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, Kanun-ı Esasi'nin üniter yapı ve Türkçe diliyle ilgili maddelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce yapılmış tartışmalar bağlamında şunu belirtmek istiyorum: Türkiye bu topraklara yeni taşınmış değil, çok kadim bir kültürü ve hukuku var. Bakın, bizim ilk Anayasamız 1876 Kanun-ı Esasi'de ilk 2 başlangıç maddesinin 1'incisi üniter yapıdır, 2'ncisi de dilin Türkçe olmasıdır. Bu işler daha sonra başlamadı, Osmanlı'da da anayasayla beraber böyle başladı. “Bütünlük, birlik, beraberlik bu çerçevede sağlanır.” diye Osmanlı'da bile böyle başladı. Bunu bütün Meclisimizle birlikte paylaşıyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Özel, bir şeyi vurgulamak istiyorum: Biliyorsunuz, sataşmadan söz talebini yaptığımızda gerçekten ne söylenildiğini net olarak ortaya koymak gerekiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söyleyeceğim.

BAŞKAN - Ben size söyleyeyim, Sayın Tahsin Tarhan’a söylediği yani “Mahalle baskısına uğrayarak söylemlerini değiştirdi.” dedi.

Buyurun Sayın Tarhan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, müsaade etmiyorsunuz ki şaka...

BAŞKAN – Ama demin size...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, özür dilerim de ben sizin zaman zaman şaka yapmanızı...

BAŞKAN – Ya, şaka yapmıyorum gerçekten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, “Arabaya binmedi mi?” Ya, o laf mı?

BAŞKAN - On birden beri, on iki saattir burada oturuyoruz, yapmayın lütfen ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Arabaya binmedi mi?” O da olmaz yani!

BAŞKAN – Sayın Tarhan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri... (Gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır... Başlama.

BAŞKAN – İç Tüzük’ü uyguluyorum arkadaşlar, yapmayın lütfen. (Gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sessizliği sağlar mısınız?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen biraz sessizlik...

Süreyi baştan başlatın.

Buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan... (Gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sessizliği sağlar mısınız?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sessizlik lütfen.

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan’ın, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank’ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hiçbir Cumhuriyet Halk Partili millî otomobile karşı gelemez. Siz otomobili yapın ilk olarak biz alırız otomobili. Onun için biz sorduğumuz soruların cevabını istiyoruz. Altı yıl bu kürsüde her bütçe görüşmelerinde “Millî otomobil yapacağız.” dediniz. Biz dedik ki: “Bu araçtan millî otomobil çıkmaz, bundan elektrikli araç çıkmaz.” Benden özür dileyeceksiniz! Nerede bu araç? 47 milyon verdiniz, nerede bu araç? (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi benden özür dileyeceksiniz!

TOBB yapacakmış, TOBB yaparsa ilk aracı da ben alacağım ama...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sıraya girmen lazım, her ikisine bir sıraya girmen lazım.

TAHSİN TARHAN (Devamla) – TOBB’la yapılan sözleşmeleri de gel burada açıkla. Türkiye’nin en önemli arazisini, 1 milyon metrekare araziye 5 babayığide peşkeş çekip... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

TAHSİN TARHAN (Devamla) - ...sonra bankalardan devlet garantisıyla kredi verip, o da yetmez...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ya, sen ne anlatıyorsun! Arabaya binmedin mi?

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Siz, arabaya binmediniz mi?

TAHSİN TARHAN (Devamla) - ...hasta garantisini gördük, araç geçişini gördük, havaalanında yolcu geçişini gördük...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Arabaya binmedin mi? Faytona mı bindin, arabaya binmeyeceksin!

TAHSİN TARHAN (Devamla) - ...şimdi de sizleri borçlandırıyor, diyor ki: “Otomobil garantisi.” Gel bunu da açıkla, bu millet bilsin. Sayın Elitaş, bu imkânı sana verseler o otomobili sen de yaparsın.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – At arabasına mı bindin sen?

TAHSİN TARHAN (Devamla) - Onun için, gelsin, o otomobil için o 5 babayığitle ne şartlarla sözleşme yaptığını açıklasın. Bunun hesabını vereceksiniz, 128 milyar doların hesabını vereceksiniz ve bunun da hesabını günü geldiğinde vereceksiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Size ne oldu Sayın Kenanoğlu?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan zırvaladığımı söyleyerek doğrudan sataştı bana. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, duyamıyorum, biraz yüksek sesle...

Arkadaşlar, müsaade eder misiniz ya, rica ediyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, kürsü konuşmamda ifade ettiğim sözlerden dolayı zırvaladığımı söylüyor...

BAŞKAN – Doğru, söyledi; buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Doğru söylemedi, sataştı. Doğruluğunu teyit edemezsiniz.

BAŞKAN – Yani söylediğinin doğru olduğunu söylüyorum.

Buyurun.

9.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın Genel Kurul; şimdi, ben, burada şöyle bir gerçeği ifade ettim ve bunu söylerken de bu meselenin AKP’yle başlamadığını, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş sürecinden bu tarafa bir tekçi anlayış bakış açısından kaynaklı olarak Türk ve Sünni Müslüman kimliği üzerinden bir “makbul vatandaş” tanımı uygulaması yapıldığını ve bu politikalarından kaynaklı olarak kuruluşta bu tarafa kadar birçok inkâr, asimilasyon politikalarının uygulandığını ve zaman zaman da bununla ilgili olarak imha politikalarının uygulandığını söyledim.

Şimdi size söylüyorum: 6-7 Eylül 1955'te yaşananlar, o dönemde Ermenilerin, Yahudilerin, bu ülkede yaşayan vatandaşların bu ülkeyi terk etmek zorunda kaldıkları gerçeğini hepimiz itiraf ediyorsunuz zaman zaman ve diğer taraftan, Maraş katliamında Aleviler cenazelerini gömmeden terk etmek zorunda kaldılar ülkeyi.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Maraş katliamı diye bir şey yok!

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - Orada yaşatılan bu acıyı yok mu sayacaksınız? İşinize geldiği zaman, önemli bir buluş gerçekleştirdiği zaman Türkiye kökenli olacak, Türk kökenli olacak ama onların, burada yok sayılan inançlarına, kimliklerine gelince kabul etmeyeceksiniz, yok sayacaksınız. Yok böyle bir yağma! (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Maraş katliamında kim iktidardaydı?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben “Cumhuriyet Dönemi” dedim, “AKP” demedim zaten.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Komşuna ve ortağına söyle bize söyleyeceğine.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan biraz önce kürsüde yaptığı şeyleri saydı, döktü. Çok net bir durum var, Cumhuriyet Halk Partisi iyi yapılan şeye “iyi” derse alaya alıyor, eğer o iyi yapıldığını düşündüğü bir şeyi eleştiriyse de var gücüyle karşı çıkıyor. Sayın Bakan, öyle bir konfor varsa size şunu hatırlatırlar: O karşınızda hakir görmeye çalıştığınız Cumhuriyet Halk Partisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ... Türkiye Denizcilik İşletmelerine ait onlarca liman yaptı, döneminizde siz sattınız; SEKA Kâğıt Fabrikalarını yaptı, siz sattınız; TEKEL'i yaptı, siz sattınız; Eti Bakır, Krom, Gümüş, Alüminyum yaptı, AK PARTİ iktidarlarında siz sattınız; Eti Elektrometalurjiyi yaptı, sattınız; Bakır İşletmelerini sattınız; onlarca şeker fabrikasını daha yeni sattınız; Sümerbanklarımızı sattınız; Türk Hava Yollarını yaptık, sattınız; TÜRK TELEKOM'u sattınız; TÜPRAŞ'ı sattınız; PETKİM'i sattınız; Erdemir'i sattınız; TEKEL'i sattınız; limanları sattınız. Şimdi, çıkmış “Biz yaparız.” diyorsunuz; biz yaparız, siz satarsınız. Yapacak yapmakta olan, satıyor satmakta olan. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Evet, yürütme adına ikinci söz talebi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dakika Sayın Başkan, bir husus daha var; bu birinci husus.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ya, yeter ya!

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, ikinci husus: Bizim de Sayın Bakanın anlatımından üstüne titredığımız Boğaziçiyle ilgili... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Yeter be! Yıllardır iktidara gelemediniz...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, Sayın Bakan, tesadüf yan yanasınız. Boğaziçinin dünyadaki marka değerine gerçekten zarar veriliyor. Boğaziçi, bir özgürlük üniversitesi ama Boğaziçinde yapılan bir kayyum atamasına öğrenciler itiraz ediyor, 500 öğrenci gözaltına alınmış, yanınızdaki Süleyman Soylu, çıkıyor, o gece açıklıyor: “42’si MLKP’li, 38’i PKK’lı, 18’i DHKP-C’li, 21 DKP’li...” diyor, sayıyor, döküyor; 16 terör örgütü. İnsaf ki insaf! 1 tanesi kırk yıl önce lağvedilmiş Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi, diğer saydığı, otuz yıl önce lağvedilmiş TDKP.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, son kez açıyorum mikrofonu.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ama Sayın Başkan, biz gidiyoruz...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Nereye?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Selahattin Can ile Doğu Demirtaş’ı ziyaret ettim. Sayın Bakan, Covid’den dolayı yan yana hücrelerdeydi, ezberden satranç oynuyorlardı; 2’si de Boğaziçi Fizik Bölümüne dereceyle girmiş. İlk mahkemelerinde oradaydım. Vallahi, hâkim serbest bırakırken geçen süreden utanıyordu. Şimdi, yine 2 öğrenci içeride tutuluyor ama Sayın Başkan, Kaan Bozgül’e yurt dışına çıkış yasağı konuldu Sayın Bakanın hedef göstermesiyle. 2016, Boğaziçi Fizik Bölümü, ertesi yıl Matematik Bölümüne girerek çift ana dal, onur derecesi...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Böyle bir şey yok ya! Ne diye konuşuyorsun ya!

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, konumuz bu değil ki.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Böyle bir şey yok Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Bakan, Münih Ludwig Maximilian Üniversitesinde Fizik masterına kabul, 15 Ekim günü Almanya’ya gidecekken yurt dışına çıkış yasağı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özel, son kez mikrofonu açıyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bunun Sanayi Bakanıyla ne alakası var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var, var, var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bakın, İçişleri Bakanlığıyla ilgili konuşuyor.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özel.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, usule aykırı hareket ediyorsunuz, doğru bir şey yapmıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, bakın, Boğaziçi Üniversitesine birinci giren, birinci mezun olan...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, usulde olmayan, İç Tüzük’te olmayan bir uygulamaya geçiyorsunuz Sayın Başkan. Nerede var böyle bir şey?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...dünyanın en iyi üniversitesinden kabul alan...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kürsüde iki dakika veriyorsunuz, burada sonsuz süre; olmaz Sayın Başkan bu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün bu dereceyle olanın Sayın Bakan bilir ki Türkiye'nin yüzünü ağartacak... (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade edin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Lütfen bu uygulamayı kaldırın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, yapma şunu ya! Yapma ya!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Olmaz böyle şey!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dakika kaldı, şu çocuğun derdini söyleyeceğim ya! (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.31

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.44

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, bir dakika söz vereceğim.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

17.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, vicdanı olan herkesi Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi Kaan Bozgül'ü savunmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan, İçişleri Bakanının saydığı, döktüğü o kadar terör örgütünden hiçbiri ne iddianamede yer aldı ne de mahkeme böyle karar verdi. Aralarındaki duvara rağmen ezbere satranç oynayan fizik öğrencileri tahliye oldu. Şimdi, Kaan Bozgül, 2016'da girdiği Boğaziçi fizik ve çift ana dal yaptığı matematiği tam gününde bitirdi, onur derecesi aldı, Maximilian Üniversitesinden fizik masterına kabul edildi. Türkiye'nin dünyada yüzünü ağartacak bir genç, sırf bu kara propaganda yüzünden, mahkeme yurt dışına çıkış yasağı verdi diye 15 Ekimde havaalanından döndü; eğitim hakkından mahrum kalıyor. Geleceğin Aziz Sancar'ını, sadece kayyum rektöre direndi diye Türkiye'de hapis tutuyorlar. Bu konuda vicdanı olan herkesi pozisyon almaya, gencimiz Kaan Bozgül'ü savunmaya davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)*

2.- *2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)*

A) *SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)*

1) *Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

B) *GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)*

1) *GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

C) *DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)*

1) *Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ç) *KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)*

1) *Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Yürütme adına konuşmalara devam ediyoruz.

Yürütme adına ikinci söz, İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu'nun.

Sayın Soylu, buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; selamlamadan ve sözlerime başlamadan bir şeyi burada ifade etmem farz olmuştur.

Bir, bu ülkede Kürt düşmanlığı yoktur. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

İki, bu aziz millette Kürt düşmanlığı yoktur.

Üç, bu ülkede kimin paravanı olduğunu bildiğimiz, kimin taşeronu olduğunu bildiğimiz ve kırk yıldır emperyalizmin bu ülkede oynacağı olarak bu ülkeye kan kusturmaya çalışan bir PKK karşıtlığı ve PKK düşmanlığı vardır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Kürtler bu ülkenin asli unsurudur, Aleviler de bu ülkenin asli unsurudur. İstismalarınızı bu Gazi Meclisin çatısı altında yapmanıza müsaade etmeyeceğiz ve şunu ifade edeyim, Ziya Paşa diyor ki: “En ummadığın keşfeder esrarıderunun/Sen herkesi kör, âlemi sersem mi sanırsın?” Sizin “Kürdistana özgürlük.” derken neyi söylediğiniz apaçık ortada ve nasıl bir iş birliği içerisindeyiz ki sizinle ilgili oylamada Cumhuriyet Halk Partisi de “Kürdistana özgürlük.” diyene herhangi bir ceza verilmesine taraftar olmadı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalan yakışıyor mu, yalan!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – O alana bizi çekemeyeceksin hain, o alana çekemeyeceksin! Sen bu ülkedeki en büyük hainsin, sen bu ülkenin düşmanısın! Sen bu ülkedeki bütün yolsuzlukların, bütün uçkâğların başısın!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, konuşmaya daha yeni başlandı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının 2022 yılı bütçe sunumu vesilesiyle huzurlarınızda bulunuyor, Gazi Meclisimizi, Gazi Meclisimizin temsil ettiği aziz milletimizi ve buradaki saygıdeğer milletvekillerimizi saygıyla selamlıyor ve her nerede, her ne zaman olursa olsun bu vatan, bu bayrak, bu millet, Ezanımuhammedî, dinüdevlet için fedayıcıan eylemiş ve geçen gün Tunceli Ovacık'ta 9 teröristin bulunduğu mağaraya ilk önce girmek için can atmış ve o mağaranın ağzında, eşinin henüz karnında 3 aylık bebeği varken şehit olmuş Celil Mutlu kardeşimiz başta olmak üzere bütün şehitlerimizin huzurunda hürmetle, tazimle, saygıyla eğiliyor, gazilerimize minnetlerimizi ve buradan şükranlarımızı ifade ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bunlarla aklanamazsınız.

MURAT EMİR (Ankara) – Gazilerin parasını ödeyin, gazilerin! Gazilerin parasının üstüne yattınız, Komisyonda cevap vermedin. Gazilerin parasını ödeyin önce!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Saygıdeğer milletvekillerimiz, biz buraya hesap vermeye geldik; biz, haşa, hesap vermekten gocunmayız. Burası milletin Meclisi ve burası demokrasinin karargâhıdır ve biz buna inanıyoruz. Burada, biz, hesap vermeyi kendi adımıza bir görev, bir sorumluluk addederiz; ancak yalana, ancak iftiraya tahammül edemeyeceğimizi ve buna boyun bükmeyeceğimizi, burada da bizi izleyen milletimizin de aynı şekilde bilmesini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Ve ben sabahtan beri sizinle birlikte burayı izliyorum. İçişleri Bakanım ve yaklaşık beş yıldır Türkiye’de Hükümetimizin ortaya koyduğu politikalar, Sayın Cumhurbaşkanımızın -ne kadar ağırlarına gitse de- talimatları çerçevesinde bu ülkede huzurun, bu ülkede sükûnun, bu ülkede kardeşliğin, bu ülkede birliğin ve beraberliğin olması için çaba sarf edenlerden sadece biriyim.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – On yıl önce ne yaptınız?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Allah’ını severseniz şu soruyu benim Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna sorma hakkım vardır, HDP’ye sormamın bir anlamı da yok: Bütçeyle ilgili... (HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Soramazsın zaten, soramazsın zaten!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yok, size sıra gelecek; sizin hakkınızı vereceğim ya, hiç merak etmeyin ya, sizin hakkınızı vereceğim! (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – SBK’den bahset, SBK; ondan bahset!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ve size sormaya hakkım var: Bütçe konuşunuz; Türkiye kırk yıldır can yakıcı bir terörle mücadele ediyor, bütçede hiç terörden bahsettiniz mi? Hayır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tüm yaptıklarını o çarşafın altına saklayarak kendini aklayamazsın!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – İki: PKK terör örgütü, PYD terör örgütü evlatlarımızı katlediyor; konuşmalarınız içerisinde bu cümleyle bir tek yer ayırdınız mı? Hayır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bu yaptıklarını o çarşafın altına saklayarak aklayamazsın!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Peki, Türkiye’de göç dâhil olmak üzere, asayiş meselesi dâhil olmak üzere, trafik meselesi dâhil olmak üzere burada İçişleri Bakanlığının yaptığı faaliyet alanlarıyla ilgili bir tek cümle söylediniz mi? Hayır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bir sürü şey söylediler.

MURAT EMİR (Ankara) – İyi dinlememişsin, iyi dinlememişsin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Peki –tekrar- bu ülkede evlatlarımız bizim için, biz burada rahat duralım diye, çocuklarımız okula rahat gitsin diye şehit oldular, gazi oldular...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Sen zengin ol diye.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...ve anneler evlatsız kaldı; bir tekiniz cümleyle acaba “Rahmetirahman”la, onlara “medyunuşükran”la başladınız mı? Elbette ki hayır.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sizin çocuklarınız gitmedi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Onu yapmayan elbette ki kürdistanın özgürlüğüne burada ses çıkarmayacaktır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Saçmalıyorsunuz! Yalan atıyorsunuz!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bunun sağlaması da buradadır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Saçmalıyorsunuz!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ama neden bahsettiniz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sedat Peker’e verdiğiniz korumayı söyle!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...neden bahsettiniz, onu da söyleyeyim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sedat Peker’e verdiğiniz korumayı söyle! Sedat Peker’e gönderdiğiniz aracıyı söyle! Özışık kardeşleri söyle!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Neden bahsettiniz, onu da söyleyeyim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Veyis Ateş’i söyle! Söyle, söyle!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biz devletiz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Madem hesap vermeye geldin, bunların hesabını ver!

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Baran Korkmaz’dan bahset ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, duyamıyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biz devletiz...

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sedat Peker’den bahset, göreyim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biz devlet olarak suçluların peşindeyiz.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – 10 bin doları alandan bahset bir de!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sedat Peker’e verdiğiniz korumanın hesabını ver!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Suçluların iftirasını, suçluların yalanlarını ve suçluların ortaya koyduğu dedikoduları şu Gazi Meclisin çatısı altına getirdiniz, devleti töhmet altında bıraktınız, devlete iftira ettiniz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sedat Peker’e gönderdiğiniz aracının hesabını ver. Veyis Ateş’in hesabını ver, ver!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Burada, bu milletin evladı olarak söylüyorum: Vallahi size devlete iftira ettirmem, billahi size devlete iftira ettirmem. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hakan Çalışkan’ın hesabını ver, Hakan Çalışkan’ın...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sezgin Baran Korkmaz, Sezgin Baran Korkmaz...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sessiz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hakan Çalışkan’ın hesabını ver, Hakan Çalışkan’ın. Sedat Peker’e gönderdiğiniz aracının hesabını ver aracının. Biraz yüzün kızarsın!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Devletin uçağı yok mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu akşam daha, çok yerinizden kalkacaksınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sedat Peker’le barışmak için araya Özışık kardeşleri gönderdin ya, onun hesabını ver. Ver hesabını, iftira atma.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleri, aslında bizler bu görüşmeleri gelişmiş dünyada Pandora’nın kutusunun açıldığı günlerde yapıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – CHP’ye laf söyleyerek kendini temize çıkaramazsın.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Nerede şehitlerin parası?

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – 10 bin doları söyle, 10 bin doları.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu görüşmeler bitmeden, Rusya ve Ukrayna arasında belki bugün hesap edemeyeceğimiz krizler olacak.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gri pasaportu söyle, gri pasaportu. Sayende, gri pasaportu söyle. Bu ülkeden insan kaçakçılığını söyle.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Elbette ki bilemeyiz ama Allah korusun, tatsız bir gelişme söz konusu olursa, en son mağlubiyetini Afganistan’dan o kalkan uçak görüntüsünde gördüğünüz ve bugün Balkanlara yerleşmeye çalışan Amerika, belki Karadeniz’de bizim de bugün hesap edemediğimiz bambaşka bir tablonun içerisinde olacak.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, sen İçişleri Bakanı değil misin?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bir gözümüz Karadeniz’deyken bir gözümüz de İngiltere ile Fransa arasındaki Brexit’ten sonra karşı karşıya kalınan yeni bir anlaşmanın ve Avrupa Birliği’nin nereye gittiğini görmeye çalışan bir tabloyu da bize ortaya koyuyor.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – 10 bin doları söyle, 10 bin doları; o siyasetçiyi söyle

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Belarus ile Polonya arasındaki problem...

MURAT EMİR (Ankara) – Dışişleri Bakanı yok mu Hükümette? Dışişleri Bakanı yok mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...yani bizdeki göçmen sayısının belki de yüzde 1’ine bile tekabül edemeyecek bir sıkıntıyı kaldıramayan Avrupa’nın karşı karşıya kaldığı sorun, önümüzde ve her birimize belki de gelecek adına bir belirsizlik alanı açmaktadır.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sen İçişleri Bakanısın ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Yine, Fransa ile İtalya arasındaki ikili anlaşmaysa -şunu ifade etmek istiyorum ki- Brexit’le sarsılan Avrupa Birliğinde neredeyse yepyeni bir oluşumdur. İsveç’te bir kadın Başbakan seçildi, yedi saatte istifa etti. Hollanda’da altı aydır hükümet kurulamıyor, Romanya’da hükümet kurulamıyor; Bulgaristan’da sekiz ay içerisinde tam 3 tane seçim oldu.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, Hollanda’yı bırak, Türkiye’ye gel. Türkiye’yi anlat, Türkiye’yi. (AK PARTİ sıralarından “Ya, Dinle... Dinle...” sesleri)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sessiz...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, İçişleri Bakanı Hollanda’yı anlatıyor ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yine Almanya bir önceki hükümeti beş buçuk ayda kurdu, bu hükümetiyse ancak iki ayda kurabilme kabiliyetine sahip oldu; ne kadar gideceğini de hiçbirimiz bilmiyoruz.

Şimdi, bir istikrarın sağlanamadığı bir tabloyla karşı karşıyayız ve bunlar gibi daha pek çok konu, belki bu bütçe görüşmeleri sonlanmadan dünyanın başına bir dert, dünyanın başına yeni bir kriz alanı olarak oluşacaktır.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bütçenin sahibi nerede, bütçenin? Bu bütçenin sahibi nerede?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – En büyük kriz sizsiniz, en büyük dert de sizsiniz, başka dert mi lazım.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu saydığım ülkelerin hiçbiri az gelişmiş ülkeler, fakara ülkeler değildir; az gelişmiş veya yoksul olmayan bu ülkeler, özellikle İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra NATO gibi, Avrupa Birliği gibi çatılar kurmuş, Avrupa Birliği içerisinde yeni anayasa oluşturma konusunda adımlar atmışlardır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sen Dışişleri Bakanı değilsin, İçişleri Bakanısın, görevini bil, görevini hatırla! Sen İçişleri Bakanısın, adın o.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ya, yeter, yeter, dinle! Yırtınma!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sus, bağırma!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yırtınma!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Önde gelen bu ülkeler, şu anda bir belirsizlik içerisinde. Ne göç meselesi ne bazı Avrupa devletlerinde “narco-shop”lar açılması veyahut da Avrupa devletlerinin bazılarının kendi gençlerine eroin kullanmaları için şırıngalar vermesi belki de dünyanın en önemli sorunu olarak görülmeyebilir veya Afrika’da bulunamayan suyun Mars’ta aranması...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bunu sen mi söylüyorsun ya? Bunu sen mi söylüyorsun?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Jandarmanın arabasıyla kokain, esrar taşıyor ya! Jandarmanın arabasıyla esrar taşıyor!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Bu tablonun en kötü tarafı, dünyanın karşılaştığı dört önemli sorun var. (HDP sıralarından kürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kokaincileri nerede, pudra şekeri nerede? Kokain nerede?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Jandarmanın arabasıyla...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Birinci sorun, pandemi sorunudur; ikinci sorun, enerji sorunudur; üçüncü sorun, göç sorunudur; dördüncü sorun ise tüm bunların oluşturduğu ekonomi sorunudur...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İçişleri Bakanı sorunudur.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...ve aynı anda dünya bu dört sorunu yaşamaktadır. Ve dünyanın bunlardan da en önemli bir sorunu var, şu anda dünya vizyonunu kaybetmiştir, fikir birliğini kaybetmiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Allah dünyaya yardım etsin!

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biraz önce bahsettiğim Birleşmiş Milletler, biraz önce bahsettiğim NATO ve Avrupa Birliği, dünyaya bu krizlerin hiçbirinde küresel rehberlik ortaya koyamıyor, küresel çözümler ortaya koyamıyor. Tüm ülkeleri kendi başlarına bırakmışlar ve kendi çözümlerini oluşturmak için çırpınmak zorunda kalakalmalarını sağlamışlardır. Ve yine hiçbir şekilde...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sen Amerika’ya başkan ol, Amerika’ya; burası dar geldi.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yine bir ifadeyi daha ortaya koyayım: Almanya’da çıkan sosyal medya yasası, hiçbir özgürlük tartışması yapılmadan yasalaştırılmıştır. Fransa’da olağanüstü hâl döneminde oluşturulan yasalar ağırlaştırılarak Fransa’da kanunlaştırılmıştır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Çünkü hukuk devleti orası, çünkü hukukun üstünlüğü var, çünkü hukuka saygı var, çünkü Anayasa'ya saygı var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ve yine şunu ifade etmek istiyorum ki... (HDP sıralarından gürültüler)

Siz ne dersiniz deyin ya, siz ne dersiniz deyin, merak etmeyin, biraz sonra hakkınızı vereceğim, sabırlı olun biraz, sabırlı olun. (HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ne biçim konuşuyorsun? Sen kimin hakkını veriyorsun? Kimin hakkını veriyorsun, kime veriyorsun? Kimin hakkını veriyorsun?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen kendi hakkını ver, kendi hakkını. Sen kendi hakkını ver, sen kimsin?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Batı tam anlamıyla savrulmuş ve küresel liderlik iddiasında havlu atmıştır.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kendini ne zannediyorsun mafya iltisaklı bakan, ne zannediyorsun kendini? (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Oluç, yerinize oturun lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hakkını verecekmış! Sokak kabadayısı, ne zannediyorsun kendini? Utanmaz mısın be, utanmaz mı!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Otur yerine!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Konuşma!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, böyle bir müzakere usulü yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Eğer dünyanın ücra ve rahat bir yerinde olsaydık belki bunların hiçbirini konuşmuyor olurduk.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hesap vermeye geldin, hesap sormaya değil.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hakkını verecekmış!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Eğer biz Almanya olsaydık, eğer biz İskandinav ülkesi olsaydık belki bunları dert etmiyor olabilirdim. (HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sokak kabadayısı! Bakan değil, sokağın kabadayısı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sınırımızda DAEŞ'in ve PKK'nın otoritesini sarstığı 2 tane ülke var.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – DAEŞ'in ortağı sensin, sen!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sen mafya iltisaklısın, mafya irtibatlısın! Şimdi de hiç kimseye hakkını veremezsin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yıllardır ambargoyla karşı karşıya kalan...

(HDP sıralarından pankart açılması)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kullanmış olduğunuz pankartlar İç Tüzük'e aykırı bir uygulamadır ve kaldırılmasını istiyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hiç kimseye hakkını veremezsin, yargılanacaksın, Yüce Divan'da yargılanacaksın!

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bir taraftan Orta Doğu, bir taraftan Orta Asya, bir taraftan Afrika...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kimin hakkını veriyor? Ne biçim konuşma bu? Terbiyesizliktir ya! Hadi oradan! IŞİD’e hakkımızı yedirmeyiz. Neyin hakkını veriyor? Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın Oluç, şu pankartların kaldırılması lazım. Böyle bir usul yok. (HDP sıralarından gürültüler)

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kırk yıldır size boyun eğmedik be! Beş yıldır sana boyun eğmedik!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hakkımızı yedirmeyeceğiz! Ne zannediyorsun kendini? Mafyanın atadığı... Ayıptır ya!

(AK PARTİ sıralarından “Terbiyesiz!” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri, bu pankartları lütfen kaldırtın.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Onları da kaldırt o zaman, onları da. Sen nasıl müdahale ediyorsun?

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, kanunsuz bir uygulama, böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Ne yapayım Sayın Etyemez? Buradan aşağıya mı ineyim, atlayayım, kaldırayım?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Pudra şekeri” yazıyor, pudra şekeri!

SALİH CORA (Trabzon) – Çocukluk ediyorsunuz, çocukluk yapıyorsunuz; çocuksunuz, çocuk!

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz devam edin lütfen.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ya, nasıl devam etsin Başkanım, nasıl devam etsin?

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sayın Başkan, ben devam edeyim ama süre işliyor.

BAŞKAN – Efendim, sürenizi ilave edeceğim. Üç dakikanız kayboldu, vereceğim size ilave olarak onu.

Buyurun.

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Kayyumdan aldığın tesbihler nerede? Sana kayyumun verdiği tesbih kaç para, kayyumun verdiği tesbih?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Arkadaşlar, şimdi size bir şey söyleyeyim: Biraz sonra birçok konuya beraber gireceğiz ama şunu ifade etmem lazım: Burası demokratik bir ülke ve burası birlik ve huzur içerisinde olan bir ülke.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Öyle anlaşılıyor değil mi? Seni sorgulamayan her şeyi, her suçu işliyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Allah’a hamdolsun, Türkiye’de terör, şu anda Türkiye’deki sorunların içerisinde en alt noktalara doğru indi. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Ama şunu söyleyeyim: 4 Aralık tarihinde Şırnak Cizre’de bir katliam oldu. Şırnak Cizre’deki katliam aynı Ahmet Budak’ın katliamı gibiydi, aynen Aydın Ahi’nin katliamı gibiydi, aynen Aydın Muştı’nun katliamı gibiydi. Bizim İlçe Başkanımızın kardeşi olan, oranın kanaat önderlerinden Tahir Güven gece yarısı bir komployla beraber öldürüldü. Peki kim öldürdü ve niye öldürdü?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ne anlatıyorsun?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Niye anlattığımı göreceksin. (HDP sıralarından gürültüler)

Gecenin bir yarısı, onu bir yere çağırıp pusu kurdular. Pusu kuran kim? Pusu kuran kim biliyor musunuz? (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kumpas yapıyorsun, kumpasçısın sen! Kumpas yapıyorsun, kumpas!

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – İftira, iftira!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Pusu kuran şu, Mehmet Miraç Dinç. Peki, pusu kuranı biz bu sabah nerede yakaladık?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) - Nerede?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - HDP’li Milletvekili Hüseyin Kaçmaz’ın evinde yakaladık. (AK PARTİ sıralarından “Yuh!” sesleri, HDP sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yalan söylüyorsun! Yalan söylüyorsun! Yalan konuşma! Sana haddini bildireceğim! Sana kanıtını vereceğim, yalan söylüyorsun!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Durun, daha durun, daha durun... (HDP sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yapan da iftira atan da alçaktır, şerefsizdir! Utanmaz adam!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Hiç merak etmeyin, şuradakilerin hepsinin hesabını vereceksiniz, hepsinin hesabını vereceksiniz; sizi onlar da kurtarmayacaklar, hepsinin hesabını vereceksiniz. (HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kumpasçı Bakan, kumpasçı Bakan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sizden de dinlemenizi istiyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kes, kes!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bakın, Mehmet Miraç Dinç YPS’dir ve PKK tarafından atanmıştır. Bu katliamın talimatını PKK, Suriye tarafından vermiştir ve Mehmet Miraç Dinç ile Sezai Temelli’nin, Mehmet Miraç Dinç ile Nuran İmir’in... (HDP sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yalancı herif, yalancı herif!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...Mehmet Miraç Dinç ile Hüseyin Kaçmaz’ın...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yalan söyleyenin Allah belasını versin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Daha dur bakalım.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yalan söyleyen şerefsizdir!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sensin, sen! Sensin, hesabını vereceksin, bu milletvekilliği seni kurtarmayacak. (HDP sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yalan söyleyen şerefsizdir!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kumpasçı Bakan, kumpasçı!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, herkes yerine otursun. Sayın Bakan konuşmasını sürdürüyor sayın milletvekilleri.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yine, Mehmet Miraç Dinç ile Hasan Özgüneş’in... Bu katliamların hesabını vereceksiniz. (HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sen vereceksin hesabı, sen!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kumpasçısın, kumpasçı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Burada demokrasi hikâyeleri anlatmakla, burada demokrasi güzellikleri anlatmakla bu milleti aldatamayacaksınız; hesabını vereceksiniz, hesabını vereceksiniz! (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen buraya hesap vermeye geldin, iftira atmaya değil!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bir milletvekilini 80 milyona hedef gösteremezsin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Siz insanları, çocukları anasız babasız bıraktınız. (HDP sıralarından gürültüler)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Katil, katil!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İftiracı Bakan, iftiracı Bakan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Siz PKK’nın oyuncuğusunuz ve uşağusunuz. (HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yalancı, yalancı! Kumpasçı Bakan!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, herkes yerine otursun.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Bunun hesabını halka vereceksin, yargılanacaksın sen!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bakan buraya hesap vermeye geldi, hesap sormaya değil!

BAŞKAN – Sayın Bakan kürsüde konuşmasını yapıyor, bütün milletvekilleri yerine otursun lütfen.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hesap vermeye geldin sen buraya, iftira atmaya değil!

BAŞKAN – Bütün milletvekilleri yerine otursun.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bakan hesap vermeye geldi, iftira atmaya değil!

BAŞKAN – Yerinize oturun lütfen.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – İftiracı Bakan!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hesap verecek, hesap!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, herkes yerine otursun.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Bu iftiranın hesabını vereceksin!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kumpasçısın sen!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hepiniz, Kürt kardeşlerimize çektirdiklerinizin hesabını vereceksiniz, kaçamayacaksınız! Kaçamayacaksınız! Kaçamayacaksınız! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen hesap vereceksin, sen!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Esas hesabı Yüce Divanda sen vereceksin, sen!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yalan söyleyenin Allah belasını versin! Yalan söyleyen şerefsizdir!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bir milletvekilini 80 milyona hedef gösteremezsin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Kürtler sizden nefret ediyor! Kürtler sizden nefret ediyor! Kürtler sizden nefret ediyor! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sen vereceksin hesabını! Senin şovlarına alıştık, biliyoruz bunları!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Her gün aynı şovları yapıyorsun, aynı kumpaslarla aynı noktaları anlatıyorsun! Kumpasçı Bakan!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bakan buraya hesap vermeye geldi, iftira atmaya değil!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerlerinize oturun, oturun yerlerinize lütfen.

(AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İftira atma kumpasçı!

BAŞKAN – HDP Grubu, siz de oturun lütfen yerinize. AK PARTİ Grubu, siz de lütfen.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Utanmaz! Utanmaz! Utanmıyorsunuz!

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, siz devam edin.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Ben birazdan çıkıp konuşacağım, o zaman görürüz!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Katliamın hesabını vereceksiniz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bakan hesap vermeye gelir, hesap vermeye; iftira atmaya değil.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, Türkiye, etrafında bu mücadeleyle karşı karşıyayken, elbette, 27 Mayıs darbesiyle atılan, yargıdan ekonomiye, siyasetten teröre kadar, sürekli genişleyen bir vesayet yelpazesinin demokrasi alanını, siyaset alanını ve millî irade alanını sürekli daralttığı Türkiye, 21'inci asrın başından itibaren geçmişten aldığı tecrübeyle doğru bir okuma yapmıştır.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Geçen sene de aynısını yaptın, hesap vermedin, yalan söyledin, iftira attın!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Her anlattığın palavra, kumpas!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Kendisine yönelen asimetrik saldırılara asimetrik cevaplar üretmiştir, 2002-2013 arasında cumhuriyetin kuruluş hedeflerinden olan muasır medeniyet seviyesi idealini ciddiyetle ele almıştır. Büyük bir altyapı, güçlenme ve istiklal hamlesini vesayete karşı mücadelesiyle eş zamanlı olarak yürütmüştür. (HDP sıralarından gürültüler) Cumhuriyet tarihi boyunca siyaset alanının, liderlerinin, ekonomisinin, Vecihi Hürkuş'tan Nuri Demirağ'a kadar tüm sanayi adımlarının uğradığı asimetrik saldırılar, maruz kaldığı soğuk savaş taktikleri, 2002 yılından itibaren ortaya koyduğu karşı asimetrik hamlelerle teker teker boşa düşmeye başlamıştır. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hesap ver, hesap, hesap ver; iftira atma!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Türkiye asimetrik saldırılara asimetrik cevap üretebilme kabiliyetini ortaya koyan bir ülke, bir devlet ve bir millet olmuştur ve bütün asimetrik saldırıları teker teker boşa düşürmüştür. 2013'ten sonra ise yeni bir okuma yapmıştır.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, bırak bu palavraları ya!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İnsan haklarını katlettin!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Suç adamısın, suç; bunun hesabını ver!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ürettiği karşı atakları hazmedemeyen güç odaklarına karşı Gezi, 15 Temmuz gibi saldırılarla üzerine giydirilmek istenen yeni vesayet makyajını reddetmiştir. Gezi’ye ve 17-25 Aralık’a asimetrik bir cevap olarak yeni İstanbul Havalimanı’nı, Yavuz Sultan Selim Köprüsü’nü, Kanal İstanbul’u, nükleer santrali, Marmaray’ı, Avrasya’yı, bunların hepsini bize asimetrik saldırı yapanlara karşı Türkiye’nin gücü olarak ortaya sunmuştur. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bindiğin uçakları anlat, uçakları!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 10 bin doları anlat!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 15 Temmuz’a asimetrik bir saldırı olarak da Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini bizim demokrasimizle ve bizim huzurumuzla oynayamazsınız diye ortaya koymuştur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen faşistsin, demokrat değilsin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Güney sınırlarımızda, PKK’nın, PYD’nin istediği, Amerika’nın istediği, Avrupa’nın istediği terör koridoruna ve terör devletine karşı -Allah’ıma hamdolsun ki- bu ülkenin Türk Silahlı Kuvvetleri ve güvenlik kuvvetleri bir asimetrik saldırıya asimetrik cevap vermişlerdir. Zeytin Dalı Harekâtı’nı yaptık, Fırat Kalkanı Harekâtı’nı yaptık, Barış Pınarı Harekâtı’nı yaptık, Pençe Kaplanları yaptık ve bu ülkeyi bölmek isteyenlerin gözünü oyduk, gözünü; gözünü oyduk. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, he, he!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sen kumpasları anlat, kumpasları!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Zeytinleri çaldınız, zeytinleri! Suçlusunuz, zeytinleri çaldınız, halkın zeytinlerini çaldınız ya! Halkın zeytinlerini çetelere yedirdiniz ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – İçeride terör üzerine oluşturulmak istenen vesayet tablosuna Kıran, Kapan, Yıldırım ve bizim o güzel evladımız, evet, Eren’le birlikte kimseye nefes aldırmadık.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kumpaslarını anlat, nasıl kumpas kurduğunu anlat! Sen kumpasçısın!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sadece terörle değil, terörizmle de mücadele ettik.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, o pankartları lütfen kaldıralım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Niye kaldırmıyorsunuz? Oradaki pankartlar ne? Onlar da kaldırınsın o zaman, öyle şey mi var?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Güvensizlik ortamına karşı ise Azerbaycan’dan Libya’ya tüm ilgi alanlarını etki alanlarına döndürmeye çalışan bir anlayışı, Türk dünyası, Orta Asya, Afrika açılımlarını gerçekleştirdik. Bürokratik oligarşiyi de yalnız bırakmadık. Ona karşı da hem bürokratik oligarşiyi tasfiye etmek hem de e-devletle beraber milletimizin bürokratik oligarşiden kurtulması için bütün çalışmalarını ortaya koyduk.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Propagandayı bırak, propagandayı bırak, propaganda yapıyorsun!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Neticede, bir “değerler ittifakı” olarak tanımladığımız Cumhurbaşkanlığı İttifakı’ndan aldığımız güçle beraber kendisine bu ülke yepyeni 2023, 2053, 2071, daha iyi 2123...

EBRU GÜNAY (Mardin) – Meclise hesap ver sarayın memuru!

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Esrar baronlarından bahset, eroin baronlarından bahset, kokainden bahset!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yani bu kadrolar, Cumhurbaşkanlığı kadroları cumhuriyetin ikinci asrını çizmektedir, cumhuriyetin ikinci asrını. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Onlar senin suçlarını kurtarmayacak, sen suçlusun, kumpasçısın!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ve Allah’ın izniyle, bize biçilen bu topraklarda bin yıllık bir ülke olmayacağız, ilelebet bu topraklarda ve dünyada lider ülke olacağız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, ülkeyi de satarsın işine gelmezse; partiyi sattın, ülkeyi de satarsın sen, sana görünmez ki!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Elbette, bize temas eden sorunların, dünyanın karşı karşıya kaldığı krizlerin dışında bizler de birtakım krizlerle karşı karşıyayız.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Paradan, paradan, paranın sesinden bahset!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sen küfür ettiğin adamlarla beraber eşeliyorsun ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yoğun göç bunlardan bir tanesidir; son iki yıldır yaşadığımız üst üste gelen afetler bunlardan bir tanesidir ve yine terör bunlardan bir tanesidir. (HDP sıralarından gürültüler)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Sigorta şirketinden bahset.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Elbette ki bir de etrafımızdaki coğrafyada Türkiye’ye de musallat olmaya çalışan uyuşturucu bunlardan bir tanesidir.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bence uyuşturucuya hiç girme!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Evet, evet!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Şimdi, ikinci perdeyi açıyoruz. Uyuşturucuyla mücadelede kimseye teslim olmadık.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başında sen varsın sen, başında sen varsın!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Küresel uyuşturucu rotalarının ortasında olmamıza rağmen tarihimizin en büyük uyuşturucu operasyonlarını yapıyoruz...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başında sen varsın!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sana pay vermemişlerdir!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...tarihimizin en büyük yakalamalarını yapıyoruz ve yakalanan miktarlarda cumhuriyet tarihinin rekorlarını kırıyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sana pay vermeyenlere operasyon yapıyorsundur sen!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 2015’te uyuşturucuda 65 bin operasyon yapıyorduk; yıl 2021, şu ana kadar 195 bin yani 3 katı kadar operasyon yaptık. Uluslararası sularda bile uluslararası iş birliğiyle birçok operasyonu gerçekleştiren ve yüzünün akıyla çıkan bir Türkiye var ve -özellikle sizlere söylüyorum kıymetli vekillerim- narkoterörü çökerttik. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gri listeden bahset, gri listeye nasıl soktun ülkeyi? Gri listeden bahset!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hani el koydular ya uçağımıza!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – İki yılda 185 milyon kök kenevirin -50 milyar lira- 50 milyarlık kenevirin bizim aslanlarımız ve kaplanlarımız PKK'ya gitmesini engelledi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 4 ton 900 kilo kokaini söyle, kokaini!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bağırmanız ondandır, bağırmanız ondandır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gri listeye nasıl soktuğunu anlat ülkeyi!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Mardin kayyumuyla gidip beraber seçtiğin hediyeleri anlat!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Dünyada 2021'de yakalanan eroinin yüzde 21'ini biz yakaladık; bunu ben söylemiyorum, dünya uyuşturucu raporu söylüyor. 2019 yılında tüm Avrupa genelinde yakalanan "ecstasy"nin 1,5 katını biz yakaladık; bunu da ben söylemiyorum, bunu 2021 Avrupa Uyuşturucu Raporu yazıyor. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Mustafa Yaman'ı anlatsana!

ALİ KENANOĞLU (Gaziantep) – Ülkeyi gri listeye soktun ya, gri listeyi soktun sen ülkeyi uyuşturucuya yaptığın destekten dolayı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Malatya Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne kadar girmiş, Malatya Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü uyuşturucu merkezine dönüşmüş. (AK PARTİ sıralarından "Sana ne oluyor?" sesi)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Geliyor, geliyor.

Buraya Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kılıçdaroğlu çıktı, bizim hepimizi... (Gürültüler)

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – SBK'yi söyle, SBK'yi!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Onu kendi arkadaşlarına soracaksın, onu kendi arkadaşlarına soracaksın.

BAŞKAN – Yerinize oturur musunuz Sayın Milletvekili. Sayın Tufan Bey, böyle bir usul yok. Sayın Köse, provokasyondan başka hiçbir şey değil bu yaptığımız.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Her kafayı çeken buraya fotoğraf çekmeye mi gelecek?

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, sarhoş.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bakan provokasyon yapıyor, önce Bakanı uyar, Bakanı. Temiz dil kullanmaya davet et. Temiz dil kullanmaya, kumpas yapmamaya davet et!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Onunla yatıp kalkan, onun paralarını tırtıklayanlara soracaksın. (Gürültüler)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Ömür boyu iftirada bulunamayacaksın ha! Herkese iftira attın, hesap soracağım!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sayın Başkan, ne kadar engellemeye çalışırlarsa çalışsınlar, vallahi hakkın sesini kesemezler, billahi hakkın sesini kesemezler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Beş yıldır sen bizim sesimizi kesebildin mi? Beş yıldır sen bizim sesimizi kesebildin mi? Her türlü hileyi yaptın, her türlü kumpası yaptın, her şeyi yaptın; karşında dimdik ayaktayız, ayakta! Karşında dimdik ayaktayız!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ne oldu, hani antidemokratik bendim, ne oldu milletin sesini kesen bendim, hani ne oldu? Bizim Türkiye’imizde her yerde konuşuyorsunuz ama bizi Mecliste konuşturmamak için çaba sarf ediyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ülkeyi gri listeyi soktun, gri listeye! Ya, ülkeyi soktuğun hâl bu işte, sen gri listeye soktun. Mafyalarla iş birliği içerisine soktun, uyuşturucularla iş birliği içerisine soktun, ülkeyi gri listeye soktun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Uyuşturucu temininin rotalarını söyle. Nereden geliyor, uyuşturucu nereden gelip gidiyor?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sorumlusun, uyuşturucunun sorumlususun!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Afganistan’daki kenevir nereden gidiyor, onu anlat.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2016 yılında aşırı dozda uyuşturucudan ölenlerin sayısı 920; 2017’de 941; 2018’de 342’ye düşürdük; 2020’de 314’e düşürdük, şimdi de 142-150 seviyesine gidiyor. Dünyada uyuşturucuya bağlı aşırı dozdan ölenlerin sayısını bizim kadar düşüren başka bir ülke yok ama burada Sayın Genel Başkan bir söz söyledi, onu da söyleyeceğim, onu da burada ortaya koyacağım.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Uyuşturucunun merkezindesin! Limanları anlatsana, limanları!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Torbacıları bırak, merkeze gel, merkeze; limanlara gel, limanlara.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Şu: 2019’da olan ve 2021’de yayınlanan rapor. Bu, Avrupa’da sadece 19 ülkede; bakın, sadece 19 ülke... Avrupa’da 19 ülke mi var?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – O ülkelere sağladığın imkânlardan bahset!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 28 artı 2 var ve Avrupa’da 19 ülkede yayınlanan, diğerlerinin rakam vermediği ama bizim verdiğimiz... İsveç milyonda 77 -burada Genel Başkanınız söyledi, lafına sahip çıkın- Norveç milyonda 77; Birleşik Krallık yani İngiltere milyonda 76, İrlanda milyonda 71, Finlandiya milyonda 65...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Türkiye’ye gel, Türkiye’ye!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Söyleyeyim mi Türkiye kaç?

(HDP sıralarından “Söyle, söyle!” sesleri)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Söyle, söyle!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Milyonda 6. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – TÜİK’ten mi aldınız rakamları? Rakamları TÜİK’ten mi aldınız?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Milyonda 6 ama burada 30 yaşla alakalı söyledi Sayın Genel Başkanınız. Bir ülkede Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı kendi ülkesini “narkodevlet” olarak tarif etmez; bu ayıptır, bu günahıdır, bu yazıktır, yazıktır! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ayıbı biliyor musun sen! Ayıptan haberin var mı senin! Ayıptan haberin var mı! Sen Malatya’daki Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğündeki uyuşturucu zulasını söyle, zulayı, zulayı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - 30 yaş altının uyuşturucuyla bağlantısı... Belki dünyayı takip etmiyorsunuz, Avrupa’yı. (HDP sıralarından gürültüler)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Biz seni takip ediyoruz, seni!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Avrupa’nın yaş ortalaması, AB ortalaması 15’e 34...

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Paralel devletsiniz! Paralel devletsiniz!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Kaç biliyor musunuz? 40...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Uyuşturucuya hiç girme dedim sana! Uyuşturucuya hiç girme, çıkamazsın!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Peki, Türkiye? Türkiye 32 yani 40 yaş altı...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, siz kundaktaki bebeğe uyuşturucu vereceksiniz aslında piyasa olsun diye! Ne anlatıyorsun sen burada!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - 30 yaş altı nüfus Türkiye’de yüzde 32, Avrupa yaşlı bir kıta. Peki, söylüyorum, buna rağmen 30 yaş altı uyuşturucuyla bağlantılı ölümlerin oranlarını söylüyorum...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cezaevinde en çok hangi suçlu yatıyor? Türkiye’nin en büyük problemi uyuşturucu!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Altında dip not var, Genel Başkanınıza yanlış bilgi veriyorsunuz, onu burada mahcup ediyorsunuz millete karşı, diyor ki: “Bunlar birbiriyile karşılaştırılacak rakamlar değil.” Siz bizi ahmak mı zannediyorsunuz ya? (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cezaevinde en çok uyuşturucu satanlar yatıyor! Türkiye’de en büyük problem uyuşturucu!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Finlandiya milyonda 93,6; İsveç milyonda 97,9; Türkiye milyonda 9,3 ve bitmedi, şunları ifade etmek istiyorum... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Zindaştı kim? Zindaştı’ye gel!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Burada tam beş yılda 574 uyuşturucu organize suç şebekesini çöktük yani baronlarını çöktük, baronlarını! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kolombiya bağlantılarını anlat, Kolombiya bağlantılarını!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Esas baron sensin ya! Esas baron sensin, esas baron!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Yine, 15 Temmuzdan sonra –bilmeniz için söylüyorum, ben bu Millet Meclisine şu anda hesap veriyorum- uyuşturucudan 36 bin tutuklu vardı, bugün kaç biliyor musunuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sedat Peker’i de ver, Zindaştı’yi de söyle, Aliye Uzun’u da söyle; ver bakalım!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sezgin Baran Korkmaz’la bağın var!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Benim o polis kardeşlerime, jandarma kardeşlerime olan inancımınla beraber bugün 98 bin kişi; bizim çocuklarımızı zehirleyemiyorlar, zehirleyemiyorlar, zehirleyemiyorlar! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar; CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sen zehirliyorsun, sen! Bunların hepsini koruyup kollayan sensin! Zehirleyen de sensin!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen zehirliyorsun!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Peşinde gezdirdiğin 300 korumadan utan! 3600’ü ver onlara önce.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Yine, sadece onları yapmıyoruz, sadece onları yapmıyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sezgin Baran Korkmaz’ı anlat, Sezgin Baran Korkmaz’ı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - O kızdığınız metruk binalar var ya, kızdığınız metruk binaları saydırdık.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sedat Peker’e yurt dışına kaçması gerektiğini söylediniz mi?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Zindaştı’yi anlat, Zindaştı’yi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - İlk önce 40 bin çıktı, daha sonra 60 bin çıktı, daha sonra 80 bin çıktı, en son 105 bine kadar geldik; 70 binini yıktuk, 15 binini rehabilite ettik. (HDP sıralarından gürültüler)

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Bu edeple, bu ahlakla sen olsa olsa Yezit torunu olursun, Muaviye torunu olursun!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Patlasınız da çatlasınız da mahallelerde metruk bina bırakmayacağız, yıkacağız ve kimsenin çocuklarımızı zehirlemesine fırsat vermeyeceğiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar; CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Metruk binalar sanki bizim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Suç işleri bakanı ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Yine, bütün bunlarla birlikte, ana muhalefet partisi, size şunu sormak istiyorum...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 10 bin dolar, 10 bin dolar! Sen şuna bir cevap ver sormadan, senin soru sormaya hakkın yok!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Almanya’da ve Belçika’da bu yılın başında toplam 26 ton kokain yakalandı.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 10 bin doları kim alıyor? 10 bin doları söyle, 10 bin doları! Sen eğer sözünün eriysen 10 bin doları söyle!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Alman ve Belçika devletini kendi milletvekilleri, kendi muhalefeti, kendi basını, kendi gazetesi bir “narkodevlet” olarak tanımladı mı yoksa alkışladı mı? (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 10 bin doları söyle, kim alıyor? 10 bin doları kim alıyor? Yoksa sen de mi 10 bin dolar?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Cumhuriyet tarihinin en büyük yakalamalarını yapan ve şu anda Avrupa'ya parmak ısırtan Türkiye'deki güvenlik kuvvetlerimizi ben de Almanya'da olduğu gibi ayakta alkışlıyorum, ayakta alkışlıyorum, ayakta alkışlıyorum! (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar, MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Allah razı olsun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sen suçunu örtbas edemezsin, suçunu!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Şov bakanı, şov!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – 10 bin doları söyle, 10 bin doları?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 10 bin dolar, 10 bin dolar!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yine, size ufak bir hediyem daha var. Biraz araştıracaksınız, sonuca ulaşacaksınız.

Gelelim, Kolombiya meselesine... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Soylu, bunlara güvenmeyin, bunlar Davutoğlu'nu da ayakta alkışlıyordu, bunlara güvenmeyin. Bunlara güvenme; bunlar Davutoğlu'nu da ayakta alkışladı, bunlar Fethullah'ı ayakta alkışladı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bak, benim arkadaşlarıma senin Genel Başkanın iftira attı. (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben senin iyiliğin için söylüyorum.

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Saygısızlık etmeyin, saygısızlık etmeyin, terbiyeli konuşun!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen biraz sessiz, rica ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – “AK PARTİ içerisinde 108 byLock'çu var, 6 bakan var.” dedi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bunlar Davutoğlu'nu ayakta alkışladılar, Davutoğlu'nu!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bir şey söyleyeyim, bu iftiradan sonra yok oldu, yok.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Aldığımız rüşvetlerin hesabını verin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 108 byLock'çu milletvekilini açıklamayan namerttir!

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Ahmet Hoca” diyorlardı, “Ahmet Hoca, Ahmet Hoca.”

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Namerttir, namerttir! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler) İşiniz gücünüz iftira.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – O zaman sende 10 bin doları açıkla.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen çok güvenme, Ahmet Hoca da güvendi bunlara, bence çok güvenme.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Geldik, Kolombiya meselesine, Kolombiya'da haziranın başında hiçbir resmî bildirim yapılmadan bir “tweet” atıldı. Bakın, 17 bin çuval malzeme yakalandı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yakalamadıklarından bahset.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – İçinden sadece 10 çuval çektiler ve bu 10 çuvalın içerisinde -belgesi burada- 189 gram kokain çıktı.

BAŞKAN - Sayın Bakan, son üç dakikanız bu arada, beş dakika uzattım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Onu, bütün yükün tamamına...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Çok komiksin, çok! Çok komiksin!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yakalayamadıklarından bahset.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yani yük nereye gelecek? Panama’ya.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Devletin araçlarıyla kaçırduklarından bahset.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Panama’da ne kadar kalacak? Altı ay. Altı ayda ne olacağını kimse bilmiyordu. O tarihten itibaren 189 gramı döndürüp bütün yüke çarptılar, hiçbir araştırma yapmadan 4,9 ton...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hürriyet gazetesini anlat, Hürriyet gazetesini nasıl bastırıldığını anlat.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – O tarih itibarıyla Kolombiya’yla arkadaşlarımız hemen irtibat kurdular Büyükelçimiz marifetiyle, Dışişleri marifetiyle.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Yalan! Kolombiya yalanladı. Kolombiya yalanladı sizi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ardından, 26 Haziranda veya 25 Haziranda onlarla video konferansı yaptık, “Bizim bilgilere ihtiyacımız var.” dedik.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kolombiya açıklama yaptı, haberin yok daha.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mahkemeye giderken...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ardından, bize cevap vermediler, hiç vermediler.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kolombiya açıklama yaptı “Türkiye cevap vermedi.” diye. Çarpıyorsun!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ardından, adli istinabeye gittik ve her türlü cevabı almak istedik. Ta ki ne zamana kadar? Pandemiden dolayı oraya rahat gidilebilme temin edildikten sonra biz kendi görevimizi Kolombiya’ya gönderdik çok zor şartlarda.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Maske mi götürdü? Maske mi götürdü?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Orada allem etti, kallem etti onun da iftirasını attınız bize.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Bağlantı limanı yok mu?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Zindaştı kim? Zindaştı kim?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bizim en son gönderdiğimiz belgeye yönelik bir belgeyi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Aliye Uzun kim, Aliye Uzun?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...yani “Bize istinabe talebiniz ulaşmıştır, biz ilgileniyoruz, bakıyoruz.” belgesini göndermiş Büyükelçiliğe.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Onun alıcısı kimdi, alıcısı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bir şey söyleyeyim...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 10 bin doları mı söyleyeceksin?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...sakın bu işin içerisinden bir köstebek çıkmasın, Türkiye’yi iftira içerisine alan bir köstebek çıkmasın, tanıdığınız birisinin yakını çıkmasın. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Dışişleri Bakanı mı?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kesin öyledir ya! Kendini kurtaracaksın ya.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bakın, Cemil Meriç der ki: “Bu medeniyet, iftiralara uğrayan bir medeniyettir.” Allah’ımızı severseniz, devletinize kötülük yapmayın...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ağla, ağla.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İftiracı sensin!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Devlete kötülüğü sen yapıyorsun, sen!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...ülkenize kötülük yapmayın, milletinize kötülük yapmayın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu devlete kötülüğü sen yapıyorsun, sen yapıyorsun. Bu devlete senden daha fazla kötülük yapan var mı?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 10 bin doları kim aldı?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ağlayacak durumdasın, ağlayacak durumdasın; ağla, ağla.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sayın Başkan, burada özellikle şunu söyleyeyim... Sayın Başkan, 2 meselem daha var, bitireceğim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu devlete senden daha fazla kötülük yapan var mı? Bir sürü İçişleri Bakanı geçti, senden daha kötüsü var mı?

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir dakikanız var, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ben şunu söyleyeyim: 2 meselemiz var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben, AKP Grubuna güvenme dedim ama siz de buna güvenmeyin. Burada daha önce size neler söylüyordu, sizde buna güvenmeyin AKP Grubu.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ayıptır ya! Bir sus ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biri, afet meselesidir. Uyuşturucu meselesinde nasıl provokasyon ortaya konulmuşsa afet meselesinde de provokasyon ortaya konulmuştur. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kılıçdaroğlu Elâzığ’da çadırın önünde oturduğunu unutmuş, “Burada çadır verilmiyor.” demiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Malatya’ya gel, Malatya’ya! Hangi milletvekili kefil olmuş o uyuşturucuya, ona gel!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Allah’ımızı severseniz iki yıldır Elâzığ’dan Malatya’ya...

Senin memleketin Malatya...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gel, Aile Bakanlığına gel, oradaki uyuşturucu zulasına gel!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, hiçbir şey duyamıyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Elâzığ’dan Malatya’ya, Giresun’daki sel afetinden Artvin’deki sel afetine, Van’daki depremden Manavgat’taki yangına, Muğla’daki yangına kadar Allah’ımıza çok şükür olsun, arkadaşlarımız söyledi, bu ülkede biz şöyle büyüdük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, tamamlayın sözlerinizi.

(CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 10 bin dolar nerede, 10 bin dolar?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bize “Nerede bu devlet?” dediler; iki yıldır, Allah’ımıza hamdolsun “Nerede bu devlet?” diyen kimse yok.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne söylediğini hatırla, AKP’ye geçmişte ne söyledin onları hatırla!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Recep Tayyip Erdoğan’ın, AK PARTİ iktidarının ve Cumhuriyet İttifakı’nın sayesinde “Allah devletimize zeval vermesin.” diyen bir millet var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne demiştin, Recep Tayyip Erdoğan için geçmişte ne demiştin, onları söyle!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Recep Tayyip Erdoğan’a sen küfrediyordun ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ama siz ne yaptırдыңız onu söyleyeyim. Ne yaptırдыңız?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Paçalarından tutup aşağı çekiyordun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Provokasyonlarla, sosyal medya terörüyle, gönderdiğiniz provokatörle arama kurtarma çalışmalarımızı engellemeye çalıştınız.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Trollerin maaşlarını nereden veriyorsunuz, kimden veriyorsunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ne yaptınız? Genel Başkan Yardımcımız, Grup Başkan Vekiliniz Bozkurt’a geldi, milleti galeyana getirmek için dedi ki: “Burada bin tane ölü var ve bu ölüleri kurtarmıyorlar.”

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Yalan söylüyorsun!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yalanı, iftirayı, riyayı ve siyaseti insanların canına karıştırdınız. Bunun özrünü dilemek zorundasınız, bunun özrünü dilemek zorundasınız. (CHP sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Yalan, yalan!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yatacak yerin yok, yatacak yerin yok!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yine, şunu söyleyeyim: İki yılda 48 bin konuta başladık, 11 bin konutu teslim ettik, Malatya’ya da teslim ettik, şurada var...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 10 bin dolar nerede?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalan, yalan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Senin teşekkür etmen lazım. Dağlara çelik konstrüksiyon evler yaptırдық.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 10 bin doları kime verdiler, onu açıkla.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – 10 bin dolar, 10 bin dolar!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bizim milletimize en şerefli layıktır, bizim milletimize en iyisi layıktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Şimdi, elbette bir mesele daha var...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo! Bravo!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen biraz sessiz, rica ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Terörle mücadele konusunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Aşkın Bak’a söyle sen, Aşkın Bak’a. Osman Aşkın Bak bağıriyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan, konuşma süreniz tamamlandı, son kez sadece iki dakika vereceğim ama başka uzatma yapmayacağım, son kez Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekilleri; Türkiye terörle mücadele veriyor, hem içeride hem de dışarıda bu mücadeleyi veriyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kendi milletvekillerini töhmet altında bırakıyorsun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Terörist sayısı Türkiye’de 160’ın altına düştü. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Şu anda 5 metre, 10 metre kar var; evlatlarımız oradan çıkmıyorlar. Tam beş yılda 2.080 kişi teslim oldu.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Eee? Ülkenin yoksulluğundan bahset, yoksulluğundan!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ne olacak şimdi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Neye sarılacaksın şimdi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hiç konuşmayın Diyarbakır Annelerinin ahı sizi bitirecek, sizi bitirecek! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Onların duygularını sömürüyorsun, kendini kurtarmak için onların duygularını sömürüyorsun!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Bu yalancı, iftiracıya ne kadar daha süre vereceksiniz Başkan? Ne kadar süre vereceksiniz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Şöyle bir şeyi ifade etmek istiyorum: Kıymetli milletvekillerim, hiç merak etmeyin, doğu ve güneydoğuda huzur var. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Cumartesi Annelerinin ahı üstünde!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Allah’a hamdolsun, 21’inci asrın başından itibaren Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde başlayan, sadece terörle mücadele değil, aynı zamanda terörizmle mücadelede birlikte, gecenin saat ikisine kadar, üçüne kadar, dördüne kadar evlatlarımız orada; aileler orada hayatını yaşıyorlar. (HDP sıralarından gürültüler)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Gri listeden bahsedin, gri listeden!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bu hikâyeler seni kurtarmayacak, suçlarını örtmeyecek! Suçlarını örtmeyecek!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Niye gri listeye alındık?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen gri listeye soktun ülkeyi!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Türkiye niye gri listeye alındı, ondan bahset!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partili milletvekillerimiz, AK PARTİ’li milletvekillerimiz bölgeleri gezdiler ve oradaki huzuru gördüler; oradaki insanlarla birlikte, evet, sevgiyi, dirliği ve kardeşliği yaşadılar. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Alkışlayın, alkışlayın, moral olsun arkadaş!a!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Millet İttifakı’nın temsilcileri, sizlere soruyorum: Siz nasıl bir Kürt tarifi istiyorsunuz? Nasıl bir Kürt tarifi? (HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İnsanlar yoksulluktan ölüyorlar!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Gri listeye niye alındık, gri listeye?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Çocuğu doktor olan, çocuğu mühendis olan bir Kürt tarifi mi, yoksa mağara kovuklarında hedef olan bir Kürt tarifi mi istiyorsunuz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Özgür, eşit bir halk istiyoruz; özgür, eşit!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Siz nasıl bir Kürt esnaf istiyorsunuz? Akşam saat dörtte dükkânını korkuyla kapatıp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Eşit yurttaşlık hakkı, eşit!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bitti Başkan, bitti!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başkan, bitti; Başkan, olmaz!

BAŞKAN – Sayın Bakan, son kez bir dakika, buyurun. (HDP sıralarından “Bitti, bitti!” sesleri, gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yeter! Sabaha kadar söz mü vereceksiniz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Siz nasıl bir Kürt esnaf istiyorsunuz? (HDP sıralarından gürültüler)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Dördüncü defadır mikrofonunu açtınız ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Akşam saat dörtte dükkânını kapatıp, kazancından PKK’ya haraç veren bir Kürt esnaf mı istiyorsunuz, yoksa istediği kadar dükkânını açabilen, çoluk çocuklarına rızık getirebilen, memleketinin 780 bin kilometrekaresinin nefesini çekebilen bir Kürt esnaf mı istiyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Siz nasıl bir Kürt istiyorsunuz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Panzerle fakültenin önünde ezdiğin çocukları söyle!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Gençlik merkezleri, kodlama sınıfları, kütüphaneleri, spor salonları, tekstil atölyeleri olan; ihracat yapan, Hakkâri’de tesislerde kayak yapan ve buralarda sporun her türlü imkânını kullanan bir Kürt mü istiyorsunuz, yoksa hayatında silahtan, EYP’den, kandan, gözyaşından başka hiçbir şey olmayan bir Kürt mü istiyorsunuz?

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Ya, sana ne Kürt’ten, sana ne?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Siz, evet, sivil olup devletine bağlı olan ve kallesçe arkadan vurulan bir Kürt mü istiyorsunuz, yoksa herkesin birbiriyle halay çektiği bir Kürt mü istiyorsunuz? (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Buna cevap ver, buna!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Seni kurtarmayacak bu hamasetlerin. Sezgin Baran Korkmaz'ı anlat sen, Sezgin Baran Korkmaz'ı!

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Son kez.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, son bir dakika, buyurun. (HDP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başkan, gerek yok, bir saat daha ver, bir saat, bir saat daha konuşsun (!)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Evet, kıymetli hemşehrilerim, CHP son sözüm size: Tezkereye “Hayır.” dediniz, tezkereye. Bunu hayatınız boyunca bir bedel olarak taşıyacaksınız. Hatay, Kilis, Antep, Ceylanpınar, Akçakale, Nusaybin, Kızıltepe; buralara tam 550 roket geldi, onlarca insan hayatını kaybetti. Size bir şey söylemek istiyorum, tarihî bir bedelle karşılaşacaksınız. (CHP sıralarından gürültüler; HDP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

BEKİR BAŞEVİRGİN (Manisa) – Seni kim kurtaracak, seni!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hezeyanların sonu yok, yok!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ege’de, Akdeniz’de, Karadeniz’de, Hatay’da, Orta Anadolu’da, Doğu Anadolu’da ve Güneydoğu Anadolu’da bunun bedelini size ödettirecekler ve göreceksiniz ki burada HDP’yle beraber tuttuğunuz politikalar sizi tarihin hezimetıyla ve bir vicdan sorumluluğuyla karşı karşıya bırakacak. (AK PARTİ ve MHP sıralarından ayakta alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Seni indirecek, seni indirecek!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Hadi oradan, hadi oradan!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Güle güle, güle güle (!) Son kez buraya geliyorsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum ve Grup Başkan Vekillerini kürsü arkasına davet ediyorum.

Kapanma Saati: 23.34

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 23.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul) Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

BAŞKAN – Evet, Sayın Özel, kürsüden söz vereceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “suç işleri bakanı” diye söylendiğinde toplumun genelinde bir kabule dönüşen mesele, bu akşam bir “iftira işleri bakanı”na dönüştü. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hadi oradan!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ne alakası var ya? O sizin iftiranız.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ve “Bu konuşma niye yapıldı, nasıl yapıldı?” diye sorarsanız...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hadi oradan!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İftira, iftiranız.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...bir suç örgütü liderine koruma tahsisıyla ilgili, kendi kusuruyla ilgili sorduğu sorulara cevap vermemek için...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Burnunuzun kırılmasının sebebi belli.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...Hakan Çalışkan’la ilgili soruya cevap vermemek için...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Basında haber var.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...Sedat Peker’e koruma aracı ve yurt dışında koruma tahsisi sorusuna cevap vermemek için, karakol baskını sorusuna cevap vermemek için, Silivri Emniyet Müdürünün intihara itilmesine cevap vermemek için...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Size sorduklarına cevap ver.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...insan kaçakçılığıyla ilgili ağır kusuruna cevap vermemek için, Thodex gibi Türkiye’deki 300 binden fazla insanın dolandırılmasına yol vermesini, görüntü vermesini ve görevini yapmamasını açıklamamak için, Aliye Uzun konusuna cevap vermemek için böyle bir konuşmayı tercih etti. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ve bütün meseleyi şunun üzerine kuruyor...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – İşine gelmedi, işine.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sınır krizleri geçirerek diyor ki: “Devlete iftira attırمام.” Burada devlete iftira atan yok ama kendisine soru soranlar var. Eğer bir İçişleri Bakanının suçlanması devlete iftiraysa o zaman şuraya dönerler: Televizyon programında çıkıp “Bizden önceki Bakanın oğlunun evinde para kasası çıktı, dikkatli ol evladım, bize bu lafı getirme.” diyorsan sen Muammer Güler’e yöneltilen suçlamayı tekrar ediyorsun ve sahipleniyorsun demektir; buna susuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Geç onu ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bundan beş sene önce “AVM’lere çocuklarımızı götüremiyoruz.” derken şimdiki Genel Başkan Yardımcınız, Efkan Ala’nın İçişleri Bakanlığını eleştiriyor, ses edemiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Gündüz söyledim, AKP’de FETÖ’yle mücadelede kimsenin toz kondurması gereken Selami Altınok’u... FETÖ’yle iş birliği yapan kişi olarak evrak servisinden dolayı bakın, Selami Bey -konuşmada yok, salonda yok- sana da hakkını helal etmiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Ne alakası var ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Devlete suç atmak İçişleri Bakanına atmaksa bu partinin bundan önceki İçişleri Bakanı suçlanıyor burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ve şizoit bir sanrı var, öyle bir sanrı ki kendi konuşuyor, sesi kesilmeye, sözü kesilmeye çalışınca “Vallahi de aklın sesini kesemezsiniz, vallahi de hakkın sesini kesemezsiniz.” diyecek şizoit bir sanrıya kapılmış klinik bir vaka var karşımızda. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hadi oradan! Hadi oradan!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Şizoit sensin ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bir oyuna gelmeyin, bir oyuna gelmeyin. Bu Parlamentoda sadece liderler ayakta alkışlanır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Çok kötü görünüyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – “Şehit ailelerini, kahraman Mehmetçiği, kahraman polisi ayakta alkışlar mısınız?” deyip kendi ayakta alkışlanıyormuş çakallığını yapana alet olmayın. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, bu söylediklerinizi geri alın.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sensin çakal!

BAŞKAN – Bu sözünüzü geri alın.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, “çakal” ifadesini kullanamaz.

BAŞKAN – Sayın Özel, bu sözünüzü geri alın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Başkan, bu yanlış bir şey, ben bunu kabul etmem.

BAŞKAN – Arkadaşlar, oturur musunuz. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Başkan, bu yanlış bir Şey, ben bunu kabul etmem.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Otur yerine!

BAŞKAN – Sayın Özel, bu ifadeniz kabul edilemez.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Yanlış kelime kullanıyorsun. O kürsüden inersin sen. Yanlış kelime kullanıyorsun.

BAŞKAN – Sayın Özel, bu ifadeniz kabul edilemez.

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.54

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 00.13

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, bir kez daha tüm milletvekillerini yüce Meclisin mehabetine uygun bir dil kullanmak, şahsiyatla uğraşmamak ve kaba ve yaralayıcı sözler söylememek konusunda uyardığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bir kez daha tüm milletvekillerimizi, yüce Meclisin mehabetine uygun bir dil kullanmak, şahsiyatla uğraşmamak ve kaba ve yaralayıcı sözler söylememek konusunda uyarıyorum. (CHP sıralarından “Bakanı da uyar!” sesleri)

SALİH CORA (Trabzon) – Meclisten çıkarmanız lazım, ne uyarması!

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

11.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halkımız; sabahtan bu yana çok gergin bir bütçe geçiriyoruz; maalesef, üzülerek söylüyorum.

Şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim: İçişleri Bakanının hem Bütçe Komisyonunda hem buradaki pratiğimizde en çok kullandığı cümle “Yalan söylüyorsunuz.” Genellikle bunu söylüyor ve kendisiyle ilgili suçlamalar hakkında o kadar somut bilgi, veri ve delil var ki bunları kapatmak için sürekli bir şekilde sözlerimize kamuoyunda da “Yalan söylüyor...” Muhtemelen bir tik hâline geldi, herhâlde sokakta yürürken de “Yalan söylüyorsun.” diye bağırıyordur; bu benim gözlemim. (HDP sıralarından alkışlar)

Hakikaten, kendisi, aksine, bu konuda, yalan atma konusunda bence bir rekor kırıyor çünkü somut delillerle ortaya koyuyoruz. Ve psikolojide -bilimsel söylüyoruz- “yansıtma hastalığı” diye bir hastalık varmış, kişinin kendisinde olan düşünceleri ya da davranışları karşı tarafta varmış gibi gösterme hastalığı.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Kendinizi tarif ediyorsunuz!

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Aynaya bakın, aynaya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Bilim bu hastalığın genellikle narsistik kişilik bozukluğu taşıyan insanlarda görüldüğünü söylüyor. Bunu kamuoyunun takdirine bırakıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Tam kendini tarif ediyorsun!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – İnsanın kendisini tanıması güzel bir şey!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Şimdi, aynı zamanda geçmişteki sözlerinin de aksini söyleme gibi bir -maalesef- tutumu var.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hem suçlusunuz hem güçlü!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kahrolsun PKK!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - “At üstünde durmayı beceremeyen Başbakan.” “Paçalarından yolsuzluk akıyor.” “Boyan döküldü.” “Başbakan rantın babasını getirdi.” “Kendisini padişah olarak görüyor.” Bunları Erdoğan hakkında kim dedi biliyor musunuz? Süleyman Soylu.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Çok âcizsin, çok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Ve sonunda, 7 Haziran öncesi “Allah şahittir ki bütün bedenim kan gölüne dönse de Erdoğan’dan ayrılmayacağım.” dedi. Ve Süleyman Soylu kıpkırmızı plakayı da aldı, kendisini ayakta alkışlatıyor.

Bir kere, şunu unutmasın Bakan: Kürt sorunu, son kırk yılda sadece, 8 başbakan, 13 hükümet devirdi. Kürt sorunu 32 İçişleri Bakanı devirdi, kendisi de 33’üncü olacak ve bunun hesabını verecek yani bu konuda hiçbir kuşkunuz olmasın. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ne kadar HDP’li devirdi? Ne kadar PKK’lıyı devirdi?

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Evinden terörist çıktı mı, çıkmadı mı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kürtlerin ne kadarını öldürdünüz? Ne kadar Kürt’ün ölümüne sebep oldunuz?

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Siz, o Diyarbakır Annelerinin gözyaşlarında boğulacaksınız, hepiniz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Şimdi, gelelim şeye...

Kumpas bakanı kendisi. Niye kumpas bakanı? İki bütçedir, her bütçede bir milletvekilimizin üzerine, hakkında iftira atıyor.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Vekilinizin evinden bir katil çıktı mı, çıkmadı mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Geçen bütçede “Yeni bir şey açıklayacağım...” Flaş flaş reklamlar verdi televizyonda, Ağrı Milletvekilimiz hakkında asılsız bir iddiada bulundu. Bir kere, milletvekilini asılsız yere hedef göstermek en büyük suçtur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Evinden terörist çıktı mı çıkmadı mı, onu söyleyin.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bugün İçişleri Bakanlığı bütçesi olduğu belli. Ne yapmış? Kendi emrindeki koluğa talimat vermiş, Silopi’de gözaltı operasyonu yapmış -şimdi Vekilimiz açıklayacak zaten, Saruhan Başkan da açıklayacak- ve burada suçlu ilan etti. Ya, ayıptır ya! Ayıptır, ayıp! Bir milletvekiline böyle bir iftira atamazsınız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

Ben sabah söyledim, dedim ki: Her şey sizin emrinizde. Siz gözaltı da yaparsınız, sahte tutanak da tutturursunuz, sahte tanık da bulursunuz ve bunun dosyasını oluşturursunuz; “kumpas bakanı” dediğim tam da bu. Yani dün akşam gözaltı olması, bugün İçişleri Bakanının bunu anlatması tesadüf mü? Asla değil.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Yakalamasınlar mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Sabah ben buradan giderken bana dedi ki: “Başınızı öne egeceksiniz akşam açıklayınca.” Ben hiçbir şey bilmeden dedim ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Beştaş.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Başınızı öne eğmeniz lazım, doğru demiş. Doğru demiş, doğru demiş, başınızı öne eğmeniz lazım bu gücün karşısında.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamdır. Sayın Beştaş, içeride anlaştığımız gibi ama...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ama beş dakika...

BAŞKAN – Oldu. İçeride anlaştığımız gibi...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bakana kaç defa açtın, Bakana?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Olur mu öyle şey ya! 7 kez açtın o Bakana, 10 kez açtın be!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Lütfen... Lütfen...

BAŞKAN – Son bir dakika için açıyorum, mikrofonu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Şimdi, şöyle: Bizim her tarafta başımız dik, alınımız açık; toplumun karşısındayız. Kendisinin başını eğmesi için ne olması gerekiyor?

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Bu durum karşısında başımızı önünüze eğmeniz lazım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ya, uyuşturucu mu dersiniz, yolsuzluk mu dersiniz, hırsızlık mı dersiniz, mafyayla iltisak mı dersiniz... Başını eğmesini bütün toplum bekliyor ama kendisi inatla direniyor. Biz, onun başının eğilmesini bekliyoruz ve hesabını vermesini bekliyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Çok beklersiniz, çok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Onurumuzun zekâtı ona birkaç ömür yeter; bu ona dert olsun, dert! (HDP sıralarından alkışlar) Biz asla başımızı eğmeyiz, eğdirmeyiz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ve hakikaten, mafyanın dönüş bileti olduğu konusunda bir açıklama yapmadı. Elimizde veriler var ve yalan attığı kesin, mahkeme kararıyla ispatlı.

Abdi Aykut için, herkes için “terörö” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Abdi Aykut’a şu anda İçişleri Bakanlığı tazminat ödeyecek, tazminat.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, süreniz tamamlandı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Kamuoyunun gözü önünde terörist ilan ettiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

12.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; tabii, kısa zamanda mümkün olduğu kadar çok şeye cevap vermeye çalışacağım.

Şimdi, birincisi, Sayın Bakan burada konuşurken bize dönüp “Ya, bizim Türkiye’imizde her yerde konuşuyorsunuz.” dedi. “Bizim Türkiye’imiz” dedi.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Onun babasının malı, babasının, babasının!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Siz kimsiniz ya, siz kimsiniz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Siz kimsiniz ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Siz bu ülkenin sahibi değilsiniz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Millet, millet, milletiz biz. Buranın sahibiyiz, milletiz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bizler hep beraber bu ülkenin sahibiyiz. (HDP sıralarından alkışlar) Siz ev sahibisiniz, biz misafir değiliz, biz de sizler gibi ev sahibiyiz; anlayın bunu bir kere. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Provokasyon yapıyorsun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Siz ev sahibisiniz, Kürt halkı misafir; işte “Kürt düşmanlığı” işte “ayrımcılık” işte “bölücülük” dediğimiz budur, bu. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sizler gibi bizler de bu ülkenin, bu toprakların sahibiyiz. Bu ülkeye demokrasi, özgürlük, barış, adalet gelsin diye mücadele ediyoruz; asla vazgeçmeyiz bu ülkenin ortak sahibi olmaktan. Bunu öğreneceksiniz, en başta da siz öğreneceksiniz; bir.

İki; kumpasçısınız, kumpasçı. Biraz evvel Meral Başkan anlattı. Başka bir kumpastan bahsedeceğim size.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İnsanları bombayla, kumpas kurup öldüren kim? Kumpasın âlâsı sizde!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – 6-8 Ekim Kobani davasının dosyasının içinde savcı bir belge unuttu. O belge bizim avukatlarımız tarafından görüldü.

RİZGİN BİRLİK (Şırnak) – Sen Kürt değilsin! Sen Kürt değilsin!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Nedir o belge biliyor musunuz?

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yasin Börü’nün hesabını verin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – 2018 yılında “Terörle Mücadele Şubesi” antetli bir kâğıda yazılmış 17 sayfalık bir belge ve o belgede, “Terörle Mücadele Şubesi” antetli kâğıtta -bu Bakanın başında olduğu şube- diyor ki: “Şu şu kişileri tutuklayın, şunlar hakkında dava açın, şu vekillerin dokunulmazlıktan faydalanmasını engelleyin. Partiyi kapatmak için şu adımları atın.” O belge dosyanın içinde unutulmuş, bizim elimize geçti. Kumpasınız orada da ortaya çıktı, kumpasçı bir Bakansın sen, kumpasçı. (HDP sıraların alkışlar)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Palavra, palavra, hayatınız palavra! Bu millet sizin gerçek yüzünüzü öğrenecek!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Şimdi, bakın, önce hüküm, sonra hukuk sizde değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Değil.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Biraz evvel...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yalan, yalan, yalan, hep yalan!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – ...bunu gördük.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Öyle bir şey yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayatınız yalan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz yalan atıyorsunuz vallaha.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Milletvekilimizin ve 4 milletvekilimizin başına herhangi bir şey gelmesi hâlinde tek müsebbibi Süleyman Soylu’dur, tek müsebbibi. (HDP sıralarından alkışlar)

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Hedef mi gösteriyorsun?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Önce yık, sonra hukuk, değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Değil, yalan, yalan. Hep yalan, külli yalan.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Doğru söylemiyorsunuz!

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Her konuşması suç, her konuşmasında yasa ve Anayasa çiğniyor, her konuşmasında manipülasyon var. Buraya her sene geliyor, kavga çıkarıyor. Neden? Gerçeklerin konuşulmasını engellemek için; kendi yaptığı hukuksuzlukları, kendi yaptığı demokrasi düşmanlığının konuşulmasını engellemek için.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Gerçekleri söylüyor, gerçekleri.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Siz hukuk ve demokrasi düşmanısınız.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Gerçekleri söylüyor yüzünüze yüzünüze.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Yazıktır yahu! Türkiye Cumhuriyeti’nde çok suç işleyen bakan görüldü...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Yüzünüze yüzünüze gerçekleri söylüyor...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – ...ama hakkında mafya iltisaklı ve mafya irtibatlı olduğu iddiaları ilk kez bir bakan hakkında bu kadar ayyuka çıktı.

SALİH CORA (Trabzon) – Siz terör iltisaklısınız! Siz terör örgütünü temsil ediyorsunuz!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hesap vereceksiniz, Yüce Divanda hesap soracağız. (HDP sıralarından alkışlar) Türkiye’yi gri listeye siz düşürdünüz, sizin anlayışınız düşürdü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Şimdi...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yalan, yalan, onu da yalan söylüyorsun, o da yalan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ne yalanı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yalan tabii, yalan tabii...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Siz “yalan” lafına takılmışsınız. Yalanın âlâsı, yalanın odağı, yalanın merkezi İçişleri Bakanının kendisidir esas itibarıyla.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – PKK’nın derneklerini denetlemekten yoruluyor. Yanlış işte, yalan söylüyorsun!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Yalanı geçin, yalanı geçin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yalan tabii. PKK derneklerini fazla denetliyorsunuz diye, orada...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – O zaman, hakkında soruşturma açılın; o zaman, Yüce Divanın önüne gitsin; o zaman, aklansın.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hep provokasyon, hep yalan!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Aklanmadığı müddetçe hakkında söylenen her şey burada ve Türkiye’nin her köşesinde konuşulmaya devam edilecektir, bu da bilinmelidir. Asla aklanmadan insan önüne çıkamayacaktır, bunu herkes bilsin ve görsün. Siz arkasında durmayın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sana mı soracağız!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Çünkü aklanmadığı zaman siz de suç ortağı olacaksınız, suç ortağı; onu da söylemiş olayım size.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sana mı soracağız! Sen PKK'nın arkasında duruyorsun ya! Geç yerine! Yürü!

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Sonuna kadar arkasında duracağız Bakanın.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Geç yerine! Yürü!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sen yürü!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Geç yerine!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hadi, konuşma oradan! Terbiyesiz!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İşine bak! Hadi oradan! PKK'nın arkasında duruyorsun, ondan sonra gelip konuşuyorsun. Sana mı soracağım!

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz, yerinizden bir dakika...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, demin iftiracı Bakanın çok net bir iftirasına maruz kaldım. Bu, e-devletten demin aldığım ikametgâh adresim; bu bir. İkincisi: Benim, ailemin, kardeşlerimin Türkiye'nin birçok yerinde oturduğu birçok adresi var. (AK PARTİ sıralarından “Allah Allah!” sesleri)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kaç tane adresin var?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Dün gece bahsettiği kişi Silopi çarşı merkezine yakın bir yerde gözaltına alınmış ve öyle bir şekilde anlatıyor ki sanki gerçekten bilinmeyen biriymiş gibi. HDP Gençlik Meclisi üyesi ve aylardır Şırnak il ve ilçelerinde, partinin bütün çalışmalarında, bütün o Emniyet teşkilatının gözü önünde çalışmalarını yürütüyor. Eğer ki dediğiniz gibi, o iftira ettiğiniz şekilde YPS üyesiye bugüne kadar niye işlem yapmadığınız ha? Utanmıyor musunuz yalan söylemeye! Bu bir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İkincisi: Daha dün gece gözaltına alındı, hakkında kısıtlılık kararı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Böyle şey mi olur Başkan, böyle şey mi olur ya! Hedef gösterecek, can güvenliğimizi tehlikeye atacak, mikrofon kapatacaksınız; böyle şey olur mu ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İki dakika konuşacaktı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri, ne oluyor size? (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hedef gösterdi, can güvenliğimizi tehlikeye attı ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İki dakika...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hedef gösterdi! Bakan sınırsız konuşuyor oradan.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın milletvekilleri, bakın, bir insana iftira atmak bu kadar kolay olmamalı. Bakın, bir buçuk sene önce benim ağır engelli çocuğuma ilişkin de iftira attınız; bakın, iftira attınız. Bakın, siz yine iftira attınız, utanacaksınız. Bakın, bu bahsettiğiniz iftira o kadar basit bir iftira değil; benim ailemi, müteveffanın ailesini ya da aşiretleri birbirine kırdırabilirsiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK'dan utanmıyor musun?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Bakın, siz bu yurttaş hakkında da “PKK’li.” diye o zaman beyanda bulunmuşunuz; beraat etti, tazminat ödediniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK terör örgütü mü?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Siz utanmadan şu köylüler hakkında, Van’da mantar toplayan köylüler hakkında “PKK’li.” dediniz ve bunlar beraat etti; siz tazminat ödemek zorunda kaldınız. Kendi pisliklerinizi bize saldıracak örtmeye çalışmayın. Size yanlış bilgi de verdilerse onun hesabını siz sorun çünkü bu iftiranız karşısında ant olsun ki sizden hesap soracağım, tazminatı da çatır çatır harcayacağım.

Haydi görüşürüz. (HDP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Görüşeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, sataşmadan kürsüden size söz vereceğim.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından “Ayağa kalkın!” sesleri)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

13.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri...(AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Sizin Grup Başkan Vekilleriniz konuşurken hiç kimse böyle yapmadı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sabahtan itibaren Meclis çalışmalarını sürdürüyoruz. Çok fazla bir şey söylemeyeceğim, hiç telaş etmenize gerek yok.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Özür dile, özür.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Birincisi: Bana, şahsıma hakaret eden Özgür Özel'i mahkemeye vereceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de seni vereceğim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sen herkesin şahsına hakaret ettin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – İnşallah, hâkim ceza ehliyet verir de ceza alabilme imkânı olur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki: Hiç endişe etmeyin...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Zaten hiçbir şeye endişemiyok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...Allah'a şükür, Recep Tayyip Erdoğan, Doktor Devlet Bahçeli Bey; size bir şey söyleyeyim: Geliyor gelmekte olan. [HDP sıralarından gürültüler, CHP sıralarından alkışlar(!)]

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, hiçbir şey söylemedi size.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Cezai ehliyet” ne demek?

BAŞKAN – Ne söyledi? Sadece “Size dava açacağım.” dedi, ne var bunda?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “İnşallah, mahkeme cezai ehliyet verir de ceza alır.” ne demek?

BAŞKAN – O kısmını duymadım, tutanakları isteyeceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynen dedi, aynen dedi.

BAŞKAN – Duymadım, tutanakları isteyeceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama Başkan, süre biter, süre; bir dakika...

BAŞKAN – Duymadım yahu. Tutanakları istiyorum arkadaşlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dedi. “Demedim.” desin. Dedin mi, demedin mi? “Dedim.” desene. Bu kadar adamsın, bu kadar! Dediği lafın arkasında duramıyor, desene “Dedim.” diye. Bu kadar adamsın!

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIğI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

đ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) İÇİŞLERİ BAKANLIğI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜğÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIğI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIğI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIğI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, şahsı adına ikinci söz, aleyhinde olmak üzere Sayın Ahmet Şık'ın.

Sayın Şık, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

AHMET ŞIK (İstanbul) – Herkese merhaba.

Soylu'yla A Haber yayını bitti, şimdi, biraz hakikatleri konuşacağız. Türkiye, aylardır Sedat Peker'in ifşa ve itiraflarını konuşuyor; hazır muhatabı da burada, birkaç kelam etmek istiyorum.

Peker'in ifşalarına göre, Türk Ceza Kanunu'nun 51 ayrı maddesi tam 360 kez ihlal edilmiş yani 360 kez suç işlenmiş. Peki, açılan soruşturma sayısı kaç? Sadece 1, Kutlu Adalı'nın katledilmesiyle yani AKP dönemine ait olmadığı için raftan indirilen bir suç dosyasıyla ilgili, geri kalan 359 suçla ilgili hiçbir şey yapılmamış; Türkiye yargısının rezilliği bundan daha iyi anlatılamazdı.

SALİH CORA (Trabzon) – Ne zaman oldu o?

AHMET ŞIK (Devamla) – Peker'e “yalancı” diyorsunuz ama halk size değil, “mafya” dediğiniz kişiye inanıyor. Hâlbuki, aklanma fırsatı elinizde. Gelin, hemen bir Meclis araştırması komisyonu kuralım, kimin yalan söylediği ortaya çıksın ama siz hakikatin ortaya çıkmasını istemiyorsunuz; nedeni malum. Zaten geçmişte AKP'nin resmî mafyası olduğunu hatırlatan Peker de “Ben ancak bir suç örgütünün üyesi olabilirim.” diyerek esas çetenin kim olduğunu söylüyor; işte o çete bu haritada.

Çoğu Soylu'yla ilgili olan suçlamalara karşı Bay Bakan, söylenenlerin yalan olduğunu iddia etti; yandaş medyaya çıktı, kendi sordu, kendi yanıtladı, bir de tehditler savurdu ama Peker'e değil, hakaretler edip “Hesap sormazsam namerdim.” dedikten sonra katıldığı AKP'yi, sizleri tehdit etti. Çünkü korkudan kaynaklı tehdidin kime, niye yöneldiği hiçbir zaman tesadüf değildir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen işine bak, işine!

AHMET ŞIK (Devamla) – Bir İçişleri Bakanı düşünün ki, mafyanın suçlarını engellemesi gerekirken mafya çıkmış, İçişleri Bakanının suçlarını ifşa ediyor. Peki, Bay Bakan ne yapıyor? “Bana kaybettirirseniz ben de size kaybettiririm.” diyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Sen, devlete “terörist” dedin!

AHMET ŞIK (Devamla) – Nasıl yapıyor, kime söylüyor; gelin, size hatırlatalım. Patlayan bombalardan, çetelerden bahsedip kendisinden önceki İçişleri Bakanı Efkân Ala'yı suçluyor.

Mafya lideri Salıfıv'un serbest bırakılmasında, bir vekilinizin babası olan Mehmet Ağar'ın parmağı olduğunu söylüyor.

Peker'le ilgili soruşturmanın bekletildiğini, ancak talimat vermesi üzerine başlatıldığını söyleyerek, dönemin İstanbul Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan'ı suçluyor. Çünkü pelikan ekibinin adamı olarak bilinen Mustafa Çalışkan işe karışınca, sırtını dayadığı Berat Albayrak da oyuna dâhil olmuş oluyor.

Peker'e resmî koruma verilmesinin sorumlusunun dönemin İstanbul Emniyet Müdürü, şimdiki AKP'li Vekil Selami Altınok olduğunu söyledi, bir de FETÖ'cülükle itham etti.

“Bir siyasetçi Sedat Peker'den 10 bin dolar aldı.” diyerek, eski Vekiliniz ve hâlen partinizin yöneticisi olan Metin Külünk'ün adını tartışmaya açtı. Bildiklerini yargıya anlatmayarak da suç işledi, hâlen de işlemeye devam ediyor.

Oğluya ilgili sorulara “Oğlum üzerinden bir algı yapılıyor bana. Eski bakanların oğlu meselesi... Hani, para sayma makineleri...” karşılığını veriyor. Para sayma makinelerinin kimlerin oğlunun evinden çıktığını siz de çok iyi biliyorsunuz.

Tehditlerine Plan ve Bütçe Komisyonunda da devam etti. Sezgin Baran Korkmaz’la İnan Kırac arasındaki alacak verecek meselesine dâhil olduğunu, Sezgin Baran Korkmaz’a kaçmasını söylediğini reddetmedi. Bir kumpası boşa düşürdüklerini iddia edip “Devletin bütün kurumlarıyla, yukarıdan aşağıya öyle bir karar aldık.” dedi. Devletin en yukarısında kimin bulunduğu hepinizin malumu yani “Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın bilgisi ve talimatıyla yapıldı her şey.” dedi.

Envanter kayıtları bulunmayan Kaleşnikofların dağıtılmasıyla ilgili soruya “Silah dağıtılması talimatını ben vermedim.” dedi. Yani silahlar dağıtılmış ama emri vermemiş. Peki, kim verdi emri? O silahlar kime, niye dağıtıldı, açıklayacaksınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen hakikaten sıkıntılı bir adamsın.

AHMET ŞİK (Devamla) - Komisyonunda “ByLock’çu vekilleri de konuşalım.” dediğini sizler de duydunuz. Fetullahçı çetenin geçmişte iktidar ve suç ortağınız olduğu malum. Hâliyle, byLock’çu vekillerin muhalefet sıralarından değil, AKP sıralarından çıkması kuvvetle muhtemel.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ya, hiç utanmıyor musun bu yalanı söylemeye ya? Kimse söyle!

AHMET ŞİK (Devamla) - İsim vermeden AKP İzmir İl Başkan Yardımcısı Ahmet Kurtuluş’un öldürülmesinden bahsetti.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kimse söyle!

AHMET ŞİK (Devamla) - Kimdir Ahmet Kurtuluş?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İftira atma, kimse söyle!

AHMET ŞİK (Devamla) - Eski bir vekilinizin de adının karıştığı, FETÖ borsası soruşturmasının itirafçısı. (AK PARTİ sıralarından gürlütüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İspat etmeyen şerefsizdir!

AHMET ŞİK (Devamla) – Bakan kendi çalıp söylediği televizyon programlarından birinde “Azdan az, çoktan çok gider.” dedi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kimse söyleyeceksin, iftira atmayacaksın!

AHMET ŞİK (Devamla) – Bu sözleri en sık kullananın Erdoğan olduğunu akılda tutarsanız sevgili Bakanınızın kimi tehdit ettiği de ortaya çıkıyor. Zaten bu tehditle amacının hasıl olduğu, hâlâ “Bakan” sıfatıyla şurada oturmasından belli. Zira, güce sahip olanla o güce biat edenlerin menfaatleri arasındaki denge bozulursa savaş da kaçınılmaz oluyor ve haysiyetten yoksunlaşmanın kötülüğünün de sınırı olmuyor. Mevlâna böylelerine şöyle seslenir: “Ey zulümle kuyu kazan, kendi kuyunu kazıyorsun, bari boyunca kaz.” Böyle gelmiş olabilir ama böyle gitmez, gitmeyecek ve o gün geldiğinde sadece yaptıklarınızın ve konuştuğunuzun değil, yapmadıklarınızın ve sustuklarınızın da hesabını vereceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sen git Beyoğlu’ndaki kafelere.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AHMET ŞİK (Devamla) – Doğrunun yanında duramıyor olabilirsiniz ancak yanlışın, yalanın, rıyanın, suçun ve suçlunun yanında durmayın çünkü hakikati söyleyerek haklı olmanın gücü, iktidara tapınmanın gücünden daha uzun sürer.

Burada, hakkı ve haddi olmadan hesap soracağımı iddia etti ya, ben kimden hesap sorulacağını, niye sorulacağını söyleyeyim: KHK’yle işten attıklarınız için hesap vereceksin. Çocuğuna pantolon alamadığı için intihar eden, evde saç kurutma makinesini açıp yoksulluktan ısıtamadığı çocuklarının kahriyle intihar eden annenin hesabını vereceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar) Bir sokakta resmî

ve sivil faşistlerce katledilen Ali İsmail Korkmaz'ın, Berkin Elvan'ın, Oğuz Arda Sel'in, Medeni Yıldırım'ın, Kemal Kurkut'un, işkencede katlettiğiniz Servet Turgut'un hesabını vereceksiniz... (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şık, süreniz tamamlandı.

AHMET ŞIK (Devamla) – Nefret öznesi hâline getirdiğiniz LGBTİ+'ların, gençliğini, geleceğini çaldığınız gençlerin... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Hadi oradan, hadi!

BAŞKAN – Sayın Şık, süreniz tamamlandı.

AHMET ŞIK (Devamla) - ...umudunu gasbettiğiniz, gülüşünü çaldığınız gençlerin... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Şık, yerinize lütfen...

AHMET ŞIK (Devamla) - ...talanla yok ettiğiniz doğanın, betona gömdüğünüz ormanların, kuruttuğunuz derelerin hesabını vereceksiniz ve sen yargılanacaksın çetenle birlikte! (HDP ve CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

19.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, biraz önce kürsüde konuşan kişi AK PARTİ Grubunu itham ederek “FETÖ'cü ve byLock'çu sizin içinizden çıkmıştır.” diye AK PARTİ Grubuna bir iftirada bulunmuştur. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Çıkabilir.” dedi.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Yalan mı!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tıpkı Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının seçim zamanında söylediği, “AK PARTİ içerisinde 180 AK PARTİ'li milletvekilinin, 6 da Bakanın byLock'u var.” diye ifade ettiği yalanın benzerini burada ifade etmiştir. AK PARTİ Grubu adına kesinlikle reddediyoruz.

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kadir Topbaş'ı, Melih Gökçek'i niye görevden aldınız?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, cevap hakkımı...

BAŞKAN – Sayın Özel...

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ben de mütekabiliyet esasıyla kısa konuşacağım.

Bugüne kadar birbirimize hiç dava açmadık, bugün ne olduysa dava açmaya karar verdi, zaman aşımına uğramamış bütün hakaretleri için ben de ona açacağım. (CHP sıralarından alkışlar) Akıl balığ meselesini tartışıyor ya da “Ceza alabilecek cezai ehliyeti var mı?” falan... Ben de şunu düşündüm: Demek ki Sayın Bakan çocuklarımızı uzak tutamadığı bazı kimyasallardan kendini de uzak tutamıyor. Bu neyin kafasıdır, anlayamadım. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özel, yani sürekli hakaret birbirinize, bunun sonu nereye varacak? Yakışıyor mu Meclise, yakışıyor mu sizlere?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yakışıyor, ona yakışıyorsa bana da yakışıyor.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- 2) *Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- G) *TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)*
- 1) *Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- Ğ) *TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)*
- 1) *Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- H) *TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)*
- 1) *Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- I) *TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)*
- 1) *Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- İ) *İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)*
- 1) *İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- J) *EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)*
- 1) *Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- K) *JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)*
- 1) *Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- L) *SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)*
- 1) *Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- M) *GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)*
- 1) *Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- N) *AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)*
- 1) *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*
- BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ikinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Çelebi, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ahlaki temelden yoksun bir siyaset, rüşvet, hırsızlık ve yolsuzlukta artışa yol açar. Mafyadan para alan da saraya gidip para alarak parti kuran da ahlaksızdır, iftira atan zaten ahlaksızdır. Kayıkçı

kavgasını bırakın, bunu araştıralım. Memleket Patisi olarak 3 milletvekili araştırma önergesi hazırladık; 20 imza gerekiyor, 17 vekil aranıyor. Sorum hepinize. İktidara sesleniyorum: Yok mu 17 vekiliniz? Muhalefete sesleniyorum: Yok mu 17 vekiliniz? Korkmayın değerli milletvekilleri Genel Başkanlarımızdan. Siyaset arınacak; dünya 5'ten büyüktür, Türkiye de 5'ten büyüktür. Gelin, imza verin, vekilliğinizi hissedin diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Selim Gültekin...

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Türkiye ekonomisinin 2021 yılının dokuz ayında yüzde 11,7 büyümesindeki en büyük katkı elbette ki sanayi üretimindeki yaşanan güçlü artış olmuştur. Yatırım, üretim, istihdam ve büyüme odaklı, tam bağımsız bir ekonomi rotasında organize sanayi bölgelerimizin önemi çok daha net anlaşıldı. Seçim bölgem Niğde’de, Niğde birinci OSB’de -Bor OSB’de- 100’e yakın, yaklaşık 3 milyar TL maliyetli fabrikanın inşaatları devam ediyor. Ankara-Niğde Otoyolu’nun açılmasıyla Niğde, yatırım ve üretim merkezi olma yolunda emin adımlarla ilerliyor. Sayın Bakanım, sizin desteklerinizle yeni kurduğumuz Niğde Merkez İkinci Organize Sanayi Bölgesinin bir an önce faaliyete geçmesi ve sanayiciyle buluşması için altyapı yatırımları ödeneğinin 2022 yılında aktarılmasını bekliyoruz.

Ayrıca, terörü bitme noktasına getirdiğiniz ve uyuşturucuyla başarılı mücadele yürüttüğünüz için aziz milletimiz adına siz Değerli Bakanım Süleyman Soylu’ya teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Her 2 bakanlığımızın da bütçesi hayırlara vesile olsun inşallah.

Talebimiz İçişleri Bakanımızdan. Uranyum, toryum, bakır, demir madenleri ve yer altı zenginlikleriyle gelecek yıllarda stratejik açıdan ülkemiz için önemli bir yere sahip olacak olan Malatya Kuluncak ilçemizde mevcut durumda belediye ve kaymakamlık binalarımız eski ve yetersizdir. Kuluncak ilçemize yakışır bir belediye hizmet binası ile hükümet konağı Kuluncaklı hemşehrilerimizin Sayın İçişleri Bakanımızdan talebidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Kenanoğlu...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – 17 Haziran 2021 tarihinde Deniz Poyraz katledildi. Katil Onur Gencer’in acil tıp teknisyeni olarak Suriye’de görevlendirildiği ortaya çıktı. Katliamdan sonra çevredeki esnaf, polislerin sabah saatlerinde iş yerlerine gelerek bir haftalık kamera kayıtlarını aldıklarını, daha sonra da kamera kayıt cihazlarına format attıklarını belirtti. Katil, iş merkezine girerken elinde bulunan çanta ve polisle ilk teması olduğunda kendisine sorulan “Çanta nerede?” sorusundaki çanta...

BAŞKAN - Sayın Tiryaki, yaptığınız İç Tüzük’e aykırı bir işlem.

NECİP NASIR (İzmir) – Saygısız adam! Yaptığın milletvekilliği mi?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Bu, arkadaşımıza saygısızlık!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben anlamadım. Ne oldu Sayın Başkan?

BAŞKAN - Siz devam edin Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – O zaman tamamlamama müsaade edin.

BAŞKAN - Tamamlayın.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Baştan başlıyorum o zaman Sayın Başkan.

BAŞKAN – Baştan başlayın, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – 17 Haziran 2021 tarihinde Deniz Poyraz katledildi. Katil Onur Gencer’in acil tıp teknisyeni olarak Suriye’de görevlendirildiği ortaya çıktı. Katliamdan sonra çevredeki esnaf, polislerin sabah saatlerinde iş yerlerine gelerek bir haftalık kamera kayıtlarını aldıklarını, daha sonra da kamera kayıt cihazlarına format attıklarını belirtti. Katil, iş merkezine girerken elinde bulunan çanta ve polisle ilk teması olduğunda kendisine sorulan “Çanta nerede?” sorusundaki çanta içerisindeki eşya listesi ayrıca tutanak hâline getirilmedi. Çekilen fotoğrafta saldırganın vermiş olduğu poz, çok rahat, kendisine kolluk tarafından sunulan bir konforu işaret etmektedir. Kaldı ki gözaltına alındığı sırada katile “Senin adın ne ağabeyciğim?” gibi anlayışlı bir tavırla yaklaşıldı. Yapılan HTS incelemesinde katilin çeşitli hâllerde 27 kez İzmir İl Emniyet Müdürlüğünü aradığı tespit edilmiştir. Bütün bu durum, katili koruma ve kollama değil midir ve delilleri karartma değil midir? Bakanlığınız bu ihmalleri nasıl açıklamaktadır?

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vatandaş cezalardan bıktı, pandemi cezaları nedeniyle hesaplarına bloke konulmaya başlandı. Banka hesabına bakan vatandaşlarımız zamlarla, vergilerle kendisini soyan Hükûmetin yeni bir sürpriziyle karşılaşılıyor.

Bir de trafik cezaları var. Âdeta tuzak kurar gibi trafik cezaları yazılıyor; yolun bir yerine, ne kadar gerekli olduğu şüpheli bir hız tabelası konularak 100 kilometrelik hız 50’ye, 70’e düşürülüyor ve oradan geçen her araca cezalar yazılıyor. Bu cezalardan en çok muzdarip olan illerin başında da Edirne’miz geliyor.

Vatandaşlarımız adına soruyorum: Pandemi cezalarıyla ilgili bir af getirecek misiniz? Pandemi ve trafik cezalarının daha çok muhalefetin belediyeleri kazandığı yerlerde yazıldığı doğru mudur? Trafik cezaları ne zaman vatandaşa tuzak olmaktan çıkacaktır? Size oy vermeyenleri cezalandırmaktan ne zaman vazgeçeceksiniz?

Son olarak, mafyadan 10 bin dolar alan siyasetçi kim?

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Dün, Antalya’da kaçak cemaat yurdunda gencecik bir üniversite öğrencisi “Deccal’i vurdum.” diyen bir aşçı tarafından katledildi ve hemen yayın yasağı konuldu. Olayın geçtiği yerin bir Emniyet görevlisine ait olduğu ifade ediliyor; bu doğru mudur? İçişleri Bakanının 8 Martta, kadın cinayetlerine karşı ve İstanbul Sözleşmesi’ne sahip çıkmak için meydanlara çıkan kadınları, 1 Mayıs’ta Taksim’e yürümek isteyen işçileri, halkın menfaatleri adına TÜİK Başkanıyla görüşmek isteyen Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nu ve arkadaşlarımızı polis kordonuyla çevirmek yerine, genç beyinleri zehirleyen cemaatlerin kaçak yurtlarıyla, tonlarca kokaini gemilerle getirenlerle, elini kolunu sallaya sallaya satır, bıçak, pala, kılıç ve silahla gezip vatandaşın can güvenliğine kastedenlerle mücadele etmesi gerekir.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sanayi Bakanına: KOBİ’lere 2021 yılı içerisinde ne kadar destekleme sağlanmıştır? Kamu bankalarından KOBİ’lere sağlanan ödenmeyen kredilerin taksitlendirilmesi ya da faizlerinin silinmesi çalışması var mıdır? Türk Patent ve Marka Kurumu 2021 yılı içerisinde kaç adet marka onaylaması gerçekleştirmiştir? Kurumun bu onaylamalarda elde ettiği gelir ne kadardır? Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun tüm dünyada etkisini gösteren kripto parayla ilgili çalışması var mıdır, varsa ne zaman kullanılmaya başlanacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - İçişleri Bakanına sormak istiyorum. Dün, Antalya Kepez ilçesinde İlim ve Kültür Derneğine ait kaçak bir yurttan vahşice bir cinayet işlendi ve bu cinayet sonrasında “Mehmet Sami Tuğrul” isimli genç bir üniversite öğrencimiz vefat etti. Antalya Valiliği tarafından bugün yapılan açıklamada, şüpheli “İ. G.” isimli şahsın yirmi bir yıldır aşçı olarak çalıştığı, olay tarihinden üç ay kadar önce olay yeri adresinde aşçı olarak işe başladığı, ayrıca 17/3/2020 tarihinde düzenlenen doktor raporunda tanı olarak “bipolar duygulanım bozukluğu”, 27/11/2020 tarihinde düzenlenen doktor raporunda “bipolar duygulanım bozukluğu ve unipolar depresyon, depresif nöbet” tanısı konduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aygun... Yok.

Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sayın İçişleri Bakanımıza. Ülkemizin birlik, bütünlük ve düzenini, milletimizin canını ve malını korumak uğruna canı pahasına mücadele veren başımızın tacı kahraman Türk polisimizin özlük haklarını iyileştirmek, emekliliklerinde yarı yarıya düşen maaşlarında düzenleme yapmak boynumuzun borcu. Emniyet teşkilatımıza 3600 ek gösterge konusundaki çalışmalarımız ne durumda? Kahraman korucularımızla ilgili korucu kanunu çıkacak mı? Ortalama 8 nüfusa bakan korucularımızla ilgili, maaşlarında düzenleme yapılacak mı? Yine, itfaiyecilerimizle ilgili, özellikle statü sorunlarına çözüm üretilmesi, hak ettikleri özlük haklarına sahip çıkılması noktasında bir çalışma var mıdır? Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyeleriyle ilgili yolsuzlukla mücadele konusunda ve bunlarla ilgili bir soruşturma başlattınız mı, bu konuda bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Çetin Kaya'nın Kadıköy'de aracından indirilip sonra, elleri arkadan kelepçeli olduğu hâlde polis tarafından ensesinden vurulduğu iddia ediliyor. Caddede onlarca MOBESE varken nasıl oluyor da hiçbiri kayıttan olmuyor? Çetin Kaya'nın kullandığı araç ve aracın içindeki özel eşyalarının adli emanete teslim edilip ailesine ya da avukatlarına verilmesi gerekirken neden araç kiralama şirketine verilerek aracın içinin yıkanması sağlandı? Aracın içindeki hangi deliller ortadan kaldırıldı?

BAŞKAN – Son soru; Sayın Aycan, buyurun.

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisi olarak sanayi üretiminin artmasından yanayız; nihai ürünlerin yanında ara ürünlerin üretiminin de artmasından yanayız; her alanda AR-GE çalışmasının artırılması için desteklerin artmasından yanayız; özellikle, tıbbi ilaç, tıbbi cihaz ve aşı üretiminin desteklenmesinden yanayız. Bu kapsamda, üniversite-sanayi iş birliğinin artması, teknokentlerin amaçları doğrultusunda bilgi ve teknoloji geliştirmesinden yanayız; organize sanayi bölgesinin kurulmasından, sanayi kuruluşlarının çevreyi kirlenmeden üretim yapmasından yanayız.

Şehrim Kahramanmaraş'ta sanayi yatırımları ve üretimi hızla artmaktadır. Yeni sanayi yatırımları yapılmak istenmektedir fakat organize sanayi bölgelerinde yer yoktur. Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kamulaştırma sorunu devam etmektedir, bu sorun ne zaman çözülecektir? Ayrıca, Kahramanmaraş'ta yeni organize sanayi bölgesi kurulmasıyla ilgili çalışmalarınız var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, soruları cevaplamak üzere buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Birinci soru olarak trafik kazalarıyla ve trafik cezalarıyla ilgili bir soru geldi. Şunu ifade edeyim: Türkiye’de 2010 yılında Sayın Cumhurbaşkanımız dünyayla birlikte bir metnin altına imza attı; trafik kazalarındaki ölümlerin yüzde 50 azaltılması hususunda dünyada bütün ülkelerin imza attığı bir metindi bu ve Türkiye’de yüz binde 13,4 olan trafik kazalarındaki ölümler bugün -bir taraftan, havalimanlarının sayısının artması, diğer taraftan, gerek duble yollar olsun gerek otopanlar ve otoyollar olsun gerek standartların yükselmesi olsun gerekse de sağlık konusunda, özellikle hastaneler konusunda Türkiye’deki yaygınlık ve acil yardım konusundaki yaygınlık olsun ve yine, gerek polisimizin gerek jandarmamızın bu konudaki hassasiyetleri ve politikaları olsun- yüz binde 5,8’e düştü. Yani biz geçen seneyi 4.860 rakamıyla kapattık ve şimdi de tüm dünyada, Amerika’da, Avrupa’da, özellikle pandemi sebebiyle, trafik kazalarındaki ölümler çok ciddi artmaktadır. Bireysel sürüşler artmıştır, buna rağmen Türkiye’deki trafik kazalarındaki artış yine oransal olarak hiçbir noktaya gelmemektedir; yüz binde 5,8 ki nüfus artışından çok daha fazla şu anda -altını çizerek söylüyorum- Türkiye’deki araç sahipliği sayısı artmıştır, araç sayısı artmıştır; bu birincisi.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Kazayı sormadık, cezaları sorduk ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İkincisi, kadın cinayetleriyle ilgili bir soru soruldu. Kadın cinayetleriyle ilgili de şunu ifade edeyim: Özellikle, tabii, çok tartışma oldu Türkiye’deki kadın cinayetleri ve İstanbul Sözleşmesi... Yüce Meclis de bilsin isterim, şurada, Sayın Başkan, şöyle de göstermek isterim. 20 Mart 2021’de Türkiye, İstanbul Sözleşmesi’nden çıkacağımı deklare etti ve İstanbul Sözleşmesi’nden çıktuktan sonra Türkiye’de kadınların korumasız kalacağı ve kadın cinayetlerinin artacağı söylendi ama gerek Aile Bakanlığı -ki onun liderliğinde oldu- gerek Adalet Bakanlığımız gerek Sağlık Bakanlığımız toplam 75 maddelik bir eylem planını 2019’un başında yaptık. Zaten Türkiye’nin çok önemli bir kanunu var 6284 sayılı yani bu konuda hem aile içi şiddeti ve kadına ait şiddeti engelleyen ve burada çok ciddi çalışmalar yapıldı. Sadece ben şunu söyleyeyim... Yani İçişleri Bakanlığında yapılan çalışmaları ifade etmeye çalışayım. Burada, özellikle Sayın Kılıçdaroğlu bunu ifade etti, dedi ki: “Biz her karakola kadın polis vereceğiz.” Şunu söyleyeyim: Bundan iki yıl önce biz, 3 bin kadın polis memuru aldık ve her karakolda, her polis merkezi amirliğinde kadın polisimiz var ve güven masasında duruyorlar; en önemli meselelerinden bir tanesi de tam da budur. 309 bin polis memurumuzu biz kadına ait ve aile içi şiddet konusundaki mücadeleyle eğittik. Yetmedi, Türkiye’de 1.005 polis merkezi amirliğinde, yaklaşık 100’e yakın da jandarma komutanlıklarında aile içi şiddetle ve kadına karşı şiddetle mücadele bürosu kurduk. Yetmedi, dünyada ödül alan -ki arkadaşlarımız da var, dün de televizyonlarda yayımlandı, daha önce de televizyonlarda yayımlandı- “KADES” diye sadece kadına ait şiddete yönelik bir uygulamayı telefonlara indirdik ve şu ana kadar 400 binin üzerinde ihbar var ve polisimiz dört dakikada, beş dakikada...

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Bu ülkede Kürt kadınları yok mu, niye KADES’te Kürtçe yok?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Dün olan olayda da üç dakikada gitti.

Yine, bunun yanı sıra -bitmedi- kadına ait şiddetle alakalı şunu söylemek istiyorum...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Şiddet kadına ait değil, kadına yönelik!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İçişleri Bakanlığının bünyesinde elektronik...

OYA ERSOY (İstanbul) – Kadına ait değil!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Erkek şiddeti o, erkek şiddeti!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Patlama, dinle ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, sesim kesildi; eğer dururlarsa Meclise bilgi vereceğim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biraz sessiz lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İçişleri Bakanlığının bünyesinde elektronik kelepçe merkezi kuruldu bin kapasiteli... (HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kadına ait değil.

BAŞKAN – Hem soruyorsunuz hem dinlemiyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...ve Allah’a şükürler olsun, birçok olay engellendi. Sadece, bir tek, adrese girme vakasına yönelik bir şey vardı, onda da bir darp olmadı; onun dışında, elektronik kelepçede, bine yakın elektronik kelepçe takıldı ve adım adım yirmi dört saat izliyoruz ve kadına karşı şiddet konusunda en önemli adımlardan biri olarak da bunu değerlendiriyoruz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Cezaevinden tahliye ettiğiniz kadınlar ölüyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben sonucu söyleyeyim: Daha birçok adım var; özellikle Adalet Bakanlığıyla burada, Aile Bakanlığıyla burada iç içe çalışan ve çok önemli adımları birlikte atan hâkimlerimizin, savcılarımızın çok büyük bir hassasiyet gösterdiği bir dönemi birlikte yaşıyoruz ve yine burada...

Bir şeyi daha unuttum, o da önemli. Türkiye’de çok uzun zamandan beri ilk kez, bir kadın şiddet gördüğü zaman karakollarda doldurulan formu... Dünyada 52 ülkeyi inceledik, bütün taraflarla konuştuk ve hâkimlerin önüne, ŞÖNİM’in önüne bütün açıklamalarıyla gidecek bir form oluşturduk.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kadınları erkekler öldürüyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sonucu söyleyeceğim, bakınız...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son beş yılda 94 kadın öldürüldü, bir ona cevap verin. Koruma altında olan...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – 8-30 Haziran 2020 ile 20 Mart 2020 yani İstanbul Sözleşmesi’nden tam bu sekiz ay önceki zaman ve sekiz ay sonraki zamanda toplam... “1” sayısının bile fazla olduğunu söylüyorum; tahammül etmememiz lazım geldiğini; insanlığımıza, medeniyetimize, kültürümüze, inancımıza kesinlikle bunun kabul edilemez olduğunu ve bunun bizim milletimiz tarafından, bunun değerlerimiz tarafından, bunun Türk toplumu tarafından, milletimizin tarafından kabul edilmemesi lazım geldiğinin altını çizerek...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Koruma altındaki kadınları korumadınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...ama mücadelemizde nereye geldiğimizi ifade etmek için söylüyorum; 221 sekiz ay önce, 199 sekiz ay sonra. Yani bu hep birlikte yapılabilecek bir iştir ve hep birlikte bu işi başaracağız ve Türkiye’de bir tek kadının cinayetine, öldürülmesine hiçbirimiz müsaade etmeyeceğiz, izin vermeyeceğiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Koruma altında olan 94 kadın nasıl öldürüldü? Sayın Bakan, koruma altındaki 94 kadın...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Yine İstanbul Büyükşehir ve Ankara Büyükşehirle ilgili bir yazı geldi. Birincisini dün Sayın Kılıçdaroğlu sormuştu “İstanbul’daki 24-25 dosya ne oldu?” diye. Ben burada düzeltiyim, İstanbul’da 34 dosya vardı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi kendinden önceki...

Sayın Başkan, bundan sonra yine İstanbul Büyükşehir ve Ankara Büyükşehirle ilgili bir bilgi daha vermem lazım, belki bir dakikaya ihtiyacım olur; hiç süreyi uzatmak için değil.

BAŞKAN – Şu an iki dakikanız var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Burada şunu ifade etmem gerekir: Burada 34 dört dosyanın yapılan 3 ihale dosyasında, 16 gayrimenkul alım dosyasında, 1 sivil toplum kuruluşlarına yardım dosyasında, 1 kentsel dönüşüm projesi olmak üzere toplam 21 dosyada hukuka bir aykırılık rastlanmadığı için araştırma raporu düzenlenmiştir. Şirketlerin denetimi Ticaret Bakanlığına ait olduğundan dolayı, şirket denetimlerine ait 7 dosya Ticaret Bakanlığımıza gönderilmiştir. Müfettişlerce 6 dosya hakkında da ön inceleme talebinde bulunulmuştur ve ben de ön inceleme taleplerini onayladım.

Burada bir süreç daha var, o da Ankara Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesiyle ilgili sayın milletvekilimizin sorduğu soru. Şunu söyleyeyim: Dün veya ondan önceki gün Nurettin Bey bir açıklamada bulundu, yaptığı açıklamada... Özellikle şunu söyleyeyim: 11.415 ihalenin yüzde 14'ünün açık ihale usulüyle, geri kalan yüzde 86'lık kesimin, 9.791 ihalenin ise doğrudan teminle ya da pazarlık usulüyle yapıldığı... Burada, bize de gelen itiraz çerçevesinde, yaklaşık 2 milyar tutan bir işin 730 milyonluk bölümünün, üzerinde, bunun fazla ödendiği ve bu ihalelerin yanlış yapıldığı hususunda; bir, mülkiye müfettişlerine; iki, MASAK; üç, vergi dairesi, Vergi Denetim Kurulunca bir şey başlatıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bitiriyorum.

BAŞKAN - Sayın Bakan, şöyle: Bu, soru-cevap olduğu için bunu uzatamıyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, bir dakika, bir şey söyleyeyim.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Pes ya!

BAŞKAN – Neyse, bir dakikasını sorularda almıştık, sadece bir dakika... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Yeter artık ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yine, Ankara Büyükşehir Belediyesinde asfalt ihalesiyle ilgili çok önemli bir ihbar üzerine de yine aynı ekiplerle birlikte soruşturma başladı.

Sayın Başkan, burada yine bir konuşmada bir ithamla karşı karşıya kaldım; kaldığım itham şuydu: Siz seçimden önce, birtakım belediyelerde terör örgütüyle iltisaklı kişilerin terör örgütlerine girebileceğini söylemişsiniz. Evet, doğru, söyledim ve şu anda onların önemli bir bölümü içeride, büyük bir bölümü de mahkemelerde yargılanıyor ama önemli bir şey daha var. (CHP sıralarından gürültüler)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Pes ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - İstanbul'a yaklaşık 33 bin kişi alındı ve bu 33 bin kişiden ancak 14 bin kişinin bilgisi bize intikal ettirildi ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakan, daha fazla uzatma şansım yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, son cümlem...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) - Tamam, yeter artık!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Zaten gerçeği de yansıtmıyor söyledikleri.

BAŞKAN – Uzatamıyorum ama siz söyleyin kayıtlara girsin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hayır, ama son, başka bir şey söylemeyeceğim. (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Tamam, kayıtlara girsin, söyleyin Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, herkese ilave verdiniz, bir cümle söyleyeceğim, başka bir şey söylemeyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu soru-cevap işlemi olduğu için yirmi dakikayla...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Herkese ilave verdiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi söyleyin, son cümlelerinizi alayım, söyleyin Sayın Bakan, söyleyin son cümlelerinizi. (HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – 33 bin kişiden 12 bin kişiye ancak bakıldı, 455’inin PKK ve KCK kaydı var, 80’inin DHKP-C kaydı var, 20’sinin de MLKP kaydı var, 2’sinin MKP kaydı var ve diğerlerinin de kayıtlarını her birinize gönderebilirim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dedeoğulları ailesi sizden yardım istedi mi, size mesaj attılar mı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Teşekkür ediyorum.

(HDP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, söz vereceğim bir müsaade edin, bir işlem yapıyorum, vereceğim.

VII.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ (Devam)

2.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerini Meclis dışında tekrarlamaması hususunda

BAŞKAN – Anayasa’mızın 83’üncü maddesi “Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.” diyor. Bu hükme göre, önceki oturumda, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş “‘kürdistana özgürlük’ demek sadece idari aykırılık olarak aslında algılanamaz yani yapıya aykırı olarak algılanamaz.” sözlerini kullanmıştır. Bu sözler doğru olmadığı için Meclis dışında tekrarlanmaması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Oy çoğunluğuyla faşizmi kurumsallaştırıyorsunuz. Oy çoğunluğuyla her şeyi yapıyorsunuz. Helal olsun (!)

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, gecenin sonunda çok uzatmadan şunu söyleyeyim: İçişleri Bakanı nasıl “Boğaziçinde 524 öğrenci...” dedi, iddianameye bile yansımada o söylediği terör örgütleri, büyük ihtimalle bu da aynı şekilde çıkacak. Hani yalan bitmeden doğruya gelemiyoruz ama velev ki doğru olsun, o zaman, o 500 kişiyle ilgili bugüne kadar niye işlem yapmıyorsunuz? Eğer yaptıysanız “Yaptık.” diye niye söylemiyorsunuz?

Teşekkür ederim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Anlatırım ben sana.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yalan bitmeden doğru konuşmazsın sen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun, yerinizden açıyorum.

Bir dakika sadece.

Buyurun.

22.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, kadınlarla ilgili, kadına yönelik şiddetle ilgili Bakan Bey açıklamalar yaptı, ben de birkaç veri vermek istiyorum üzülerək tabii: İçişleri Bakanı olarak... Koruma kararı aldırın ve koruma altında olan son beş yılda 94 kadın öldürüldü. Devlet koruması ne işe yarıyor, bunu merak ediyoruz.

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diğeri, İstanbul Sözleşmesi feshedildiğinden beri 200 kadın öldürüldü ve bizim kadına yönelik şiddet ve cinayetlerle ilgili verdiğimiz önergelere, maalesef, cevap verilmiyor ve KADES'te hâlâ Kürtçe dili yok, Kürt dili; Kürt kadınları şiddet gördüğünde kendisini nasıl ifade edecek, nereye başvuracak? Polislerin Türkçe bilmeyen kadınları koruma görevi yok mu, bu ülkenin yurttaşları değil mi? Bunu size yazılı olarak da sordum, hakikaten milyonlarca kadının sorusunu ben size soruyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)*

2.- *2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)*

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) *Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) *GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) *Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) *Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

*D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)**1) Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)**1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Đ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)**1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)**1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**I) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)**1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)**1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**K) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)**1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**L) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)**1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

*M) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**N) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Şimdi, sırasıyla ikinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi***ÖDENEK CETVELİ**

GENEL TOPLAM

14.821.344.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı***(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek

10.206.687.903,50

Bütçe Gideri

9.890.366.374,11

İptal Edilen Ödenek

316.321.529,39

Ertesi Yıla Devredilen Ödenek

229.531.173,70

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi***ÖDENEK CETVELİ**

GENEL TOPLAM

130.684.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	129.434.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	87.999.000,00
Bütçe Gideri	81.186.944,77
İptal Edilen Ödenek	6.812.055,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	86.749.000,00
Tahsilat	86.143.653,77

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

TOPLAM	116.802.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	116.402.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	99.703.500,00
Bütçe Gideri	92.385.166,02
İptal Edilen Ödenek	7.318.333,98

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	90.720.000,00
Tahsilat	100.027.224,29

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) *Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	148.011.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	146.511.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	141.684.300,00
Bütçe Gideri	131.803.812,37
İptal Edilen Ödenek	9.880.487,63

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	118.000.000,00
Tahsilat	136.295.732,18

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) *Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	109.343.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	109.243.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	73.963.700,00
Bütçe Gideri	73.401.082,23
İptal Edilen Ödenek	562.617,77

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	86.306.000,00
Tahsilat	70.487.325,43

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) *Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	2.379.890.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	2.379.890.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.922.832.300,00
Bütçe Gideri	1.904.073.475,62
İptal Edilen Ödenek	18.758.824,38

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.804.317.000,00
Tahsilat	2.100.135.383,80
Ret ve İadeler	328.564,34
Net Tahsilat	2.099.806.819,46

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

1) *Türk Standardları Enstitüsü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	767.321.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	692.321.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	667.329.700,00
Bütçe Gideri	579.619.586,98
İptal Edilen Ödenek	87.710.113,02

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	482.000.000,00
Tahsilat	635.236.127,80
Ret ve İadeler	2.545.353,28
Net Tahsilat	632.690.774,52

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

1) *Türk Patent ve Marka Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	186.206.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	236.450.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	136.230.000,00
Bütçe Gideri	126.768.136,13
İptal Edilen Ödenek	9.461.863,87

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	173.117.000,00
Tahsilat	197.767.914,23
Ret ve İadeler	295.013,35
Net Tahsilat	197.472.900,88

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU**1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	6.389.677.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	6.388.177.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	6.297.798.544,23
Bütçe Gideri	5.176.165.271,16
İptal Edilen Ödenek	1.120.682.323,07
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	58.461.342,17

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	3.509.662.000,00
Tahsilat	5.188.850.131,97
Ret ve İadeler	2.430.041,67
Net Tahsilat	5.186.420.090,30

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ**1) Türkiye Bilimler Akademisi 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	30.010.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	29.610.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	19.204.000,00
Bütçe Gideri	15.617.283,85
İptal Edilen Ödenek	3.586.716,15

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	18.351.000,00
Tahsilat	18.402.372,49
Ret ve İadeler	210,00
Net Tahsilat	18.402.162,49

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Uzay Ajansının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE UZAY AJANSI

1) Türkiye Uzay Ajansı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	61.293.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	61.293.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Uzay Ajansının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Uzay Ajansının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	105.047.337,00
Bütçe Gideri	82.301.644,59
Ödenek Üstü Gider	6.245,08
İptal Edilen Ödenek	22.751.937,49

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	24.529.000,00
Tahsilat	251.354.062,76

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Uzay Ajansının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

1) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	14.734.260.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) İçişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	12.332.749.508,66
Bütçe Gideri	12.066.391.009,93
İptal Edilen Ödenek	266.358.498,73
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	94.970.123,73

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	56.996.086.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	27.712.410.224,95
Bütçe Gideri	40.769.084.569,48
Ödenek Üstü Gider	15.480.299.127,64
İptal Edilen Ödenek	2.413.268.181,22
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	2.408.771.711,93

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	35.996.445.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	22.432.314.812,55
Bütçe Gideri	25.269.601.281,51
Ödenek Üstü Gider	3.123.647.270,37
İptal Edilen Ödenek	284.093.980,40
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	286.359.651,98

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.917.657.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.341.665.414,87
Bütçe Gideri	1.220.494.262,78
İptal Edilen Ödenek	121.171.152,09
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	116.415.116,28

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	4.493.997.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.566.465.728,37
---------------	------------------

Bütçe Gideri	3.535.678.927,32
--------------	------------------

İptal Edilen Ödenek	30.786.801,05
---------------------	---------------

Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	3.736.489,16
-------------------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI**1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	2.421.082.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	5.723.803.286,12
Bütçe Gideri	5.707.092.721,67
İptal Edilen Ödenek	16.710.564,45
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	1.489.862,12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Böylece, ikinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, ikinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için, 9 Aralık 2021 Perşembe günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.21

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulunda görev yapan bazı personele ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/54409)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, TBMM Başkanı Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. 11.11.2021

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

Meclis Destek Hizmetleri Başkanlığı'na bağlı TBMM Kreş Gündüz Bakım Evi ve Anaokulu'nda yıllardır görev yapan 4 öğretmen ile 5 bakıcı annenin, Taşeron Düzenlemesi hayata geçirilirken şartları tutmasına rağmen kadroya alınmayarak, taşeron firma üzerinden çalıştırılmaya devam edilmelerine ilişkin sorularımın cevaplandırılması gerekmektedir:

- 1- TBMM Kreş Gündüz Bakım Evi ve Anaokulu'nda görevli 4 öğretmen ile 5 bakıcı anne kadroya alınacak mıdır? Kamudaki taşeron işçilere kadro imkanı sağlayan 2017 yılındaki düzenlemenin dışında bırakılan 9 Meclis Kreşi personelinin mağduriyetinin giderilmesi yönünde bir çalışma başlatılacak mıdır?
- 2- TBMM Kreş Gündüz Bakım Evi ve Anaokulu'nda görevli 9 personelin kadro dışı bırakılarak taşeron firma insafına terketmesiyle ilgili ihmali yöneticiler hakkında gerekli işlemler yapılacak mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

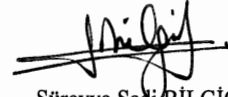
Sayı : Z-43452547-120.07- **915071**
Konu : Soru Önergesi

08.12.2021

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

İlgi : 12.11.2021 tarihli ve 7/54409 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulunda görev yapan bazı personele ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadı BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ve 2.- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 23'üncü maddesi ile sürekli işçi kadrolarında istihdam edilmek için başvuru yapabileceklere ilişkin koşullar belirlenmiş ve gerekli koşulları sağlayanlar sürekli işçi kadrolarına geçirilmiştir. Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasına göre;

“5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri (MİT Müsteşarlığı hariç) ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı listede yer alan idarelerin merkez ve taşra teşkilatlarında; ödemeleri merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumu, fon, kefalet sandığı, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü bütçelerinden veya döner sermaye bütçelerinden, anılan liste kapsamındaki diğer idareler için ise kendi bütçelerinden karşılanan 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuattaki hükümler uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlar;

a) 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımak,

b) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmamış olmak,

c) Bu kapsamda çalıştırılmalarına ilişkin olarak açtıkları davalardan ve/veya icra takiplerinden feragat edeceğine dair yazılı beyanda bulunmak,

ç) En son çalıştığı idare ile daha önce kamu kurum ve kuruluşlarında alt işveren işçisi olarak çalıştığı iş sözleşmelerinden dolayı bu madde ile tanınan haklar karşılığında herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunmayacağını ve bu haklarından feragat ettiğine dair yazılı bir sulh sözleşmesi yapmayı kabul ettiğini yazılı olarak beyan etmek,

kaydıyla, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde idaresinin hizmet alım sözleşmesinin yapıldığı birimine, sürekli işçi kadrolarında istihdam edilmek üzere yazılı olarak başvurabilirler. (...)

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde, “Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri” arasında sayılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatına bağlı TBMM Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulunda görev yapan personel; hakediş ödemelerinin söz konusu Kanun Hükmünde Kararname hükmü uyarınca “merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumu, fon, kefalet sandığı, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü bütçelerinden veya döner sermaye bütçeleri”nden değil, fakat işletmenin kendi gelirlerinden karşılanması ve genel bütçeden ayrıca bir ödenek aktarılamaması nedeniyle ilgili madde hükmü kapsamı dışında kalmış ve sürekli işçi kadrolarına geçiş olanağından yararlandırılmamıştır.

Diğer taraftan, soru önergenizde dile getirilen konu, daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı tarafından da ele alınmış olup; konuyla ilgili yürütülen çalışmalar halen devam etmektedir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

30'UNCU BİRLEŞİM
8 ARALIK 2021 ÇARŞAMBA
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6 Aralık 2021 Pazartesi günü Gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 6 Aralık 2021 Pazartesi günü saat 12.00’de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00’den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 17 Aralık 2021 Cuma günü görüşmelere saat 14.00’te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de altmış dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda, istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların yetmiş dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların yetmiş dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların üçüncü turda altmış beşer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) dördüncü ve beşinci turlarda seksener dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) altıncı turda altmışar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) diğer turlarda ise yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük’ün 61’inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırmaması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük’ün 86’nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 24.11.2021 tarihli 23’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

30'UNCU BİRLEŞİM

8 ARALIK 2021 ÇARŞAMBA

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 281) 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.12.2021) (X)

2.- (S. Sayısı: 282) 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.12.2021) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

3'üncü Gün

8.12.2021 ÇARŞAMBA

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

II. TUR

12-. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

13-. GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

14-. DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

15-. KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

16-. DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

17-. KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

18-. TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

19-. TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

20-. TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

21-. TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

22-. TÜRKİYE UZAY AJANSI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

23-. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

24-. EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Bütçe + Kesin Hesap)

25-. JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

26-. SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

27-. -GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Bütçe)

-GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Kesin Hesap)

28-. AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

(CHP, AK PARTİ, İYİ PARTİ, MHP, HDP)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 70'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)